

Животът на Мухаммад

от

Хазрат Мирза Башир-уддин Махмуд Ахмад

1991

ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD

LIFE OF MUHAMMAD

Bulgarian Translation

© 1991 ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD.

ISBN 1 85372 448 3

Published by:

Islam International Publications Ltd. Islamabad,
Sheephatch Lane, Tilford, Surrey GU10 2AQ, U.K.

Printed by: Raqeem Press, Islamabad, U.K.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Арабия по време на раждането на Светия Пророк	8
Женитбата на Пророка за Хадиджа	13
Пророкът получава своето първо откровение	15
Първите мюсюлмани	17
Преследването на правоверните	18
Посланието на Исляма	24
Преселването в Абисиния	27
Умар приема Исляма	30
Преследванията се засилват	32
Пророкът отива в Тааиф	34
Ислямът се разпространява и в Медина	38
Първият завет на Акаба	43
Хиджра	45
Сурака преследва Пророка	46
Пророкът пристига в Медина	49
Абу Айюб Ансари като домакин на Пророка	50
Животът в Медина става несигурен	52
Пактът между различните племена в Медина	55
Мекийците се подготвят да нападнат Медина	58
Битката при Бадр	60
Едно голямо пророчество се сбъдва	67
Битката при Ухуд	70
Победата се превръща в поражение	73
Слухът за смъртта на Пророка стига до Медина	79
Сблъсъкът с Бану Мусталик	89
Битката при Рова	92
Биене при малък шанс за успех	94
Предателството на Бану Курайза	98
Съюзниците се разпръсват	105
Наказанието наложено на Бану Курайза	107
Наградата на Саад е в съответствие с Библията	110
Искал ли Пророкът да продължи войните?	113
Ученията на юдеизма и на християнството за войната	116
Коранът за войната и мира	118
Предписанията на Пророка за войната	127
Откъслечни нападения от неверниците	130

Пророкът потегля за Мека с хиляда и петстотин Съратници	132
Худайбийският Договор.....	136
Писма на Пророка до различни царе (Писмо до Хераклий)	139
Писмо до Царя на Иран	145
Писмо до Царя на Негус	147
Писмо до Управника на Египет	149
Писмо до Вожда на Бахрейн	151
Падането на Хайбар.....	152
Видението на Пророка се сбъдва	157
Битката при Мута	159
Пророкът се отправя за Мека с десет хиляди последователи	164
Падането на Мека	167
Пророкът влиза в Мека	170
Каабата разчистена от идоли	176
Пророкът прощава на своите врагове	178
Икрима става мюсюлманин	180
Битката при Хунаин	183
Пророкът на Бога Ви призовава!	184
Един заклет враг става предан последовател	188
Пророкът разпределя плячката.....	189
Машинациите на Абу Амир.....	191
Експедицията на Табук	192
Последното поклонение	196
Пророкът наемква за смъртта си	200
Последните дни на Пророка	203
Пророкът издъхва	205
Личността и характера на Светия Пророк	209
Душевната и телесна чистота на Светия Пророк	211
Простия начин на живот на Светия Пророк	212
Взаимоотношението му с Бога	218
Не одобряване на покаянието	227
Отношението му към жените му.....	228
Високи морални качества.....	230
Неговото самообладание и самоконтрол	231
Правосъдие и справедливост.....	232
Уважение към бедните	235
Гарантиране интересите на бедните	239
Държание към робите.....	240

Държание към жените.....	242
Отношението към мъртвите	246
Държание към съседите	246
Държание към роднините	247
Събирането с добра компания	251
Гарантиране вярата на хората	251
Пренебрегване слабостите на другите	252
Търпение в беди.....	255
Взаимно сътрудничество	255
Искреност и казване само на истината	257
Любопитство.....	258
Честно и почтено вземане-даване с хората	259
Песимизъм	260
Жестокостта към животните	260
Толерантност в религиозните въпроси.....	261
Храброст	262
Съобразяване с некултурните.....	262
Изпълняване на заветите	263
Уважение към слугите на човечеството.....	263
Животът на Пророка е отворена книга	263

ЖИВОТЪТ НА МУХАММАД

АРАБИЯ ПО ВРЕМЕТО НА РАЖДАНЕТО НА СВЕТИЯ ПРОРОК

Светият Пророк се родил през август 570 година. Дали му името Мухамад, което означава 'Хваленият', за да разберем неговия живот и характер, ние трябва да имаме някаква представа за условията в Арабия по времето, когато той се родил.

Когато той се родил, почти цяла Арабия вярвала в многобожна форма на религията. Арабите проследили произхода си до Аврам (Абрахам). Те знаели, че Аврам е еднобожен учител. Въпреки това, те вярвали в многобожието и се молели на много богове. За свое оправдание, те казвали, че някои човешки същества са изключителни в своя контакт с Бога. Тяхното застъпване в полза на другите се приема от Бога. Да се достигне до него е трудно за обикновените човешки същества. Те трябва да имат други, които да се застъпват за тях, за да получат угодата и помощта на Бога. С такива обяснения, те успявали да съчетаят почитта си към Аврам със собствените си многобожни вярвания. Аврам, казвали те, бил свят човек. Той можел да достигне Бога без застъпничество, докато обикновените мекийци не могли да го направят. Поради това, жителите на Мека си направили идоли от свети и праведни хора и те се молели на тях и им правели жертвоприношения, за да угодят на Бога чрез тях.

Това отношение било примитивно, нелогично и пълно със слабости. Но мекийците не се притеснявали от това. Те нямали еднобожен учител от дълго време насам, а многобожието, когато веднъж пусне корени се разпространява без да знае граници. Броят на боговете им започнал да нараства. Твърди се, че по времето, когато се родил Светият Пророк, само в Каабата, Свещената Джамия на целия Ислям и Домът за молене, построен от Аврам и от сина му Исмайл, имало 360 идола. Изглежда, че мекийците имали по един идол за всеки ден на лунната година. В другите големи центрове имало други идоли, така че може да се каже, че всяка част на Арабия била затънала дълбоко в многобожие. Арабите обожавали културата на речта. Те много се интересували от своя разговорен език и много искали той да продължава да се развива. Обаче, техните интелектуални амбиции били много ограничени. Те не знаели нищо за историята, географията, математиката и т.н. Но тъй като били жители на пустинята и трябвало да се ориентират в пустинята без помощта на ориентир, те развили голям интерес към астрономията. В цяла Арабия нямало нито едно училище. Твърди се, че в цяла Мека само няколко души могли да четат и пишат.

От морална гледна точка, арабите били противоречив народ. Те страдали от някои крайни морални слабости, но същевременно притежавали някои възхитителни качества. Например, те се отдавали на прекомерно пиене. Да се напиеш и да се държиш като луд под влиянието на алкохола било за тях добродетел, а не порок. Тяхната представа за джентълмен бил човек, който можел да черпи приятелите си и съседите си и да пие с тях по време на пиянски компании. Всеки заможен човек събирал хора за пиене поне пет пъти на ден. Комарджийството било техен национален спорт. Но те направили фино изкуство от него. Те не играели комар, за да забогатеят. От победителите се очаквало да забавляват приятелите си. По време на война средствата се набирали чрез комар. Дори и днес арабите използват облигации с награди за да съберат пари за война. Този обичай е съживен в наше време от народите на Европа и Америка. Но те трябва да помнят, че в това отношение те само имитират арабите. Щом започнала война, арабските племена се събирали на комарджийски компании. Онзи, който спечелил, трябвало да понесе по-голямата част от разходите за войната.

Арабите не познавали никое от удобствата на цивилизования живот. Тяхното главно занимание било търговията и за тази цел те изпращали своите кервани до такива далечни места като Абисиния, Сирия, Палестина и дори Индия. Богатите араби много се възхищавали от индийските мечове. Те задоволявали нуждите си от облекло главно от Йемен и от Сирия. Търговски центрове били градовете. Останалата част от Арабия, с изключение на Йемен и някои северни части, била бедуинска. Нямаło постоянни селища или обитавани места. Племената били разпределили страната помежду си така, че членовете на едно племе се скитали свободно в своята част на страната. Щом запасите от вода на едно място се изчерпели, те се премествали на някое друго място и се настанявали там. Техният главен капитал били овцете, козите и камилите. От вълната и козината си правели дрехи, а от кожата - палатки. Онова което им оставало, продавали на пазара. Златото и среброто не им били непознати, но те били наистина много редки притежания. Бедните и обикновени хора си правели украшения от раковини и от благовонни вещества. Те събирали динени семки, изсушавали ги и ги нанизвали на гerdани.

Престъпленията и безнравственост от различен вид били широко разпространени. Кражбата била рядка, но разбойничеството било обичайно. Да се нападат и обират един друг се смятало за рождено право. Но, същевременно, те държали на думата си повече от всеки друг народ. Ако някой човек отишъл при някой силен вожд на племе, този вожд или неговото племе били морално задължени да закрилят този човек. Ако това не било направено, племето загубвало уважението на цяла Арабия.

Поетите се ползвали с голямо уважение. Тях ги почитали като национални водачи. От водачите се очаквало да бъдат добри оратори и дори да могат да съчиняват стихове. Гостоприемството се превърнало в национална добродетел. Щом някой закъсал пътник достигнал до главното седалище на дадено племе към него се отнасяли като към почетен гост. Заколвали най-доброто си животно и му оказвали голямо внимание. Не ги интересувало кой е гостът. Било достатъчно, че е пристигнал гост. Гостуването означавало повишаване на статуса и престижа на племето. Ето защо дълг на всяко племе било да почита госта. Като почитали госта си, те почитали себе си.

Жената в това арабско общество нямала никакво положение и никакви права. Те смятали за почтено да убиват новородени момиченца. Ще бъде грешка, обаче, да се мисли, че детеубийството се практикувало широко из цялата страна. Такава опасна институция не можела да съществува из цялата страна. Това би означавало отмиране на расата. Истината е, че в Арабия - както и в Индия или в която и да е друга страна, в която се практикувало детеубийството - то се ограничавало само в рамките на няколко фамилии. Арабските фамилии, които го практикували или имали преувеличена представа за собствения си статут или били притеснени по някакъв друг начин. Възможно е да не са били в състояние да намерят подходящи младежи, за които да омъжат дъщерите си и като знаели това, те убивали новородените си момиченца. Злото на тази институция се крие в нейната диващина и жестокост, а не в резултатите, до които води що се отнася до броя на населението. Използува ли се различни начини за умъртвяването на новородените момиченца от погребването им живи до удушаването им.

В арабското общество само истинската майка била смятана за майка. Машехите не били смятани за майки и нямало никаква забрана един син да се ожени за машехата си след смъртта на баща си. Многоженството се срещало често и нямало никакво ограничение на броя на жените, които един мъж можел да има. Освен това един мъж можел да вземе повече от една сестра за жени по едно и също време.

По време на война биещите се страни се отнасяли много зле една към друга. Там където имало силна омраза, те не се колебаели да разпорят телата на ранените, да отрязват части от тях и да ги изяждат като канибали. Те не се поколебавали и да обезобразяват телата на враговете си. Отрязването на носове и уши или ваденето на очи била обичайна форма на жестокост, практикувана от тях. Робството било широко разпространено. Слабите племена били поробвани. Робът нямал никакво установено положение в обществото. Всеки господар правел с робите си каквото си иска. Не се предприемали никакви действия срещу господар, който малтретирал роба си. Господарят можел да убие роба си без да отговаря за това. Ако някой господар убил роба на друг, дори тогава наказанието не било смърт. Единственото, което се очаквало от него било да компенсира по подходящ начин ощетенния господар. Робините били използвани за задоволяване на сексуалните нужди. Децата родени от такива връзки били също смятани за роби. Робините-майки си оставали робини. По отношение на цивилизация и социален напредък, арабите били много изостанал народ. Добротата и вежливостта един към друг били непознати. Жените имали най-лошото възможно положение. И все пак арабите си имали и своите добродетели. Личната храброст, например, понякога достигала до много високо равнище.

Именно сред такъв народ се родил Светият Пророк на Исляма. Баща му Абдулах починал преди раждането му. Поради това за него и за майка му Амина трябвало да се грижи дядо му, Абд ул-Муталиб. Бебето Мухаммад било откърмено от една селянка, която живеела в едно селище близо до Тааиф.

По това време обичаят в Арабия бил да се дават децата на жени от село, чието задължение било да отгледат децата, да развият речта им и да им дадат добро начало за телесно здраве. Когато Пророкът бил на шест години, майка му починала докато пътувала от Медина за Мека и трябвало да бъде погребана по пътя. Детето било доведено в Мека от слугиня и предадена на дядото. Когато станал на осем години, дядо му също починал, след което вуйчо му Абу Талиб, станал негов настойник, тъй като такава била волята на дядо му, изразена в завещание. Пророкът имал две три възможности да пътува извън Арабия. Веднъж, когато бил на 12 години, той отишъл с Абу Талиб в Сирия. Изглежда това пътуване го завело само до югоизточните градове на Сирия, защото в историческите материали не се споменава нищо за места като Йерусалим. От тогава докато станал млад мъж, той останал в Мека.

Още от детинството си той имал склонност към размисъл и медитация. Той не вземал участие в караниците и разправии на другите, освен за да ги приключи. Твърди се, че племената живеещи в Мека и околностите ѝ, на които им омръзнали безкрайните кръвни вражди, решили да образуват съюз, за да помогнат на жертвите на агресивно и несправедливо третиране. Когато Светият Пророк чул за това, той се присъединил с удоволствие. Членовете на съюза се задължили следното:

Да помагат на онези които били подтиснати и да възстановят правата им, докато и последната капка вода е все още в морето. И ако не направят това, те ще компенсират жертвите със свои собствени средства . ('Сират ибн Хишам' от Имам Сухаили)

Изглежда, че никой друг член на този съюз не се наложило да изпълни тези си задължения, поети толкова сериозно от членовете на съюза. Но Светия Пророк получил тази възможност, когато обявил своята мисия. Неговият най-голям враг бил Абу Джахал, вождът на Мека. Той проповядвал обществен бойкот и публично унижение на Пророка. По това време в Мека дошъл един външен човек. Абу Джахал му дължал пари, но Абу Джахал отказал да му плати. Той споменал това на някои хора от Мека. Някои младежи от чисто злорадство му предложили да се обърне към Пророка. Те си мислели, че Пророкът ще откаже да направи нещо за него, за да не си навлече всеобща вражда и преди всичко враждата на Абу Джахал. Ако откажел да помогне на този човек, тогава можело да се каже, че той е нарушил клетвата си към съюза. Ако, от друга страна, той не откажел и се обърнел към Абу Джахал за връщането на заема, Абу Джахал непременно щял да го отпрати презрително. Човекът отишъл при Пророка и му се оплакал от Абу Джахал. Пророкът, без да се поколебае нито за миг, станал, тръгнал с човека и почукал на вратата на Абу Джахал. Абу Джахал излязъл и видял своя кредитор пред вратата си заедно с Пророка.

Пророкът споменал за заема и му предложил да си го плати. Абу Джахал бил толкова изненадан че платил без да се оправдава. Когато другите първенци на Мека чули за това, те упрекнали Абу Джахал за това, че се оказал толкова слабо волен и непоследователен. Той проповядвал обществен бойкот на Пророка и въпреки това приел поканата на Пророка и платил заема по негово внушение. За свое оправдание, Абу Джахал казал, че всеки друг би постъпил също така. Той им казал, че когато видял Пророка да стои на вратата му, той видял също така и две диви камили, по една от двете му страни, готови да нападнат. Не можем да кажем какво е било това преживяване. Дали било чудотворна поява, предназначена да сплаши Абу Джахал или самото присъствие на Пророка довело до тази халюцинация? Един човек, когото целият град мразел и подтискал, намерил смелост да отиде сам при водача на града и да поиска той да върне взетия заем. Може би самата тази неочаквана гледка, изплашила Абу Джахал и за момент го накарала да забрави, че се заклел да бъде против Пророка и го накарала да постъпи така както предложил Пророкът (Хишам).

ЖЕНИТБАТА НА СВЕТИЯ ПРОРОК ЗА ХАДИДЖА

Когато Пророкът бил на около 25 години, репутацията му на човек с висок морал и състрадателност вече се била разпространила из целия град. Хората го сочели с възхищение и казвали: Ето един човек на когото може да се вярва/ Тази репутация стигнала и до ушите на една богата вдовица, която се обърнала към вуйчото на Пророка, Абу Талиб, с молба да разреши на племенника си да бъде водач на един неин керван до Сирия. Абу Талиб споменал това на Пророка и той се съгласил. Пътуването преминало с голям успех и донесло неочаквани печалби. Богатата вдовица, Хадиджа, била убедена, че успехът на кервана се дължал не само на условията на пазара в Сирия, но и също така на честността и способността на водача му. Тя разпитала своя слуга, Майсара, по този въпрос и Майсара подкрепил мнението й като казал, че честността и разбирането, с които младият водач се грижел за работите й, няма да бъдат проявени от много други хора. Хадиджа била много впечатлена от това мнение. Тя била четиридесетгодишна и вече овдовявала два пъти. Тя изпратила една своя приятелка при Пророка, за да разбере дали той може да бъде предуман да се ожени за нея. Жената отишла при Пророка и го попитала защо не се бил оженил до сега. Пророкът отговорил, че не бил достатъчно богат, за

да го направи. Посетителката го попитала дали е склонен да се ожени, ако се намери някоя богата и почтена жена. Пророкът попитал коя може да бъде тази жена и гостенката му казала за Хадиджа. Пророкът се извинил като казал, че Хадиджа е прекалено високопоставена за него. Посетителката обещала да се справи с всички трудности. В такъв случай, казал Пророкът, на него не му оставало нищо друго освен да се съгласи. Тогава Хадиджа известила вуйчо му. Бракът между Пророка и Хадиджа бил уреден и сключен. Един бедняк, който останал сирак от дете, най-после видял за първи път заможност. Той станал богат. Но начинът по който използвал богатството си е нагледен урок за цялото човечество. След женитбата им, Хадиджа почувствувала, че тъй като тя е богата, а той беден, това неравноправие помежду им, няма да им донесе щастие. Тя предложила да прехвърли и богатството си и робите си на Пророка. Пророкът, за да се убеди, че Хадиджа е сериозна, заявил, че веднага щом получи някои от робите на Хадиджа, той ще ги освободи. Така и направил. Освен това, той разпределил между бедните по-голямата част от имота, получен от Хадиджа. Между освободените от него роби били някой си Заид. Той изглеждал по-интелигентен и по-буден от другите. Той произхождал от почтено семейство, но бил отвлечен като дете и продаван от град на град, докато най-после го купили в Мека. Когато бил освободен, младият Заид разбрал веднага, че ще бъде много по-добре да пожертвува свободата си, за да си остане роб на Пророка. Когато Пророкът освободил другите роби, Заид отказал да бъде освободен и помолил да му разрешат да продължи да живее у Пророка. Така и станало и с течение на времето, неговата привързаност към Пророка нараснала.

Междувременно, бащата и вуйчото на Заид попаднали на следите му и най-после научили, че той е в Мека. В Мека го открили в къщата на Пророка. Отишли при Пророка и предложили да му платят откуп, какъвто Пророкът поиска. Пророкът им казал, че Заид е свободен и може да си тръгне с тях, когато поиска. Той изпратил да повикат Заид и го представил на баща му и вуйчо му. След като се видели и сълзите им изсъхнали, бащата на Заид му казал, че господарят му го освободил и че тъй като майка му много се измъчва от раздялата им, най-добре е той да се върне с тях у дома. Заид казал:

- Татко! Кой не обича родителите си? Сърцето ми е преизпълнено от обич към вас с майка ми. Но аз обичам този човек Мухаммад толкова, че не мога и да си помисля да живея някъде другаде без него. Ние се срещнахме и аз много се радвам. Но не бих могъл да преживея раздяла с Мухаммад.

Бащата и вуйчото на Заид направили всичко възможно да накарат Заид да се прибере у дома си, но той не се съгласил. Тогава Пророкът казал:

- Заид вече е свободен човек, но от днес той ще бъде и мой син.

Като видели колко са привързани един към друг Заид и Пророкът, бащата и вуйчото на Заид си тръгнали, а Заид останал при Пророка (Хишам).

ПРОРОКЪТ ПОЛУЧАВА СВОЕТО ПЪРВО ОТКРОВЕНИЕ

Когато Пророкът надхвърлил трийсет години, любовта към Бога и любовта към моленето на Бога започнали да го завладяват все повече и повече. Отвратен от злините, безобразията и многото грехове на жителите на Мека, той си избрал едно място на около пет километра от града, където се отдавал на размишления и медитация. Това било на върха на един хълм, нещо като пещера, оформена от камък. Жена му Хадиджа му приготвяла храна, достатъчна за няколко дена и с храната той се оттеглял в пещерата Хира. В пещерата той се молел на Бога ден и нощ.

Когато бил на четиридесет години, той имал видение. Това станало в същата пещера. Той видял някого, който му наредил да рецитира. В отговор, Пророкът

казал, че той не знае нито какво, нито как да рецитира. Фигурата настояла пак и накрая накарала Пророка да рецитира следните стихове:

Рецитирай в името на твоя Бог,
Който е създал човека от съсирена кръв!
Рецитирай! И твоят Бог е Най-Милостивият,
Който е научил човека чрез перото,
на онова, което той не знае (96:2-6)

Тези стихове, първите, които въобще са били открити на Пророка станали част от Корана, както и други стихове, които му били открити по-късно. Те имат огромно значение. Те нареждали на Пророка да се изправи и да провъзгласи името на Единния Бог, на Единния Създател - на Пророка и на всички други - Който направил човека и посял семето на Своята собствена любов и тази към другите хора в неговата природа. На Пророка било наредено да провъзгласи Посланието на този Бог и му била обещана помощ и закрила в провъзгласяването на това Послание. Стиховете предсказвали времето, когато светът ще получи всякакъв вид знания посредством помощта на перото и ще бъде научено на неща, нечувани преди. Тези стихове представляват резюме на Корана. Всичко онова на което Пророкът бил научен в по-късните откровения, се съдържа в ембрионална форма в тези стихове. В тях е заложена основата на голям и дотогава неизвестен напредък в духовното развитие на човека. Смисълът и обяснението на тези стихове ще бъдат намерени на мястото им в настоящия коментар. Ние споменаваме за тях тук, защото тяхното откровение представлява голямо събитие в живота на Пророка.

Когато Пророкът получил това откровение, той бил изпълнен със страх от отговорността, която Бог решил да стовари на плещите му. Всеки друг човек на негово място щял да бъде изпълнен с гордост - той би се почувствувал велик .

Пророкът бил различен човек. Той можел да постига велики неща, но не можел да се гордее с постиженията си. След това голямо преживяване, той се върнал у дома си много развълнуван и с угрижено лице. Когато Хадиджа го попитала какво има, той й разказал всичко и резюмирал опасенията си с думите:

- Как може слаб човек като мен да поеме отговорността, която Бог се готви да постави на плещите ми.

Хадиджа отговорила веднага:

- Бог е свидетел, че той не ти е изпратил това Слово, за да се провалиш или да се окажеш недостоеен, та тогава Той да се откаже от теб. Как може Бог да направи такова нещо след като ти си толкова добър и грижовен към роднините си помагаш на бедните и нещастните и поемаш тяхното бреме? Ти възстановяваш добродетелите, които бяха изчезнали от нашата страна. Ти се отнасяш с уважение към гостите си и помагаш на онези които са в беда. Може ли да бъдеш тогава подложен от Бога на каквото и да е изпитание? (Бухари)

Като казала това, Хадиджа завела Пророка при братовчед си, Уарака бин Науфал, християнски отшелник. Когато изслушал Пророка, Уарака казал:

- Сигурен съм, че ангелът, който се спуснал на Мойсей, се е спуснал и на теб. (Бухари)

ПЪРВИТЕ МЮСЮЛМАНИ

Уарака очевидно намеквал за пророчеството във Второзаконието (18:18). Когато вестта достигнала до Заид, освободеният роб на Пророка, който бил вече на около трийсет години, както и до неговия братовчед Али, на около единайсет години, те и двамата декларирали вярата си в него. Абу Бакр, негов приятел от детинство, бил

извън града. Когато се завърнал, той започнал да чува за новото преживяване, което имал Пророкът. Казали му, че приятелят му бил подлудял и започнал да казва, че ангели му донесли послания от Бога. Абу Бакр вярвал напълно на Пророка. Той не се съмнявал нито за миг, че Пророкът трябва да е прав - той го познавал като нормален и искрен човек. Почукал на вратата на Пророка и когато той го поканил, попитал Пророка какво се е случило. Пророкът, боейки се, че Абу Бакр може да не го разбере правилно, започнал едно дълго обяснение. Абу Бакр спрял Пророка и настоявал, че единственото, което искал да разбере е дали наистина на него му се е спуснал ангел от Бога и дали му предал някакво послание. Пророкът искал да обясни отново, но Абу Бакр казал, че той не иска да слуша никакви обяснения. Той искал само отговор на въпроса дали бил получил послание от Бога. Пророкът казал Да' и Абу Бакр веднага заявил вярата си. След като приел вярата, казал той, споровете само щели да намалят стойността на вярата му. Той познавал Пророка отдавна и много отблизо. Той не се съмнявал в него и не се нуждаел от никакви аргументи, за да се убеди в истината му.

Тази малка група от правоверни били първите, приели Исляма: една жена в зряла възраст, едно момче на единайсет години, един освободен роб, живеещ сред чужди хора, един млад приятел и самият Пророк. Това била групата, която взела мълчаливото решение да разпространи светлината на Бога по целия свят. Когато жителите на Мека и нейните ръководители чули за това, те им се надсмели и казали, че тези хора са подлудели. Нямащо нищо, от което да се боят и нищо, от което да се притесняват. Но с течение на времето, истината започнала да излиза наяве и както бил казал преди много време Пророк Исая (28:13), „препоръка след препоръка, препоръка след препоръка; ред по ред, ред по ред; тук малко, там малко, истината започнала да достига до светия Пророк.

ПРЕСЛЕДВАНЕТО НА ПРАВОВЕРНИТЕ

Бог започнал да говори на Мухаммад на друг език . Младежите от страната започнали да се чудят. Онези които търсели истината започнали да се вълнуват. От презрението и насмешките започнали да се раждат одобрение и възхищение. Роби, младежи и нещастни жени започнали, да се събират около Пророка. В неговото Послание и в неговото учение имало надежда за унижените, потиснатите и младите. Жените си мислели, че времето за възстановяването на техните права наближавало. Робите си мислели, че денят на освободението им е дошъл, а младежите си мислели, че пътищата към прогреса ще бъдат открити за тях. Когато насмешките започнали да се превръщат в одобрение, а безразличието в привързаност, вождовете и управниците на Мека започнали да се плашат. Те се събрали на съвет. Решили, че подигравките не са начин за справяне с тази заплаха. Трябвало да се приложи порешително средство. Новото влияние трябвало да бъде изкоренено чрез сила. Решено било да се използва преследване и някаква форма на бойкот. Скоро били направени практически стъпки и Мека се изправила пред сериозен конфликт с Исляма. Пророкът и малката група от негови последователи вече не били считани за луди, а за нарастващо влияние, което, ако му било позволено да расте безпрепятствено, можело да се окаже опасно за вярата, престижа, обичаите и традициите на Мека.

Ислямът заплашвал да разруши старата структура на мекийското общество и да построи нова, да създаде ново небе и нова земя, чието идване трябва да означава изчезването на старото небе и сърце на Арабия. Мекийците не могли повече само да се надсмиват над Исляма. За тях това станало въпрос на живот и смърт. Ислямът бил предизвикателство и Мека приела предизвикателството, така както враговете на Пророците винаги приемали предизвикателството на своите Пророци. Те решили да не противопоставят аргумент на аргумент, а да извадят мечи си и да задушат

опасното учение със сила, но не да отговорят на добрия Пророк и неговите последователи със своите собствени, нито да отговорят на добрата дума с добра, а да малтретират невинните и да обиждат онези които говорили дружелюбно. И отново в света започнал конфликт между вярването и не вярването; силите на Сатаната обявили война на ангелите. ПравOVERните, които все още били само шепа хора нямали сили да се справят с нападенията и насилието на неверниците. Започнала много жестока кампания. Жените били клани най-безмилостно. Мъжете били избити. Робите, които заявили вярата си в Пророка били влачени по нажежени пясъци и камъни. Кожите им загрубели като тези на животните. Много по-късно, когато Ислямът се установил наблизко и надалече, един от тези ранни мюсюлмани на име Хабаб бин Ал-Арат показал кожата на тялото си. Приятелите му видели, че тя е груба като на животно и го попитали защо е така. Хабаб се разсмял и казал, че това не било нищо; само спомен от онези ранни дни, когато робите, приели Исляма били влачени из улиците на Мека по остри камъни и горещи пясъци (Муснад, том 5, стр.110).

Робите които вярвали произхождали от различни народности. Билал бил негър, Сухаиб бил грък. Ти имали различни религии. Джабир и Сухаиб били християни, а Билал и Амар били идолопоклонници. Билал бил накаран да лежи на горещ пясък с натрупани отгоре му камъни, а момчета скачали на гърдите му, докато неговият господар, Умайя бин Калф, го измъчвал по този начин, а след това го карал да се откаже от Аллах и от Пророка и да пее във възхвала на мекийските богове, Лат и Уза. Билал казвал само: 'Ахад, Ахад' (Бог е Един).

Ядосан, Умайя предал Билал на уличници като ги накарал да вържат въже през врата му и да го влачат по острите камъни на градските улици. Тялото на Билал кървяло, но той продължавал да шепне: Ахад', Ахад'

По-късно, когато мюсюлманите се установили в Медина и могли да живеят и се молят сравнително спокойно, Светият Пророк назначил Билал за „мюедин“, служащият който призовава молещите се за молитва. Тъй като бил африканец, Билал изпускал звука х' в арабския израз Аш-хаду' (Аз съм свидетел). Вярващите в Медина се шегували с това неточно произношение, но Пророкът ги упрекнал и им казал колко скъп бил Билал на Бога заради неотклонната си вяра, която проявил, докато мекийците го измъчвали. Абу Бакр платил откуп за Билал и за много други роби и осигурил освобождаването им. Сред тях бил Сухаиб, преуспяващ търговец, когото „курейшите“ продължавали да тормозят и след освобождаването му. Когато Светият Пророк напуснал Мека, за да се установи в Медина, Сухаиб искал да отиде с него. Но мекийците го спрели. Казали, че той не може да изнесе от Мека богатството, което натрупал в Мека. Тогава Сухаиб предложил да се откаже от цялото си богатство и печалби и попитал дали ще го пуснат да си замине. Мекийците приели споразумението. Сухаиб пристигнал в Медина с празни ръце и видял Пророка, който бил чул за това и му казал: Това е най-добрата сделка, която си сключил в живота си!?

Повечето от тези роби, които приели Исляма останали твърди както във външното, така и във вътрешното практикуване на религията си. Но някои от тях били слаби. Веднъж Светият Пророк заварил Амар да стене от болка и да бърше сълзите си. Когато Пророкът се обърнал към него, Амар казал, че го били и го принудили да каже, че се отказва от вярата си. Пророкът го попитал:

- А ти вярваше ли вътрешно в сърцето си?

Амар се заклел, че вярвал и Пророкът му казал, че тогава Бог ще му прости за слабостта му.

Бащата на Амар, Ясир и майка му, Самийя, също били измъчвани от неверниците. Случило се при един такъв случай Пророкът да мине наблизо. Силно разчувствуван, той им казал:

- Семейство на Ясир, понасяйте търпеливо, защото Бог е подготвил Рай за вас!

Тези пророчески думи скоро се сбъднали. Ясир издъхнал от мъченията, а малко по-късно Абу Джахал убил с копие възрастната му жена Самийя.

Зинира, една робиня, изгубила очите си поради жестокостите на неверниците.

Абу Фукайх, робът на Сафуан бин Умайя, бил положен на горещия пясък, докато на гърдите му били поставени тежки и горещи камъни и загубил езика си от болки.

И други роби били измъчвани по подобни начини. Тези жестокости трудно се понасяли. Но ранните мюсюлмани ги понасяли, защото сърцата им били изпълнени с твърдост от уверенията, които те получавали ежедневно от Бога. Коранът бил спуснат на Пророка, но окуражаващият глас на Бога се спускал до всички вярващи. Ако това не било така, правоверните не биха могли да издържат жестокостите на които били подлагани ежедневно. Изоставени от себеподобните си, от приятели и роднини, те нямали никой друг освен Бог със себе си и им било все едно дали ще имат някой друг. Заради него, жестокостите не изглеждали нищо, обидите звучели като молитви, а камъните изглеждали като кадифе.

Свободните граждани, които вярвали били преследвани не по-малко. Техните старейшини и вождове ги измъчвали по различни начини. Усман бил заможен човек на четиридесет години. И въпреки това, когато курейшите решили да преследват всички мюсюлмани, неговият вуйчо, Хакам, го завързал и набил. Зубаир бин Ал-Ауам, един смел младеж, който по-късно станал прочут мюсюлмански генерал, бил увит в едно чердже от вуйчо си, поставен над пушек и измъчван със задушаване. Но той не искал да се откаже. Той бил намерил истината и не искал да се отказва от нея.

Абу Дхар от племето Гафар чул за Пророка и отишъл в Мека, за да разбере повече. Мекийците го разубеждавали като му казвали, че те познават добре Мухаммад и че Движението му има за цел само да задоволи личните му амбиции. Това не направило впечатление на Абу Дхар. Той отишъл при Пророка, изслушал Посланието на Исляма лично от него и го приел. Абу Дхар попитал дали може да запази вярата си в тайна от своето племе. Пророкът му казал, че може да направи това за няколко дена. Но докато вървял по улиците на Мека, той чул група мекийски първенци да обиждат Пророка и да отправят подли обвинения към него. Той не можел повече да запази вярата си в тайна и заявил веднага:

- Аз съм свидетел, че няма никакъв друг Бог освен Аллах и че няма никой друг като Аллах, а Мухаммад е Негов слуга и Пророк.

Този вик, отправен сред група неверници, им се сторил като голямо безочие. Те станали гневно и го били докато изпаднал в безсъзнание. Вуйчото на Пророка, Абас, който още не бил мюсюлманин, минал наблизо и се застъпил за жертвата.

- Вашите кервани с храна преминават през територията на племето на Абу Дхар, - казал той. - И ако неговите хора ви се разсърдят, могат да ви накарат да умрете от глад.

На следващия ден, Абу Дхар останал в квартирата си. Но на по-следващия ден, той пак минал край същото сбирнище и пак ги заварил да обиждат Пророка както преди. Той отишъл в Каабата и видял, че и там хората правели същото. Той не можал да се сдържи, изправил се и заявил с висок глас на всеослушание вярата си. Пак го били жестоко. Същото се случило и трети път и Абу Дхар се върнал при племето си.

Самият Свети Пророк също не правел изключение и страдал от жестокостите, причинени на правоверните. Веднъж бил на молитва. Група неверници хвърлили един плащ отгоре му и го измъкнали навън; очите му щели да изскочат. Случило се така че дошъл Абу Бакр и им казал: 'Нима искате да го убиеете само, защото казва, че Бог е неговият господар?'

При друг случай, той лежал проснат за молитва и те изсипали вътрешностите на една камила на гърба му. Той не можал да стане, докато не махнали тази тежест от гърба му.

При трети случай, той вървял по една улица, когато група уличници тръгнала след него. Момчетата го удряли по врата и викали, че той се представял за Пророк. Такава била омразата и враждебността към него и такава била неговата безпомощност.

Къщата на Пророка често била замервана с камъни от съседни къщи. Боклуци и останки от убити животни били хвърляни в кухнята му. Нерядко хвърляли прах отгоре му, когато се молел и той бил принуден да се премести на безопасно място, за да продължи публичната си молитва.

Тези жестокости, извършени срещу една слаба и невинна група и срещу техния добронамерен, но безпомощен Водач, обаче, не отишли напразно. Почтени хора видяли това и били привлечени от Исляма. Веднъж, Пророкът си почивал на Сафа, един хълм близо до Каабата. Мекийският вожд Абу Джахал, най-върлият враг на Пророка, минал край него и започнал да го обижда с най-долни думи. Пророкът не казал нищо и се прибрал у дома си. Една робиня от неговото домакинство била свидетелка на тази грозна сцена. Хамза, вуйчо на Пророка, един смел човек, от когото се бояла цяла Мека, се върнал у дома след лов в джунглата и влязъл гордо в къщата с лък на рамо. Робинята не можела да забрави сутрешната сцена. Тя била отвратена да види, че Хамза влиза у дома така. Тя започнала да го дразни като му казала, че той се смята за смел и ходи въоръжен, но не знаел какво бил направил Абу Джахал на неговия невинен племенник тази сутрин. Хамза бил чул за случилото се сутринта. Макар че не бил вярващ, той бил с благороден характер. Той може и да бил впечатлен от Посланието на Пророка, но не и до там, че да го приеме открито. Когато чул за произвола на Абу Джахал, той не можал да се държи повече настрана. Каквито и колебания да имал за Посланието, те изчезнали. Той започнал да чувства, че до тогава не го бил приемал много сериозно. Той се отправил към Каабата, където обикновено се срещали и разговаряли вождовете на Мека. Той свалил лъка си и ударил силно Абу Джахал:

- От днес нататък ме смятай за последовател на Мухаммад, - казал той. - Ти си го обидил тази сутрин, защото знаеш, че той няма да ти каже нищо. Ако си смел, ела да се биеш с мен.

Абу Джахал бил втрещен. Приятелите му скочили да му помогнат, но страхувайки се от Хамза и от неговото племе, Абу Джахал ги възспрял, понеже решил, че един открит двубой може да коства прекалено скъпо. Той признал, че наистина бил виновен за случката сутринта. (Хишам и Табари)

ПОСЛАНИЕТО НА ИСЛЯМА

Съпротивата продължавала да нараства. В същото време Пророкът и неговите последователи правели всичко възможно за да изяснят на мекийците Посланието на Исляма. Това било многостранно Послание с голям краен смисъл, не само за арабите, но и за целия свят. Това било Послание от Бога. В него се казвало:

'Създателят на света е Един. Никой друг не заслужава да му се молят. Пророците винаги са вярвали, че Той е Един и учили така своите последователи. Мекийците трябва да се откажат от всички образи и идоли. Нима не виждали, че идолите не могат да махнат дори мухите, паднали на пожертвуванията, поставени в краката им? Ако те били нападнати, те не можели дори да отблъснат нападението. Ако на тях им бил зададен въпрос, те не можели да отговорят. Ако те били помолени за помощ, те не можели да направят нищо. Но Единният Бог помагал на онези, които го молили за помощ, отговарял на онези, които се обръщали към Него с молитва, покорявал всичките Свои врагове и издигал онези, които се свеждали пред Него. Когато от Него идвала светлина, той осветявал онези, които му били предани. Защо тогава мекийците Го пренебрегвали и се обръщали към безжизнени образи и идоли и погубвали живота си? Нима те не виждали, че липсата им на вяра в Единствения Истински Бог ги е направила суеверни и некомпетентни? Те нямали представа за това кое е чисто и кое нечисто, кое е правилно и кое неправилно. Те не почитали майките си. Те се отнасяли свирепо към сестрите и дъщерите си и им отказвали онова, което им се полагало. Те не се отнасяли добре към жените си. Те измъчвали вдовиците, експлоатирали сираците, бедните и слабите и се мъчели да изградят щастието си върху нещастieto на други. Те не се срамували да лъжат и мамят нито да крадат и плячкосват. Техните удоволствия били пиенето и комарджийството.

Те не давали пукната пара за култура и национален напредък. До кога щели те да пренебрегват Единствения Истински Бог и да продължават да губят и губят, да страдат и да страдат? Не било ли по-добре да се поправят? Нима нямало да бъде по-добре да се откажат от всички форми на експлоатация един на друг, да възвърнат правата на онези на които принадлежат, да харчат богатството си за националните нужди и да подобрят положението на бедните и слабите, да се отнасят със сираците като към довереници и приемат грижата за тях като дълг, да подкрепят вдовиците и да установят и насърчават добрите дела в цялата общност, да култивират не само правда и справедливост, но и съчувствие и милост? Животът на този свят трябва да създава добро. 'Оставете добри дела след себе си', се казва по-нататък в Посланието, 'за да може те да израснат и да дадат плодове след като вие си отидете. Добродетел е да се дава на другите, а не да се получава от тях. Научете се да се предавате, за да може да бъдете по-близо до вашия Бог. Практикувайте самоотричане в името на другите хора, за да можете да умножите своя кредит с Бога. Истина е, че мюсюлманите са слаби, но не се водете от тяхната слабост, защото истината ще възтържествува. Това е заповедта на Небето. Чрез Пророка една нова мярка и нов критерий за добро и зло, за правилно и неправилно ще бъдат установени в целия свят. Ще царуват справедливост и милост. Няма да бъдат позволени никакви ограничения и никаква намеса в религиозните неща. Жестокостите, на които жените и робите били подложени ще бъдат премахнати. Царството на Бога ще се установи на мястото на царството на Сатаната'.

Когато това Послание било проповядвано на жителите на Мека и добронамерените и мислещите сред тях започнали да бъдат впечатлявани от него, старейшините на Мека започнали да гледат сериозно на онова, което ставало. Те отишли като депутация при вуйчото на Пророка и се обърнали към него така:

'Ти си един от нашите първенци и заради теб ние до сега щадяхме твоя племенник Мухаммад. Обаче, дошло е време, когато трябва да поставим край на тази национална криза, този конфликт сред нас. Ние искаме и настояваме той да престане да говори против нашите идоли. Нека си твърди, че Бог е един, но нека не казва нищо против нашите идоли. Ако той се съгласи на това, нашият спор и конфликт с него ще приключи. Настояваме да го убедиш. Но ако не успееш, тогава ще се случи едно от двете неща. Или ти ще се откажеш от племенника си или ние, твоите съграждани ще се откажем от тебе'. (Хишам)

Абу Талиб бил изправен пред труден избор. Да се откаже от племенника си било трудно. Не по-малко трудно било да бъде отречен от своя народ. Арабите имали малко пари. Техният престиж се изразявал във водачеството им. Те живеели за своите хора и техните хора живеели за тях. Абу Талиб бил много разтревожен. Той изпратил да извикат Пророка и му обяснил какво искали от него първенците на Мека.

- Ако ти не се съ согласиш, - казал той със сълзи в очите, - тогава или аз ще трябва да се откажа от тебе или моите хора ще се откажат от мен.

Пророкът очевидно много съчувствал на вуйчо си. Очите му се насълзили и той казал:

- Моля те не се отказвай от своите хора. Моля те да не ме подкрепяш. Вместо това можеш да се откажеш от мен и да останеш при своите хора. Но Единният и Единственият Бог ми е свидетел, че когато казвам, че дори да поставят слънцето от дясната ми страна и луната от лявата ми, аз пак няма да се откажа да проповядвам истината за Единния Бог. И ще продължа да го правя докато умра. Ти можеш да избереш каквото си искаш. (Хишам и Зуркани)

Този отговор, твърд, пряк и искрен, отворил очите на Абу Талиб. Той се замислил дълбоко. Макар че нямал смелостта да повярва, той смятал, че е щастлив да доживее да види такова великолепно демонстриране на вяра и уважение към дълга. Той се обърнал към Пророка и казал:

- Племеннико, върви по своя път. Изпълни дълга си. Нека моите хора се откажат от мен. Аз съм с теб. (Хишам)

ПРЕСЕЛВАНЕ В АБИСИНИЯ

Когато тиранията достигнала до крайната си точка, Пророкът събрал своите последователи и сочейки на запад им казал, че отвъд морето има една земя, където хората не били убивани, поради това, че са променили вярата си, където можели да се молят на Бога без да им се пречи и където има справедлив цар. Нека да отидат там, може би промяната ще им донесе облекчение. Група мюсюлмани - мъже, жени и деца, следвайки тази препоръка, отишли в Абисиния. Преселването било в твърде малък мащаб и доста жалко. Арабите гледали на себе си като на пазители на Каабата и те наистина били такива. Да се напусне Мека било голяма жертва и никой арабин не можел и да си помисли да го направи, освен ако живеенето в Мека станело абсолютно невъзможно. А и самите жители на Мека не били подготвени да понасят такова преселване. Те не пускали жертвите си да напуснат и да се преселят другаде, където поне имали шанс да живеят. Ето защо групата трябвало да пази подготовката си за пътуването в тайна и да замине без дори да се сбогува със своите приятели и роднини. Умар, който по-късно станал Вторият Халиф на Исляма, все още бил неверник и зъл враг и преследвач на мюсюлманите. По една случайност, той срещнал няколко души от тази група. Сред тях била и една жена, Ум Абдула. Когато Умар видял покъщнина опакована и натоварена на животни, той разбрал веднага, че това е група, която се готви да напусне Мека и да се пресели другаде.

- Тръгвате ли? - попитал той.

- Да, Бог ни е свидетел, - отвърнала Ум Абдула. - Ние отиваме в друга страна, защото вие се отнасяте много жестоко към нас тук. И няма да се завърнем, докато на Аллах Му е угодно да направи живота ни по-лек.

Умар бил впечатлен и казал:

- Бог да бъде с вас.

Гласът му бил развълнуван. Тази мълчалива сцена го разтревожила. Когато мекийците разбрали за това, те изпратили хайка преследвачи. Тази хайка стигнала

чак до морето, но там разбрали, че бегълците вече отплували. Тъй като не могли да ги настигнат, те решили да изпратят делегация в Абисиния, която да настрои царя против бегълците и да го убеди да ги върне отново в Мека. Един от делегатите бил Амр бин ал-Ас, който по-късно приел Исляма и покорил Египет. Делегацията отишла в Египет, срещнала се с царя и интриганствувала с неговите придворни.

Но царят се оказал много твърд и въпреки натиска от страна на мекийската делегация и негови собствени придворни, той отказал да предаде бегълците на техните преследвачи. Делегацията се завърнала разочарована, но в Мека те скоро измислили друг план за да наложат завръщането на мюсюлманите от Абисиния. Те разпространили сред кербаните, заминаващи за Абисиния слуха, че цяла Мека била приела Исляма. Когато този слух стигнал до Абисиния, много мюсюлмански бежанци се завърнали с радост в Мека, но когато пристигнали разбрали, че слухът достигнал до тях, бил измислица. Някои мекийци се върнали обратно в Абисиния, но някои решили да останат. Сред последните бил Усман бин Мазуун, син на един мекийски първенец. Усман получил закрила от един приятел на баща си, Уалид бин Мугира и заживял спокойно. Но той видял, че другите мюсюлмани продължили да страдат от жестоки преследвания. Това го правело много нещастен. Той отишъл при Уалид и се отказал от неговата закрила. Той чувствал, че не трябва да има закрила, докато други мюсюлмани страдат. Уалид обявил това на мекийците.

Един ден, Лабид, поет-лауреат на Арабия, седял сред вождовете на Мека и рецитирал свои стихове. Той прочел един стих, който означавал, че всички милости накрая се изчерпват. Усман възразил смело и казал:

- Милостите на Рая ще бъдат вечни.

Лабид, който не бил свикнал да му противоречат така, не се сдържал и казал:

- Курейши, вашите гости не са били обиждани така никога по-рано. От кога е започнала тази мода?

За да успокои Лабид, един от публиката станал и казал:

- Продължавай и не обръщай внимание на този глупак!

Усман настоял, че не бил казал нищо глупаво. Това раздразнило курейша, който скочил срещу Усман и му нанесъл силен удар, избивайки едното му око. Уалид присъствал на тази сцена. Той бил близък приятел на бащата на Усман. Той не можел да понесе такова отношение към сина на покойния си приятел. Но Усман вече не бил вече под неговата официална закрила и сега арабският обичай му забранявал да взема страна. Той не можел да направи нищо. Отчасти от гняв, отчасти от болка, той се обърнал към Усман и казал:

- Сине на моя приятел, ти щеше да спасиш окото си ако не беше отхвърлил моята закрила. Така че трябва да се съдиш само на себе си.

Усман отвърнал:

- Аз жадувах за това. Аз не съжалявам за загубата на окото си, защото и другото го очаква същата съдба. Запомнете, докато Пророкът страда, ние не искаме мир. (Халбийя, том 1, стр.348)

УМАР ПРИЕМА ИСЛЯМА

Приблизително по това време станало и друго събитие. Умар, който по-късно станал Втория Халиф на Исляма, все още бил един от най-върлите и страшни врагове на Исляма. Той смятал, че все още никакви ефективни стъпки не били предприети

срещу новото движение и решил да сложи край на живота на Пророка. Той взел мечата си и потеглил. Един приятел го срещнал и го запитал озадачено къде е тръгнал и с каква цел.

- Да убия Мухаммад, - казал Умар.

- А ще бъдеш ли в безопасност от неговото племе след това? И знаеш ли наистина как вървят нещата? Знаеш ли, че сестра ти и мъжът ѝ са приели Исляма?

Тези думи дошли като гръм от ясно небе за Умар и той много се развълнувал. Той решил най-напред да се справи със сестра си и със зет си. Когато достигнал до къщата им, той чул, че отвътре се рецитира. Това бил гласът на Хабаб, който ги учел на Свещената Книга. Умар влязъл бързо в къщата. Хабаб, изплашен от бързите стъпки, успял да се скрие. Сестрата на Умар, Фатима, скрила листите на Корана. Обръщайки се към нея и мъжа ѝ, Умар казал:

- Чувам, че сте се отказали от собствената си вяра.

И с тези думи той вдигнал ръка да удари мъжа ѝ, който, между другото бил негов братовчед. Фатима се хвърлила между Умар и мъжа си, така че ръката на Умар се стоварила върху лицето на Фатима и я ударила по носа, който започнал да кърви обилно. Ударът направил Фатима още по-смела. Тя казала:

- Да, ние сме вече мюсюлмани и ще си останем такива, каквото и да ни направиш.

Умар бил смел, но груб човек. Когато видял лицето на сестра си, разкървавено от собствената му ръка, той се разкаял. Той се променил изведнъж. Помолил да му покажат онези листи от Корана, които скрили от него. Фатима отказала, опасявайки се, че той ще ги скъса и хвърли. Умар обещал да не го прави. Но Фатима казала, че той не бил чист. Умар се изкъпал. Чист и успокоен, той взел листите на Корана в ръката си. Те съдържаха част от главата 'Та Ха' И той попаднал на стиховете:

* Аз наистина съм Аллах и няма никакъв друг Бог освен Мен. Така че, служете Ми и спазвайте молитвата за Моето поменаване. Безспорно часът приближава и аз ще го покажа, така че всяка душа да може да бъде възмездена за своите усилия' (20:15,16)

Твърдото изявление за съществуването на Бога, ясното обещание, че Ислямът скоро ще се установи вместо тогавашната религия в Мека - тези и множество други идеи, свързани с това, сигурно са трогнали Умар. Той не можел да се сдържа повече. Вярата напирала в сърцето му и той казал: Колко е чудесно, колко е вдъхновяващо!

Хабаб се измъкнал от скривалището си и казал:

- Бог ми е свидетел, че още вчера чух Пророкът да се моли Умар или Амр ибн Хишам да приемат Исляма. Промяната у теб е в резултат на тази молитва.

Умар вече бил взел решение. Той попитал къде бил Пророкът и се отправил веднага към къщата на Дар Аркам с гол меч в ръка. Когато почукал на вратата, Съратниците на Пророка го видели през процепите. Те се бояли да не би той да бил дошъл със зла цел. Но Пророкът казал:

- Пуснете го да влезе. Умар влязъл с меч в ръка.

- Какво те води тук? - попитал го Пророкът.

- Пророко на Бога, - казал Умар. - Аз съм тук, за да стана мюсюлманин.

- Аллаху Акбар! - извикал Пророкът.

- Аллаху Акбар! - извикали Съратниците.

Хълмовете около Мека отекнали от тези викове. Вестта се разпространила с бързината на мълния и от тогава Умар, преследвачът на Исляма, от когото много се боели, сам започнал да бъде преследван наред с другите мюсюлмани. Но Умар се

промениял. Сега той се радвал на страданията така, както преди се радвал да причинява страдания. Той се движел из Мека като човек, когото много тормозели.

ПРЕСЛЕДВАНИЯТА СЕ ЗАСИЛВАТ

Преследванията ставали все по-сериозни и все по-непоносими. Много мюсюлмани вече напуснали Мека. Онези които останали трябвало да страдат повече от когато и да е по-рано. Но мюсюлманите не се отклонявали ни най-малко от пътя, избран от тях. Сърцата им били смели както винаги, а вярата им - твърда. Привързаността им към Единния Бог се засилвала, засилвала се и омразата им към националните идоли на Мека. Конфликтът станал по-сериозен от когато и да е по-рано. Мекийците свикали друго голямо събрание. На него те решили да обявят пълен бойкот на мюсюлманите. Мекийците не бивало да имат никакви нормални вземания-давания с мюсюлманите. Те не трябвало нито да купуват нещо от тях, нито да им продават нещо. Пророкът, неговото семейство и някои други негови роднини, които макар че не били мюсюлмани, го подкрепяли, били принудени да потърсят убежище в едно усамотено място, собственост на Абу Талиб. Без пари, без средства за съществуване и без запаси, семейството на Пророка и неговите роднини страдали от неописуеми трудности по време на тази блокада. В продължение на три години положението не се подобрявало. Накрая, петима почтени хора от лагера на враговете се обявили против тези условия. Те отишли при изолираното семейство, предложили да отменят бойкота и помолили семейството да излезе навън. Абу Талиб излязъл и упрекнал своите съграждани. Бунтът на петимата станал известен в цяла Мека, благоразумието надделяло и мекийците решили, че трябва да прекратят този жесток бойкот. Бойкотът приключил, но не и неговите последици. След няколко дни Хадиджа, вярната жена на Пророка починала, а месец по-късно починал и вуйчо му Абу Талиб.

Така Светият Пророк изгубил компанията и подкрепата на Хадиджа, а той и мюсюлманите изгубили услужливостта на Абу Талиб. Тяхната смърт естествено довела и до изгубването на част от общите симпатии към тях. Абу Лахаб, друг вуйчо на Пророка, в началото изглеждал готов да вземе страната на Пророка. Шокът от смъртта на брат му и уважение към неговото предсмъртно желание били все още свежи в мисълта му. Но мекийците скоро успели да го настроят против Пророка. Те използвали обичайните си похвати. Пророкът учел, че не вярването в Единството на Бога било грях, наказуем в отвъдния живот; ученията му противоречели на всичко, което те били научили от прадедите си и т.н. Абу Лахаб решил да се противопостави на Пророка по-решително от всякога. Отношенията между мекийците и мюсюлманите отново се обтегнали. Тригодишният бойкот и блокадата разширили пропастта между тях. Срещането им и проповядването един пред друг изглеждали невъзможни. Пророкът не обръщал внимание на лошото отношение и на преследванията; те били нищо, докато можел да се среща с хора и да се обръща към тях. Но сега вече това изглеждало невъзможно в Мека. Освен общата враждебност, Пророкът вече не можел и да се появи на която и да е улица или публично място. Ако го направел, те започвали да го замерват с боклуци докато се върнел у дома си. Веднъж, когато се прибрал у дома си цялата му глава била посипана с прах. Една от дъщерите му плачела, докато чистела праха. Пророкът й казал да не плаче, защото Бог бил с него. Малтретирането не плашело Пророка. Той дори му се радвал като на доказателство за интереса към неговото Послание. Един ден, например, по всеобщо съгласие, мекийците не му казали и направили нищо. Пророкът се прибрал у дома си разочарован, докато окуражителния глас на Бога не го накарал отново да отиде при своите хора.

ПРОРОКЪТ ОТИВА В ТААИФ

Изглеждало, че в Мека вече никой не го слушал и това го натъжило. Почувствувал, че се намира в застой. Ето защо решил да се насочи другаде за проповядването на

своето Послание и избрал Тааиф, едно малко градче, на около стотина километра югоизточно от Мека, известно със своите плодове и земеделски продукти.

Решението на Пророка било в съответствие с традициите на всички Пророци. Мойсей се обръщал ту към Фараона, ту към Израел, ту към медниците. По същия начин и Исус се обръщал ту към Галилия, ту към местата отвъд река Йордан, ту към Йерусалим. И така, Светият Пророк на Исляма, който видял, че мекийците били готови да малтретират, но не и да слушат, се обърнал към Тааиф. Многобожието и ритуалите на Таиф не били същите като в Мека. Идолите в Каабата не били единствените, нито най-важните идоли в Арабия. Един важен идол, ал-Лат, се намирал в Тааиф и заради него и Тааиф бил място на поклонничество. Жителите на Тааиф били кръвни роднини на жителите на Мека и много зелени места между двата града били собственост на мекийци.

При пристигането си в Тааиф, Пророкът бил посетен от местните големци, но изглеждало, че никой няма желание да приеме Посланието. Обикновените граждани се подчинили на водачите си и отхвърлили с презрение новото учение. Това не било необичайно. Хората, погълнати от светски неща винаги гледат на такова едно Послание като на натрапничество и дори обида. А тъй като Посланието е и без видима подкрепа - като например известен брой оръжия - те чувстват също така, че могат да го отхвърлят с презрение.

Пророкът не бил изключение. Слуховете за него вече били достигнали до Тааиф, а ето го и самият той, без оръжия и свита, един самотен индивид, придружен само от един спътник, Заид. Гражданите го смятали за досадник, когото трябвало да прогонят дори и само, за да угодят на своите вождове. Те насъскали срещу него местни нехранимайковци и улични хлапета, които започнали да го замерват с камъни и го прогонили от града. Заид бил ранен, а и Пророкът кървял обилно. Но преследването продължило, докато и двете беззащитни жертви не били прогонени на няколко километра от Тааиф. Пророкът бил много наскърбен и подтиснат, когато пред него се спуснал ангел и го попитал дали иска преследвачите му да бъдат унищожени.

- Не, - казал Пророкът. - Надявам се, че от самите тези мъчители ще се родят онези, които ще се молят на Единствения Истински Бог (Бухари, Китаб Бад ал-Калк).

Изтощени и подтиснати, двамата спрели край едно лозе, притежавано от двама мекийци, които се случили там. Те били сред неговите преследвачи в Мека, но при този случай, проявили съчувствие. Дали защото един мекийец бил малтретиран от жителите на Тааиф или защото искрица човечина внезапно се пробудила в сърцата им? Те изпратили на Пророка една табла пълна с грозде по един роб-християнин, който се казвал Адас и бил от Ниневия. Адас подал таблата на Пророка и на неговия спътник. Докато ги гледал замислено, той станал още по-любопитен, когато чул Пророка да казва: *В името на Аллах, Милостивия и Милосърдния!'

Неговата християнска съвест се пробудила и той се почувствувал като че ли в присъствието на еврейски Пророк. Пророкът го попитал от къде е и когато Адас казал, че е от Ниневия, Пророкът казал:

- Йона, синът на Амитай, който също бил от Ниневия, бил свят човек и Пророк като мене.

Пророкът казал на Адас също така и за своето собствено Послание. Адас бил очарован и повярвал веднага. Той прегърнал Пророка с насълзени очи и започнал да целува главата му, ръцете му и нозете му. Когато се разделяли, Пророкът се обърнал пак към Аллах и казал:

'Аллах, оставям моя случай в Твоите ръце. Аз съм слаб и лишен от средства. Моите хора гледат високомерно на мен. Ти си Господар на слабите и бедните и Ти си и мой Господар. На кого ще ме изоставиш - на непознати, които да ме блъскат насам-натам

или на враговете, които ме подтискат в моя роден град? Ако ти не си ми разгневен, враговете ми не ме интересуват. Твоята милост ще бъде с мен. Аз търся убежище в светлината на Твоето лице. Ти си Който може да прогони мрака от света и да дари мир на всички и на този и на онзи свят. Дано твоят гняв и недоволство да не се спуснат върху мен. Ти никога не си гневен, освен, когато скоро след това си пак доволен. И няма никаква друга сила и убежище освен при Тебе'. (Хишам и Табари)

Като произнесъл тази молитва, той тръгнал обратно към Мека. По пътя спрял в Накла за няколко дена, а след това пак потеглил. Според мекийската традиция, той вече не бил гражданин на Мека. Той напуснал града, защото го смятал за враждебен и не можел да се върне в него без да поиска позволение на мекийците. В съответствие с това, той известил Мутим бин Ади, един мекийски вожд, за да попита дали мекийците ще му позволят да се върне. Мутим, макар че му бил върл враг, имал благородно сърце. Той събрал синовете и роднините си. Те се въоръжили и отишли в Каабата. Заставайки в двора, той обявил, че разрешава на Пророка да се върне. Тогава Пророкът се върнал и обиколил Каабата. Мутин, синовете и роднините му с извадени саби, придружили Пророка до къщата му. Но това не било закрила в традиционния арабски смисъл, дадена на Пророка. Пророкът продължил да страда, но Мутим не го защитил. Акът на Мутим бил просто официална декларация че на Пророка е разрешено да се върне.

Пътуването на Пророка до Тааиф било хвалено дори от враговете на Исляма. Сър Уилям Мюър, в своята биография на Пророка, пише (относно пътуването до Тааиф):

'Има нещо възвишено и героично в това пътуване на Мухаммад до Ат-Тааиф; самотен човек, презиран и отхвърлен от собствения си народ, отива смело в името на Бога като Йона от Ниневия и призовава един идолопоклоннически град да се покае и да подкрепи неговата мисия. Това хвърля обилна светлина върху силата на неговата вяра в божествения произход на неговото призвание'.

("Животът на Мухаммад" от Сър У.Мюър,1923,стр.112-113)

Мека възобновила враждебността си. Родният град на Пророка отново се превърнал в ад за него. Но той продължил да проповядва своето Послание на хората. Формулата 'Бог е Един' започнала да се чува тук и там. С любов и уважение, Пророкът настойчиво излагал своето Послание. Хората се отвръщали, но той се обръщал към тях отново и отново. Той правел своята прокламация, независимо от това дали хората се интересували от нея и това започнало да дава резултати. Шепата мюсюлмани, завърнали се от Абисиния и решени да останат в Мека, проповядвали тайно на своите роднини, приятели и съседи. Някои от тях били убедени да се обявят открито за мюсюлмани и да споделят страданията на останалите си едновърци. Но мнозина, макар че приели Исляма в сърцата си, нямали смелостта да признаят това открито, те чакали Божието царство да се спусне на земята. Междувременно, откровенията, получени от Пророка започнали да намекват за скорошна възможност за преселване от Мека. Дадена му била и известна представа за мястото, където щели да се преселят. Това било град на кладенци и плантации с фурми. Той си помислил, че става дума за Ямама. Но скоро се отказал от тази си мисъл. Тогава зачакал с увереност, че каквото и място да им е отредено да отидат, то сигурно щяло да стане люлка на Исляма.

ИСЛЯМЪТ ДОСТИГА ДО МЕДИНА

Наближил годишният празник 'Хадж' и поклонници от цяла Арабия започнали да пристигат в Мека. Пророкът отивал навсякъде, където намирал група хора, излагал им идеята за един Бог и им казал да се откажат от крайности от всякакъв вид и да се подготвят за Царството на Бога. Някои слушали и се заинтересували. Други искали да слушат, но мекийците ги отпращали. Някои които вече били решили, престанали да се присмиват. Пророкът бил в долината Мина, когато видял група от шест или

седем човека. Той разбрал, че те са от племето 'хазрадж', което било в съюз с евреите. Попитал ги дали искат да чуят онова, което имал да им каже. Те били чули за него и проявявали интерес, затова се съгласили. Пророкът прекарал доста време, разказвайки им че Божието царство е на Бога, че идолите щели да изчезнат, че идеята за Бога непременно щяла да възтържествува и че набожността и чистотата отново щели да се възцарят. Нима те в Медина нямало да приемат добре Посланието? Групата била много впечатлена. Те приели Посланието и обещали, когато се върнат в Медина, да поговорят с други и да докладват на следващата година дали Медина е готова да приеме мюсюлмански бежанци от Мека.

Те се върнали в Медина и поговорили със своите приятели и роднини. По онова време в Медина имало две арабски и три еврейски племена. Арабските племена били 'аус' и 'хазрадж', а еврейските племена били*Бану 'Курайза', 'Бану Надир', и 'Бану Кайнука'. Племената 'аус' и 'хазрадж' воювали помежду си.

Еврейските племена 'курайза' и 'надир' били в съюз с 'аус', а 'кайнука' подкрепяло 'хазрадж'. Уморени от безкрайната война, те били склонни да сключат мир. Накрая, те се съгласили признаят хазраджския вожд, Абдула бин Убай бин Салул, за цар на Медина. От еврейските племена 'аус' и 'бсазрадж' били чували за пророчествата в Библията. Те били чували еврейски разкази за изгубената слава на Израел и за пришествието на един Пророк като Мойсей : Това пришествие наближава, казвали евреите. То щяло да отбележи възраждането на мощта на Израел и унищожаването на неговите врагове. Когато жителите на Медина чули за Пророка, те били много впечатлени и започнали да питат дали този мекийски Пророк не е Пророкът, за когото били чули от евреите. Много младежи повярвали с готовност това. През следващия Хадж, дванайсет души от Медина отишли в Мека да се присъединят към Пророка. Десет от тях били от племето 'хазрадж' и двама от 'аус'. Те срещнали Пророка в долината Мина и хващайки го за ръката заявили тържествено, че приемат вярата в Единството на Бога и изразили своето решение да се въздържат от всички обичайни злини, от детеубийство и от неверни обвинения един срещу друг. Те решили също така да се подчиняват на Пророка за всички добри неща. Когато се върнали в Медина, те започнали да разказват на другите за своята нова вяра. Ентусиазмът нараснал. Идолите били извадени от техните ниши и изхвърлени на улицата. Онези които до тогава се кланяли на идоли сега започнали да държат главите си изправени. Те решили да не се кланят на никой друг освен на Единния Бог.

Евреите се чудели. Векове приятелство, изложения и дебати не успели да постигнат промяната, която този мекийски учител постигнал за няколко дни. Жителите на Медина отивали при малцината мюсюлмани в техния град и разпитвали за Исляма. Но малцината мюсюлмани не могли да се справят с големия брой запитвания, а и самите те не знаели достатъчно. Ето защо, те решили да се обърнат с молба към Пророка да им изпрати някой, който да преподава Исляма. Пророкът се съгласил да им изпрати Мусааб, един от мюсюлманите, които били в Абисиния. Мусааб бил първият ислямски мисионер, излязъл от Мека. Приблизително по това време Пророкът получил голямо обещание от Бога. Той имал видение, че се намира в Йерусалим и че зад него се наредили Пророците за молитва. Йерусалим можело да означава само Медина, която щяла да стане център на моленето на Единния Бог. Другите Пророци, подредени зад него, означавало, че хора, които следвали различни Пророци ще приемат Исляма и по този начин Ислямът ще стане универсална религия.

Условията в Мека вече достигнали критичната си точка. Преследванията придобивали най-лошата възможна форма. Мекийците се надсмивали над това му видение и го описвали като гладна кокошка просо сънува'. Те не знаели, че основите на Новия Йерусалим били вече поставени. Народите от Изтока и от Запада били в напрежение. Те искали да чуят Последното Велико Послание на Бога. По това време

византийският Кесар и иранският цар започнали война помежду си. Иран победил. Сирия и Палестина били завладени от иранските войски. Йерусалим бил унищожен. Египет и Мала Азия били завладени. Иранските генерали могли да издигнат палатките си край устието на Босфора, само на 15 километра от Константинопол. Мекийците се радвали на иранските победи и казали, че Божията присъда се изпълнила - идолопоклонниците разбили Хората на Книгата. По същото време Пророкът получил следното откровение:

„Ромеите са разбити недалеч от тук и след поражението си, те ще бъдат победители след няколко години - такава е волята на Аллах преди и след това - и на този ден правоверните ще ликуват с помощта на Аллах. Той помага на онзи, на когото на Него Му е угодно и Той е Могъщ и Милостив. Аллах е дал това обещание. Аллах не нарушава обещанието си, но повечето хора не знаят“. (30:3-7)

Пророчеството се сбъднало след няколко години. Ромеите разбили иранците и си възвърнали териториите, които били взети от тях. Опази част от пророчеството, в която се казва: 'На този ден правоверните ще ликуват с помощта на Аллах', също се изпълнила. Ислямът започнал да напредва. Мекийците вярвали, че са приключили с него като карали хората да не слушат мюсюлманите и да проявяват враждебност към тях. Точно по това време Пророкът получил в своите откровения вести за победите на мюсюлманите и за унищожаването на мекийците. Пророкът възвестил следните стихове:

И те казват: 'Защо той не ни донесе Знамение от своя Бог?' Нима до тях не е достигнало ясното свидетелство за онова което се съдържа в предишните книги? И ако Ние ги бяхме унищожили с наказание преди това, те сигурно щеше да кажат: 'Боже наш, защо тогава не ни изпрати един Пратеник, за да може да следваме Твоите заповеди преди да бъдем унищожени и опозорени?' Кажи: Всеки един чака, ето защо, чакай и ти и ще разбереш кои са хората на прав път и кои следват истинското напътствие'. (20:134-136)

Мекийците се оплаквали от липсата на Знамения. Казали им че са достатъчни пророчествата за Исляма и за Пророка, записани в предишните книги. Ако мекийците били унищожени преди да им бъде обяснено Посланието на Исляма, те щели да се оплачат, че не им била дадена възможност да помислят над Знаменията.

Ето защо мекийците трябвало да чакат.

Откровения, обещаващи победа за правоверните и поражение за неверниците се получавали всеки ден. Когато мекийците гледали собствената си сила и благоденствие и безсилието и бедността на мюсюлманите, а после чували за обещанията за Божия помощ и за мюсюлмански победи в ежедневните откровения на Пророка, те се чудели и чудели. Дали те били луди или Пророкът бил луд? Те се надявали, че преследванията ще принудят мюсюлманите да се откажат от вярата си и да се върнат при мекийците, че самият Пророк и най-близките му последователи ще започнат да се съмняват в неговите претенции. Но, вместо това, те трябвало да изслушват самоуверени изявления като следното:

'Не, кълна се във всичко, което виждате и във всичко което не виждате, че това наистина е Послание, донесено от почитан Пратеник. И това не са думите на поет, малко е онова, на което вие вярвате, нито пък са това словата на гадател, малко е онова, в което вие се вслушвате. Това е откровение от Повелите ля на световите. И ако той е измислил някои изявления от Наше име, Ние непременно щеше да го хванем за дясната ръка и тогава непременно щеше да прережем главната му артерия и никой от вас не би могъл да Ни задържи далече от него. И наистина, Ние знаем, че някои от вас отричат Нашите Знамения. И наистина това е източник на болка за неверниците. И наистина, това е напълно сигурно. Ето защо прославяй името на твоя Повелител, Великият'. (69:39-53)

Мекийците били предупредени, че всичките им сладки надежди ще бъдат разбити. Пророкът не бил нито поет, нито гадател, нито самозванец. Коранът бил четиво за набожните. Наистина имало и такива, които го отричали. Но имало и такива, които му се възхищавали тайно и такива, които били усърдни в неговите учения и истини. Обещанията и пророчествата в него щели всички да се изпълнят. Пророкът бил помолен да пренебрегне всякаква съпротива и да продължава да чества своя Могъщ Бог.

Дошли третият празник Хадж. Сред поклонниците от Медина дошла и голяма група мюсюлмани. Поради съпротивата на мекийците, тези мюсюлмани от Медина искали да се видят насаме с Пророка. Мислите на самия Пророк се обръщали все по-често към Медина, като подходящо място за преселване. Той споменал това на най-близките си роднини, но те се опитали да го разубедят от всякакви подобни мисли. Те изтъквали, че въпреки голямата враждебност в Мека, тя все пак предлагала подкрепата на няколко влиятелни роднини. Изгледите за Медина били все още несигурни и ако Медина се окажела толкова враждебна колкото и Мека, дали роднините на Пророка щели да могат да помогнат? Пророкът обаче, бил убеден, че преселването в Медина вече е отредено. Ето защо, той отхвърлил съветите на своите роднини и решил да се пресели в Медина.

ПЪРВАТА КЛЕТВА В АКАБА

След полунощ, Пророкът се срещнал с мюсюлманите от Медина в долината Акаба. Вуйчо му Абас бил с него. Мюсюлманите от Медина били седемдесет и трима на брой като шестдесет и двама от тях били от племето 'хазрадж', а единайсет от 'аус' В групата имало и две жени, едната от които била Ум Амара от Бану Наджар. Те били учени на Исляма от Мусааб и били изпълнени с вяра и решителност. Те всички се оказали стълбове на Исляма. Пример в това отношение е Ум Амара. Тя насадила у децата си безсмъртна преданост към Исляма. Един от синовете ѝ, Хабиб, бил взет в плен от Мусайлима, Самозванецът, при един сблъсък след смъртта на Пророка. Мусайлима се опитал да разклати вярата на Хабиб.

- Вярваш ли, че Мухаммад е Пратеник на Бога? - попитал той.

- Да! - гласял отговорът .

- Вярваш ли, че аз съм Пратеник на Бога? - попитал Мусайлима.

- Не! - отговорил Хабиб.

Тогава Мусайлима наредил да отрежат един от крайниците му. Когато го направили той попитал пак:

- Вярваш ли, че Мухаммад е Пратеник на Аллаха?

- Да! - отговорил Хабиб.

- Вярваш ли, че аз съм Пратеник на Аллах?

- Не!

Мусайлима наредил да отсека и друг крайник от тялото му. По този начин продължили да отсичат крайник след крайник и парче след парче от тялото на Хабиб, докато то станало на парчета. Той загинал от жестока смърт, но оставил след себе си незабравим пример за личен героизъм и саможертва в името на религиозните убеждения. (Халбийя, том 2, стр.17)

Ум Амара придружила Светия Пророк в няколко войни.

Накратко, групата медински мюсюлмани се издигнала на голяма почит заради своята лоялност и вяра. Те дошли в Мека не заради богатство, а заради вярата и я получили в изобилие.

Движен от семейна привързаност и чувствайки се законно отговорен за безопасността на Пророка, Абас се обърнал към групата със следните думи:

-О, хазраджийци, този мой роднина се ползува с уважение тук от своя народ. Те не са всички мюсюлмани и все пак го закрилят. Но сега, той е решил да ни напусне и да дойде при вас. Знаете ли вие какво ще стане? Цяла Арабия ще бъде против вас. Ако наистина съзнавате до какви рискове води вашата покана, тогава вземете го с вас, но ако не съзнавате, откажете се от вашето намерение и го оставете да си живее тука!

Водачът на мединската група отговорил уверено:

'Ние те изслушахме. Нашето решение е твърдо. Нашият живот е на разположение на Пророка на Бога. Ние сме решили и сега очакваме само неговото решение'. (Халбийя, том 2, стр.18)

Пророкът дал още обяснения за Исляма и неговото учение. В своето обяснение той казал на групата, че ще отиде в Медина само ако за тях Ислямът им е толкова скъп, колкото и жените и децата им. Той не успял да довърши думите си, когато групата от 73 човека извикали в един глас: 'Да, да!' В своя ентусиазъм, те забравили, че могат да бъдат чути. Абас ги предупредил да говорят по-тихо. Но групата била изпълнена с вяра. В техните очи смъртта не била нищо. Когато Абас предупредил групата, един от тях извикал високо:

- Ние не се боим, о, Пророко на Бога. Само ни разреши и ние ще се справим с мекийците още сега и ще отмъстим за злините, които те са ти сторили!

Но Пророкът казал, че на него още не му било наредено да се бие.

Мекийците научили за тази среща. Те отишли в бивака на медниците да се оплачат на техните водачи от тези посетители. Абдула бин Убай бин Салул - вождът на вождовете - не знаел нищо за станалото. Той уверил мекийците, че те сигурно са чули лъжлив слух. Жителите на Медина го приели за свой водач и не могли да направят нищо без негово знание и позволение. Той не знаел, че жителите на Медина били отхвърлили управлението на Сатаната и приели вместо него управлението на Бога.

ХИДЖРА

Групата се прибрала в Медина, а Пророкът и неговите последователи започнали да се подготвят за преселване. Мюсюлманите, сигурни, че Божието Царство наближава, били изпълнени с кураж. Понякога жителите на цяла улица напускали домовете си за една нощ. Сутринта мекийците виждали заключените врати и разбирали, че обитателите са се преселили в Медина. Те били удивени от влиянието на Исляма.

Накрая в Мека не останал нито един мюсюлманин, освен няколко роби, самият Пророк, Абу Бакр и Али. Мекийците разбирали, че тяхната плячка се готви да избяга. Вождовете се събрали отново и решили, че сега вече трябва да убият Пророка. Изглежда по специален божествен план, те избрали за датата убийството на Пророка датата, която му била определена да избяга. Докато мекийската група се събирала пред къщата на Пророка с намерение да го убие, Пророкът се измъквал под прикритието на нощта. Изглежда мекийците се бояли да не би Пророкът да предугади намеренията им. Те пристъпвали предпазливо и когато самият Пророк минал покрай тях, те го взели за някой друг и се отдръпнали, за да не бъдат забелязани. Най-близкият приятел на Пророка, Абу Бакр, бил уведомен за плана на Пророка предния ден. Той се присъединил към него и двамата напуснали Мека и се приютили в една пещера, наречена Саур, на един хълм на около пет-шест километра

от Мека. Когато мекийците разбрали, че Пророкът е избягал, те събрали и изпратили хайка след него. Водени от един следотърсач те стигнали до пещерата Саур. Застанали пред входа на пещерата, в която се криели Пророкът и Абу Бакр, следотърсачът казал, че Мухаммад или бил в пещерата (което им се струвало невъзможно) или се издигнал в небесата. Абу Бакр чул това и сърцето му примряло.

- Врагът почти ни е хванал, - прошепнал той.

- Не бой се, Бог е с нас, - отвърнал Пророкът.

- Аз не се боя за себе си, - продължил Абу Бакр, - а за теб. Защото ако аз умра, аз не съм нищо друго освен обикновен смъртен; но ако ти умреш, това означава смърт на вярата и на духа. (Зуркани)

- Дори и да е така, не бой се, - окуражил го Пророкът. - Ние не сме само двамата в тази пещера. С нас има и трети - Бог.

На мекийската тирания било писано да приключи. На Исляма трябвало да се даде шанс да се разрастне. Преследвачите останали измамени. Те се над смели на следотърсача. Това било прекалено открита пещера, казали те, за да може някой да потърси убежище в нея, а и със змиите и другите влечуги в нея, тя съвсем не била безопасна. Ако се наведели поне малко, те може би щели да видят двамата бегълци. Но те не го направили и като освободили следотърсача, се завърнали в Мека.

В продължение на два дена Пророкът и Абу Бакр чакали в пещерата. Н а третата нощ, според предварителен план, пред пещерата били доведени две камили - една за Пророка и водача и още една за Абу Бакр и неговият слуга Амир бин Фухайра.

СУРАКА ПРЕСЛЕДВА ПРОРОКА

Преди да потегли Пророкът хвърлил поглед назад към Мека. Сърцето му се разчувствало. Мека била родното му място. Той живял там като дете и като мъж и там получил Божия призив. Това било мястото където живели и преуспявали прадедите му от времето на Исмаел насам. С тези мисли той хвърлил един последен дълъг поглед към града и после казал:

- Мека, ти си ми по-скъпа от всяко друго място в света, но твоите граждани не искат да ми позволят да живея тука. Тогава Абу Бакр казал:

- Това място прогони Пророка си. Сега очаква само унищожаването си.

Мекийците, след като претърпели неуспех в преследването, определили награда за главите на бежанците. Онзи който заловял и върнел на мекийците Пророкът или Абу Бакр, живи или мъртви, щял да получи награда от сто камили. Наградата била разгласена на всички племена около Мека. Съблазнен от наградата, Сурака бин Малик, бедуински вожд, започнал да преследва бегълците и накрая ги забелязал на пътя за Медина. Той видял две камили с ездачи и чувствайки, че на тях били Пророкът и Абу Бакр, пришпорил коня си. Конят се изправил на задните си крака и скоро паднал, а заедно с него и Сурака. Интересен е разказът на самия Сурака за онова, което се случило. Той казва:

След като паднах от коня, аз проверих шансовете си по суеверния начин, обичаен за арабите, като хвърлих стрелите си. Стрелите показваха неуспех. Качих се отново на коня, продължих преследването и почти настигнах бегълците. Пророкът яздеше с достойнство и не се обръщаше да погледне назад. Обаче, Абу Бакр често поглеждаше назад (очевидно опасявайки се, че за безопасността на Пророка). Когато се приближих до тях, конят ми отново се изправи на задните си крака и аз паднах. Отново проверих стрелите и те отново показаха неуспех. Копитата на коня

ми затънаха дълбоко в пясъка. Изглеждаше трудно да се кача отново и да продължа преследването. Тогава разбрах, че бегълците са под Божия закрила. Извиках след тях и ги помолих да спрат. Когато се приближих достатъчно до тях, аз им казах за злите си намерения и за промененото си решение. Казах им, че се отказвам от преследването и се връщам обратно. Пророкът ме пусна да си ходя, но ме накара да обеща, че няма да казвам на никого къде се намират. Аз се убедих, че Пророкът е истински и че му е писано да успее. Помолих Пророка да ми напише писмо за мир, което да ми послужи, когато той стане върховен управник. Пророкът помоли Амир бин Фухайра да ми напише гаранция и той го направи. Докато се готвех да се върна с него, Пророкът получи откровение за бъдещето и ми каза: 'Сурака, как ще се почувствуваш със златните гривни на Хозрос на китките си?' Удивен от това откровение, аз го попитах: 'Кой Хозрос. Хозрос бин Хормизд, Императорът на Иран?' Пророкът каза: да. (Усуд ал-Габа)

Шестнайсет или седемнайсет години по-късно това пророчество се сбъднало буквално. Сурака приел Исляма и отишъл в Медина. Пророкът починал и след него първо Абу Бакр, а след това и Умар станали Халифи на Исляма. Нарастващото влияние на Исляма направило иранците ревниви и ги накарало да нападнат мюсюлманите, но вместо да покорят мюсюлманите, самите те били подчинени от тях. Столицата на Иран паднала в ръцете на мюсюлманите, които заловили нейните съкровища, включително и златните гривни, които Хозрос носел при тържествени случаи. След като приел Исляма, Сурака често разказвал как преследвал Пророка и придружителите му и за разговора си с Пророка. Когато плячката заловена от иранците била поставена пред Умар, той видял златните гривни и си спомни какво казал Пророкът на Сурака. Това било грандиозно предсказание, направено по време на пълна безпомощност. Умар решил да инсценира видимо изпълнение на пророчеството. Ето защо изпратил да повикат Сурака и му наредил да сложи гривните. Сурака възразил, че носенето на гривни било забранено на мъжете-мюсюлмани. Умар казал, че това е така, но този случай трябвало да се направи изключение. Пророкът бил предвидил как Сурака носи гривните на Хозрос на китките си, ето защо той трябвало да ги сложи, дори под заплахата от наказание. Сурака възразявал само от уважение към учението на Пророка иначе и той като другите горял от желание да покаже видимо доказателство за сбъдването на това голямо пророчество. Той сложил гривните и мюсюлманите видели, че пророчеството се изпълнило. (Усуд ал-Габа) Пророкът беглец станал цар. Самият той не бил вече на този свят. Но онези, които го заместили могли да свидетелстват за изпълнението на неговите думи и видения.

ПРОРОКЪТ ПРИСТИГА В МЕДИНА

Но да се върнем към нашия разказ за Хиджра. След като се разделил със Сурака, той продължил пътуването си до Медина безпрепятствено. Когато стигнал в Медина, Пророкът заварил местните жители да го очакват с нетърпение. Едва ли можело да има по-щастлив ден за тях. Защото слънцето, което изгряло от Мека сега вече дошло да грее над Медина.

Новината, че Пророкът бил напуснал Мека стигнала до тях и те очаквали пристигането му. Отделни групи излезли да го посрещнат на километри от Медина. Те отивали сутрин, чакали по цял ден и се завръщали разочаровани вечерта. Когато Пророкът най-после стигнал до Медина, той решил да се установи за известно време в Куба, едно близко село.

Един евреин забелязал двете камили и решил, че Пророкът и негови Съратници са на тях. Той се качил на едно възвишение и извикал:

- Синове на Кайла, онзи когото очаквате пристигна!

Всички в Медина, които чули този вик се втурнали към Куба. Повечето от жителите на Медина не били виждали Пророка преди това. Когато видели групата му да седи под едно дърво, мнозина взели Абу Бакр за Пророка. Абу Бакр, макар че бил по-млад имал по-сива коса и бил по-добре облечен от Пророка. Ето защо те се обърнали към него и седнали пред него след като му оказали почестите, които били предназначени за Пророка. Когато Абу Бакр видял, че го взели за Пророка, той станал, взел плаща си, окачил го срещу слънцето и казал:

- Пророко на Бога, ти си на слънцето. Искам да ти направя сянка с това. (Бухари)

Тактично и учтиво той показал на посетителите от Медина, че са сбъркали. Пророкът останал в Куба десет дена, след което жителите на Медина го завели в техния град. Когато влязъл в града, той видял, че целият град - мъже, жени и деца били излезли да го посрещнат. Сред песните, които те пеели била и следната:

'Луната на четиринайсетия ден изгря над нас иззад ал-Уида. Докато сред нас се намира онзи, който ни призовава към Бога, наш дълг е да сме благодарни на Бога. На тебе, който си ни изпратен от Бога, ние поднасяме пълното си покорство'. (Халбийя)

Пророкът не влязъл в Медина от източната страна на града. Когато жителите го описали като 'луната на четиринайсетия ден', те искали да кажат, че са живели в тъмнина преди Пророкът да дойде и да ги залее със светлина. Пророкът влязъл в Медина в понеделник. Той напуснал пещерата Саур в понеделник и превзел Мека също а понеделник, десет години по-късно.

АБУ АЙЮБ АНСАРИ КАТО ДОМАКИН НА ПРОРОКА

Докато Пророкът бил в Медина всеки копнеел за честта да бъде негов домакин. Когато камилата му преминавала по някоя улица всички семейства се нареждали от двете ѝ страни, за да го посрещнат. Те казвали в един глас:

- Ето ни с нашите домове, нашия имот и нашия живот, готови да те посрещнем и да ти предложим нашата закрила. Заповядай да живееш у нас!

Мнозина от тях проявявали и по-голям ентузиазъм - заставали пред него, хващали юздите на камилата му и настоявали Пророкът да слезе от камилата пред техните врати и да влезе в домовете им. Пророкът им отказвал учтиво като казал:

- Оставете камилата ми на мира. Тя изпълнява Божия заповед и ще спре там, където Бог иска тя да спре.

Накрая камилата спряла пред едно дворно място, собственост на сираци от племето Бану Наджар. Пророкът слязъл от камилата и казал:

- Изглежда това е мястото, където Бог иска да спрем.

Той направил запитвания. Един настойник на сираците отишъл при него и предложил на Пророка да използва тяхното дворно място. Пророкът казал, че той няма да приеме предложението, освен ако не му позволят да плати. Договорили се за една цена и Пророкът решил да построи на това място джамия и няколко къщи. Когато решили и този въпрос, Пророкът попитал, кой живее най-близо до това място. Абу Айюб Ансари излязъл напред и казал, че неговата къща е най-наблизо и че услугите му били на разположение на Пророка. Пророкът го помолил да му пригответя в неговата къща. Къщата на Абу Айюб била на два етажа. Той предложил на Пророка да му предостави целия втори етаж. Но Пророкът предпочитал първия етаж заради удобството на своите посетители.

Привързаността на жителите на Медина към Пророка се проявили отново. Абу Айюб се съгласил да предостави долния етаж на Пророка, но отказал да спи на пода, под който живеел Пророкът. Той и жена му смятали, че е неучтиво да правят така. Веднъж една кана с вода се счупила случайно и водата заляла пода. Опасявайки се, че водата може да прокапе в стаята, заета от Пророка, Абу Айюб взел юргана и подсушил водата с него, преди тя да прокапе на долния етаж. Сутринта отишъл при Пророка и му разказал за станалото през нощта. След като го изслушал, Пророкът се съгласил да заеме горния етаж.

Абу Айюб приготвял яденетата и ги носел горе. Пророкът ядял каквото си искал, а Абу Айюб каквото останело. След няколко дни и други поискали да имат дял в издържането на Пророка. И докато Пророкът се настанил в своята къща, той бил издържан от жителите на Медина, които се редували за тази цел. Една вдовица имала един-единствен син на име Анас, който бил на осем или девет години. Тя довела момчето си при Пророка и го предложила за личните услуги на Пророка. По този начин Анас бил обезсмъртен в анализите на Исляма. По-късно той станал много учен и много богат човек. Той доживял до стогодишна възраст и по времето на Халифата се ползвал с голяма почит от всички. Твърди се, че Анас казал, че въпреки че започнал службата си при Пророка като момче и останал при него докато той бил жив, Пророкът никога не му бил казал груба дума, нито го нагрубил, нито му възложил работа, по-трудна от онова, което той можел да върши. Докато Пророкът бил в Медина, Анас бил единственият, който живял при него. Ето защо свидетелството на Анас разкрива характера на Пророка така както той се развивал по времето, когато властта и възможностите му в Медина нараствали.

По-късно Пророкът изпратил своя освободен роб Заид в Мека да доведе неговото семейство и роднини. Мекийците били смаяни от внезапното и добре планирано заминаване на Пророка и на неговите последователи. Ето защо за известно време те не му досаждали. Когато семействата на Пророка и на Абу Бакр напуснали Мека, те не им създали трудности. Двете семейства стигнали в Медина безпрепятствено. Междувременно, Пророкът положил основите на джамия на мястото, закупено от него за тази цел. След това той построил там и къщи за себе си и за своите Съратници. За построяването им били необходими седем месеца.

ЖИВОТЪТ В МЕДИНА СТАВА НЕСИГУРЕН

Няколко дни след пристигането на Пророка в Медина, езическите племена там се заинтересували от Исляма и мнозина го приели. Мнозина, без да са убедени в сърцата си, също го приели. По този начин, в лоното на Исляма влезли и хора, които не били мюсюлмани по душа. Членовете на тази група изиграли много зловеща роля в по-късната история. Някои от тях станали искрени мюсюлмани. Други останали неискрени и непрекъснато интригантствували срещу Исляма и мюсюлманите. Някои отказали въобще да приемат Исляма. Но те не могли да се противопоставят на нарастващото влияние на Новата вяра и се преселили от Медина в Мека. Медина станал мюсюлмански град. В него се установило моленето на Единствения Бог. По онова време нямало друг град в света, който да можел да претендира за това. Не била малка радостта на Пророка и на неговите Съратници от това, че само няколко дена след тяхното преселване, цял един град се съгласил да се откаже от моленето на идоли и вместо това да установи моленето на Единствения Невидим Бог. Но за мюсюлманите все още нямало мир. В самата Медина, група араби приела само привидно Исляма. Вътрешно, те били закleti врагове на Пророка. Освен това, там били и евреите, които непрекъснато интригантствували против него. Пророкът знаел за тези опасности. Той бил нащрек и предупреждавал своите приятели и последователи да бъдат бдителни. Той често стоял буден по цели нощи (Бари, том 6, стр.60). Уморен от еженощното си бдение, веднъж той изразил желание за помощ. Скоро след това чул звуци от броня.

- Какво е това? - попитал той.

- Това е Саад бин Укас, Пророко, който е дошъл да ти бъде часови (Бухари и Муслим).

Жителите на Медина осъзнавали голямата отговорност, която били поели. Те били поканили Пророка да дойде и да живее между тях и сега било техен дълг да го закрилят. Племената се събрали на съвет и решили да охраняват къщата на Пророка като се редуват.

Поради личната несигурност на Пророка и поради липсата на мир за последователите му, нямало голяма разлика между живота на Пророка в Мека и в Медина. Единствената разлика била, че в Медина мюсюлманите могли да се молят публично в джамията, която те построили в името на Бога. За тази цел те могли да се събират пет пъти на ден без да се крият и без да им се пречи.

Минали два-три месеца. Жителите на Мека се съвзели от своето объркване и започнали да кроят планове как да тормозят мюсюлманите. Те скоро разбрали, че целта им не може да се изпълни само с притесняване на мюсюлманите в Мека и около нея. Било необходимо да нападнат Пророка и неговите последователи в Медина и да ги прогонят от новото им убежище. За тази цел, те написали писмо до Абдула бин Убай ибн Салул, медински водач, който, преди пристигането на Пророка, бил приет за цар на Медина от всички групи. В това си писмо те пишели, че били шокирани от пристигането на Пророка в Медина и че не е правилно от страна на жителите на Медина да му дават убежище. Накрая те пишели:

' Сега, когато вие приехте врага ни у дома си, ние се кълнем в Бога, че ние, жителите на Мека, ще нападнем Медина, освен ако вие, жителите на Медина, не се съгласите да го прогоните от Медина или да започнете да се биете заедно с нас против него. Когато нападнем Медина, ние ще изколим всички годни мъже и ще поробим всички жени' (Абу Даууд, Китаб ал-Харадж).

Абдула бин Абай ибн Салул приел това писмо като изпратено от Бога. Той се посъветвал с другите лицемери в Медина и ги убедил, че ако позволят на Пророка да живее в мир сред тях, те ще си навлекат гнева на мекийците. Ето защо, те трябвало да обявят война на Пророка, дори и само да успокоят мекийците. Пророкът научил за това. Той отишъл при Абдула бин Убай ибн Салул и се опитал да го убеди, че такава стъпка ще бъде равностойна на самоубийство. Много хора в Медина били станали мюсюлмани и били готови да пожертвуват живота си за Исляма. Ако Абдула обявял война на мюсюлманите, болшинството хора в Медина щели да се бият на страната на мюсюлманите. Ето защо, такава война ще му коства скъпо и ще доведе до собствената му гибел. Впечатлен от този съвет, Абдула се въздържал от плановете си. По това време Пророкът направил и друга важна стъпка. Той събрал мюсюлманите и казал, че всички мюсюлмани трябва да се побратимят двама по двама. Тази идея се приела добре. Всеки мединец се побратимил с по един мекиец. По силата на това побратимяване, мединските мюсюлмани предложили да споделят имота и собствеността си с мекийските мюсюлмани. Един медински мюсюлманин предложил дори да се разведе с едната си жена и да я ожени за своя мекийски побратим. Мекийските мюсюлмани отказали да приемат предложенията на мединските мюсюлмани, съобразявайки се с нуждите на последните. Но мединските мюсюлмани настоявали и въпросът стигнал до Светия Пророк. Мединските мюсюлмани настоявали, че мекийските мюсюлмани са техни братя и поради това трябвало да споделят техния имот. Мекийските мюсюлмани не знаели как да стопанисват земята. Но те могли да споделят добива от земята, ако не самата земя. Мекийските мюсюлмани отказали с благодарност това невероятно щедро предложение, но предпочитали да продължат собственото си занятие - търговията. Много мекийски мюсюлмани станали отново богати. Но мединските мюсюлмани

винаги помнели предложението си да споделят имота си с мекийските мюсюлмани. И много пъти, когато някой медински мюсюлманин починал, синовете му разпределяли имота му и между техните мекийски побратими. Тази практика продължила дълги години, докато накрая била отменена от Корана чрез неговото учение за разпределянето на наследството (Бухари и Муслим).

ПАКТЪТ МЕЖДУ РАЗЛИЧНИТЕ ПЛЕМЕНА В МЕДИНА

Освен, че обединил мекийските и мединските мюсюлмани чрез побратимяване, Светият Пророк установил и споразумение между всички жители на Медина. По силата на това споразумение, арабите и евреите били обединени общо като граждани на Медина заедно с мюсюлманите. Пророкът обяснил както на арабите, така и на евреите, че преди мюсюлманите да се оформят като група в Медина, в техния град имало само две групи, но сега, заедно с мюсюлманите, имало три групи. Щяло да бъде правилно и те да бъдат включени в едно споразумение, което да ги обвързва всички тях и което ще осигури на всички тях мир в известна степен. В споразумението се казвало:

'Между Пророка на Бога и ПравOVERните, от една страна, и всички останали от друга страна, които се съгласят доброволно да се включат. Ако някой мекийски мюсюлманин бъде убит, самите мекийски мюсюлмани ще бъдат отговорни. Отговорността да осигурят освобождаването на своите пленници ще бъде също тяхна. Мюсюлманските племена в Медина ще бъдат отговорни по същия начин за живота си и за пленниците си. Онзи който се разбунтува или предизвиква вражда или безредици, ще бъде смятан за общ враг. Ще бъде дълг на всички други да се бият против него дори и да е син или близък роднина. Ако някой неверник бъде убит в битка от правOVERен, неговите роднини-мюсюлмани няма да търсят никакво отмъщение. Нито пък ще помагат на невярващи срещу вярващи. Евреите, които се включат в това споразумение ще бъдат подпомагани от мюсюлманите. Евреите няма да бъдат поставяни пред никакви затруднения. Няма да се помага на техните врагове против тях. Никой невярващ няма да дава убежище на който и да е от Мека. Той няма да постъпва като настойник на който и да е мекийски имот. Той няма да взема участие във войни между мюсюлмани и невярващи. Ако някой мюсюлманин бъде малтретиран безпричинно, мюсюлманите ще имат правото да се бият срещу онези които малтретират. Ако общ враг нападне Медина, евреите ще вземат страната на мюсюлманите и ще споделят разходите за битката.

Еврейските племена, сключили споразумение с други медински племена, ще имат същите права, каквито и мюсюлманите. Евреите ще се придържат към своята вяра, а мюсюлманите към своята. Правата, които имали евреите, щели да бъдат права и на техните последователи. Жителите на Медина няма да имат право да обявяват война без одобрението на Пророка. Но това няма да повлияе на правото на всеки индивид да отмъсти за индивидуално зло. Евреите ще поемат разходите за своята организация, а мюсюлманите за своята. Но в случай на война, те ще действат единно. Град Медина ще бъде смятан за свещен и неосквернен от онези, които подпишат споразумението. Чужденци, които са под закрилата на неговите граждани ще бъдат също смятани за граждани. Но жителите на Медина няма да имат право да дават жителство на никоя жена, без разрешението на нейните роднини. Всички спорове ще бъдат отнасяни за решение към Бога и към Пророка. Страните в това споразумение нямат право да влизат в никакво споразумение с мекийците или техните съюзници. Това е защото страните в това споразумение са се договорили да се съпротивляват на общите си врагове. Страните ще останат единни в мир и война. Никоя страна няма да сключва сепаративен мир. Но и никоя страна няма да бъде задължена да взема участие във война. Обаче, ако някоя страна извърши крайности,

тя ще подлежи на наказание. Наистина Бог е закрилникът на праведните и на правоверните и Мухаммад е негов Пророк'. (Хишам)

Такова накратко било споразумението. То било възстановено от отделни елементи, намерени в исторически документи. То подчертавало извън всяко съмнение, че при уреждането на споровете и недоразуменията помежду си, ръководните принципи трябва да бъдат честност, правдивост и справедливост. Онези които прекалявали, щели да бъдат държани отговорни за това с което са прекалили. Споразумението изяснявало, че Пророкът на Исляма бил решен да се отнася вежливо и доброжелателно към другите жители на Медина и да гледа на тях и да се отнася към тях като с братя. Ако спорове и конфликти възникнали по-късно, отговорността била изцяло на евреите.

Както вече казахме, изминали два-три месеца, преди мекийците да възобновят планираните си враждебни дейности срещу Исляма. Удобен случай за това дал Саад бин Муадх, вожд на племето 'аус', който пристигнал в Мека, за да извърши обиколката на Каабата. Абу Джахал го видял да я извършва и му казал:

- След като сте дали убежище на отстъпника Мухаммад, нима очаквате, че можете да идвате в Мека и да обикаляте Каабата спокойно? Нима си мислите че можете да го закриляте и да го спасите? Кълна се в Бога, че ако не беше заради Абу Суфиян, ти нямаше да се върнеш невредим при семейството си.

Саад бин Муадх отговорил:

- Помни от мен, че ако вие мекийците започнете да ни спирате да посещаваме Каабата и да я обикаляме, за вас няма да има мира по пътя ви за Сирия.

Приблизително по това време Уалид бин Мугира, мекийски вожд, се разболял сериозно. Той усещал, че краят му наближава. Другите първенци на Мека седял и около него. Уалид не можал да се овладее и се разплакал. Мекийските първенци се изненадали от това и го попитали защо плачел.

- Да не би да милите, че се боя от смъртта? Не, аз не се боя от смъртта. Онова от което се боя е, че Вярата на Мухаммад ще се разпространи и дори Мека ще попадне под нея.

Абу Суфиян уверил Уалид, че докато са живи, те ще се съпротивляват с цената на живота си на разпространяването на тази вяра. (Хамис, том 1)

МЕКИЙЦИТЕ СЕ ПОДГОТВЯТ ДА НАПАДНАТ МЕДИНА

От разказаното до тук става съвсем ясно, че затишието във враждебните действия на мекийците било само временно. Водачите на Мека се подготвяли за ново нападение срещу Исляма. Умиращи вождове заклевали онези, които ги надживявали да продължат враждата срещу Пророка и ги подбуждали за война срещу него и последователите му. Жителите на Медина били приканвани да грабнат оръжието против мюсюлманите и били предупредени, че ако откажели да го направят, мекийците и съюзническите им племена ще нападнат Медина, ще избият мъжете и ще поробят жените им. Ако Пророкът просто се държал настрана и не предприемел нищо за защитата на Медина, той щял да поеме ужасна отговорност. Ето защо Пророкът установил разузнавателна система. Той разпратил групи мъже до различни места около Мека, които да докладват за всички признаци на военни приготовления. От време на време ставали инциденти - сблъсъци и сбивания - между тези групи и мекийците. Европейските писатели твърдят, че тези инциденти били предизвикани от Пророка и поради това, той бил агресора в последвалите войни. Но пред нас са тринадесетте години мекийска тирания, техните интриги за настройване на жителите на Медина против мюсюлманите и заплахите, че ще нападнат самата Медина. Никой който помни тези неща не може да обвини Пророка, че е отговорен за започването

на тези инциденти. Ако той изпращал групи на разузнаване, това било за само-защита.

Тринадесетгодишната тирания била достатъчно оправдание за подготовката на мюсюлманите за самозащита. Ако между тях и техният мекийски враг започнали войни, мюсюлманите не били отговорни за това. Незначителните поводи, поради които християнските народи днес си обявяват войни едни на други са добре известни. Ако половината от онова, което мекийците причинили на мюсюлманите бъде причинено днес на някой европейски народ, той ще се почувствува в правото си да обяви война. Когато народът на една страна организира в голям мащаб избиването на друг народ когато един народ принуди друг да напусне домовете си, нима това не дава право на жертвите да обявят война? След преселването на мюсюлманите в Медина, не им били необходими никакви допълнителни поводи, за да обявят война на Мекийците. Но Пророкът не обявил война. Той проявил толерантност и ограничил своите отбранителни действия до разузнаване. Обаче, мекийците продължили да дразнят и да измъчват мюсюлманите. Те насъсквали жителите на Медина срещу тях и ги лишавали от правото им на поклонничество. Те променили нормалните маршрути на керваните и започнали да се движат сред районите на племената около Медина, за да разбунтуват племената срещу мюсюлманите. Мирът на Медина бил заплашен, така че очевидно било дълг на мюсюлманите да приемат предизвикателството за започване на война, което мекийците им отправяли в продължение на четиринайсет години. При тези обстоятелства, никой не можел да постави под въпрос правото на мюсюлманите да приемат това предизвикателство.

Докато Пророкът бил зает с разузнаване, той не забравял и нормалните и духовни нужди на своите последователи. Болшинството от жителите на Медина станали мюсюлмани, както с вътрешна вяра, така и с външно поведение. Някои приели Исляма само външно. Ето защо, Пророкът започнал да установява ислямската форма на правителство сред малката група свои последователи. Преди това арабите уреждали споровете си с меч или с индивидуално насилие. Пророкът въвел юридически процедури. Били назначени съдии, които да уреждат претенциите на индивиди или групи едни към други. Никоя претенция не била приемана, ако някой съдия не я обявявал за вярна и справедлива. Преди това на интелектуалните занимания се гледало с презрение. Пророкът взел мерки да насърчи грамотността и любовта към науката. Онези които могли да четат и пишат били помолени да научат и други на това. Сложен бил край на несправедливостта и жестокостта. Установени били правата на жените. Богатите трябвало да плащат за нуждите на бедните и за подобряване на обществените удобства в Медина. Работниците били предпазени от експлоатация. За слабите и некомпетентните наследници били определени настойници. Вземането и даването на заеми започнало да става чрез писмени документи. Започната била кампания за убеждаване на жителите, колко важни са всички тези начинания. Отменени били крайните мерки спрямо робите. Започнали да отделят внимание на хигиената и на обществената чистота. Предприето било преброяване на населението. Дадени били заповеди за разширяване на алеи и улици и се взели мерки за поддържането им чисти. Накратко, въведени били закони за осигуряването на идеален семеен и обществен живот. Свирепите араби, за първи път в тяхната история били запознати с правилата на вежливостта и цивилизованото съществуване.

БИТКАТА ПРИ БАДР

Докато Пророкът планирал практическото въвеждане на закони, които щели да служат не само на неговото собствено поколение араби, но и на цялото човечество през всички бъдни времена, жителите на Мека подготвяли своите планове за война. Пророкът планирал закон, който трябвало да донесе на неговия собствен народ и на

всички други, мир, чест и прогрес, неговите мекийски врагове планирали да унищожат този закон. Накрая, мекийските планове довели до Битката при Бадр.

Било осемнайсет месеца след Хиджра. Един търговски керван, воден от Абу Суфиян се връщал от Сирия. Под предлог за охрана на този керван, мекийците събрали голяма армия и решили да я изпратят към Медина. Пророкът научил за тези приготовления. Освен това той получил и откровение от Бога, който му казал, че е дошло време да се разплати с враговете си с тяхната разменна монета. Той излязъл от Мека с известен брой последователи. По онова време никой не знаел дали тази група мюсюлмани ще трябва да се изправи пред кervана, който идвал от Сирия или пред армията, която идвала от Мека. Мюсюлманите били около триста. Един търговски керван по онова време не се състоял само от камили, натоварени със стока. Той включвал също така и въоръжени хора, които охранявали кervана и го придружавали през целия му път. Откакто напрежението между мюсюлманите от Медина и мекийците започнало да нараства, мекийските вождове започнали да полагат специални грижи за въоръжаването на охраната.

Историята е запазила сведения за два други кervана които минали по същия маршрут наскоро. За охраната на единия от тях били осигурени двеста, а за другия - триста. Следователно, погрешно е да се смята, както правят писателите-християни, че Пророкът извел триста свои последователи, за да нападне един незащитен търговски керван. Такова внушение е лекомислено и необосновано.

Керванът, който идвал от Сирия бил голям и като се има предвид неговия размер и охраната, осигурена за други подобни кervани, разумно е да се предположи, че охраната му се състояла от 400-500 въоръжени лица. Да се твърди, че мюсюлманската група от триста лошо въоръжени души били поведени от Пророка, за да нападнат такъв добре въоръжен керван, с надеждата да го плякосат, е крайно несправедливо. Само явно предубеждение и определено зла воля спрямо Исляма могат да породят такава мисъл. Ако мюсюлманската група отивала само, за да се изправи пред този керван, тяхната авантюра би могло да бъде описана само като военна авантюра, макар и само във война за самозащита, защото мюсюлманската група от Медина била малка и слабо въоръжена, а мекийският керван бил голям и добре въоръжен и мекийците водели от дълго време враждебна кампания срещу мюсюлманите от Медина.

Всъщност, условията при които тази малка група мюсюлмани тръгнали от Мека, били много по-трудни. Както вече казахме, те не знаели дали ще трябва да се изправят пред кervана от Сирия или пред армията от Мека. За несигурността на мюсюлманите в този случай се намеква в Корана. Но мюсюлманите били подготвени за среща и с двете възможности. Несигурността, с която мюсюлманите излезли от Медина прави чест на вярата им и на голямата им искреност. Едва когато се отдалечили на известно разстояние от Медина, Пророкът ги уведомил, че те ще се изправят пред голямата мекийска армия, а не пред сирийския керван.

До мюсюлманите били достигнали слухове за размера на мекийската армия. По най-скромни изчисления, тази армия наброявала хиляда души, повечето от тях опитни войници, владеещи добре военното изкуство. Броят на придружаващите Пророка бил само триста и тринайсет като много от тях били необучени и неопитни, а повечето и зле-въоръжени. Много от тях ходели пеша или яздели камили. В цялата група имало само два коня. Тази група, която била и зле-въоръжена и неопитна, трябвало да се изправи пред армия, която я превишавала три пъти по брой и се състояла от опитни войни. Очевидно това било най-опасното начинание, предприемано в историята. Пророкът бил достатъчно мъдър, за да вземе мерки никой да не участва в него без да знае истината и без да вложи сърцето и волята си в него. Той казал ясно на групата, че те вече не търсели кervана, а армията от Мека. Той се посъветвал с групата. Един след друг неговите мекийски последователи се

изправяли и уверявали Пророка в своята преданост и усърдие, както и за решимостта си да се бият с мекийския враг, който идвал да нападне мединските мюсюлмани в домовете им. Всеки път, когато чуел някой мекански мюсюлманин да говори, Пророкът искал от него още съвети и напътствия. Мединските мюсюлмани мълчали. Агресорите от Мека били кръвни роднини на мюсюлманите, които се преселили с Пророка в Медина и които сега били в тази малка група. Мединските мюсюлмани се боели да не би тяхното желание да се бият против мекийския враг да засегне чувствата на техните мекийски събратя. Но когато Пророкът започнал да настоява за още повече съвети, един от мединските мюсюлмани станал и казал:

- Пророко на Бога, ти получи всички съвети, които искаш, но продължаваш да настояваш за още. Може би имаш предвид нас, мединските мюсюлмани? Така ли е?

- Да, - казал Пророкът.

- Ти искаш съвета ни, - казал мединецът, - защото мислиш, че когато дойде при нас, ние се съгласихме да се бием на ваша страна само в случай, че ти и твоите съграждани, емигранти от Мека сте нападнати в Медина. Но сега, когато изглежда сме излезли извън Медина, ти чувстваш, че нашето споразумение не включва условията, при които се оказваме днес. Но, Пророко на Бога, когато сключвахме споразумението с теб, ние не те познавахме така добре, както сега. Сега вече ние знаем какво високо духовно място заемаш ти. И все ни е едно на какво сме се съгласили. Сега сме с теб, каквото и да ни накараш да направим. Ние няма да постъпим като последователите на Мойсей, които казали: 'Вървете ти и твоят Бог да се биете, а ние ще останем отзад!' Ако трябва да се бием, ние ще се бием в дясно от теб, в ляво от теб, пред теб и зад теб. Наистина врагът иска да те докопа. Но ние те уверяваме, че той няма да успее да го направи без да се наложи да стъпва върху нашите мъртви тела. Пророко на Бога, ти ни призова да се бием. Ние сме готови да направим нещо повече. Недалеч от тук е морето. Ако ти ни наредиш да скочим в него, ние няма да се поколебаем да го направим. (Бухари, 'Китаб ал-Магази' и Хишам)

Такъв бил духът на преданост и саможертва, проявяван от ранните мюсюлмани, който е безпримерен в историята на света. Примерът с последователите на Мойсей е цитиран по-горе. Що се отнася до учениците на Исус, ние знаем, че те го изоставили в решителния момент. Един от тях го предал за жалка шепя сребърници. Друг го прокълнал, а останалите десет избягали. Мюсюлманите от Медина, които се присъединили към Пророка, били с него само от година и половина. Но те били постигнали такава сила на вярата си, че ако той им наредял да скочат в морето те щели да го направят без да се замислят. Пророкът свикал съвет. Но той не се съмнявал ни най-малко в предаността на своите последователи. Той свикал съвета, за да пресее слабите и да ги отпрати. Но той открил, че мекийските и мединските мюсюлмани се надпреварвали помежду си в изразяването на своята преданост. И двете групи били решени, че няма да обърнат гръб на врага си, въпреки, че той бил три пъти по-многоброен от тях и много по-добре въоръжен, подготвен и опитен. Те били по-скоро готови да се уповават на вярата си в обещанията на Бога, да проявят своята преданост към Исляма и да пожертвуват живота си в негова защита.

След като се убедил в предаността както на мекийските, така и на мединските мюсюлмани, Пророкът продължил напред. Когато наближил местността Бадр, той приел предложението на един от последователите си и наредил на хората си да се установят близо до потока Бадр. Мюсюлманите завладели този източник на вода, но почвата, на която се разположили била само пясък и поради това неподходяща за маневрите на воюващи хора. Последователите на Пророка проявили разбираема загриженост за това неудобство. Самият Пророк споделял тяхната загриженост и прекарал цяла нощ в молитви. Той повтарял отново и отново:

„Боже мой, точно сега по цялата повърхност на земята, само тези триста души са ти предани и са решени да установят преклонението пред Тебе. Боже мой, ако тези триста души загинат днес от ръцете на своите врагове в тази битка, кой ще остане след тях за да прославя Твоето име?“. (Табари)

Бог чул молитвата на Своя Пророк. През нощта завалял дъжд. Песъкливата част от бойното поле, заета от мюсюлманите станала влажна и твърда. Сухата част на полето, заета от враговете, станала кална и хлъзгава. Може би мекийският враг избрал тази част на полето, а оставил другата на мюсюлманите, защото техните опитни очи предпочитали суха почва, която улеснява движението на тяхната пехота и кавалерия. Но ролите им се разменили от навременния акт на Бога. Дъждът, който паднал през нощта направил песъчливата част на полето, заемана от мюсюлманите твърда, а твърдата почва, на която се били укрепили мекийците, хлъзгава. През нощта Пророкът получил ясна вест от Бога, че важни членове от вражеския лагер ще срещнат смъртта си. Открити му били дори отделни имена. Открити му били дори местата на които щели да паднат. Те загинали, както били назовани и където им било предречено.

В самата битка, тази малка група мюсюлмани проявила удивителна храброст и преданост. Една случка потвърждава това. Един от малцината генерали на мюсюлманите, Абд ал-Рахман бин Ауф, бил един от бившите вождове на Мека и опитен военен по своему. Когато битката започвала, той се огледал в дясно и в ляво от себе си, за да види каква подкрепа има. Той бил изумен, когато видял, че от двете му страни имало само по един младеж от Медина. Сърцето му се свило и той си казал: „Всеки генерал се нуждае от подкрепа откъм фланговете си. А още повече аз в днешният ден. Но аз разполагам само с две неопитни момчета. Какво мога да направя с тях?“ Абд ал-Рахман бин Ауф казал, че едва бил изрекъл това на себе си, когато едното от момчетата го докоснало по лакта. Той се навел към него и момчето казало: „Чичо, чувал съм за някой си Абу Джахал, който измъчвал и тормозел Пророка. Чичо, искам да се бия с него; покажи ми къде е той.“ Абд ал-Рахман не успял още да отговори на това запитване, когато вниманието му било привлечено по подобен начин и от другото момче, което му зададо същия въпрос. Абд ал-Рахман бил доста удивен от куража и решителността на тези момчета. Опитен войник, той не бил сигурен, че даже той би избрал командира на врага за лична схватка. Абд ал-Рахман вдигнал пръст, за да посочи Абу Джахал - въоръжен до зъби и застанал зад редиците охраняван от двама старши офицери с извадени мечове. Преди още Абд ал-Рахман да успее да свали пръста си, двете момчета се втурнали в редиците на враговете с бързината на орли и се устремили направо към избраната от тях цел.

Нападението им било внезапно. Войниците и стражите били вцепенени. Те се нахвърлили срещу момчетата. Едното от тях загубило ръката си. Но те останали твърди и не победени. Нападали Абу Джахал с такова настървение, че големият командир паднал на земята смъртно ранен. От тази смела решителност на двете момчета, може да се съди колко дълбоко били повлияни последователите на Пророка от жестокото преследване, на което били подложени те и Пророкът. Ние само четем за това и пак сме потресени. А жителите на Медина чували за тези жестокости от очевидци. Можем да си представим какви са били техните чувства. Те слушали, от една страна, за жестокостите на мекийците, а от друга страна, за търпението на Пророка. Не е за учудване, че те горели от желание да отмъстят за злините, причинени на Пророка и на мекийските мюсюлмани. Те само търсели възможност да покажат на мекийските мъчители, че ако мюсюлманите не си отмъщавали, това не било, защото били безсилни, а защото Бог не им позволявал да го правят. Колко решена била тази група мюсюлмани да загине в бой се вижда от един друг случай. Битката още не била започнала, когато Абу Джахал изпратил един бедуински вожд в мюсюлманския лагер, за да му донесе за техния брой. Този вожд се върнал и

съобщил, че мюсюлманите са малко повече от триста. Абу Джахал и неговите последователи били доволни. Те си мислели, че мюсюлманите ще бъдат лесна плячка.

Но, - казал бедуинският вожд, - моят съвет към вас е: Не се бийте с тези хора, защото всеки от тях изглежда готов да умре. Аз не виждах хора, а смърт, качена на камила'. (Табари и Хишам)

Бедуинският вожд бил прав - онези, които са готови да умрат, не умират лесно.

ЕДНО ГОЛЯМО ПРОРОЧЕСТВО СЕ СБЪДВА

Времето за битката наближавало. Пророкът излязъл от малката колиба, в която се молел и обявил: „Войските на врага непременно ще бъдат разбити и ще покажат гърбовете си.“

Това били думите, открити на Пророка преди време в Мека. Очевидно те се отнасяли за тази битка. Когато жестокостта на мекийците достигнала до крайната си точка и мюсюлманите започнали да се преселват в места, където могли да живеят в мир, Бог открил следните стихове на Пророка:

„И наистина и при народа на Фараона също дошли Предупредители. Но той отхвърли всички Наши Знамения. Тогава Ние сграбчихме всички така както може да сграбчи само Някой Който е Могъщ и Всесилен. Нима вие неверници сте по-добри от тях? Или ви е простено в Светото Писание? Войските непременно ще бъдат разбити и ще покажат гърбовете си. Не, Часът е определеното за тях време и Часът ще бъде много бедствен и горчив. Наистина на лицата на нарушителите ще има объркване и огнени пламъци в деня, когато те ще бъдат завлечени в огъня и на тях ще им се каже: Вкусете от докосването на горенето“ (54:42-49)

Тези стихове са част от Сурата „Ал-Камар“, а тази Сура, според всички сведения, била открита в Мека. Мюсюлманските авторитети датират това откровение някъде между петата и десетата година от Призванието на Пророка, сиреч поне три години преди⁴Хиджра⁴ (т.е. годината преселването на Пророка в Медина). Много вероятно е тя да била открита осем години преди Хиджра и европейските авторитети са на същото мнение. Според Нолдеке, цялата тази глава била открита след петата година от Призванието на Пророка.

Уеъри смята, че тази дата е доста ранна. Според него, тази Глава е от шестата или седмата година преди Хиджра или след Призванието на Пророка. Накратко както мюсюлманските, така и не-мюсюлманските учени са съгласни, че тази Глава била открита години преди Пророкът и последователите му да се преселят от Мека в Медина. Профетичната стойност на мекийските стихове е извън съмнение. В тези стихове има ясен намек за онова, което очаквало мекийците на бойното поле край Бадр. Съдбата, която щели да срещнат там, била предсказана ясно. Когато Пророкът излязъл от своята колиба, той повторил пророческото описание, съдържащо се в мекийската глава. Сигурно му било напомнено за тези стихове, докато се молел в кабината, Като рецитирал един от стиховете, той напомнил на своите последователи, че Часът, обещан в мекийското откровение, е настъпил.

А Часът наистина бил настъпил. Пророк Исаяя предсказал именно този Час. Битката започнала, въпреки, че мюсюлманите не били готови за нея, а не-мюсюлманите били посъветвани да не вземат участие в нея. Триста и тринайсет мюсюлмани, повечето от тях неопитни и не свикнали на война, и почти всички зле подготвени, се изправили пред войска, която ги превъзхождала три пъти по брой и състояща се от опитни военни. След няколко часа, много видни първенци на Мека, срещнали края си. Така както бил предрекъл Пророк Исаяя, славата на Кедар помръкнала. Мекийската армия побягнала с унизителна бързина, оставяйки след себе си убити и пленени. Сред пленниците бил и вуйчото на Пророка, Абас, който об-

икновено вземал страната на Пророка докато и двамата били в Мека. Абас бил принуден да се присъедини към мекийците и да се бие против Пророка. Друг пленник бил Абул Ас, зет на Пророка. Сред убитите бил Абу Джахал, главнокомандуващият на мекийската армия и, по всички сведения, враг номер едно на Исляма.

Победата дошла, но тя донесла смесени чувства на Пророка. Той се радвал, че се сбъднали божии обещания, повтаряни през изминалите четиринайсет години, обещания, които били записани също така и в някои от най-ранните религиозни писания. Но в същото време той скърбял за съдбата на мекийците. Как жалко завършил живота им! Ако тази победа била завоювана от някой друг, той щял да подскочи от радост. Но гледката на пленниците пред него, вързани и с белезници на ръцете, предизвикали сълзи в очите на Пророка и на неговия верен приятел Абу Бакр. Умар, който по-късно наследил Абу Бакр като Втория Халиф на Исляма, видял това, но не можел да го разбере. Защо трябва Пророкът и Абу Бакр да плачат при такава победа? Умар бил объркан. Ето защо той намерил смелост да каже на Пророка:

- Пророко на Бога, кажи ми защо плачеш, когато Бог ти е дарил такава велика победа? Ако трябва да плачем, да заплача и аз или поне да си дам вид, че плача.

Пророкът посочил жалкото състояние на мекийските пленници. До това довело неподчинението към Бога.

Пророк Исаяя говорел отново и отново за справедливостта на този Пророк, който излязъл победител от смъртоносна битка. В този случай има чудесен пример за това. Завръщайки се в Медина, Пророкът спрял да нощува по пътя. Верните му последователи, които го наблюдавали, видели, че той се мятал от страна на страна и не може да заспи. Те скоро разбрали, че това било, защото слушал стонове на вуйчо си Абас, който лежал наблизко, вързан здраво като военнопленник. Те отслабили въжето на Абас. Пророкът, който вече не бил смущаван от неговите стонове, заспал. Малко по-късно се пробудил и се зачудил защо вече не чува стонове на Абас. Дори си помислил, че може би Абас бил припаднал. Но Съратниците, които охранявали Абас му казали, че те отпуснали въжетата на Абас, за да може той (Пророкът) да заспи необезпокояван.

- Не, не! - казал Пророкът. - Не трябва да има никаква несправедливост. Ако Абас е мой роднина, други пленници са роднини на други от нас. Или разхлабете въжетата на всички или затегнете въжетата и на Абас.

Съратниците изслушали това увещание и решили да разхлабят въжетата на всички пленници, като самите те поемат отговорността за охраната им.

Откупът за освобождаването на тези пленници бил следният: онези пленници, които били грамотни се задължили да ограмотят по десет мекийски момчета всеки. Онези които нямали кой да плати откуп за тях, получили свободата си без нищо в замяна. Онези които можели да си позволят да платят откуп били освободени веднага щом откупът бил платен. Като освободил пленниците по този начин, Пророкът сложил край на жестоката практика да се превръщат военнопленниците в роби.

БИТКАТА ПРИ УХУД

Когато мекийската армия побягнала при Бадр, тя заявила, че ще нападне отново и ще отмъсти на мюсюлманите за онова, което мекийците били понесли в битката и само една година по-късно, те отново нападнали Мека с пълна сила. Те се чувствували толкова унижени и опозорени от поражението си, че водачите на Мека

забрали на оцелелите роднини да плачат за загиналите в битката. Те наредили също така приходите от търговските кервани да бъдат отделени за подготовка за война. Ето защо, след пълни приготовления, една армия от три хиляди души, начело с Абу Суфиян нападнала Медина.

Пророкът свикал съвет и попитал своите последователи дали да посрещнат врага в Медина или извън нея. Самият той предпочитал първото. Той предпочитал да остави мюсюлманите в града и да позволи на врага да дойде и да ги нападне в домовете им. Това, мислел си той, ще остави цялата отговорност за агресията и нападението да падне върху противника. Но на съвета присъствали много мюсюлмани, които нямали възможност да участвуват в Битката при Бадр и които копнеели да се бият за Бога. Те настоявали да се проведе открита и пряка битка и да получат възможност да умрат в бой. Пророкът приел общия съвет.

Докато обсъждали това, Пророкът разказал за едно свое видение. Той казал:

- Имах видение. Видях една крава и видях също така и меч си с пречупен връх. Видях как заклаха кравата и видях, че поставих ръката си вътре в една броня. Видях се също така и как яздя един овен.

Съратниците го попитали как тълкува това видение.

- Заколването на кравата, - казал Пророкът, - означава, че някои от моите Съратници ще бъдат убити в битката. Счупеният връх на меч си означава, че някой близък мой роднина ще срещне смъртта си или може би, че самият аз ще страдам от болка или някакъв вид нараняване. Поставянето на ръката ми в броня като че ли означава, че ако останем в Медина, ще бъде по-добре за нас. А това, че се видях да яздя овен означава, че ние ще надделеem над командира на неверниците и че той ще умре от нашите ръце. (Бухари, Хишам и Табари) От това видение и от неговото тълкуване станало ясно, че за мюсюлманите ще бъде по-добре да си останат в Медина. Пророкът, обаче, не настоял за това, защото тълкуването на видението било негово собствено, а не част от разкрито му знание. Той приел съвета на множеството и решил да излязат извън Мека, за да се срещнат с врага. Когато тръгнал, по-ентузиасираните от последователите му разбрали грешката си, обърнали се към Пророка и му казали:

- Пророко на Бога, това което ти ни съветваш изглежда по-добро. Ние трябва да си останем в Медина и да срещнем врага на нашите улици.

- Не и сега, - казал Пророкът. - Сега вече Пророкът на Бога е облякъл бронята си. Каквото и да стане сега вече ние ще вървим напред. Ако сте твърди и упорити, Бог ще ви помогне. (Бухари и Табари)

И като казал това, той тръгнал напред начело на хиляда души. Недалече от Медина, те се установили на лагер за през нощта. Пророкът имал обичай да дава малка почивка на бойците си преди да се изправят пред врага. По време на утрешните молитви, той направил обиколка. Видял, че и някои евреи се били присъединили към мюсюлманите. Те се престорили, че имали съюзнически договори с мединските племена. Тъй като знаел за еврейските интриги, Пророкът отпратил евреите. Веднага щом направил това, Абдула бин Абай ибн Салул вождът на лицемерите, се оттеглил заедно със своите триста последователи. Той казал, че сега мюсюлманската армия вече не е достоен съперник на врага. Да се участвува в битката сега било равносилно на сигурна-смърт. Резултатът от това дезертъорство в единадесетия час бил, че под командата на Светия Пророк сега се намирали само седемстотин души. Тези седемстотин се изправили пред армия, която ги превъзхождала четири пъти по брой и която била много по-добре въоръжена и екипирана. В мекийската армия имало седемстотин войни в броня; в мюсюлманската

армия само сто. Мекийците имали кавалерия от двеста души, мюсюлманите имали само два коня.

Пророкът стигнал до местността Ухуд. Там на един хълмист проход, той поставил охрана от петдесет души и им заповядал да отблъснат всеки опит на врага да превземе прохода или да го задържи. Пророкът им казал ясно каква е тяхната задача. А тя била: да стоят там, където били поставени и да не мърдат от там, докато не им се заповяда, независимо от това какво ставало с мюсюлманите. С останалите шестстотин и петдесет души, Пророкът потеглил да се бие с армия, пет пъти по-голяма от неговата. Но, с помощта на Бога, след кратко време шестстотин и петдесетте мюсюлмани прогонили трите хиляди опитни мекийски войници. Мюсюлманите започнали да ги преследват. Хълмистият проход с петдесетте души, оставени да го пазят, бил зад тях. Стражите казали на командира си:

- Врагът е разбит. Време е и ние да вземем участие в битката и да си спечелим лаври за другия свят.

Командирът им се опитал да ги въз спре като им напомнил за ясната заповед на Пророка. Но те му казали, че заповедта на Пророка трябва да се приема по своя дух, а не буквално. Нямало смисъл да охраняват прохода, когато врагът бягал.

ПОБЕДАТА СЕ ПРЕВРЪЩА В ПОРАЖЕНИЕ

Спорейки по този начин, те изоставили прохода и се хвърлили в битката. Бягащата мекийска армия включвала и Халид бин Валид, който по-късно станал велик ислямски генерал. Неговото остро око забелязало не охранявания проход. Сега го пазели само няколко души. Халид извикал на един друг мекийски командир, Амр бин ал-Ас и го накарал да погледне към прохода зад тях. Амр погледнал прохода и си помислил, че това е най-големият шанс в живота му. И двамата командири спрели своите хора и се изкачили на хълма. Избили малцината мюсюлмани, които охранявали прохода и от това възвишение започнали атака срещу мюсюлманите. Чувайки техните бойни викове, мекийската армия се окопитила и се върнала на бойното поле. Атаката срещу мюсюлманите била неочаквана. Преследвайки разбитата мекийска армия, те се разпръснали по цялото бойно поле. И поради това те не могли да се съберат и да окажат съпротива срещу тази нова атака. Само отделни мюсюлмански войници се виждали да се бият с врага. Много от тях загинали в боя. Други отстъпили. Малцина образували кръг около Пророка. Те едва ли били повече от двама. Мекийската армия нападала ожесточено тази група. Един след друг мюсюлманите от този обръч, падали под ударите на мекийските мечове. А от хълма стрелците изпращали облаци от стрели. В това време Талха, един от курейшите и мухаджирините (мекийски мюсюлмани, които намерили убежище в Медина), видял, че всички стрели на врага били насочени към лицето на Пророка. Той протегнал ръката си и я поставил пред лицето на Пророка. Стрела след стрела се забивала в ръката на Талха, но той не я отпуснал. Накрая ръката му била обезобразена напълно. Талха загубил ръката си и до края на живота си носил протеза. По времето на Четвъртия Халиф, когато вътрешните разногласия надигнали глава, един противник се обърнал подигравателно към него като 'безръкият 'Талха'. Един приятел на Талха отговорил:

- Да, безрък е. Но знаеш ли къде загуби ръката си? В Битката при Ухуд, в която той вдигна ръката си, за да запази лицето на Пророка от стрелите на враговете.

Дълго след Битката при Ухуд, приятелите на Талха го питали:

- Не те ли болеше ръката от забитите в нея стрели и не се ли разплака от болка?

Талха отговорил:

- Да, ръката ме болеше и ми се плачеше, но се мъчех да не обръщам внимание, защото знаех, че ако ръката ми трепне дори и малко, лицето на Пророка щеше да остане изложено на стрелите на враговете.

Малцината от онези, които останали при Пророка не могли да издържат срещу армията, пред която били изправени. Една вражеска група напреднала и ги отхвърлила назад. Пророкът останал сам като стена и скоро един камък го ударил по челото и оставил дълбока рана на него. Един друг удар забил халките на шлема му в бузите му. Когато стрелите падали обилно и бързо и Пророкът бил ранен, той се молел:

- Боже мой! Прости на моите хора, защото те не знаят какво вършат! (Муслим)

Пророкът паднал върху убитите, които пожертвували живота си в негова защита. Дошли и други мюсюлмани, за да защитят Пророка от още атаки. И те паднали убити. Пророкът лежал в безсъзнание сред тези трупове. Когато враговете видели това, те го взели за мъртъв. Те се оттеглили, убедени в победата си и започнали да се строят отново. Между мюсюлманите, които защищавали Пророка и които били отхвърлени назад от лавината вражески войници, бил и Умар. Бойното поле опустяло. Умар, който видял това бил сигурен, че Пророкът бил убит. Умар бил смел човек. Той доказал смелостта си многократно и най-много, когато се биел едновременно с византийската и иранската империя. Той никога не отстъпвал пред трудностите. Същият този Умар сега седял на един камък с подтиснат дух и плачел като дете. Междувременно, един друг мюсюлманин на име Анас бин Надр, се появил на същото място, уверен, че мюсюлманите са победили. Той видял как те надделяват над врага и тъй като не бил ял цял ден, той се отклонил от бойното поле и сега се върнал с шепя фурми в ръка. Щом видял Умар да плаче, той се спрял удивен и попитал:

- Умар, какво става с тебе, та вместо да се радваш на великолепната победа на мюсюлманите, ти седиш и плачеш?

Умар отвърнал:

- Анас, ти не знаеш какво стана. Ти си видял само първата част на битката. Ти не знаеш, че врагът овладя стратегическата точка на хълма и ни нападна яростно от там. Мюсюлманите се бяха разпръснали, мислейки си, че са спечелили битката. На това нападение на врага не беше оказана никаква съпротива. Само Пророкът и шепя стражи останаха срещу цялата вражеска армия и те всички загинаха, биейки се.

- Ако това е вярно, - казал Анас - Тогава какъв смисъл има да седиш тука и да плачеш? Там където е отишъл нашият любим господар, там трябва да отидем и ние.

Анас държал последната фурма в ръката си. Той тъкмо се готвел да постави и нея в устата си, когато, вместо това захвърлил и казал:

- О, фурмо, освен тебе, има ли нещо друго което да стои между Анас и Рая?

Като казал това, той извадил меч си и се хвърлил срещу врага - един срещу три хиляди. Той не можел да направи много, но един вярващ дух превъзхожда много. Биейки се храбро, Анас накрая бил ранен, но продължил да се бие. Тогава вражеската орда се нахвърлила свирепо върху него. Твърди се, че когато битката свършила и започнали да установяват самоличността на убитите, тялото на Анас не могло да бъде разпознато. То било насечено на седемдесет парчета. Най-после сестрата на Анас го разпознала по един обезобразен пръст на ръката му и казала: "Това е тялото на брат ми!" (Бухари)

Онези мюсюлмани, които били направили кръг около Пророка, но били отхвърлени назад, се втурнали отново напред, щом видели, че врагът се оттегля. Те вдигнали тялото на Пророка измежду мъртвите. Абу Убайда бин ал-Джарах хванал със зъбите

си халките, които се били забили в бузите на Пророка и ги измъкнал от там като загубил два зъба, докато го правел.

След известно време, Пророкът дошъл в съзнание. Стражите, които го заобиколили изпратили пратеници да кажат на мюсюлманите да се съберат отново. Разпръснатата войска започнала да се събира отново. Те придружили Пророка до подножието на хълма. Абу Суфайян, командирът на врага като видял тези останки от мюсюлманската армия, извикал:

- Ние убихме Мухаммад!

Пророкът чул този самохвален вик, но забранил на мюсюлманите да му отговарят, за да не би врагът да узнае истината и да нападне отново, а изтощените и тежко ранени мюсюлмани да трябва да се бият отново с тези свирепи орди. Като не получил отговор от мюсюлманите, Абу Суфийан бил сигурен, че Пророкът е мъртъв. Той извикал отново:

- Ние убихме и Абу Бакр!

Пророкът забранил на Абу Бакр да отговаря каквото и да е. Тогава Абу Суфийан извикал за трети път:

- Ние убихме и Умар!

Пророкът забранил и на Умар да отговаря След това Абу Суфийан извикал, че те убили и тримата. Тогава Умар не можал да се сдържи и извикал:

- Ние всички сме живи и с Божия помощ, сме готови да се бием с вас и да ви счупим главите.

Абу Суфийан надал националния вик:

- Слава на Хубал! Слава на Хубал! Защото Хубал постави край на Исляма! (Хубал бил националният идол на мекийците).

Пророкът не можал да понесе тази хвалба срещу Единия и Единствен Бог, Аллах, за Когото той и мюсюлманите били готови да пожертвуват всичко. Той отказал да поправи декларацията за собствената си смърт. Той отказал да поправи декларациите за смъртта на Абу Бакр и на Умар поради стратегически причини. Само останките от неговата малка армия била около него. А вражеските войски били многобройни и ликуващи. Но сега врагът бил обидил Аллах. Пророкът не можел да понесе такава обида. Духът му се разпалил. Той погледнал гневно мюсюлманите, които го заобикаляли и казал:

- Защо стоите и мълчите, а не отговаряте на тази обида към Аллах, Единственият Бог?

Мюсюлманите попитали:

- Какво трябва да кажем, Пророко?

- Кажете: 'Единствен Аллах е Велик и Могъщ! Единствен Аллах е Велик и Могъщ! Единствено той е Висш и Почитан! Единствен той е Висш и Почитан!

Мюсюлманите извикали така. Викът им поразил врага. Враговете стояли навъсени от мисълта, че въпреки всичко Пророкът е жив. Пред тях стояли шепа мюсюлмани, ранени и изтощени. Било достатъчно лесно да ги довършат. Но те не се осмелявали да ги нападнат отново. Задоволявайки се с победата си, такава каквато била, те се завърнали като си дали вид, че ликуват много.

В Битката при Ухуд мюсюлманската победа се превърнала в поражение. Независимо от това, битката свидетелства за истината на Пророка. Защото в тази битка се потвърдили пророчествата на Пророка, направени преди започването на битката. В началото, победата клоняла на страната на мюсюлманите. Любимият

вуйчо на Пророка, Хамза, загинал биейки се. Командирът на врага бил убит още в самото начало на битката. Самият Пророк бил ранен, а много мюсюлмани били убити. Всичко станало така, както било предсказано във видението на Пророка.

Освен сбъдването на нещата, предсказани предварително, тази битка дава и много доказателства за искреността и привързаността на мюсюлманите. Ние вече разказахме за някои случки, доказващи това. Заслужава си да се разкаже още една. Тя показва дълбочината на убежденията и привързаността, проявени от Съратниците на Пророка.

Когато Пророкът се оттеглил в подножието на хълма с шепя мюсюлмани, той изпратил някои от своите Съратници да се погрижат за ранените, лежащи на бойното поле. След дълго търсене, един Съратник намерил ранен мюсюлманин от Медина. Той бил на умиране. Съратникът се навел над него и му казал:

- Мир на теб.

Раненият мюсюлманин повдигнал треперещата си ръка и хващайки ръката на посетителя в своята, казал:

- Очаквах, че някой ще дойде.

- Ти си в критично положение, - казал посетителят на войника. - Искаш ли да предадеш нещо на роднините си?

- Да, да, - казал раненият. - Пожелай мир на моите роднини и им кажи, че въпреки, че умирам тук, аз оставям след себе си ценно наследство, за което те трябва да се погрижат. Това наследство е Пророкът на Бога. Надявам се, че моите роднини ще го пазят с живота си и ще помнят, че това е моето предсмъртно желание. (Муата и Зуркани)

Умиращите хора имат да кажат много неща на роднините си, но тези ранни мюсюлмани, дори в предсмъртните си моменти, не мислели за своите роднини, синове, дъщери или жени, нито дори за своя имот, а само за Пророка. Те се изправяли пред смъртта, уверени, че Пророкът е спасителят на света. Ако техните деца оцелеели, те щели да постигнат много малко. Ако те умрели, охранявайки Пророка, те щели да служат както на Бога, така и на човека. Те вярвали, че когато жертвали семействата си, те служели на човечеството и на своя Бог. Призовавайки смърт за себе си, те осигурявали вечен живот за цялото човечество.

той е жив. Ако мъртвият ѝ е много близък, тя е склонна да му се оплаква и да го пита защо я напуска и я оставя без да има кой да се грижи и интересува за нея. Обичайно е за жени да скърбят за загубата на близки по този начин. Следователно, изразът използван от тази жена е подходящ израз за жена, скърбяща за смъртта на Пророка. Тази жена смятала Пророка за много близък и отказвала да приеме, че той е мъртъв дори след като чула, че е. Същевременно, тя не отричала вестта, но продължавала да изразява скръбта си по типичен женски начин: *Какво е направил Пророкът на Бога?' Като казвала това, тя се преструвала, че Пророкът е жив и се оплаквала, че един лоялен лидер като него е предпочел да причини на всички болка от раздялата.

Когато завръщащият се войник разбрал, че тази жена не се вълнува толкова от смъртта на баща си, брат си и мъжа си, той разбрал дълбочината на любовта ѝ към Пророка и ѝ казал:

- Що се отнася до Пророка, той е жив, така както искаш и ти.

Жената помолила войника да ѝ покаже Пророка. Той ѝ показал едно място в полето. Жената се втурнала нататък и като стигнала до Пророка, хванала плаща му с ръката си, целунала дрехата му и казала:

- Дори и майка ми и баща ми да бъдат пожертвувани, о, Пророко на Бога, ако ти си жив, все ми е едно, кой друг ще умре! (Хишам)

Следователно, можете да разберете, каква твърдост и преданост проявили мюсюлманите в тази битка - както мъже, така и жени. Християнските писатели разказват гордо историята на Мария Магдалена и нейните съратници и ни разказват за тяхната преданост и смелост. Твърди се, че в ранните часове на утрото те се промъкнали между евреите и се отправили за гроба на Исус. Но какво е това в сравнение с предаността на тази мюсюлманка от племето Динар?

Историята е запазила и още един пример. След като убитите били погребани и Пророкът се завръщал в Медина, той видял жените и децата, които били излезли от Медина, за да го посрещнат. Поводите на неговата камила държал Саад бин Муадх, вожд от Медина. Саад водел камилата помпозно. Той като че ли обявявал на света, че мюсюлманите въпреки всичко мюсюлманите успели да върнат Пророка в Медина жив и здрав. Докато водел камилата така, той видял, че собствената му възрастна майка идвала да посрещне групата. Тази възрастна жена имала много слабо зрение. Саад я познал и като се обърнал към Пророка казал:

- Пророко, ето това е майка ми!

- Нека да излезе напред, - отвърнал Пророкът.

Жената пристъпила напред и с не виждащ поглед се опитала да съзре лицето на Пророка. Най-после успяла да различи лицето му и много се зарадвала. Като я видял, Пророкът казал:

- Жено, не скърби за загубата на сина си!

—Но, - отговорила преданата жена, - след като виждам, че ти си жив, аз преглътнах всички мои нещастия.

Арабският израз, който тя използвала бил:^c 'Аз изпекох нещастията си и ги погълнах'. (Халбийя, том 2, стр.210) Какви дълбоки емоции подсказва този израз. Обикновено, скръбта изияжда човешкото същество, а ето че тук стояла една възрастна жена, която изгубила сина си, опора за старините й. Но вместо да позволи на скръбта да я изяде, тя казала, че тя била изяла своята скръб. Фактът, че синът й загинал за Пророка, щял да я поддържа през останалите й дни.

Пророкът стигнал до Медина. В тази битка много мюсюлмани били убити и ранени. И все пак не може да се каже, че битката завършила с поражение за мюсюлманите. Случките, които разказахме по-горе доказват обратното. Те доказват, че Ухуд е толкова голяма победа за мюсюлманите, колкото и всяка друга. Мюсюлманите, които разтварят страниците на своята история могат да извлекат подкрепа и вдъхновение от Ухуд. Когато се върнал в Медина, Пророкът възобновил своята мисия. Той се заел отново с обучаването и подготовката на своите последователи. Но, както и по-рано, работата му не преминала без прекъсване След Ухуд, евреите станали посмели, а лицемерите започнали отново да надигнат глави. Те започнали да си мислят, че изкореняването на Исляма е в рамките на техните възможности и компетентност. Само, че те трябвало да направят сериозно усилие. В съответствие с това, евреите започнали да използват нови методи за тормоз. Например, те публикували обидни стихове и по този начин обиждали Пророка и неговото семейство. Веднъж Пророкът бил поканен да разреши един спор и трябвало да отиде в едно еврейско укрепление. Евреите планирали да пуснат каменна плоча върху него и по този начин да сложат край на живота му. Пророкът бил предупреден за това от Бога. За него не било обичайно да получава такива навременни предупреждения. Той напуснал мястото си без да каже нищо. Евреите по-късно признали за тази своя гнусна интрига.

Мюсюлманките били обиждани по улиците. При един такъв случай, една мюсюлманка загубила живота си. При друг случай евреите пребили с камъни едно момиче-мюсюлманче и тя умряла в големи болки. Това поведение на евреите обтегнало отношенията им с мюсюлманите и ги принудило да се бият срещу евреите.

Но вместо това, те просто ги прогонили от Медина. Едното от двете еврейски племена се преселило в Сирия. От другото, някои отишли в Сирия, други се установили в Хаибар, добре укрепено еврейско селище, северно от Медина.

През мирния интервал между Ухуд и следващата битка, светът станал свидетел на удивителния пример за влиянието на Исляма върху своите последователи. Става дума за забраната на алкохола. Когато описвахме положението на арабското общество преди Исляма, ние посочихме, че арабите били отчаяни пияници. Да се пие пет пъти на ден било мода във всеки арабски дом. Напиването до безсъзнание било обичайна практика и арабите не се срамували ни най-малко от това. Те го смятали по-скоро за добродетел. Когато пристигнал някой гост, домакинята имала задължението да предложи веднага напитки. Да накараш такъв народ да се откаже от този порочен навик, не било лесно. Но през четвъртата година след Хиджра, Пророкът получил заповед, че пиенето е забранено. С обявяването на тази заповед, пиянството изчезнало от мюсюлманското общество. Има свидетелство, че когато се получило откровението, забраняващо пиенето, Пророкът изпратил да повикат един от неговите Съратници и му наредил да провъзгласи заповедта по улиците на Медина. В къщата на Ансари (един мюсюлманин от Медина) се събрали гости за пиене. Поканени били много гости и се поднасяли чаши с вино. Испита била една голяма дамаджана и се готвели да започнат втората. Мнозина вече били много пияни и още много били на път да се напият. В това състояние, те чули как някой обявява, че пиенето е забранено от Пророка по заповед на Бога. Един от гостите станал и казал:

- Изглежда обявяват някаква заповед забраняваща пиенето, хайде да разберем, дали е така.

Станал и друг. Той ударил глинената купа пълна с вино с тоягата си, счупил я на парчета и казал:

- Първо изпълнявай, после проверявай! Достатъчно е, че чухме за такава заповед. И не е редно да продължаваме да пием, докато проверяваме. По-скоро наш дълг е да оставим виното да тече по улиците, а после да правим проверки за заповедта. (Бухари и Муслим, Китаб ал-Ашриба)

Този мюсюлманин бил прав. Защото, ако пиенето било забранено, те щели да извършат грях, ако продължели да пият; от друга страна, ако пиенето не било забранено, те нямало да загубят много, ако веднъж оставят виното от чашите си да потече по-улиците. След тази прокламация, пиенето изчезнало от цялото мюсюлманското общество. Нямащо нужда от специално усилие или кампания, за да се осъществи тази революционна промяна. Мюсюлманите, които чули тази заповед и били свидетели на готовността, с която била приета, доживели до седемдесет или осемдесет години. Не е известен нито един случай някой мюсюлманин, който бил чул за тази заповед, да прояви слабост и да я наруши.

Ако е имало такъв случай, трябвало да е човек, който нямал възможност да попадне под прякото влияние на Пророка. Сравнете с това, Движението за забрана на алкохола в Америка и с усилията да се насърчи въздържателското, които се полагат от толкова много години насам. В единия случай, една обикновена прокламация от Пророка била достатъчна, за да изкорени едно социално зло, дълбоко вкоренено в арабското общество. В другия случай, забраната на алкохола била въведена със специални закони. Полицията и армията, митничарите и акцизните инспектори, всички полагали усилия като екипи и се опитали да задушат пиянството като зло, но не успели и трябвало да признаят неуспеха си. Пияниците победили и пиянството като зло не можало да бъде победено. Твърди се, че нашият век е век на обществен напредък. Но когато сравним нашия век с века на ранния

Ислям, ние започваме да се чудим кой от двата заслужава това име - нашият век или векът през който Ислямът осъществил тази велика социална революция?

Онова което се случило в Ухуд, не можело да бъде забравено лесно. Мекийците си мислели, че това била тяхната първа победа над Исляма. Те разгласили това из цяла Арабия и я използвали да насъскват арабските племена против Исляма и да им доказват, че Ислямът не е непобедим. И ако те продължавали да преуспяват, това не било защото собствената им сила била голяма, а защото арабската ортодоксалност била слаба. Това се дължало на слабостта на арабското идолопоклонничество. Ако арабите-идолопоклонници положили съвместно усилие за това, нямало да бъде трудно да се надделее над мюсюлманите. Резултатът от тази пропаганда бил, че враждебността против мюсюлманите се засилила. Другите арабски племена започнали да надминават мекийците в тормозенето на мюсюлманите. Някои започнали да ги нападат открито. Някои започнали да им причиняват загуби подмолно. През четвъртата година от Хиджра, две арабски племена 'адл' и кара' изпратили пратеници при Светия Пророк, за да му кажат, че мнозина от техните съплеменници клонели към

Исляма. Те помолили Пророка да им изпрати някои мюсюлмани, начетени в Исляма, които да живеят сред тях и да ги учат на новата религия. Всъщност, това бил заговор, подготвен от Бану Лихиян, смъртен враг на Исляма. Двете племена изпратили свои представители при Пророка заради обещаната им щедра награда. Пророкът приел молбата им без да подозира за заговора и изпратил десет мюсюлмани научат племената на принципите и догмите на Исляма. Когато групата стигнала до територията на Бану Лихиян, придружителите на мюсюлманите съобщили за това на заговорниците и ги приканили или да арестуват десетте или да ги убият. Като чули за това предложение, двеста въоръжени души от Бану Лихиян тръгнали да преследват мюсюлманската група и накрая ги застигнали в местността Раджи. Започнала битка между десетте мюсюлмани и двеста въоръжени врагове. Мюсюлманите били изпълнени с вяра. Враговете им нямали никаква. Десетте мюсюлмани се качили на едно възвишение и отправили предизвикателство към двестата. Врагът се опитал да победи десетте с подла хитрост. Те им предложили да пощадят живота им, ако слязат при тях. Но водачът на групата казал, че те били видели достатъчно примери за това как неверниците изпълняват обещанията си. Като казал това, мюсюлманите се обърнали към Бога и се помолили. Бог добре разбирал положението им. Не било ли редно да уведоми за това Пророка? Когато неверниците видели, че мюсюлманите са непреклонни, те ги нападнали. Мюсюлманите се били без никаква мисъл за поражение. Седем от десетте загинали биейки се. Неверниците подновили предложението си да запазят живота на останалите трима, ако те слязат от хълма. Тримата повярвали и слезли. Още щом го направили, неверниците ги вързали. Единият от тримата казал:

- Това е само първото нарушение на дадената от вас дума. Само Бог знае какво още ще направите.

- Като казал това, той отказал да тръгне с тях. Неверниците започнали да го бият и да го влачат по пътя. Но те били толкова впечатлени от неговата съпротива и издръжливост, че го убили на място. Отвели другите двама със себе си и ги продали като роби на курейшите в Мека. Единият от двамата бил Хубаиб, а другият - Заид. Човекът който купил Хубаиб искал да го убие, за да отмъсти за баща си, който бил убит при Бадр. Един ден Хубаиб поискал бръснач, за да довърши тоалета си. Хубаиб държал още бръснача в ръката си, когато дошло едно от децата на собственика му, Хубаиб го взел и го сложил на коляното си. Майката на детето видяла това и била ужасена. Тя била гузна, че се готвели да го убият след няколко дни, а сега виждала същия човек да държи бръснач в опасна близост до детето й. Тя била убедена, че Хубаиб ще убие детето. Хубаиб видял ужаса изписан на лицето на жената и казал:

- Нима ти смяташ, че ще убия детето ви? Не си го мисли дори и за миг! Не мога да извърша такова грозно нещо. Ние мюсюлманите не вършим подлости.

Жената била впечатлена от честното и открито поведение на Хубаиб. Тя го помнела дълго след това и имала обичай да казва, че никога не била виждала друг пленник като него.

Накрая мекийците извели Хубаиб в откритото поле, за да го екзекутират публично. Когато дошло време да го убиват, Хубаиб поискал да му разрешат да каже два'ракаата' от молитва. Курейшите се съгласили и Хубаиб отправил пред публика последните си молитви към Бога на този свят. Когато свършил да се моли, той казал, че искал да продължи, но не го направил, да не би те да си помислят, че се страхува от смъртта. После кротко положил врата си пред палача. И като направил така, той тихо нашепвал стиховете:

„Щом умирам мюсюлманин, все ми е едно дали главата ми ще падне от дясно или от ляво. А и защо да се вълнувам? Смъртта ми е по пътя на Бога; ако Неговата Воля е такава, Той може да благослови всяка част от разкъсаното ми тяло“ (Бухари).

Хубаиб едва завършил да шепне тези стихове, когато мечът на палача се стоварил върху врата му и главата му паднала на една страна. Между събраните да наблюдават тази публична екзекуция бил и някой си Сааид бин Амир, който по-късно станал мюсюлманин. Твърди се, че винаги когато се заговорело за убийството на Хубаиб в присъствието на Сааид, той получавал припадък. (Хишам)

Вторият затворник, Заид, също бил изведен, за да бъде убит. Сред зрителите бил и Абу Суфиян, водачът на Мека. Абу Суфиян се обърнал към Заид и казал:

- Не би ли искал Мухаммад да е на твоето място? Не би ли предпочел ти да си в безопасност у дома си, а Мухаммад да е в нашите ръце?

Заид отговорил гордо:

- Какво, Абу Суфиян? Какво казваш? За Бога, аз по-скоро бих умрял отколкото Пророкът да стъпи на трън на някоя улица в Медина.

Абу Суфиян бил много впечатлен от такава преданост. Той погледнал Заид с удивление и казал без да се колебае, но с отмерен тон:

- Бог ми е свидетел, че не познавам никого, който да обича някой друг толкова, колкото Съратниците на Мухаммад обичат Мухаммад. (Хишам, том 2)

По това време някои хора от племето 'надж' също се обърнали към Пророка да им изпрати мюсюлмани, които да ги учат на Исляма. Пророкът не им повярвал. Но Абу Бара, вожд на племето 'амир', се случил в Медина по това време. Той предложил да служи като гарант за племето и уверил Пророка, че те няма да извършат нищо ново. Пророкът подбрал седемдесет мюсюлмани, които знаели Корана наизуст. Когато тази група стигнала Биир Мауна един от тях, Харам бин Малхан отишъл при вожд на племето 'амир' (племенник на Бара)за да му предаде Посланието на Исляма. Изглежда, че Харам бил приет добре от племето. Но докато той разговарял с вожд, един от племето се промъкнал зад гърба му и нападнал Харам с копие. Харам умрял на място. Докато копието прониквало във врата на Харам, чули го да казва: 'Бог е велик. Богът на Каабата ми е свидетел, че аз постигнах моята цел'. (Бухари)

След като убили Харам по този подъл начин, вождовете на племената накарвали едно от племената да нападне останалата част от мюсюлмански учители.

- Но, - казали хората от племето, - Нашият вожд Абу Бара, предложил да бъде гарант, ние не може да нападнем тази група.

Тогава вождовете на племената, с помощта на двете племена, които отишли при Пророка да го молят за мюсюлмански учители, както и някои други племена, нападнали мюсюлманската група. Простото обяснение: Ние сме дошли, за да

преподаваме, а не да се бием', нямало никакъв ефект. Те започнали да избиват групата. Седемдесет от тях били убити и само три останали живи. Един от оцелелите бил куц и успял да се изкачи на един хълм, преди нападението. Другите двама били отишли в гората да хранят камилите си. Когато се върнали от гората, те видели, че шестдесет и шест от техните спътници лежали мъртви на полето. Двамата се посъветвали. Единият казал:

- Трябва да отидем и да докладваме за това на Светия Пророк.

Другият казал:

- Аз не мога да напусна мястото, където водачът на нашата група, определен за наш ръководител от Пророка, е убит.

И като казал така, той се втурнал сам срещу неверниците и загинал биейки се. Другият бил взет пленник, но по-късно бил освободен в изпълнението на обещание, поето от вожда на племето. Сред убитата група бил и Амир бин Фухайра, освободен роб на Абу Бакр. Неговият убиец бил някой си Д жа бар, който по-късно станал мюсюлманин. Джабар обяснявал ислямизирането си с това масово убийство на мюсюлмани.

- Когато започнах да убивам Амир, - разказвал Джабар, -чух го да казва:'Боже, аз постигнах целта си!' Попитах Амир защо един мюсюлманин казва такова нещо, когато се среща със смъртта си. Амар обясни, че мюсюлманите смятали смъртта по пътя на Бога за благословия и за победа.

Джабар бил толкова впечатлен от този отговор, че започнал да изучава системно Исляма и накрая станал мюсюлманин (Хишам ал-Габа).

Вестта за тези две тъжни събития, в които около осемдесет мюсюлмани загубили живота си в резултат на злонамерен заговор,достигнали до Медина едновременно. Убитите не били обикновени хора. Те били носители на Корана. Те не били извършили никакво престъпление и не били направили нищо лошо на никого. Те не участвали в никаква битка. Те били подмамени в ръцете на врага от една лъжа, изречена в името на Бога и на религията. Тези факти доказали окончателно, че враждебността била решителна и дълбока. От друга страна усърдието на мюсюлманите за Исляма било също така решително и дълбоко.

СБЛЪСЪКЪТ С БАНУ МУСТАЛИК

След Битката при Ухуд, в Мека настъпил голям глад. Пренебрегвайки цялата враждебност, изпитвана от мекийците към него и пренебрегвайки всички машинации, които те възприели, за да насадят омраза към него из цялата страна, Пророкът организирал събирането на пожертвувания за подпомагане на бедните в Мека в тяхната отчаяна нужда. Мекийците не се трогнали дори от тази проява на добра воля. Враждебните действия продължавали без да отслабнат. Всъщност те станали даже по-лоши. Племена които до тогава се отнасяли със съчувствие към мюсюлманите, също се настроили враждебно към тях. Едно такова племе било Бану Мусталик. Те били в добри отношения с мюсюлманите. Но сега започнали да се подготвят за нападение срещу Медина. Когато разбрал за техните приготовления, Пророкът изпратил хора да разберат истината. Те се върнали и потвърдили, че слуховете са верни. Пророкът решил да тръгне и да предотврати това нападение. Ето защо, Пророкът събрал войска и ги повел към територията на Бану Мусталик. Когато мюсюлманската войска се срещнала с врага, Пророкът се опитал да убеди врага да се оттегли без бой. Те отказали. Започнала битка и след няколко часа врагът бил разбит.

Тъй като мекийските неверници били решени да нанасят вреда, а племена които били настроени приятелски към мюсюлманите, започнали да проявяват враждебност

към тях, лицемерите сред мюсюлманите се осмелили в този случай да вземат участие в битката на страната на мюсюлманите. Вероятно те си мислели, че ще могат да нанесат някаква вреда. Сблъсъкът с Бану Мусталик свършил след няколко часа. Поради това, лицемерите нямали възможност да нанесат никаква вреда по време на битката. Обаче Пророкът решил да остане още няколко дена в града на Бану Мусталик. По времето на този престой възникнала свада между един мекийски и един медински мюсюлманин заради ваденето на вода от един кладенец. Мекиецът бил бивш роб. Той ударил мединеца, който вдигнал тревога и повикал на помощ своите съграждани-мединци, известни като 'ансари' или 'помощници'. Мекиецът също вдигнал тревога и повикал своите съграждани-мекийци, известни като 'мухаджирини' или 'бежанци'. Страстите се разпалили. Никой не се заинтересувал какво е станало. Младежи и от двете страни извадили мечовете си. Абдула бин У бай ибн Салул приел това като дар от небето. Той решил да налее масло в огъня и извикал:

- Вие прекалихте с отстъпките си пред бежанците. Вашето добро отношение към тях е замаяло главите им и сега те се опитват да се разпореждат с вас във всичко.

Неговата реч би могла да има ефекта, който Абдула желаел. Кавгата би могла да стигне до сериозни размери. Но това не станало. Абдула преценил погрешно ефекта на тази зловредна реч. Но тъй като бил убеден, че ансарите били съгласни с него, той стигнал до там, че казал:

- Хайде да се върнем в Медина. Тогава най-почитаните от нейните граждани ще прогонят най-презрените от тях. (Бухари)

Под 'най-почитаните граждани', той разбирал себе си, а под най-презрените' - Светия Пророк. Веднага щом казал това, вярващите мюсюлмани разбрали истината. Речта, която чули, казали те, не била невинна реч, а реч на Сатаната, който дошъл, за да ги заблуди. Един младеж се изправил и съобщил на Пророка чрез вуйчо си. Пророкът изпратил да повикат Абдула бин Убай ибн Салул и приятелите му и ги попитал какво се било случило. Абдула и неговите приятели отрекли, че са взели такова участие в този инцидент, каквото им било приписвано. Пророкът не казал нищо. Но истината започнала да се разпространява. В течение на времето и Абдула, собствения син на Абдула бин Убай ибн Салул чул за това. Веднъж той срещнал Пророка и му казал:

О, Пророко, баща ми те е обидил. Наказанието за това е смърт. Ако решиш така, бих предпочел да наредиш на мен да го убия. Ако ти наредиш на някой друг и баща ми умре от ръцете му, може би ще се наложи да отмъстя за баща си като убия този човек. И може би ще си навлека гнева на Бога по този начин.

- Но, - казал Пророкът, - аз нямам никакво такова намерение. Напротив, ще се отнеса към баща ти със съчувствие и разбиране.

Когато младият Абдула сравнил нелоялността и непочтителността на баща си със съчувствието и добротата на Пророка, той потеглил за Медина, изпълнен с подтискан гняв срещу баща си. По пътя, той спрял баща си и му казал, че няма да му позволи да върви по-нататък по пътя за Медина, докато не оттегли думите, които изрекъл против Пророка, казвайки:

- Устните, които изрекоха думите.^Пророкът е презрян, а аз съм почитан' сега трябва да изрекат: 'Пророкът е почитан, а аз съм презрян'. Няма да те пусна да продължиш, докато не го направиш.

Абдула бин Убай ибн Салул бил удивен и изплашен и казал:

- Сине мой, съгласен съм, че Мухаммад е почитан, а аз съм презиран.

Тогава, младият Абдула пуснал баща си да продължи. (Хишам, том 2)

Вече споменахме за двете еврейски племена, които трябвало да бъдат прогонени от Медина, заради техните зловредни машинации и смъртоносни заговори. Едното от тях, Бану Надир, се преселило отчасти в Сирия, отчасти в един град, наречен Хайбар, на север от Медина. Хайбар бил добре укрепен еврейски център в Арабия. Евреите, които се преселили там, започнали да настройват арабите против мюсюлманите. Мекийците вече били заклетни врагове на Исляма и нямало нужда от нови поводи, за да се настройват против мюсюлманите. По същия начин и племето 'гатафан' от Наджд били настроени враждебно против мюсюлманите, поради приятелските си отношения с мекийците. Евреите, които се преселили в Хайбар, знаели, че могат да разчитат на курейшите от Мека и на гатафаните от Наджд. Освен това, те планирали да настройват против Исляма и племената Бану Сулайм и Бану Асад. Освен това, те убедили и Бану Саад, едно племе в съюз с евреите, да се присъедини към мекийците в съюз против Исляма. След дълги заговори, била създадена една конфедерация от арабски племена, която да се бие срещу Исляма. Тя включвала мекийците, племената, живеещи на територията около Мека, племената в Наджд и онези племена, които живеели на север от Медина.

БИТКАТА ПРИ РОВА

Конфедерацията събрала голяма армия през петата година от Хиджра. Историците преценяват числеността на тази армия между десет и двайсет и четири хиляди души. Но една армия, събрана от различните племена на Арабия едва ли е била само от десет хиляди. Двадесет и четири изглежда много по-близко до истината. А и спокойно можела да бъде 18-20,000 души. Град Медина, който тази орда искала да нападне, бил скромно селище, което не можело да удържи на съвместните усилия на цяла Арабия. Неговото население по онова време възлизало на малко повече от три хиляди мъже (включително старци, младежи и деца). Против това население, врагът събрал армия от 20-24,000 опитни войни, които били и добре подбрани, тъй като били събирани от различни части на страната. От друга страна, населението на Медина, което трябвало да се отбранява от тази огромна армия, включвало мъже от всички възрасти. Не е трудно да се преценят трудностите с които трябвало да се справя населението на Медина. Това било съвсем неравностоеен двубой. Врагът бил между 20-24,000, а мюсюлманите едва 3,000, включващи цялото мъжко население от старци до деца.

Когато Пророкът чул за огромните приготовления на врага, той свикал съвет и поискал да чуе различни мнения. Между попитаните бил и Салман Персиеца, който бил първият мюсюлманин от Персия. Пророкът попитал Салман какво правели в Персия, когато трябвало да защищават някой град от огромна армия.

- Ако градът не е укрепен и бранителите му са малко, - казал Салман, - обичаят в нашата страна е изкопаем ров около града и да го защищаваме отвътре.

Пророкът одобрил тази идея. Откъм едната страна на Медина имало хълмове. Те осигурявали естествена защита от тази страна. Откъм друга страна имало много улички с компактно население. Откъм тази страна градът не можел да бъде нападнат без това да не се усети. Откъм трета страна имало къщи и палмови горички, а на известно разстояние се намирала крепостта на еврейското племе Бану Курайза. Те били подписали мирен договор с мюсюлманите. Откъм четвъртата страна имало открито поле и именно от тази страна нападението от врага било най-вероятно и най-опасно. Ето защо, Пророкът решил да изкопаят ров от тази страна, за да не позволят на врага да ги нападне неочаквано. Копаянето трябвало да се разпреди между мюсюлманите - всеки десет души трябвало да изкопаят по около десет метра от рова. Общо взето, трябвало да се изкопае ров с достатъчна широчина и дълбочина.

Докато копаели, попаднали на скала, с която копачите смятали, че няма да могат да се справят. Съобщили за това на Пророка, който веднага дошъл на мястото. Той взел една кирка и ударил скалата. Показали се искри и Пророкът извикал високо: 'Аллаху Акбар!'. Ударил отново. Отново се появили искри и отново Пророкът извикал: 'Аллаху Акбар!' Ударил трети път, пак се показали искри и той пак казал: 'Аллаху Акбар!' и скалата се разбила на парчета. Съратниците попитали Пророка защо все повтарял 'Аллаху Акбар'. Той им отговорил:

- Аз ударих тази скала три пъти и три пъти видях сцени от бъдещата слава на Исляма, които ми бяха открити. При първите искри видях сирийските палати на Ромейската империя. Дадени ми бяха ключовете за тези дворци. Вторият път видях персийските палати в Мадаин и ми бяха дадени ключовете на персийската империя. Третият път видях портите на Сана и ми бяха дадени ключовете на йеменското царство. Това са обещания на Бога и се надявам, че ще им имате доверие. Врагът не може да ви направи нищо лошо! (Зуркани, том 2 и Бари, том 7)

Поради ограничените им сили, ровът, изкопан от мюсюлманите не можело да бъде свършен от гледна точка на военната стратегия, но поне изглеждало, че може да предпази града от внезапното нахлуване на врага. Че той не бил непреодолим било доказано обилно от последвалите събития на битката. Но никоя друга страна не била удобна за врага да нападне града.

Ето защо огромната армия от различни арабски племена започнала да пристъпва към града откъм рова. Веднага щом научил за това, Пророкът излязъл да защитава града заедно с хиляда и двеста души, след като оставил хора да защитават другите страни на града.

БИТКА С МНОГО ПО-СИЛЕН ПРОТИВНИК

Вече се съгласихме, че след оттеглянето на лицемерите от Ухуд, броят на мюсюлманите, останали на бойното поле бил седемстотин души. Битката при Рова станала само две години след Битката при Ухуд. През тези две години историята не е записала никакви големи нараствания в броя на мюсюлманите. Следователно, не може да се очаква, че през това броят на техните войни е нараснал от седемстотин на три хиляди. Същевременно, не е логично да не е имало никакво нарастване на броя на мюсюлманските бойци между Ухуд и Рова. Броят на хората приели Исляма продължил да нараства и би трябвало да се очаква някакво увеличение на броя между Битката при Ухуд и Битката при Рова. Поради тези съображения, изглежда логично да се допусне, че преценката, която сочи хиляда и двеста като броя на бойците-мюсюлмани през Битката при Рова е правилна. Единственият! въпрос, който остава е защо някои авторитети сочат броя като три хиляди, а други като седемстотин. Нашият отговор на този въпрос е, че двете цифри се отнасят за два различни етапа от битката. Битката при Рова се провела на три етапа. Първият етап бил преди врагът да се приближи до Медина, когато мюсюлманите копаели рова. Може основателно да се предположи, че на този етап, за отнасянето на пръстта на известно разстояние може би са помагали деца, а даже и жени. Така че, може да се приеме, че по време на копаенето на Рова, от мюсюлманска страна са взели участие около три хиляди души. Този брой включвал деца и някои жени. Децата можели да помагат за изнасянето на пръстта, а жените, които винаги се надпреварвали с мъжете да помагат при мюсюлманските кампании, трябва да са били от полза при извършването на някои спомагателни действия, свързани с копането. Разполагаме и със сведения, подкрепящи това предположение. Когато копаенето започнало, дори и децата били поканени да участвуват. На практика почти цялото население взело участие в копаенето. Но веднага щом врагът наближил и бойните действия започнали, Пророкът наредил всички момчета под 15 години да се оттеглят от сцената на

бойните действия. Онези които били над 15 години получили разрешение да останат само, ако те искали. (Халбийя, том 2)

От това излиза, че по време на копаенето броят на ангажираните в него мюсюлмани бил много по-голям от броя им, когато битката започнала. По време на битката всички малки момчета се били оттеглили. Преценките, според които броят на мюсюлманите, участващи в битката бил три хиляди, се отнасят само до копаенето, а онези които сочат цифрата хиляда и двеста, се отнасят до действителната битка, в която взели участие само пълнолетни мъже. Единствената преценка, която не сме обяснили е тази сочеща цифрата седемстотин. Според нас и тази цифра е вярна. Тази цифра се сочи от такъв надежден източник като Ибн Ишак, а него го подкрепя, не друг, а самият Ибн Хазм. Трудно е да се постави под съмнение преценката дадена от такива авторитети. За щастие, когато се насочим към другите подробности на битката, дори тази преценка се оказва вярна. Има сведения, които показват, че когато Бану Курайза, въпреки дадената от тях дума, се присъединили към врага и решили да нападнат Медина в тил, Светият Пророк, след като узнал за злите им намерения, решил да постави охрана в онази част на града, изложена на нападението на Бану Курайза. Тази част от Медина първоначално била оставена без защита, тъй като Бану Курайза били в съюз с мюсюлманите. И се предполагало, че те няма да позволят на врага да нападне града откъм тяхната страна. Известно е, че когато докладвали на Пророка за предателството на Бану Курайза и станало ясно, че мюсюлманките, които се смятало, че били в безопасност в тази част на града поради съюза, вече не били в безопасност, Пророкът решил да изпрати две подразделения от двеста и от триста човека, да охраняват две различни части, на станалия вече уязвим град. Пророкът им наредил да викат от време на време Аллаху Акбар!', за да може главните мюсюлмански сили да знаят, че мюсюлманките са в безопасност. Ето защо, преценката на Ибн Ишак, която сочи броя на воюващите мюсюлмани в Битката при Рова като седемстотин, е също вярна. Ако от хиляда и двеста души, петстотин бъдат отделени за охрана, на бойното поле можело да останат само седемстотин. По този начин и трите преценки за броя на мюсюлманската армия в Битката при Рова, се оказват верни.

Следователно, Пророкът разполагал само със седемстотин бойци за защитата на Рова. Вярно е, че ровът бил изкопан. Но да се пресрещне и отблъсне такава огромна армия като вражеската, изглеждало почти невъзможно. Обаче, както винаги, мюсюлманите се уповавали на своя Бог и разчитали на Неговата помощ. Тяхната малка войска очаквала многобройния враг, докато жените и децата били изпратени в две привидно безопасни части на града. Когато враговете стигнали до рова, те били изумени, защото този подход не бил използван никога преди това в никоя арабска битка. Ето защо, те решили да лагеруват от своята страна на рова и да обмислят начините за нападане и влизане в Медина. Едната страна била защитена от рова. От другата страна имало хълмове, които осигурявали естествена защита. Откъм третата страна имало каменни къщи и палмови горички. За врага било невъзможно да нападне внезапно, която и да е част на града. Вражеските командири се събрали насаме и решили, че е необходимо да откъснат еврейското племе Бану Курайза от съюза им с мюсюлманите и да ги накарат да се присъединят към арабската конфедерация при критичното ѝ нападение срещу Медина. Само Бану Курайза можело да им осигури достъп до града.

Най-после Абу Суфиян избрал Хюйай бин Ахтаб, вожд на прогоненото племе Бану Надир и главният подстрекател на арабските племена срещу Медина и го назначил да преговаря с Бану Курайза за възможността да се нападне града в тил. Хюйай бин Ахтаб отишъл в еврейската крепост, за да се срещне с водача на Бану Курайза. Отначало те отказали да се срещнат с него. Но когато той обяснил, че това било много подходящ момент за разбиване на мюсюлманите, той успял да спечели на своя страна Кааб, един от курайзитите. Той обяснил, че цяла Арабия се вдигнала да

нападне и унищожи мюсюлманите. Армията, изправена от другата страна на рова, била армия океан от здрави мъже, на които мюсюлманите не могли да устоят. Накрая се споразумели, че веднага щом неверниците успеят да форсират рова, Бану Курайза ще нападнат онази част на Медина, в която Светият Пророк изпратил всички жени и деца за безопасност. Смятало се, че този план ще сломи мюсюлманската съпротива и ще се окаже смъртоносен капан за цялото население - мъже, жени и деца. Ако този план се изпълнил дори само частично, той щял да струва скъпо на мюсюлманите и да ги изправи пред големи трудности. Те нямало да могат да избягат от този смъртоносен капан.

КОВАРСТВОТО НА КУРАЙЗА

Племето Бану Курайза, както вече казахме, било в съюз с мюсюлманите. Дори и да не се присъединили към мюсюлманите в битката, от тях се очаквало поне да препречат достъпа на врага към града откъм тяхната страна. Поради това, Пророкът оставил тази част от града съвсем незащитена. Бану Курайза знаели, че мюсюлманите се осланяли на тях. Поради това, когато решили да се присъединят към арабите, било решено те да не се присъединяват към тях открито, за да не би мюсюлманите да разберат и да вземат мерки да защитят града откъм страната на Бану Курайза. Това бил много опасен заговор.

Когато се разбрали, че мюсюлманите ще бъдат нападнати от две страни, арабската армия започнала да напада откъм рова. Обаче, минали няколко дни и нищо не се случило. Тогава им хрумнала мисълта да поставят стрелци на едно възвишение и от там да нападнат групите мюсюлмани, които защищавали рова. Последните били разположени на самия край на рова, на кратко разстояние едни от други. Веднага щом мюсюлманската защита се огънела, неверниците се опитвали да прекосят рова с помощта на своите първокласни конници. Те смятали, че като повтаряли тези нападения, те щели да успеят да овладеят някое място от мюсюлманската страна на рова, където щели да могат да доведат още войски за пълно нападение на града. Ето защо предприемали атака след атака. Мюсюлманските защитници трябвало да се бият непрекъснато. Един ден, те били толкова заети с отблъскването на врага, че не могли да кажат дневните си молитви в определеното за тях време. Пророкът бил натъжен от това и казал:

- Боже, накажи неверниците, защото те смуцават нашите молитви.

Тази случка показва силата на вражеските атаки. Но тя показва също така, че първата и последната грижа на Пророка било моленето на Бога. Медина била обградена от всички страни. Не само мъжете, но и жените и децата били заплашени от сигурна смърт. Целият град бил обхванат от страх. Но Пророкът все още смятал да провежда молитвите в определеното за тях време. Мюсюлманите не се молят на Бога само веднъж седмично като християните и хиндуистите. От мюсюлманите се очаква да се молят пет пъти на ден. По време на битка е трудно да се проведе дори и една молитва, а да не говорим за пет колективни молитви на ден. Но Пророкът призовавал за петте дневни молитви дори по време на битка. И ако някоя от тези молитви била смуцавана от вражеска атака, това го наскърбявало.

И така, докато врагът нападал фронтално, Бану Курайза планирали да нападнат в тил, но не така, че да ги усетят мюсюлманите. Те искали да влязат в града отзад и да избият жените и децата, приютили се там. Един ден Бану Курайза изпратили един шпионин да разбере дали са поставени стражи да охраняват жените и децата и ако е така, къде са разположени. Имало едно специално място за семейства, което било главната цел на врага. Шпионинът започнал да се навърти нататък и да се оглежда подозрително. Тогава го забелязала лелята на Пророка, Сафийя. В това време на пост имало само един възрастен мъж и той бил болен. Сафийя му казала какво е

видяла и му казала, че трябва да залови този шпионин преди той да успее да съобщи на врага колко незащитени са жените и децата в тази част на града. Болният мюсюлманин отказал да направи каквото и да е и тогава самата Сафийя взела една тояга и започнала да бие нежелания посетител. С помощта и на други жени тя успяла да надделее над него и да го убие. По-късно било доказано, че този човек бил наистина агент на Бану Курайза. Мюсюлманите се разтревожили и започнали да очакват и други нападения от тази страна, която до тогава смятали за безопасна. Но фронталната атака била толкова тежка, че цялата мюсюлманска войска била необходима за да ѝ устои. Независимо от това, Пророкът решил да отдели част от войската, за защита на жените и децата. Както вече казахме, когато разглеждахме броя на мюсюлманите, участвали в тази битка, от хиляда и двеста, Пророкът изпратил петстотин за защита на жените и децата в града. Следователно за защита на рова останали седемстотин души, които трябвало да се бият против армия от около 18-20,000 души. Много мюсюлмани били разтревожени, че трябва да се бият с многократно по-многоброен и силен противник. Те отишли при Пророка и му казали колко критично е положението и колко невъзможно изглеждало да се спаси града. Те поискали от Пророка да се моли. Те го помолили също така да ги научи на специална молитва за този случай. Пророкът отговорил:

- Не бойте се. Само се молете на Бог да ви закриля от вашите собствени слабости, да подсили сърцата ви и да облекчи загрижеността ви.

А самият Пророк се помолил със следните думи:

'Боже, ти ми изпрати Корана. Ти не се бавиш да призовеш който и да е за равностетка. Нанеси поражение на ордите, които са дошли да ни нападнат. Боже, моля те отново: Разбий ги, направи така, че ние да надделеem над тях и провалим всичките им зли намерения'. (Бухари)

И отново:

'Боже, Ти чуваш онези, които Те викат в нещастие и бедствие. Ти отговаряш на онези, които са обхванати от загриженост. Освободи ме от моята болка, от моята загриженост и от моя страх. Ти знаеш пред каква трудна задача сме изправени аз и моите Съратници'.

Лицемерите станали по-нервни от другите в мюсюлманската войска. Всички съображения за честта на тяхната страна и безопасността на техния град, техните жени и деца, изчезнали от сърцата им. Но те не искали да се опозорят пред собствената си страна. Ето защо те започнали да дезертират от мюсюлманската войска, един по един под най-незначителни предлози. Коранът споменава за това в 33:14.

'И част от тях дори поискаха разрешение от Пророка, казвайки: Нашите къщи са изложени и незащитни. А те не бяха изложени. Те само търсеха начин да избягат.'

Състоянието на битката в този момент и положението, в което се намирали мюсюлманите по онова време са описани в Корана в следните стихове:

'Когато те дойдоха при вас от горе и изпод вас и когато очите ви се разсеяха и сърцата ви стигнаха до гърлата ви и вие си мислехте различни мисли за Аллах. Тогава вярващите бяха поставени на сурово изпитание и те се разтрепериха от силно треперене. И когато лицемерите и онези, в чиито сърца имаше болест, казаха: Аллах и Неговият Пратеник не обещават нищо друго освен заблуда. И когато една група от тях каза: О, жители на Ятриб, вие може би нямате никаква опора срещу врага, затова се обърнете назад'. (33:11-14)

Тук на мюсюлманите се напомня как били нападнати фронтално от конфедерация от арабски племена, а в тил от евреите. На тях им се напомня колко нещастни били те по онова време. Очите им запримигали а сърцата им били в устните им. Те дори

започнали да изпитват съмнения за Бога. Тогава вярващите били поставени на изпитание. Те всички били потресени. Лицемерите и духовно болните започнали да казват: Ние всички бяхме подлъгани от фалшиви обещания, дадени ни от Бога и Неговия Пророк!' Една група от тях дори започнала да изнервя мюсюлманската войска с думите: 'Сега вече няма никакво биене. Не остава да се направи нищо друго освен да се върнем'.

Как се държали истинските правоверни в този случай е също описано в Корана:

'И когато вярващите видяха обединените вражески сили, те казаха: Това е което Аллах и Неговият Пратеник ри обещаха, и Аллах и Неговият Пратеник говореха истината. И това само засили вярата и покорството им. Между вярващите имаше мъже, които останаха верни на завета, който те бяха поели пред Аллах. Имаше някои, които изпълниха клетвата си и някои които все още чакат и те не са променили положението си ни най-малко' (33:23,24).

Сиреч, истинските вярващи не били като лицемерите и слабите. Когато те видели огромния брой на врага, те си спомнили за онова, което Бог и Пророкът вече им били казали. Това съвместно нападение от племената на Арабия било доказателство само за истината на Бога и на Пророка. Истински вярващите останали непоколебими. По-скоро техният дух на подчинение и силата на вярата им се,засилили. Истинските правоверни държали на обета си пред Бога. Някои от тях вече постигнали целта си като се срещнали със смъртта си. Други само чакали да загинат по пътя на Бога и да постигнат своята цел.

Врагът нападал рова яростно и непрекъснато. Понякога, той дори успявал да го премине. Един ден, важни вражески командири успели да преминат отсреща. Но те били атакувани толкова храбро от мюсюлманите, че трябвало да се върнат обратно. При тази схватка, Науфал, един от големите водачи на неверниците, загубил живота си. Той бил толкова голям водач, че неверниците си мислели, че няма да могат да понесат никаква гавра с мъртвото му тяло. Ето защо, те уведомили Пророка, че ако той им върне тялото на водача им, те щели да му платят десет хиляди дирхама. Това било много висока цена за връщането на един труп. Предложението било направено от чувство за вина. Неверниците обезобразили телата на загиналите мюсюлмани при Ухуд и сега се боели, че и мюсюлманите ще направят същото. Но Ислямът учел на друго. Ислямът забранявал категорично обезобразяването на мъртвите. Когато Пророкът получил това известие, той казал: 'Защо ни е това мъртво тяло? Ние не искаме нищо в замяна на него. Ако искате, вземете си трупа'. (Зуркани, том 2, стр.114)

Един пасаж от книгата на Мюър 'ЖИВОТЪТ НА МУХАММАД' (Лондон, 1878,стр.322) описва красноречиво яростта на атаките против мюсюлманите. И не е необходимо да се извиняваме, че го цитираме тука:

'На следващата сутрин, Мухаммад видял, че срещу него се е изправила цялата армия на съюзниците. От негова страна се изисквала голяма дейност и засилена бдителност, за да пресече маневрите на врага. Врагът ту заплашвал с обща атака, ту се разделял на части и нападал различните отбранителни постове с бърза и объркваща последователност; и накрая, издебвайки подходящ случай, те струпвали войските си при най-незащитения пункт и, под прикритието на непрекъснат и яростен обстрел със стрели, се опитвали да форсират рова. Отново и отново се извършвала смела атака към града и към палатката на Мухаммад от такива прочути водачи като Халид и Амру, но те били отблъсквани от непрекъснати контраатаки и непрекъснато обстрелване със стрели. Това продължило през целия ден и тъй като войската на Мухаммад едва достигала за да защитава дългия фронт, не можело да има никаква смяна. Дори и през нощта Халид, със силни кавалерийски подразделения, продължавал да напада и все още заплашвал отбранителната линия,

което правело необходимо поддържането на предни постове на еднакво малко разстояние едни от други.

Битката продължила два дена. И все пак още не се било стигнало до ръкопашен бой и нямало голямо кръвопролитие. Сражението, продължило 24 часа довело само до трима убити от вражеска страна и пет убити мюсюлмани. Саад бин Муадх, вожд от племето 'аус' и много предан на Пророка бил ранен. Обаче, непрекъснатите атаки срещу рова довели до някои повреди и това правело по-нататъшните атаки полесни. Наблюдавани били сцени на голяма храброст и лоялност. Нощта била студена, може би най-студената в Арабия. По сведения на Айша, светата съпруга на Пророка, той ставал многократно от сън и отивал да пази повредената част на рова. Уморил се много.

Върнал се в леглото, но след като се стоплил малко, отново отишъл да охранява рова. Един ден бил толкова изтощен, че като че ли нямал сили да се мръдне. Тогава казал, че би искал някой предан мюсюлманин да може да дойде и да го отмени от физическото усилие да охранява рова през нощния студ. Скоро след това чул глас. Това било Саад бин Укаас. Пророкът го попитал защо е дошъл.

- За да те охранявам, - казал Саад.

- Няма нужда да охраняваш мене, - казал Пророкът. - Една част от рова е повредена. Иди и охранявай нея, та мюсюлманите да бъдат в безопасност.

Саад отишъл, а Пророкът можал да поспи. (Тук имало едно съвпадение. Защото, когато Пророкът пристигнал в Медина и опасността за живота му била голяма, тогава пак именно Саад предложил себе си за негов страж.)

При един друг случай в тези трудни дни, Пророкът чул звън на оръжие.

- Кой е там? - попитал Пророкът.

- Ибад бин Бишр, - бил отговорът.

- Има ли някой друг с тебе? - попитал Пророкът.

- Да, - казал Ибад, - група Съратници. Ние ще пазим палатката ти.

Оставете моята палатка. Неверниците се опитват да преминат рова. Вървете и се бийте с тях! (Халбийя, том 2)

Както вече казахме, евреите се опитали да влязат в града незабелязано. Един еврейски шпионин загубил живота си при тези опити. Когато те разбрали, че заговорът им е станал известен, те започнали да подпомагат арабската конфедерация по-открито. Обаче не се опитали да извършат съвместно нападение в тил, защото полето от тази страна било тясно, а с поставянето на мюсюлманска охрана, атака в голям мащаб станала невъзможна. Но няколко дни по-късно, евреите и езичниците от конфедерацията решили да нападнат съвместно и внезапно мюсюлманите.

КОНФЕДЕРАЦИЯТА СЕ РАЗПРЪСКВА

Този опасен план, обаче, бил провален от Бога по чудотворен начин. Това станало така. Някой си Нуаим от племето 'гатафан' клонял към Исляма. Той дошъл с езическата армия, но търсел възможност да помогне на мюсюлманите. Сам той не можел да направи много. И когато видял, че евреите се обединили с арабите и мюсюлманите изглеждали изправени пред сигурна смърт и унищожение, Нуаим решил да направи всичко каквото може, за да спаси мюсюлманите. Той отишъл при Бану Курайза и говорил с вождовете им. Ако арабските войски се разбягат, какво очаквали те, че ще направят мюсюлманите? След като евреите имали договор с мюсюлманите, не трябва ли те да се подготвят за наказанието, полагащо се на онези, които не са изпълнили договора си?

Това запитване изплашило водачите на евреите. Те го попитали какво да правят? Нуаим ги посъветвал да поискат седемдесет езичници като заложници. Ако езичниците наистина се готвели за съвместна атака, тя нямало да откажат на молбата. Те трябвало да им кажат, че тези седемдесет ще охраняват стратегически постове, докато самите те нападнат мюсюлманите в тил.

След разговорите си с евреите, той отишъл при водачите на езичниците. Той ги попитал какво ще направят те, ако евреите не изпълнят договора си и ако, за да успокоят мюсюлманите, те поискат заложници от езичниците, а след това ги предадат на мюсюлманите. Не било ли важно за тях да изпробват честността на евреите и да ги поканят да участвуват в общата атака веднага?

Водачите на езичниците били впечатлени от този съвет. Водейки се от него, те изпратили хора и уведомили евреите, за намеренията си и ги попитали дали и те няма да нападнат града в тил сега, когато те (конфедерацията) вече са готови за-планираната атака. На другия ден евреите отговорили, че следващият ден е техният празник (събота) и те не можели да се бият на този ден. Освен това, те били от Медина, а всички в арабската конфедерация били от другаде. Ако арабите побягнат от битката, какво ще правят евреите? Ето защо, арабите трябвало да им дадат седемдесет заложници. Тогава евреите ще бъдат готови да изпълнят своята част от споразумението. Подозрението вече започнало да върши своята работа. Арабите отказали да изпълнят молбата на евреите. Ако евреите били честни в договора си с арабите, предложението, което правели нямало смисъл, Тъй като подозрението подкопава смелостта, арабските войски изгубили ентусиазма си и когато решителната нощ дошла, те си легнали да спят, измъчвани от съмнения и опасения. И офицерите и войниците се оттеглили в палатките си подтиснати. Тогава станало чудо - от небето дошла помощ за мюсюлманите. Започнал да духа силен вятър. Палатките започнали да се събарят. Казаните за готвене паднали в огньовете. Някои огньове угаснали. Езичниците вярвали, че огънят им трябва да гори цяла вечер. Буен лагерен огън бил добра поличба, а угаснал - лоша. Когато огънят пред някоя палатка угаснал, обитателите на палатката приемали това за лош знак и се оттегляли от битката за този ден, като се присъединявали отново по-късно. Водачите на езичниците вече се измъчвали от съмнения. И когато някои от лагеруващите събрали нещата си и се отдалечили, другите мислели, че мюсюлманите са предприели нощна атака. Този слух се оказал заразителен. Всички започнали да си сбират нещата и да се отдалечават от бойното поле. Твърди се, че Абу Суфиян спял в палатката си. Вестта за внезапното оттегляне на езическите войски достигнала до ушите му. Той станал развълнуван и, в суматохата, се качил на една камила с вързани крака. Той пришпорвал камилата, но животното не помръдвало. Приятелите му посочили какво прави, развързали камилата и Абу Суфиян, заедно с тях успял да напусне бойното поле.

Две трети от нощта били преминали. Бойното поле било вече празно. Една армия от 20-24,000 души изчезнала, оставяйки пълна пустош след себе си. Точно по това време Пророкът получил откровение, че врагът е избягал в резултат на Божия намеса. За да разбере какво се случило, Пророкът решил да изпрати някой от последователите си да огледа бойното поле и да докладва. Времето било ледено студено. Не е за учудване, че лошо облечените мюсюлмани мръзнели от студ. Някои чули гласа на Пророка, когато извикал в нощта. Те искали да му отговорят, но не можели. Студът не им позволявал. Само Худхайфа успял да извика високо:

- Да, Пророко на Бога, какво искаш да направим?

Пророкът извикал отново. Отново никой не му отговорил заради студа. Отново отговорил само Худхайфа. Пророкът помолил Худхайфа да отиде и да разгледа бойното поле, защото Бог го бил уведомил, че врагът е избягал. Худхайфа отишъл близо до рова и от там видял, че врагът е напуснал полето. Там нямало нито

войници, нито никакви други хора. Худхайфа се върнал при Пророка, рецитирал 'Калима' и казал, че врагът е избягал. На сутринта и мюсюлманите развалили палатките си и започнали да се стягат да се приберат в града. Едно жестоко изпитание, продължило двацет дена, приключило.

НАКАЗАНИЕТО НА БАНУ КУРАЙЗА

Мюсюлманите можали да си отдъхнат отново спокойни. Но те все още трябвало да се оправят с Бану Курайза. Бану Курайза не спазили договора си с мюсюлманите и това не можело да бъде отминато така. Пророкът събрал изтощените си войни и им казал, че почивката все още не е започнала за тях. Преди залез слънце, те трябвало да нападнат Бану Курайза в техните укрепления. Тогава той изпратил Али при Бану Курайза да ги запита, защо се отвърнали от тържествено дадената си дума. Бану Курайза не изразили никакво съжаление, нито склонност да искат прошка. Вместо това, те обидили Али и другите мюсюлмански делегати и започнали да хулят Пророка и жените от неговия дом. Те казали, че Мухаммад не ги интересува и че никога не са сключвали никакъв договор. Когато Али се върнал да докладва за отговора на евреите, той срещнал Пророка и неговите Съратници напредващи към укрепленията на евреите. Евреите били обидили Пророка, неговите жени и дъщери. Страхувайки се да не би това да нарани Пророка, Али предложил Пророкът да не вземе участие, тъй като самите мюсюлмани можели да се справят с евреите. Пророкът разбрал Али и казал:

- Ти не искаш да видя как те ще ме обиждат, а, Али?

- Точно така, - казал Али.

- Но, защо? - казал Пророкът. - Мойсей бил техен сънародник и роднина. А те му причинили повече страдания, отколкото на мен.

Пророкът продължил да напредва. Евреите поставили защитните си съоръжения и започнали да се бият. Към тях се присъединили и жените им. Няколко мюсюлмани седели в подножието на една стена. Като ги видяла, една еврейка пуснала един камък върху тях и убила един от тях, който се казвал Халад.

Обсадата продължила няколко дена. Накрая евреите разбрали, че няма да могат да издържат още дълго. Тогава, техните вождове се обадили на Пророка като го помолили да им изпрати Абу Лубаба, ансарски вожд на племето 'аус' с което евреите имали приятелски връзки. Те искали да се посъветват с него за евентуално споразумение. Пророкът изпратил Абу Лубаба при евреите, които го попитали дали да сложат оръжие и да приемат присъдата на Пророка. Абу Лубаба казал, че трябва да приемат присъдата му. Но в същото време той докоснал с пръста си шията си, правейки знака на смъртта. Пророкът не бил казал нищо по този въпрос на никого. Но Абу Лубаба, боейки се, че престъплението на евреите не заслужава нищо друго освен смърт, направил несъзнателно този жест, който се оказал фатален за евреите. Те отклонили съвета на Абу Лубаба и отказали да приемат присъдата на Пророка. Ако я били приели, най-голямото наказание, което можели да очакват било изгонване от Медина. Но, за нещастие, те отказали да приемат присъдата на Пророка. Вместо милостта на Пророка, казали те, предпочитали присъдата на Саад бин Муадх, вождът на техните съюзници от племето 'аус' Щели да приемат всяко наказание, предложено от него. Между евреите възникнал и спор. Някои от тях казали, че те наистина били нарушили споразумението си с мюсюлманите. От друга страна, поведението на мюсюлманите показвало, че те са искрени и честни и че и тяхната вяра е също така истинска. Онези които мислели така, приели Исляма. Амр бин Саади, един от еврейските вождове, упрекнал своите хора и казал:

- Вие нарушихте клетвата си и не изпълнихте дадената от вас дума. Единственото, което сега ви остава е или да приемете Исляма или да дадете джизия.

Те казали:

- Ние нито ще приемем Исляма, нито ще дадем джизия, защото смъртта е по-добра от джизия.

Амр казал, че в такъв случай той е освободен от задължението си и напуснал укреплението. Той бил забелязан от Мухаммад бин Маслама, командир на една от мюсюлманските колонии, който го попитал кой е. Когато разбрал самоличността му, той му казал да си върви с мир, а самият той се помолил високо:

- Боже, давай ми винаги сили да скривам грешките на почтените.

Той искал да каже, че този евреин показал разкаяние и съжаление за поведението на своя народ. Следователно, за мюсюлманите било въпрос на морален дълг да прощават на хора като него. Като го пуснал да си ходи той извършил добро дело и се помолил Бог да му даде възможност да върши такива добри дела отново и отново. Когато Пророкът разбрал какво бил направил Мухаммад бин Маслама, той не го упрекнал, че пуснал еврейския вожд. Напротив, той одобрил направеното от него.

Желанието за помиряване и за приемане присъдата на Пророка било изразено само от единични евреи. Като народ те останали твърди и отказали да приемат присъдата на Пророка и вместо това настояли за присъдата на Саад бин Муадх (Бухари, Табари и Камис).

Пророкът приел техните условия и съобщил на Саад, който лежал ранен, да дойде и да даде своята присъда на евреите за това, че нарушили обещанието си. Веднага щом решението на Пророка било обявено, членовете на племето 'аус' които били отдавна съюзници на евреите, отишли при Саад и го карали да произнесе присъда в полза на Бану Курайза. Те казали, че племето 'хазрадж' винаги се опитвало да спаси евреите, с които било в съюз. Сега зависело от Саад да спаси евреите, съюзници на неговото племе. Саад се качил на кон и потеглили към Бану Курайза. Мъже от неговото племе изтичвали от двете му страни и го молели да не наказва Бану Курайза. Единственото, което Саад им отговарял било, че човекът, който трябвало да произнесе присъда имал дълг. Той трябвало да изпълни дълга си с достойнство.

- Ето защо аз ще произнеса присъдата си като взема предвид всичко и без страх или пристрастие, - казал той.

Когато Саад стигнал до еврейската крепост, той видял, че цялото племе Бану Курайза е наредено до стената на крепостта и го чака. От другата страна били мюсюлманите. Когато Саад стигнал до тях, той ги попитал:

- Ще приемете ли моята присъда?

Да, - отговорили те.

СААД ОТСЪЖДА В СЪОТВЕТСТВИЕ С БИБЛИЯТА

Обръщайки се към евреите, той задал същия въпрос и те отговорили, че са съгласни. Тогава той посочил свенливо към мястото, където седял Пророкът и попитал дали и хората от тази страна са съгласни да приемат присъдата му. Като чул това, Пророкът казал: 'Да'. (Табари и Хишам)

Тогава Саад произнесъл присъдата в съответствие със следната заповед в Библията. В Библията се казва: "Когато се приближиш до град против който ще се биеш, провъзгласи мир в него. И да бъде така: ако той ти отговори с мир и отвори вратите си пред теб, тогава да бъде така, че всички хора, които бъдат намерени вътре в него, ще ти станат васали и ще ти служат. А ако градът не сключи мир с тебе, а започне да воюва с тебе, тогава ти ще го обсадиш. И когато Бог твоят Господар го предаде в ръцете ти, ти ще поразиш всеки мъж в него с острието на меч си. Но жените и малките, и добитъкът, и всичко друго, което е в града, дори и плячката, ти ще вземеш за себе си и ти ще изядеш плячката на твоите врагове, която Бог твоят

Господар ти е дал. Така ще постъпиш ти с всички градове, които Бог твойт Господар ти дава за наследство, ти няма да оставиш живо нищо, което диша, а ще ги унищожиш напълно, а именно: хитийците, и аморийците, и канаанците, и перизийците, и хивийците, така както ти е заповядал Бог твойт Господар, за да не могат те да те учат да следваш техните отвратителни обреди, с които те се обръщат към своите богове, така че ти да съгрешиш против Бог твойт Господар". (Второзаконие, 20:10-18)

Според учението на Библията, ако евреите били спечелили, а Пророкът бил загубил, всички мюсюлмани - мъже, жени и деца - щели да бъдат убити. Знаем от историята, че това било намерението на евреите. Най-малкото, което евреите щели да направят било да убият мъжете, да поробят жените и децата и да отнесат собствеността на мюсюлманите, тъй като това била присъдата, записана във Второзаконието за вражески народи, живеещи в далечни части на света. Саад бил приятелски настроен към Бану Курайза. Неговото племе било в съюз с тяхното. Когато видял, че евреите отказали да приемат присъдата на Пророка и по този начин отказали да получат полекото наказание, предписано за такива случаи в Исляма, той решил да наложи на евреите наказанието, предписано от Мойсей. Отговорността за тази присъда не пада върху Пророка или мюсюлманите, а върху Мойсей и неговото учение и върху евреите, които се отнесли толкова жестоко към мюсюлманите. На тях им била предложена присъда, която щяла да бъде снизходителна. Но вместо да я приемат, те настоявали за присъда от Саад. Саад решил да накаже евреите в съответствие със Закона на Мойсей. И въпреки това и до ден днешен християните продължават да хулят Пророка на Исляма и да казват, че той бил жесток към евреите. Ако Пророкът бил жесток към евреите, защо тогава той не бил жесток към други народи или при други случаи? Имало много случаи, когато враговете на Пророка се оставяли на неговата милост и никога не били молили напразно за неговата прошка. В този случай врагът настоял не Пророкът, а друг да произнесе присъдата.

Този човек, избран от самите евреи, действал като арбитър между тях и мюсюлманите и попитал публично и Пророкът и евреите дали ще приемат неговата присъда. И той обявил присъдата си едва след като и двете страни дали съгласието си. И каква била присъдата му? Нищо друго освен да приложи Закона на Мойсей за провинението на евреите. Тогава защо те не искали да я приемат? Нима не се смятали за последователи на Мойсей? Ако била извършена някаква жестокост, тя била от евреите срещу евреите. Евреите отказали да приемат присъдата на Пророка и вместо това поискали прилагането на собствения им религиозен закон за собственото им провинение. Ако била извършена някаква жестокост, тя била извършена от Мойсей, който определил това наказание за обсаден противник и записал това в своята книга под командата на Бога. Християнските писатели не бива да изливат своя гняв върху Пророка на Исляма. Те трябва даzakлеймят Мойсей, който предписал това жестоко наказание или Богът на Мойсей, който му наредил да го направи.

След като Битката при Рова приключила, Пророкът заявил, че от този ден нататък езичниците няма да нападат мюсюлманите а вместо това сега вече мюсюлманите ще нападат езичниците. Течението щяло да се обърне обратно. Мюсюлманите щели да започнат офанзива срещу племената и групите, които до тогава безнаказано нападали и тормозели тях. Онова което казал Пророкът не било празна заплаха. В Битката при Рова арабите не понесли никакви значителни загуби. Те загубили само няколко души. След по-малко от година, те могли да дойдат пак и пак да нападнат Медина дори и по-добре подготвени. Вместо армия от 20,000 те могли да съберат за новото нападение армия от четиридесет или дори петдесет хиляди. А и армия от сто или сто и петдесет хиляди не била извън техните възможности. Но сега вече в продължение на двайсет и една години, враговете на Исляма направили всичко възможно да изкоренят Исляма и мюсюлманите. Непрекъснатото проваляне на

техните планове разколебали увереността им. Те започнали да се боят, че онова което учел Пророкът било вярно и че техните национални идоли и богове били лъжливи, че Създателят бил Единият Неделим Бог, за който ги учел Пророкът. Започнало да ги обхваща опасението, че Пророкът е прав, а те не били прави. Но външно те не показали никакъв признак на страх. Физически, неверниците продължавали да се държат така както винаги. Те отивали при идолите си и им се молели според изискванията на националните им традиции. Но духът им бил пречупен. Външно те живеели като езичници и неверници; вътрешно техните сърца като че ли повтаряли като ехо мюсюлманския лозунг: 'Няма друг Бог освен Аллах'.

След Битката при Рова, Пророкът, както вече казахме, заявил, че от сега нататък неверниците нямало да нападат мюсюлманите, а вместо това, мюсюлманите ще нападат неверниците. Мюсюлманското търпение достигнало до границата си. Течението щяло да се обърне. (Бухари, Китаб ал-Магази)

ИСКАЛ ЛИ ПРОРОКЪТ ДА ПРОДЪЛЖИ ВОЙНАТА?

В битките, които се водили до тогава, мюсюлманите или оставали в Медина или излизали на известно разстояние от града, за да се бият с агресията на неверниците. Мюсюлманите не били започнали тези сблъсъци и не проявявали никаква склонност да ги продължават, след като те започнели. Обикновено след като започнели, военните действия могли да завършат само по един от двата начина - или сключване на мир или покоряването на едната страна от другата. В сблъсъците между мюсюлманите и неверниците до тогава нямало и намек за мир нито пък някоя от страните предложила да се покори. Наистина между сраженията имало и паузи, но никой не можел да каже, че войната между мюсюлманите и неверниците била свършила. По силата на обичайния канон, мюсюлманите могли да нападнат вражеските племена и да ги принудят да се предадат. Но мюсюлманите не направили това. Когато врагът спирал да се бие и мюсюлманите спирали също. Те спирали, защото смятали, че може да започнат разговори за мир. Но когато станало ясно, че неверниците нямат намерение да започнат разговор за мир, нито пък проявявали намерение да се предадат, Пророкът решил, че е дошло време да се приключи войната било чрез мир, било чрез покоряването на едната страна от другата. Войната трябвало да свърши, ако трябвало да има мир. Ето защо след Битката при Рова, Пророкът изглеждал решен да осигури едно от двете неща - мир или капитулация. Не можело да става и дума мюсюлманите да капитулират. Победата на Исляма над неговите врагове била обещана от Бога. Уверения в този смисъл били дадени на Пророка докато бил в Мека. Тогава можело ли да молят за мир? Движение за мир може да се започне или от по-силната или от по-слабата страна. Когато по-слабата страна търси мир, тя трябва да отстъпи временно или постоянно, част от своята територия или от своите приходи; или трябва да приеме други условия, наложени ѝ от врага. Когато по-силната страна предложи мир, приема се, че тя не иска пълното унищожение на по-слабата страна, а иска тя да запази пълна или частична независимост, в замяна на известни условия.

В битките, водени до тогава между мюсюлманите и неверниците последните понасяли поражение след поражение. И въпреки това тяхната сила не била сломена. Те претърпели неуспех само в опитите си да унищожат мюсюлманите. А това, че не били успели да унищожат противника, не значело поражение. Това означавало само, че агресията все още не била успяла, по не успели атаки могли да бъдат повторени. Ето защо мекийците не били победени, само тяхната агресия срещу мюсюлманите се провалила. От военна гледна точка, мюсюлманите били определено по-слабата страна. Наистина, те все още продължавали да се отбраняват, но те представлявали жалко малцинство, при това малцинство което, макар че успявало да устои на агресията на множеството, не можело да поеме инициативата.

Следователно, мюсюлманите все още не били установили своята независимост. Ако те потърсели мир, това щяло да означава, че съпротивата им била сломена и че сега вече те били готови да приемат условията на неверниците. Едно предложение за мир от мюсюлманска страна щяло да бъде катастрофално за Исляма. Това щяло да означава самоунищожение. Това щяло да вдъхне нов живот на един враг, деморализиран от последователни поражения. Нарастващото чувство за поражение щяло да отстъпи място на подновена надежда и амбиция. Неверниците щели да си помислят, че макар мюсюлманите да били спасили Медина, те все още били песимистично настроени за окончателната си победа над неверниците. Следователно, предложение за мир не би могло да дойде от страна на мюсюлманите. То можело да дойде само от мекийската страна или от някоя трета страна, ако можело да се намери такава. Обаче, трета страна не се намерила. Във възникналия конфликт, Медина била изправена против цяла Арабия. Ето защо само неверниците могли да търсят мир от мюсюлманите, а за това нямало никакъв признак. По този начин, военните действия между арабите и мюсюлманите могли да продължават безкрайно. Мюсюлманите не могли, а арабите не искали да търсят мир. Поради това, вътрешните междуособици в Арабия като че ли нямало да свършат, поне в близките сто години.

За мюсюлманите имало само един изход, ако искали да сложат край на тези междуособици. Те не били готови да подчинят съвестта си на арабите т.е. да се откажат от своето право да изповядват, да практикуват и да проповядват онова, което искали, а от друга страна неверниците не правели никакви стъпки за мир. Мюсюлманите успели да отблъснат повтарящи се агресии. Ето защо, оставало на тях да принудят арабите или да се предадат или да приемат мир. Пророкът решил да постъпи така.

Искал ли война Пророкът? Не, той не искал война, а искал да установи мир. Ако той не направел нещо тогава, Арабия щяла да остане обхваната от гражданска война. Стъпката, която предприел била единствения път към мира. В историята има някои доста дълги войни. Някои от тях продължили сто години, други трийсет години. Дългите войни били винаги в резултат от липсата на решителни действия и от двете страни. Както вече казахме, решителното действие може да се прояви в една от двете форми - пълна капитулация или договорен мир.

Можело ли Пророкът да остане пасивен? Можел ли той и неговата малка свита мюсюлмани да се оттеглят зад стените на Медина и да оставят всичко друго да се погрижи за себе си? Това било невъзможно. Неверниците вече били започнали агресията. Пасивността нямало да означава край на войната, а по-скоро, нейното продължаване. Това щяло да означава, че неверниците могли да нападнат Медина винаги когато си искали. Те могли да спрат, когато си искат и да нападнат когато си искат. Една пауза във военните действия не означавала край на войната. Тя означавала само стратегически ход.

УЧЕНИЯТА НА ЮДАИЗМА И ХРИСТИЯНСТВОТО ЗА ВОЙНАТА

Но сега възниква въпросът - Може ли въобще да е правилно да се биеш за вяра? Ето защо, нека разгледаме този въпрос.

Учението на религията по въпроса за войната има различни форми. Ние вече приведохме учението на Стария Завет. На Мойсей му е наредено да влезе в земята на Канаан със сила, да разбие нейното население и да засели своя собствен народ там. (Второзаконие, 20: 10-18)

Въпреки това учение на Книгата на Мойсей, и въпреки неговото подсилване от практическите примери на Пророци като Давид и други, евреите и християните

продължават да почитат своите Пророци и да гледат на техните книги като на Книги на Бога.

В края на мойсеевата традиция стои Исус, който учел:

'И ви казвам да не се противите на злото и ако някой ви удари по едната буза, обърнете към него и другата си.' (Матей 5:39)

Християните често цитират това учение на Исус като пример, че Исус проповядвал против войната. Но в Новия Завет има пасаж, които изглежда, че учат точно на обратното. Например, в един пасаж се казва:

'И не си мислете, че аз съм изпратен да донеса мир на земята: аз съм дошъл да донеса не мир, а меч.' (Матей 10:34)

А в друг пасаж се казва:

'Тогава той им каза: А сега, онзи който има кесия, нека да я извади, а също така и своята торбичка; а онзи който няма меч, нека да продаде дрехата си и да си купи.' (Лука 22:36)

От тези два стиха, последните два противоречат на първия. Ако Исус е дошъл за война, защо учи да се обърне и другата буза? Изглежда, че трябва или да приемем, че в Новия Завет има противоречие или трябва да обясним едно от противоречивите учения по подходящ начин. Тук не ни интересува дали изобщо обръщането и на другата буза може някога да се осъществи на практика. Ние искаме само да посочим, че през цялата си дълга история, никой християнски народ не се е поколебавал никога да води война. Когато християните получили за първи път власт в Рим, те взели участие както в отбранителни, така и в агресивни войни. Днес те са доминиращата сила в света и продължават да вземат участие както в отбранителни, така и в агресивни войни. Само че сега, онази страна, която спечели бива канонизирана от останалия християнски свят. Твърди се, че тяхната победа е победата на християнската цивилизация. Под християнска цивилизация е започнало да се подразбира всичко, което е доминиращо и успешно. Когато две християнски сили започват война помежду си, всяка от тях твърди, че е защитник на християнските идеали. Силата, която победи бива канонизирана като истинската християнска сила. Обаче, ще бъде вярно да се каже, че от времето на Исус до наше време, християнството е било замесено - и признаците са, че ще продължава да се замесва - във война. Практическата присъда на християнските народи, следователно, е че войната е истинското учение на Новия Завет, а обръщането на другата буза било или опортюнистично учение, продиктувано от безпомощността на ранните християни, или се отнасяло за отделни лица, но не и за държави или народи.

На второ място, дори и да приемем, че Исус е проповядвал мир, а не война, от това не следва, че онези, които не действат според това учение не са свети и почитани. Защото християнството винаги е почитало привърженици на войната като Мойсей, Давид и други. И не само това. Самата християнска църква е канонизирала национални герои, които са страдали по време на война. Те са били направени светци от папите.

КОРАНЪТ ЗА ВОЙНАТА И МИРА

Учението на Исляма е различно и от двете тези учения. Ислямът не учи на агресивност, така както учел Мойсей. Нито пък учи на противоречие, подобно на днешното (и вероятно покварено) християнство. Той не ни учи да обръщаме другата си буза и в същото време да продаваме дрехите си, за да си купим меч. Учението на Исляма подхожда на естествените инстинкти на човека и осъществява мир по единствения възможен начин.

Ислямът забранява агресията, но той ни кара да се бием, ако не воюването поставя под заплаха мир и насърчава войната. Ако не воюването означава изкореняването на свободното вярване и търсене на истината, наш дълг е да се бием. Това е учението върху което мирът може да бъде изграден в последна сметка и това е учението на което Пророкът базира своята собствена политика и практика. Пророкът страдал непрекъснато и системно в Мека, но не се биел с агресията, на която той бил невинна жертва. Когато избягал в Медина, врагът си поставил за цел да унищожи Исляма, следователно, било необходимо да се бие с врага в защита на истината и свободата на вярата.

По-долу цитираме пасажите в Корана, които се отнасят за войната.

(1) В стиховете 22:40-42, четем:

'Позволение за биене се дава на онези, срещу които е започната война, защото срещу тях е извършена несправедливост - и Аллах наистина има силата да им помогне - Онези, които са били изгонени несправедливо само защото са казали: Нашият Господар е Аллах' - И ако Аллах не отблъсквал някои мъже чрез други, тогава непременно щели да бъдат съборени манастири и църкви и синагоги и джамии, където често се поменава името на Аллах. И Аллах наистина ще помогне на всеки, който помага на Него. Аллах е наистина Всесилен и Всемогъщ. - Онези които, ако ние ги установим на земята, ще спазват Молитвата и ще си плащат данъка Закат и проповядват доброто и забраняват злото. И от Аллах зависи окончателното решаване на всички въпроси.'

Тези стихове искат да кажат, че позволение за биене се дава на жертвите на агресия. Бог наистина може да помогне на жертвите - онези които са изгонени от домовете си заради убежденията си. Това позволение било мъдро, защото ако Господ не отблъснал жестоките с помощта на праведните, на този свят няма да има никаква свобода на вярата и на богослужението. Бог трябва да помага на онези, които помагат за установяването на свобода и възможност за молене. От това следва, че биенето е позволено, когато някой народ е страдал дълго време от неоснователна агресия - когато агресорът няма причина за агресия, а иска да пречи на религията на своята жертва. Дългът на жертвата, ако и когато придобие сила, е да установи религиозна свобода и да защитава всички религии и всички религиозни места. Неговата сила трябва да се използва не за неговото собствено прославяне, а за грижа за бедните, за прогреса на страната и за установяването на общ мир. В това учение няма нищо изключително и то е ясно и точно. То провъзгласява факта, че ранните мюсюлмани започнали да воюват, защото били принудени да го направят. Агресивните войни били забранени от Исляма. На мюсюлманите била обещана политическа власт, но те били предупредени, че тази власт трябва да се използва не за собствено издигане, а за подобряване на положението на бедните и осъществяването на мир и прогрес.

(2) В стиховете (2:191-194) четем:

'И се бийте за каузата на Аллах срещу онези, които се бият против вас, но не съгрешавайте. Несъмнено, Аллах не обича прегрешилите. И ги убивайте, където и да ги видите и ги изгонвайте от там от където те са изгонили вас; защото преследването е по-лошо от убиването. И не се бийте с тях в Свещената Джамия или близо до нея, докато те не започнат да се бият против вас, но тогава се бийте с тях; такова е възмездие за неверниците. Но ако те се предадат, тогава несъмнено Аллах е Най-Всепощаващ и Милостив. И се бийте против тях, докато няма никакво преследване и религията се изповядва на Аллах. Но ако те се предадат, тогава помнете, че не се позволява никаква враждебност освен срещу агресорите.

Биенето трябва да бъде заради Бога, а не заради самите нас или поради гняв или за преуспяване, но дори и биенето не трябва да води до крайности, защото крайностите

не се харесват на Бога. Боят се води между групи воюващи. Нападенията срещу отделни лица са забранени. Агресията против вярата трябва да се пресрещне с активна съпротива, защото такава агресия е по-лоша от кръвопролитие. Мюсюлманите не бива да се бият в Свещена Джамия или около нея, освен ако враговете не ги нападнат първи. Сражаването в близост до Свещената Джамия пречи на публичното право за поклонение. Но, ако врагът нападне, мюсюлманите имат право да отговорят със същото, защото това е справедливото възмездие за агресия. Но ако врагът престане да се бие, мюсюлманите също трябва да престанат и да простят и забравят миналото. Биенето трябва да продължава, докато религиозното преследване продължава и докато не се установи религиозна свобода. Религията е за Бога. Използването на сила или натиск в религията е неправилно. Ако 'кафирите' престанат да се бият и направят религията свободна, мюсюлманите трябва също да престанат да се бият срещу 'кафирите'. Оръжието трябва да се вдига само срещу онези, които прекаляват. Когато крайностите престанат и сраженията трябва да престанат'.

Може да се каже категорично, че тези стихове учат на следното:

(а) До война трябва да се прибегва само заради Бога, а не заради каквито и да е егоистични мотиви, нито за забогатяване или за задоволяването на някакви други интереси.

(б) Можем да воюваме само срещу онези, които ни нападнат първи.

(в) Можем да се бием само срещу онези, които се бият против нас. Ние не можем да се бием против онези, които не вземат участие в бой против нас.

(г) Дори и след като врагът е започнал атаката, наш дълг е да ограничаваме военните действия в определени рамки. Да се разширява войната било териториално или по отношение на използваните оръжия, е неправилно.

(д) Ние трябва да се бием само против редовна армия, наета от врага да се бие на негова страна. Ние не трябва да се бием с другите от страната на врага,

(е) При воденето на военни действия, трябва да се осигури неприкосновеност на всички религиозни обреди и ритуали. Ако врагът щадя местата, където се провеждат религиозни церемонии, тогава и мюсюлманите трябва също да се въздържат да се бият на такива места.

(ж) Ако врагът използва храмове като база за своите нападения, тогава мюсюлманите може да отвърнат на нападението. Те няма да имат никаква вина за това. Не се позволяват никакви сражения дори в околностите на религиозни места. Да се нападнат религиозни места или да бъдат унищожавани те или да им се нанася каквато и да е вреда, е напълно забранено. Религиозно място, което се използва като база за военни действия, може да предизвика контраатака. Тогава отговорността за всяка нанесена вреда на мястото пада върху врага, а не върху мюсюлманите.

(з) Ако врагът разбере опасността и грешката, че използва религиозно място за база и промени мястото на битката, тогава мюсюлманите трябва да се съобразят с промяната. Фактът, че врагът е започнал атаката си от религиозно място, не трябва да се използва като оправдание за нападение на това място. От уважение, мюсюлманите трябва да променят мястото на битката, веднага щом врагът направи същото.

(и) Сраженията трябва да продължат докато продължава намесването в религията и с религиозните свободи. Когато религията стане свободна и намесата в нея повече не се позволява и врагът обяви това и започне да постъпва в съответствие с това, тогава не бива да има повече война, дори и врагът да е започнал първи.

(3) В стиховете (8:39-41) четем:

'Кажете на онези, които не вярват, че ако те престанат, онова, което е минало, ще им бъде простено; и ако те се върнат към това, тогава наистина примерът на предишните народи вече е минал преди тях. И се бийте с тях докато повече няма преследване и религията е изцяло за Аллах. Но, ако те се откажат, тогава Аллах наистина наблюдава онова, което те правят. И ако те обърнат гръб, тогава знайте, че Аллах е вашият Покровител. Какъв отличен Покровител и какъв отличен Помощник.'⁴

С други думи, войните са били наложени на мюсюлманите. Но, ако врагът се откаже, дълг на мюсюлманите е и те да се откажат и да простят миналото. Но ако врагът не престане да воюва и продължава да напада мюсюлманите отново и отново, тогава той трябва да си спомни за съдбата на враговете на ранните Пророци. Мюсюлманите трябва да се бият, докато религиозните преследвания продължават и докато религията не е за Бога и намесата в религиозните работи продължава. Когато агресорът се откаже, мюсюлманите също трябва да се откажат. Те не бива да продължават войната, защото врагът вярва в лъжлива религия. Стойността на вярванията и на действията е добре известна на Бога и Той ще ги възнагради, така както на Него Му е угодно. Мюсюлманите нямат право да се месят в религията на другите хора, дори ако тази религия им изглежда лъжлива. Ако след едно предложение за мир, врагът продължава да воюва, тогава мюсюлманите могат да бъдат сигурни в победата си, дори и да са малко на брой. Защото Бог ще им помогне, а кой може да помага по-добре от Бога?

Тези стихове са открити във връзка с Битката при Бадр. Тази битка била първото редовно сражение между мюсюлманите и неверниците. В това сражение мюсюлманите били жертва на не провокирана агресия. Врагът бил решил да смути мира на Медина и територията около нея. Въпреки това, победата била завоювана от мюсюлманите и важни водачи на врага били убити. Да се отвърне на такава непредизвикана агресия изглеждало естествено, справедливо и необходимо. И все пак мюсюлманите биват учени да спрат да се бият, веднага щом и врагът престане. Единственото, което се очаква от врага да отстъпи е свобода на вярата и моленето.

(4) В стиховете 8:62-63 четем:

'И ако те са склонни да сключат мир, и вие проявете такава склонност и възложите упованието си на Аллах. Несъмнено, именно Той е Който е Всечуваш, Всезнаещ. И ако те възнамеряват да ви измамат, тогава непременно Аллах ви е достатъчен. Той е Който ви е подсилил със Своята помощ и с вярващите.'

С това се казва, че ако в хода на битката неверниците покажат склонност за мир по което и да е време, мюсюлманите трябва да приемат предложението им веднага и да сключат мир. Мюсюлманите трябва да направят това, дори и да има риск да бъдат измамени. Те трябва да възложат упованието си на Бога. Опитите да бъдат измамени мюсюлманите няма да помогнат, ако те разчитат на помощта на Бога. Техните победи се дължат не на самите тях, а на Бога. Дори и в най-тъмните и трудни времена, Бог бил на страната на Пророка и на неговите последователи. Така че Той ще бъде на тяхна страна срещу всякакви опити за измама. Всяко предложение за мир трябва да бъде прието. То не бива да бъде отхвърлено под предлог, че това може да е само измама, с която врагът иска да спечели време за нова атака.

Ударението върху мира в стиховете не е лишено от особен смисъл. Това е предвкусване на мира, който Пророкът сключил в Худайбия. Пророкът е предупреден, че ще дойде време, когато врагът ще моли за мир. Предложението не трябва да бъде отхвърлено поради това, че врагът е агресор и е извършил крайности, или че не може да му се вярва. Правият път, посочен от Исляма изисква от всеки мюсюлманин да приеме всяко предложение за мир. Както набожността, така и политиката правят приемането му желателно.

(5) В стихове 4:95 четем:

О, вие, които вярвате! Когато тръгнете напред в името на Аллах, направете необходимите проучвания и не казвайте на никого, който ви поздравява с мир/Ти не си вярващ.' Вие търсите добрите неща в този живот, но при Аллах добрите неща са в изобилие. Такива бяхте вие преди това, но Аллах ви е дарил със Своите блага, така че извършете необходимите проучвания. Несъмнено на Аллах Му е добре известно какво правите.'

С това се казва, че когато мюсюлманите тръгнат на война, те трябва да са уверени, че неразумността на войната е обяснена на врага и че той все още иска война. Дори и тогава, ако се получи предложение за мир от някой индивид или група, мюсюлманите не трябва да го отхвърлят под предлог, че то не е честно. Ако мюсюлманите отхвърлят предложения за мир, те няма да се бият за Бога, а за лично издигане и светски придобивки. Така както религията идва от Бога, така и светските придобивки и слава идват също от Него. Убиването не трябва да бъде цел. Онзи когото днес искаме да убием днес, утре може да бъде напътствуван. Биха ли могли мюсюлманите да станат мюсюлмани, ако те не били пощадени? Мюсюлманите трябва да се въздържат от убиване, защото пощадените хора, може да се окажат хора, които да бъдат напътствувани. На Бог му е известно какво правят хората и с какви мотиви го правят.

Стихът учи, че дори след като войната започне, дълг на мюсюлманите е да се уверят че врагът е склонен да извърши агресия. Често се случва да няма намерение за агресия, но поради вълнение и възбуда, врагът започва военни приготовления. Ако мюсюлманите не са убедени, че врагът планира агресивно нападение, те не трябва да влизат във война. Ако се окаже, или ако врагът твърди, че неговите приготовления са за самозащита, мюсюлманите трябва да приемат това твърдение и да се въздържат от война. Те не бива да спорят, че приготовленията на врага не показват нищо друго освен агресия; може би е имало намерение за агресия, но то да е променено. Нима намеренията и мотивите не се променят непрекъснато? Нима врагове на Исляма не са ставали негови приятели?

(6) За ненарушимостта на договорите, Коранът заявява ясно:

'Като се изключат онези идолопоклонници, с които сте влезли в договор и които след това не са ви подвели с нищо и не са подпомагали никого против вас. Така че изпълнявайте договора, който сте сключили с тях през срока, за който сте го сключили. Несъмнено, Аллах обича онези, които са праведни' (9:4).

Езичници, които са сключили пакт с мюсюлмани, които го изпълняват и не подпомагат врага срещу мюсюлмани, трябва да получат реципрочно третиране от мюсюлманите. Набожността изисква мюсюлманите да изпълняват своята част от пакта, както буквално така и в духа му.

(7) За враг, който се намира в състояние на война с мюсюлманите, но иска да изучава Посланието на Исляма, Коранът нарежда:

И ако някой от идолопоклонниците поиска твоята закрила, дай му я, за да може и той да чуе словото на Аллах: после го закарай на мястото, където е в безопасност. Това е защото те са хора, които нямат познания' (9:6).

С това се казва, че ако някои от воюващите с мюсюлмани търсят убежище при мюсюлманин, за да изучават Исляма и да размишляват над неговото Послание, те трябва да получат убежище при мюсюлманите за толкова време, колкото е нормално необходимо за такава цел.

(8) За военнопленниците, Коранът учи:

'Не подхожда на един Пророк да взема пленници, докато той не започне редовна битка в страната. Вие искате добрите неща на този свят, докато Аллах желае за вас Бъдния Живот. И Аллах е Могъщ и Мъдър' (8:68).

С това се казва, че на един Пророк не приляга да взема пленници от врага, освен в резултат на официална война свързана с много кръвопролития. Системата за вземане на пленници от вражески племена без да са във война и без да има кръвопролитие била практикувана до и след пришествието на Исляма, тук се обявява за незаконна. В плен могат да бъдат взети само воюващи и то след битка.

(9) Дават се правила и за освобождаването на пленници. Така например, имаме:

'Тогава, след това, или ги освободете по милост или като вземете откуп, когато войната положи бремето си'(47:5).

Според Исляма, най-доброто нещо е пленниците да бъдат освободени без да се иска откуп за тях. Но тъй като това не винаги е възможно, предписва се и освобождаване срещу откуп.

(10) Прави се уговорка и за военнопленници, които не могат да платят и които нямат никой, който би могъл или би искал да плати за тяхното освобождаване. Често, роднините могат да платят, но не плащат, защото те предпочитат техните роднини да си останат пленници с намерение да им вземат имота в тяхно отсъствие. Това условие се съдържа в Корана:

'И на онези които искат грамота за освобождаване, измежду онези, които дясната ви ръка притежава; напишете им я, ако знаете нещо добро за тях; и им дайте от богатството на Аллах, с което Той ви е дарил' (24:34).

Сиреч, онези които не заслужават да бъдат освободени без откуп, но които нямат кой да плати откуп за тях - ако те все още искат свободата си - могат да я получат като подпишат документ, че ако им се позволи да работят и печелят, те сами ще изплатят откупа си. Обаче, това може да им бъде позволено само ако способността им да работят и печелят е относително сигурна. Ако способността им се докаже, те може дори да получат финансова помощ от мюсюлманите в усилията си да работят и печелят. Отделни мюсюлмани, които могат да си го позволят би трябвало да платят или може да се направи обществена подписка, за да може такива нещастници да бъдат изправени на краката си.

Пасажите от Корана, цитирани по-горе, съдържат учението на Исляма по въпроса за войната и мира. Те ни казват при какви обстоятелства, според Исляма, е правилно да се започва война и какви рамки трябва да бъдат спазени от мюсюлманите, когато воюват.

ПРЕДПИСАНИЯТА НА ПРОРОКА ЗА ВОЙНАТА

Мюсюлманското учение, обаче, не се състои само от предписанията, записани в Корана. То включва, също така и предписанията и примера на Пророка. Онова което той вършел и учел в конкретни ситуации е също така важна част от Ислямското учение. Тук прилагаме някои от мислите на Пророка по въпроса за войната и мира.

(а) На мюсюлманите е напълно забранено да се гаврят с мъртвите (Муслим).

(б) На мюсюлманите е забранено да прибегват до измама (Муслим).

(в) Не бива да се убиват деца и жени. (Муслим)

(г) Не бива да се пречи на свещеници и религиозни служители. (Тахави)

(д) Не бива да се убиват недъгавите, жените и децата. Възможността за мир трябва винаги да се има предвид. (Абу Дауд)

(е) Когато мюсюлманите стъпят на вражеска територия, те не трябва да всяват ужас в цивилното население. Те не бива да позволяват малтретиране на обикновените хора. (Муслим)

(ж) Мюсюлманската войска не трябва да лагерува на място, където тя причинява неудобство на общата публика. Когато марширува, тя трябва да се погрижи да не блокира пътя и не трябва да причинява неудобство на другите, които използват пътя.

(з) Не се позволява никакво обезобразяване на лицето. (Бухари и Муслим)

(и) На врага трябва да се нанасят най-малките възможни загуби. (Абу Дауд)

(й) Когато се поставят под стража военнопленници, онези които са близки роднини трябва да бъдат поставяни заедно. (Абу Дауд)

(к) Пленниците трябва да живеят удобно. Мюсюлманите трябва да се грижат за удобството на пленниците си повече от колкото за собственото си удобство. (Тирмиди)

(л) Емисарите и делегатите от други страни трябва да бъдат на голяма почит. Всички грешки или пропуски, които те правят, трябва да се пренебрегват. (Абу Дауд, Китаб ал-Джихад)

(м) Ако някой мюсюлманин извърши греха да малтретира някой военнопленник, той трябва да го изкупи като освободи този пленник без откуп.

(н) Когато един мюсюлманин поеме отговорността за някой военнопленник, последният трябва да бъде хранен и обличан по същия начин, както и самият мюсюлманин. (Бухари)

Светият Пророк настоявал толкова много на тези правила за една сражаваща се армия, че заявил, че онзи който не спазвал тези правила, щял да се бие не за Бога, а за собствената си жалка личност. (Абу Дауд)

Абу Бакр, Първият Халиф на Исляма, допълнил тези заповеди на Пророка с някои свои собствени. Една от тази заповеди, приложени тук, представляват също част от мюсюлманското учение:

(о) На обществените сгради и овощните дървета (и храна и посеви) не трябва да се нанася никаква вреда. (Муата)

От мислите на Пророка и заповедите на Първия Халиф на Исляма се вижда, че Ислямът предприел стъпки, които имали ефекта да предотвратят или спрат война или да намалят злините от нея. Както вече казахме, принципите, на които учи Ислямът не са само набожни предписания, те са онагледени практически чрез примера на Пророка и ранните Халифи на Исляма. Както знаел целият град, Пророкът не само учел на тези принципи; той ги практикувал и настоявал и другите да ги спазват.

Обръщайки се към нашето собствено време, ние трябва да кажем, че никое друго учение като че ли не може да разреши проблема за войната и мира. Учението на Мойсей е толкова далече от нашите схващания за справедливост и безпристрастност,

че днес едва ли е възможно да се постъпва в съответствие с това учение. Учението на Исус е неприложимо и винаги е било такова. Никога в своята история християните не са се опитвали да приложат това учение на практика. Единствено само Ислямът е практически приложим - учение, което било и проповядвано и практикувано от неговите привърженици и чието приложение може да създаде и поддържа мир в света.

В наше време Махатма Ганди като че ли проповядвал, че дори когато войната ни бъде натрапена, ние не бива да воюваме. Но това учение не е било приложено на практика никога в историята на света. То никога не е било поставяно в горнилото за изпитанието. Ето защо, невъзможно е да се каже каква може да бъде стойността на това учение, що се отнася до войната и мира. Махатма Ганди живял достатъчно дълго, за да види как Индийският Конгрес получил политическа власт. И въпреки това, Правителството на Индийския Национален Конгрес не разформировало нито армията, нито някои други от въоръжените сили на Индия. То само планира тяхната индианизация. То има също така планове за връщането на онези индийски офицери, които се включили в Индийската Национална Армия и които били уволнени от британските власти по време на нападението на японците над Бирма и Индия през последния етап от Втората световна война. Самият Махатма Ганди, при много случаи, вдигал гласа си за смекчаване на престъпленията, свързани с насилие и настоявал да бъдат освободени онези, които извършили такива престъпления. Това показва поне, че учението на Махатма Ганди не може да бъде приложено на практика и че самият Ганди, както и неговите привърженици, знаели това. Поне никакъв практически пример не е даден за да покаже на света как ненасилието може да бъде приложено, когато възникнат въоръжени конфликти между нация и нация и между държава и държава или как ненасилието може да предотврати или да спре войната. Да се проповядва метод за спиране на война, но никога да не може да се даде пример за практическото му използване, показва че методът е неприложим. Следователно, изглежда, че човешкият опит и човешката мъдрост сочат само един метод за предотвратяването или спирането на войната и този метод е проповядван и практикуван от Пророка на Исляма.

ОТКЪСЛЕЧНИ НАПАДЕНИЯ ОТ НЕВЕРНИЦИТЕ

Участниците в арабската конфедерация се завърнали от Битката при Рова победени и подтиснати, но все още съвсем не разбирали, че били изгубили своята способност да тормозят мюсюлманите. Макар и разбити, те знаели, че все още били доминиращото мнозинство. Те все още могли да малтретират отделни мюсюлмани, да ги бият и дори да ги убиват. Нападайки отделни личности, те си надявали да изличат своето собствено чувство за поражение. Ето защо, скоро след битката, те започнали да нападнат мюсюлманите около Ме-дина. Една група от племето 'фазара', яздейки камили, нападнали мюсюлмани близо до Медина. Те отвлекли камилите, които намерили там, взели една жена в плен и избягали с плячката си. Жената успяла да избяга, но групата от 'фазара' успяла да задържи отвлечените животни. Един месец по-късно, една група от племето 'гатафан' нападнали от север в опит да лишат мюсюлманите от техните стада камили. Пророкът изпратил Мухаммад бин Маслама с десет конници на разузнаване и за защита на мюсюлманските стада. Но враговете устроили засада на мюсюлманската група, нападнали я и си тръгнали като си мислели, че са убити. Обаче, Мухаммад бин Маслама бил само в безсъзнание. Като се върнал в съзнание, той се стегнал, върнал се в Медина и съобщил за станалото. Няколко дена по-късно, един Пратеник на Пророка на път за византийската империя бил нападнат и ограбен от членове на племето 'джудам'. Един месец по-късно, племето Бану Фазара нападнали един мюсюлмански керван и избягали с голяма плячка. Възможно е това нападение да не е било продиктувано от религиозен антагонизъм. Племето Бану Фазара било известно като мародерско и то

често нападало и убивало. Евреите от Хайбар, главният фактор в Битката при Рова, също били решени да си отмъстят за съкрушителното поражение, понесено от тях в тази битка. Те продължавали да настройват племената в различните околни селища и държавните служители на византийската граница. Ето защо арабските водачи, които не могли да нападнат Медина направо, започнали да заговорничат с евреите, за да направят невъзможен живота на мюсюлманите. Обаче, Пророкът все още не бил готов да започне решителна битка. Арабските водачи можело да направят предложение за мир, мислел си той, и гражданските вълнения може да приключат.

ПРОРОКЪТ ТРЪГВА ЗА МЕКА С ХИЛЯДА И ПЕТСТОТИН СЪРАТНИЦИ

По това време Пророкът имал видение, за което в Корана се споменава така:

'Вие сигурно ще влезете в Свещената Джамия, ако такава е Божията воля, в безопасност като главите на някои ще бъдат обръснати, главите на други ще бъдат ниско подстригани и вие няма да се страхувате. Но Той знаел онова, което вие не знаехте. Всъщност, освен това, той беше предопределил близка победа' (48:28).

Сиреч, Бог бил решил да позволи на мюсюлманите да влязат в района с обръснати глави и с подстригана коса (това са външните признаци на поклонници в Каабата) и без страх. Но мюсюлманите не знаели как точно Бог щял направи това да стане. Освен това, преди мюсюлманите да извършели поклонението си в мир, те трябвало да постигнат друга победа, предшественик на победата, обещана във видението.

В това видение Бог предсказал окончателната победа на мюсюлманите, мирният поход към Мека и покоряването на Мека без използването на оръжие. Но Пророкът го разтълкувал в смисъл, че Бог наредил на мюсюлманите да се опитат незабавно да извършат обиколка на Каабата. Грешката на Пророка в тълкуването на това видение щяла да стане повод за 'близката' победа, обещана във видението. Ето защо, по грешка, Пророкът планирал поход към Каабата. Той обявил на мюсюлманите своето видение и своето тълкуване на видението и ги призовал да се подготвят.

- Вие ще отидете, - казал той, - само за да извършите обиколка на Каабата. Ето защо не бива да има никакви демонстрации срещу врага.

В края на февруари 628 година, хиляда и петстотин поклонници, водени от Пророка, се отправили на своя поход към Мека. Стража от около двадесет конници била изпратена на известно разстояние пред мюсюлманите, за да ги предупредя, в случай, че врагът покажел готовност за нападение.

Мекийците скоро получили съобщения за този керван. По установена традиция, обиколката на Каабата била всеобщо право. И то не можело да бъде отречено много лесно на мюсюлманите. Те били заявили недвусмислено, че целта на техния поход е да извършат обиколката и нищо друго. Пророкът бил забранил демонстрации от всякакъв вид. Не трябвало да има никакви спорове, никакви въпроси и никакви претенции. И въпреки това, мекийците започнали да се подготвят за въоръжен конфликт. Те издигнали защитни съоръжения от всички страни, повикали околните племена на помощ и изглеждали готови да се сражават. Когато Пророкът стигнал до Мека, той бил уведомен, че курейшите били готови да се бият. Те били облечени в тигрови кожи, водели жените и децата си със себе си и се кълнели тържествено, че няма да позволят на мюсюлманите да минат. Тигровите кожи били признак на свирепа решимост да се бият. Наскоро след това, една колона мекийци потеглила в предните редици на своята армия. Мюсюлманите не могли да се придвижат напред, освен като издадели мечовете си. Обаче, Пророкът бил решил да не допусне нищо подобно. Той наел един водач, който да покаже на мюсюлманския керван алтернативен маршрут през пустинята. Движейки се след този водач, Пророкът и

неговите Съратници стигнали до Худайбия, една местност близо до Мека. Камилата на Пророка спряла и отказала да върви по-нататък.

- Това животно изглежда уморено, Пророко на Бога. По добре се качи на някое друго, - казал един Съратник.

- Не, не! - казал Пророкът. - Животното не е уморено. Изглежда Бог иска да спрем тука и да не отиваме по-нататък. Ето защо, предлагам да лагеруваме тука и да попитаме мекийците дали ще ни разрешат да извършим поклонничеството. Лично аз бих приел всички условия, които те може да ни наложат. (Халбийя, том 2, стр.13)

По това време мекийската армия не била в Мека. Тя се намирала на известно разстояние от града, за да пресрещне мюсюлманите по главния път от Медина. Ако поискал, Пророкът можел да поведе своите хиляда и петстотин последователи и да превземе Мека без съпротива. Но той бил решил да извърши само обиколката на Каабата и то само ако мекийците разрешели. Той щял да се съпротивлява и да се бие с мекийците само ако мекийците решили да нападнат първи. Ето защо той се отклонил от главния път и лагерувал край Худайбия.

В това поклонничество, планирано една година след Битката при Рова, само хиляда и петстотин души придружили Пророка. Броят на мюсюлманските бойци в Битката при Рова може да е бил по-малък, но не по-голям от този брой. Следователно, историците, които сочат цифрата три хиляди като броят на мюсюлманските бойци в Битката при Рова, грешат. Този брой може благоразумно да се определи като хиляда и двеста.

Скоро вестта за това стигнала и до мекийския командир, който наредил на подчинените си да се оттеглят и да се настанят близо до Мека. Тогава мекийците изпратили един вожд, на име Будайл, да преговаря с Пророка. Пророкът обяснил на Будайл, че той и мюсюлманите искали само да извършат обиколката на Каабата; но ако мекийците искали да се бият, мюсюлманите били готови. После при Пророка дошъл Уруа, зет на Абу Суфиян. Той се държал много непочтително. Той нарекъл мюсюлманите скитници и утайки на обществото и казал, че мекийците нямало да ги пуснат в Мека. Все повече и повече мекийци идвали за разговори и последното, което казали било, че поне тази година те нямало да позволят на мюсюлманите да извършат дори обиколката на Кааба. Мекийците щели да бъдат унижени, ако позволили обиколката тази година. Но на следващата година, те биха могли да го направят.

Някои племена, съюзници на мекийците ги карали да разрешат на мюсюлманите да извършат обиколката. В края на краищата, те искали само правото да направят обиколката. Защо трябвало да ги спират да извършат дори и това? Но мекийците останали непреклонни. Тогава племенните вождове казали, че мекийците не искат мир и заплашили, че ще се откажат от съюза си с тях. Водени от страх, мекийците били принудени да се опитат да постигнат споразумение с мюсюлманите. Веднага щом разбрал за това, Пророкът изпратил Усман (по-късно Третият Халиф на Исляма) при мекийците. Усман имал много роднини в Мека. Те излезли, заобиколили го и му предложили да извърши обиколката, но заявили, че няма да позволят на Пророка да извърши същото преди следващата година.

- Но, - казал Усман. - Аз няма да извърша обиколката освен ако не съм с моя Господар.

Разговорите на Усман с мекийските първенци се проточили. Пуснат бил и злонамерен слух, че той бил убит. Този слух стигнал и до ушите на Пророка. Като чул за това, Пророкът събрал своите Съратници и казал:

- Животът на един пратеник се смята за свещен сред всички народи. Чух, че мекийците са убили Усман. Ако това е вярно, ние трябва да влезем в Мека, независимо какви ще бъдат последиците от това.

Предишното намерение на Пророка за мирно влизане в Мека трябвало да бъде променено, при променените обстоятелства. Пророкът продължил:

- Онези които обещаят тържествено, че ако трябва да отидат по-нататък, те няма да се върнат обратно иначе освен като победители, да излязат напред и да поемат клетва за това от ръката ми.

Пророкът едва изрекъл тези думи, когато всичките хиляда и петстотин Съратници се изправили и започнали да се надпреварват да хванат ръката на Пророка и да се закълнат. Тази клетва има специално значение в историята на ранния Ислям. Тя се нарича '*Заветът при дървото'. Когато била дадена тази клетва, Пророкът седял под едно дърво. Всеки от онези, които поели тази клетва, останали горди от нея до края на живота си. От хиляда и петстотинте, които присъствали тогава, нито един не отказал да я поеме. Те всички обещали, че ако мюсюлманският пратеник бил убит, те няма да се върнали. Или щели да превземат Мека преди падането на нощта или щели да загинат биейки се. Полагането на клетвата още не било завършило, когато Усман се върнал. Той доложил, че мекийците не били съгласни да разрешат на мюсюлманите да извършат обиколката преди следващата година. Те били определили свои делегати, които да подпишат споразумение с мюсюлманите. Скоро след това, Сухаил, един от водачите на Мека, дошъл при Пророка стигнали до споразумение и го записали.

ДОГОВОРЪТ ПРИ ХУДАЙБИЯ

Договорът гласи:

'В името на Аллах. Това са условията за мир между Мухаммад, син на Абдула и Сухаил ибн Амр, пратеникът на Мека. Няма да има сражения в продължение на десет години. Всеки който иска да се присъедини към Мухаммад или да сключи договор с него е свободен да го направи. Всеки който иска да се присъедини към курейшите и да сключи споразумение с тях е свободен да направи това. Ако някой младеж или някой, чийто баща е жив, отиде при Мухаммад без разрешението на баща си или настойника си, той ще бъде върнат при баща си или настойника си. Но ако някой отиде при курейшите, той няма да бъде върнат. Тази година Мухаммад ще се върне без да влезе в Мека. Но следващата година, той и неговите последователи могат да влязат в Мека, да прекарат там три дни и да извършат обиколката. През тези три дни курейшите ще се оттеглят на околните възвишения. Когато Мухаммад и неговите последователи влязат в Мека, те няма да бъдат въоръжени, освен мечовете в ножниците, които пътниците в Арабия винаги носят със себе си'. (Бухари)

Две интересни неща се случили по време на подписването на този мир. След като се договорили за условията, Пророкът започнал да диктува споразумението и казал:

- В името на Аллах, Милостивият и Милосърдният. Сухаил възразил и казал:

- Аллах ние познаваме и вярваме в него, но какво е това Милостивият и Милосърдният⁶? Това споразумение е между две страни. Ето защо трябва да се уважават религиозните убеждения и на двете страни.

Пророкът се съгласил веднага и казал на писаря си:

- Тогава пиши само 'В името на Аллах'.

После Пророкът продължил да диктува условията на споразумението. Първото изречение било 'Това са условията за мир между жителите на Мека и Мухаммад, Пророкът на Бога...' Сухаил възразил отново и казал:

- Ако ние те смятахме за Божии Пророк, ние нямаше да се биеш против теб.

Пророкът приел и това възражение. Вместо Мухаммад, Пророкът на Бога, той предложил Мухаммад, синът на Абдула. Докато Пророкът се съгласявал на всичко, което мекийците предлагали, Съратниците се развънчавали от унижението. Кръвта им кипнала и Умар, най-невъздържаният от тях, отишъл при Пророка и казал:

- О, Пророко на Бога, нима ние не сме прави?

- Да, - казал Пророка, - ние сме прави.

- И не ни ли каза Бог да извършим обиколката на Каабата? - попитал Умар.

- Да, - казал Пророкът.

- Тогава, защо е това споразумение и защо са тези унижителни условия?

- Вярно, - казал Пророкът. - Бог ни предрича, че ще извършим обиколката в мир, но Той не ни каза кога. Аз си мислех, че това трябва да стане тази година. Но може и да съм сгрешил. Трябва ли непременно да бъде тази година?

Умар замълчал.

Тогава и други Съратници изказали своите възражения. Някои от тях попитали защо са се съгласили да върнат на баща му или настойника му всеки младеж, който приеме Исляма, без да се постави същото условие за мюсюлманин, който се присъедини към мекийците. Пророкът обяснил, че в това нямало нищо лошо.

- Всеки който стане мюсюлманин, - казал той, - го прави защото приема убежденията и практиката, предписани от Исляма. Той не става мюсюлманин, за да се присъедини към някоя група и да възприеме нейните обичаи. Такъв човек ще пропагандира Посланието на Исляма, където и да отиде и ще служи като инструмент за разпространяването на Исляма. Но човек, който се откаже от Исляма, не ни трябва. Ако той вече не вярва в сърцето си онова в което вярваме ние, той вече не е един от нас. По-добре е да отиде някъде другаде.

Този отговор на Пророка задоволил онези, които се съмнявали в мъдростта на курса, възприет от Пророка. Той би трябвало да задоволи и днес всички онези, които си мислят, че наказанието за отстъпничество в Исляма е смърт. Ако това било така, Пророкът щял да настоява за връщането и наказването на онези, които се отказали от Исляма.

Наскоро след споразумението било записано и подписано и от двете страни, възникнал случай, който поставил на проверка искреността на двете страни. Един от синовете на Сухаил, мекийският пратеник, се появил пред Пророка вързан, ранен и изтощен. Той паднал в краката на Пророка и казал:

- О, Пророко на Бога, аз съм мюсюлманин по душа и заради моята вяра, аз трябва да понасям тези неприятности от ръцете на баща ми. Баща ми е тук при теб. Ето защо аз избягах и успях да дойда при теб.

Пророкът не успял да каже нищо, когато Сухаил се намесил и казал, че споразумението вече е подписано и че той трябвало да се върне с него. Младежът, чието име било Абу Джандал, стоял пред мюсюлманите, своите събратя, доведен до отчаяние от малтретирането от страна на баща си. Да го върнат обратно било задължение, което те не могли да понесат. Те извадили мечовете си и изглеждали готови да умрат или да спасят своя събрат. Самият Абу Джандал умолявал Пророка да му позволи да остане. Щял ли той да го изпрати обратно при тираните, от чиито лапи той успял да избяга? Но Пророкът бил решил. Той казал на Абу Джандал:

- Пророците не изяждат думите си. Ние вече подписахме това споразумение. И ти трябва да понесеш всичко с търпение и да се уповаваш на Бога. Той непременно ще осигури свобода за теб и за други млади хора като теб.

След подписването на мира, Пророкът се завърнал в Медина. Скоро след това, един друг младеж приел Исляма, на име Абу Басир, стигнал в Медина. Но в съответствие с условията на споразумението и той бил върнат обратно от Пророка. На връщане, той се сбил със стражите си и в хода на боя, той убил един от стражите и по този начин, успял да избяга. Мекийците отново отишли при Пророка и се оплакали. Пророкът им казал:

- Но ние ви предадохме вашия човек. Сега той е избягал от ръцете ви. Ние вече нямаме задължение да го заловим и да ви го върнем пак.

След няколко дена, и една жена избягала в Медина. Някои от роднините ѝ тръгнали след нея и поискали нейното връщане. Пророкът обяснил, че в споразумението имало условие за мъже, но не и за жени, ето защо, той отказал да върне тази жена.

ПИСМА НА ПРОРОКА ДО РАЗЛИЧНИ ЦАРЕ

След като се установил в Медина, на връщане от Худайбия, Пророкът подготвил друг план за разпространяването на своето Послание. Когато той споменал за това на Съратниците, някои от тях, които били запознати с обичаите и етикета, спазвани в дворците на различни царе, казали на Пророка, че царете не обръщали внимание на писма, които не носели печата на изпращачите си. Поради това, Пророкът накарал да му направят един печат, на който били написани думите: 'Мухаммад Расул Аллах'.

От уважение, името 'Аллах' било написано най-отгоре, под него било написано 'Расул' а най-отдолу 'Мухаммад'.

През месец Мухарам 628 година, тръгнали пратеници за различни столици като всеки от тях носел писмо от Пророка, приканвайки управниците да приемат Исляма. Пратеници отишли при Хераклий, византийският император; царете на Иран, Египет (Царят на Египет тогава бил васал на Кесаря) и Абисиния. Пратеници отишли и при други царе и управници.

Писмото, адресирано до Кесаря било занесено от Дихия Калби, на когото било поръчано да се отбие първо при Губернатора на Бусра. Когато Дихия видял Губернатора, самият велик Кесар бил в Сирия, обикаляйки империята си. Губернаторът препратил с готовност Дихия при Кесаря. Когато Дихия влязъл в двореца, ме казали, че онзи, който бил приет на аудиенция с Кесаря трябвало да се просне пред него. Дихия отказал да го направи като казал, че мюсюлманите не се кланят на никое човешко същество. Ето защо Дихия седнал пред Кесаря без да направи предписаните поклони. Кесарят накарал един преводач да му прочете писмото и попитал дали в града имало някакъв арабски керван. Той казал, че искал да разпита някой арабин за този арабски пророк, който му изпратил предложение да приеме Исляма. Случило се така, че в града бил Абу Суфиян с търговски керван. Царе дворците го закарали при Кесаря. На Абу Суфиян било наредено да застане пред други араби, а на тях им било казано да го поправят ако той излъже или сгреша нещо. Тогава Хераклий започнал да разпитва Абу Суфиян. Техният разговор е хроникаран в историята по следния начин:

Х: Познаваш ли този човек, който претендира, че е пророк и който ми е изпратил писмо? Можеш ли да кажеш от какво семейство произхожда той?

А.С: Той произхожда от благородно семейство и ми е роднина.

Х: Имало ли е преди него други араби, които да са имали такива претенции като неговите?

А.С: Не.

Х: Уличавали ли са го в лъжа вашите хора, преди да обяви претенцията си? А.С: Не.

Х: Имало ли е някой цар или управник сред неговите прадеди?

А.С: Не.

Х: Как преценяваш общите му качества и способността му за преценка?

А.С: Никога не сме намирали никаква слабост в качествата му и в способността му да прави преценка.

Х: Какви са неговите последователи? Големи и силни хора ли са или са бедни и скромни?

А.С: Повечето са бедни, скромни и млади.

Х: Увеличава ли се или намалява техния брой?

А.С: Увеличава се.

Х: Връщат ли се някои от последователите му към старата си вяра?

А.С: Не.

Х: Нарушавал ли е някога обещанието си?

А.С: До сега, не. Но наскоро сключихме нов договор с него. Нека да видим какво ще стане с него.

Х: Били ли сте се срещу него до сега? А.С: Да.

Х: И какъв беше резултатът?

А.С: Като кофите на водно колело - победата и поражението се редуват между нас и него. Например, в Битката при Бадр, в която аз не участвах, той надделя над нас. В Битката при Ухуд, в която аз командвах нашата страна, ние победихме неговите хора. Ние разпорихме коремите им и отрязяхме ушите и носовете им.

Х: На какво учи той?

А.С: Че трябва да се молим на Единствения Бог и да не приравняваме други с Него. Той проповядва против идолите, на които са се молили нашите деди.

Вместо това иска да се молим на Единствения Бог, да казваме само истината и винаги да се въздържаеме и отказваме

от лоши и порочни навици. Той ни увещава да бъдем добри

един към друг, да спазваме договорите си и да изпълняваме задълженията си.

Този интересен разговор приключил и тогава Кесарят казал:

Първо те попитах за семейството му и ти каза, че той е от благородно семейство. Истината е, че Пророците винаги произхождат от благородни семейства. След това те попитах дали някой друг преди него е предявил подобна претенция и ти каза: 'Не'. Аз ти зададох този въпрос, защото си мислех, че ако в близкото минало някой друг е проявил такава претенция, тогава човек може да каже, че този Пророк подражава на тази претенция. После те попитах дали някога е бил уличаван в лъжа преди претенцията му да бъде предявена и ти каза: 'Не'. От това направих извода, че човек, който не лъже за хората, няма да лъже и за Бога. После те попитах дали между неговите прадеди е имало някой цар и ти каза: 'Не'. От това разбрах, че неговата претенция не е лукав план за възвръщането на изгубено царство. После те попитах дали неговите последователи са предимно големи, преуспяващи и силни индивиди или са бедни и слаби. Ти ми отговори, че те са предимно бедни и слаби, не горди големи, а такива са ранните последователи на всеки Пророк. После те попитах дали броят им намалява или се увеличава и ти каза, че се увеличава. При този разговор

си спомних, че последователите на един Пророк продължават да се увеличават, докато Пророкът постигне своята цел. После те попитах дали неговите последователи го напускат от разочарование или отвращение и ти каза: Не'. При това аз си спомних че привържениците на Пророците обикновено са твърди. Те може да се откажат поради други причини, но не и поради отвращение. После те попитах дали между вас и него е имало боеве, и ако е имало, с какъв резултат. И ти каза, че вие и неговите привърженици сте били като кофите на водно колело, а с Пророците е така. В началото техните привърженици страдат от превратности и нещастия, но накрая те побеждават. После те попитах на какво учи той и ти каза, че той учи на молене на Един Бог, на казването на истината, на култивирането на добродетели и на важността да се спазват договорите и да се изпълняват поетите задължения. Аз те попитах също така дали той някога е бил нечестен и ти каза: Не'. А това е типично за добродетелните хора. Поради това, струва ми се, че неговата претенция, че е Пророк е вярна. Аз почти очаквах неговата поява в наше време, но аз не знаех че той ще бъде арабин. Ако онова, което ти ми каза е вярно, тогава аз мисля, че неговото влияние и владения непременно ще се разпространят над тези земи'. (Бухари)

Тази реч разстроила придворните, които започнали да обвиняват Кесаря за това, че приветствал Учителя на друга общност. Надигнали се протести. След това придворните отпратили Абу Суфиян и неговите приятели. Текстът на писмото, което написал до Кесаря, може да се намери в историческите хроники и документи. В него пише:

От Мухаммад, Слуга на Бога и Негов Пратеник. До Хераклий, Вожд на Ромеите. Мир на всеки, който върви по пътя на Божието напътствие. Стани мюсюлманин. Бог ще те закриля от всички нещастия и ще те възнагради двойно. Но ако ти откажеш да приемеш това Послание, тогава не само грехът на твоя отказ, а и отказа на твоите поданици, ще падне на твоята глава. Кажи: О, Народе на Книгата! Елате при едно слово равно между нас и вас, че ние не се молим на никой друг освен на Аллах и че ние не приравняваме никого с Него и някои от нас не приемат никакви други господари освен Аллах. Но, ако те се отвърнат, тогава кажи: Бъди свидетел, че ние се покорихме на Бога'. (Зуркани)

Поканата за приемането на Исляма била покана да вярват, че Бог е Един и че Мухаммад е Негов Пророк. Там където в писмото се казва, че ако Хераклий стане мюсюлманин, той ще бъде възнаграден двойно, се намеква за факта, че Ислямът проповядва вяра както в Исус, така и в Мухаммад.

Твърди се, че когато писмото било представено на Императора, някои царедворци предложили то да бъде скъсано и захвърлено. Те казвали, че това писмо е обида за Императора. То не се обръщало към Императора като към Император, а само като 'Сахиб ал-Рум' т.е. 'Вожд на Ромеите'. Обаче императорът казал, че е неразумно да скъса писмото преди да го прочете. Той казал също така и че обръщението Вожд на Ромеите', не било погрешно. В края на краищата, Господарят на всичко е Бог. А Императорът е само вожд.

Когато Пророкът научил как било прието писмото му от Хераклий, той изглеждал доволен и радостен и казал, че поради начина, по който Византийският Император приел писмото му, неговата империя ще бъде спасена. Потомците на Императора ще продължат и да управляват империята му дълго време. И всъщност, точно така и станало. В по-късните войни, голяма част от територията на Византийската империя, в съответствие с друго пророчество на Светия Пророк, престанала да бъде нейно владение и въпреки това, шестстотин години по-късно, династията на Хераклий продължила да управлява в Константинопол. Писмото на Пророка останало дълго време в държавните архиви. Пратеници на мюсюлманския цар Мансур Калаун, посетили византийския двор и им показали това писмо. Тогавашният Византийски

император, показвайки им писмото, казал, че то било получено от негов пращядо от техния Пророк и било запазено внимателно.

ПИСМО ДО ЦАРЯ НА ИРАН

Писмото до Царя на Иран било изпратено чрез Абдула бин Худхафа. Текстът на писмото бил следния:

'В името на Аллах, Милостивият и Милосърдният. Това писмо е от Мухаммад, Пратеникът на Бога, до Хозрос, Вождът на Иран. Мир на всеки който се остави на съвършено напътствие и вярва в Аллах и свидетелства, че Аллах е Един и че няма никой друг, който да е равен на него или да Му е съобщник и че Мухаммад е Негов слуга и Пратеник. О, Царю, по заповед на Бога аз те приканвам да приемеш Исляма. Защото аз съм изпратен от Бога като Негов Пратеник до цялото човечество, така че да мога да предупредя всички живи хора и да изпълня своето Пророчество за всички неверници. Приеми Исляма и се предпази от всякакви нещастия. Ако отхвърлиш тази покана, тогава грехът за отказа на всички твои поданици ще падне на твоята глава'. (Зуркани и Камис)

Абдула бин Худхафа казва, че когато стигнал до двора на Хозрос, той помолил да бъде приет от царя. Той дал писмото на императора и Императорът наредил на един преводач да го прочете и да му обясни неговото съдържание. Когато изслушал съдържанието на писмото, Хозрос бил вбесен. Той взел писмото и го нахъсал на парчета. Абдула бин Худхафа съобщил на Пророка за станалото. Като чул съобщението му, Пророкът казал:

'Онова което Хозрос е направил с нашето писмо, Бог ще направи с неговата империя (т.е. ще я разкъса на парчета) '.

Избликът на ярост проявен от Хозрос в този случай бил резултат на зловерната пропаганда, предприета срещу Исляма от евреи, които се преселили от византийска територия в Иран. Тези еврейски бежанци играели водеща роля в анти-византийските заговори, поддържани от Иран и, поради това, те станали фаворити в иранския двор. Хозрос бил изпълнен с ярост към Пророка. На него му се струвало, че сведенията за Пророка, донесени от евреите в Иран били потвърдени от това писмо. Той си мислел, че Пророкът бил агресивен авантюрист, който имал кроежи срещу Иран. Скоро след това, Хозрос писал до Губернатора на Йемен, в което се казвало, че един от курейшите в Арабия се е самопровъзгласил за Пророк. Неговите претенции започнали да стават прекалени. Той наредил на Губернатора да изпрати двама офицери със заповед да арестуват този курейш и да го доведат в иранския двор. Бадхан, Губернаторът на Йемен, назначен от Хозрос, изпратил един военен командир, заедно с негов помощник при Пророка. Той им дал също така и писмо, адресирано до Пророка, в което се казвало, че веднага щом получи писмото, Пророкът трябва веднага да придружи двамата пратеници в двора на Иран. Двата пратеници планирали отначало да отидат в Мека. Но когато били близо до Тааиф, те научили, че Пророкът живеел в Медина. Тогава отишли в Медина. При пристигането си, военният командир казал на Пророка, че Бадхан, Губернаторът на Йемен, получил заповед от Хозрос да уреди арестуването на Пророка и изпращането му в Иран. Ако Пророкът откажел да се подчини, тогава той и неговият народ щели да бъдат унищожени, а земята им - опустошена. От състрадание към Пророка, този делегат от Йемен настоял Пророкът да се подчини и да се съгласи да бъде придружен до Иран. Като го изслушал, Пророкът предложил да се види с делегатите отново на другия ден. През нощта Пророкът се молил на Бога, Който го уведомил, че безцеремонността на Хозрос му коштувала живота му: Ние изправихме собствения му син против него и този син ще убие баща си в понеделник на десетото число от месец Джумада ал-Ула.' Според някои сведения, в това откровение се казвало: Синът

уби баща си тази вечер'. Възможно е самата тази нощ да е била на десетото число от месец Джумад ал-Ула.

На сутринта, Пророкът изпратил да повикат йеменските делегати и им казал какво му било открито предната нощ. Тогава той написал писмо до Бадхан, в което казал, че Хозрос трябвало да бъде убит на дадено число от даден месец. Когато Губернаторът на Йемен получил това писмо, той казал: Ако този човек е истински Пророк, ще стане така, както казва той.' Скоро след това, един кораб от Иран пуснал котва в пристанището на Йемен. Той донесъл писмо от Императора на Иран до Губернатора на Йемен. Писмото носело нов печат, от което Губернаторът заключил, че предсказанието на Арабския Пророк се оказало вярно. Новият печат означавал нов цар. Той отворил писмото. В него се казвало:

'От Хозрос Сириус до Бадхан, Губернаторът на Йемен. Аз убих баща си, защото неговото управление стана покварено и несправедливо. Той започна да избива благородниците и да се отнася жестоко към всичките си поданици. Веднага щом получиш това писмо, събери всички офицери и ги накарай да потвърдят лоялността си към мен. Що се отнася до заповедта на баща ми за арестуването на някакъв си арабски Пророк, тази заповед се отменя' (Табари, том 3, стр. 1572-1574 и Хишам, стр.46).

Бадхан бил толкова впечатлен от тези събития, че той и много от неговите приятели веднага приели Исляма и уведомили Пророка за това.

ПИСМОТО ДО НЕГУС

Писмото до Негус Царят на Абисиния, било занесено от Амр бин Умайя Дамри. В него пишело:

'В името на Аллах, Милостивият и Милосърдният, Мухаммад, Пратеникът на Аллах, пише на Негус, Царят на Абисиния. О, Царю, мир от Бога на тебе. Възхвалявам пред теб Единият и Единствен Бог. Никой друг не заслужава да му се молят. Той е Царят на царете, източник на всички съвършенства, свободен от слабости. Той осигурява мир на всички свои слуги и закриля всички същества. Аз свидетелствам, че Исус, синът на Мария бил Пратеник на Бога, който дошъл в изпълнение на обещания, дадени на Мария от Бога. Мария посветила живота си на Бога. Аз те приканвам да се присъединиш към мен, да приемеш Единият и Единствен Бог и да Му се покоряваш. Приканвам те, също така, да ме последваш и да повярваш в Бога, Който ме е изпратил. Аз съм Негов Пратеник. Приканвам теб и твоите войски да се присъедините към Вярата на Всемогъщия Бог. С това аз изпълнявам дълга си. Предадох ти Посланието на Бога и ти изясних смисъла на това Послание. Направих го с пълна искреност и вярвам, че ще оцениш искреността, породила това писмо. Онзи който се подчинява на напътствието на Бога, става наследник на богатата и благословиите на Бога'. (Зуркани)

Когато това писмо стигнало до Негус, той показал голямо уважение и почит към него. Той го доближил до очите си, слязъл от трона си и наредил да му донесат кутия от слонова кост, в която да го държи. После го поставил в кутията и казал: Докато това писмо е в безопасност, и моето царство е в безопасност.' Думите му се оказали верни. В течение на хиляда години мюсюлманските армии продължили завоеванията си. Те отишли във всички посоки и преминали покрай Абисиния във всички посоки, но никога не посегнали на малкото царство на Негус и това било заради две незабравими дела на Негус - закрилата, която дал на ранните мюсюлмани-бежанци и почитта, която проявил към писмото на Пророка. Римската империя се разпаднала. Хозросите изгубили своите владения. Китайското и индийското царство изчезнали, но това малко царство на Негус останало непокътнато, защото неговият управник приел и защитил първите бежанци на Ф Исляма и показал уважение и почит към писмото на Пророка.

Мюсюлманите се отблагодарили за великодушието на Негус по този начин. Сравнете това как се отнесъл един християнски народ към това християнско царство на Негус. Италианците бомбардирали от въздуха откритите градове на Абисиния и ги разрушили. Кралското семейство трябвало да потърси убежище другаде и да остане далече от народа си в продължение на няколко години. Мюсюлманите смятали Абисиния за свещена заради великодушието на един от нейните управници. А един християнски народ я нападнал и плячкосал в името на цивилизацията. Това показва колко здрави и трайни са ученията и примерът на Светия Пророк. Мюсюлманската благодарност към едно християнско царство направила това царство свещено за мюсюлманите. Християнската алчност нападнала същото това царство, без да се интересува, че то е християнско.

ПИСМО ДО УПРАВНИКА НА ЕГИПЕТ

Писмото до Мукаукис било занесено от Хатиб ибн Аби Балтаа. Текстът на това е идентичен с текста на писмото до византийския император. В писмото до византийския император се казвало, че грехът за отказа на ромейските поданици щял да падне на неговата глава. В писмото до Мукаукис се казвало, че грехът за отказа на коптите ще падне върху главата на техния управник. В него пишело:

'В името на Аллах, Милостивият и Милосърдният. Това писмо е от Мухаммад, Пратеникът на Аллах, до Мукаукис, Вожд на Коптите. Мир на онзи, който следва пътя на висока нравственост. Приканвам те да приемеш Посланието на Исляма. Повярвай и ще бъдеш спасен и наградата ти ще бъде двойна. Ако не повярваш, грехът за отказа на Коптите също ще падне на твоята глава. Кажи: О, Народе на Книгата! Ела при едно слово, което е еднакво за нас и вас, за да не се молим на никой друг освен на Аллах и да не приравняваме никого с Него и никой от нас да не си взема за господар някой друг освен Аллах'. Но ако те се отвърнат, тогава кажи: Бъдете свидетели, че ние се покорихме на Бога'. (Халбийя, том 3, стр. 275)

Когато Хатиб пристигнал в Египет, той не намерил Мукаукис в столицата. Хатиб го последвал до Александрия, където дворът му бил разположен близо до морето. Хатиб отишъл до там с лодка. Дворът бил охраняван силно. Ето защо, Хатиб показал писмото от далече и започнал да говори високо. Мукаукис наредил да доведат Хатиб при него. Мукаукис прочел писмото и казал:

- Ако този човек е истински Пророк, защо тогава не се моли за унищожаването на своите врагове?

Хатиб отвърнал:

- Вие вярвате в Исус. Той бил малтретиран от своя народ и все пак не се е молил за неговото унищожаване.

Царят отдал почит на Хатиб и казал, че той бил мъдър пратеник на мъдър човек. Той бил отговорил добре на зададените му въпроси. Тогава Хатиб заговорил отново:

- Преди теб имаше един цар, който беше горд, надменен и жесток. Той беше Фараонът, който преследваше евреите. Накрая, той бил сполетян от Божие наказание. Ето защо не проявявай никаква гордост. Повярвай в този Пророк на Бога. За Бога, дори Мойсей не е предсказал за Исус толкова ясно, колкото Исус е предсказал за Мухаммад. Ние те приканваме към Пророка Мухаммад, така както вие християните приканвате евреите към Исус. Всеки Пророк си има своите последователи. Последователите трябва да се подчиняват на своя Пророк. Сега когато в твоё време се е появил Пророк, твой дълг е да повярваш в него и да го следваш. И запомни: нашата религия не иска от теб да отречеш Исус или да не му се подчиняваш. Нашата религия изисква всеки да вярва в Исус.

Като чул това, Мукаукис споделил, че бил чул за учението на този Пророк и че той не учел на нищо лошо нито забранявал нещо добре. Той направил и запитвания от които разбрал, че той не бил нито магьосник, нито гадател. Той бил чули за някои негови пророчества, които се сбъднали. Тогава той поискал да му донесат една кутия от слонова кост и поставил писмото на Пророка в нея, запечатал я и я дал на една слугиня да я пази. Той написал и отговор до Пророка. Текстът на това писмо също е запазено от историята. В него пише:

В името на Аллах, Милостивият и Милосърдният. От Мукаукис, Цар на Коптите, до Мухаммад, син на Абдула. Мир на теб. След това искам да кажа, че прочетох писмото ти и размишлявах над неговото съдържание и над вярата към която ме приканваш. Аз зная, че еврейските Пророци са предсказали появата на един Пророк в наше време. Но аз си мислех, че той ще се появи в Сирия. Посрещнах твоя пратеник и му дадох подарък от хиляда динара и пет *Хилаата* и ти изпращам две египетски девойки за подарък. Моят народ, коптите, почитат много тези девойки. Едната от тях се казва Мария, а другата Сирин. Аз ти изпращам също така двама дрехи, направени от чист висококачествен египетски памук. Изпращам ти и едно муле за яздене. И накрая се моля да имаш мир от Бога'. (Зуркани и Табари)

От това писмо става ясно, че въпреки че Мукаукис се отнесъл с уважение към писмото, той не приел Исляма.

ПИСМО ДО ВОЖДА НА БАХРЕЙН

Пророкът изпратил писмо и до Мундхир Тайми, Вожд на Бахрейн. Това писмо било занесено от Ала ибн Хадрами. Текстът на това писмо бил загубен. Когато писмото стигнало до вожда, той повярвал и изпратил писмо-отговор до Пророка в което пишело че той и много от неговите приятели и последователи решили да приемат Исляма. Някои, обаче, решили да не го приемат. Той пишел също така, че под негова власт имало някои евреи и магьосници и питал какво да прави с тях. Пророкът писал отново на вожда следното:

'Аз се радвам, че си приел Исляма. Сега твой дълг е да се подчиняваш на делегатите и пратениците, които ще ти изпратят. Онзи който се подчинява на тях, се подчинява на мене. Пратеникът, който ти донесе писмото от мен те похвали пред мен и ме увери в искреността на твоята вяра. Аз се молих на Бога за твоя народ. Ето защо, опитай се да ги учиш на обичаите и практиката на Исляма. Защищавай имота им. Не позволявай на никого да има повече от четири жени. Греховете от миналото ви са простени. Докато си добър и праведен, ти ще продължиш да управляваш над твоя народ. Що се отнася до евреите и магьосниците, те трябва да плащат само данък. Ето защо не предявявай други искания към тях. Що се отнася до останалото население, онези които нямат земя, с която да могат да се издържат, трябва да получат по четири дирхама всички и парче плат, което могат да носят'. (Зуркани и Хамис)

Пророкът писал също до Царя на Оман; Вожда на Ямама; Царя на Гасан; Вожда на Бани Нахд - едно от йеменските племена; Вожда на Бани Алим и Вожда на племето Хадрами. Повечето от тях станали мюсюлмани.

Тези писма показват колко пълна била вярата на Пророка в Бога. Те показват също така, че още от самото начало, Пророкът вярвал, че бил изпратен от Бога, не за някой народ в района, а за всички народи на света. Вярно е, че тези писма били приети по различен начин от онези, до които били адресирани. Някои от тях приели Исляма веднага. Други проявили внимание към писмата, но не приели Исляма. Трети се отнесли към тях с обичайната любезност. Четвърти проявили гордост и презрение. Но вярно е също така - и историята свидетелства за това - че получателите на тези писма или техните народи имали съдба, съответстваща на тяхното отношение към тези писма.

ПАДАНЕТО НА ХАЙБАР

Както вече казахме по-горе, евреите и другите противници на Исляма, сега се заели да настройват племената против мюсюлманите. Сега вече те били убедени, че Арабия няма да може да устои на нарастващото влияние на Исляма и че арабските племена не са в състояние да нападнат Медина. Ето защо, евреите започнали да заговорничат с християнските племена, заселени на южната граница на византийската империя. В същото време, те започнали да пишат писма против Пророка до своите едновърци в Ирак. Посредством злостна писмена пропаганда, те се мъчели да настроят Хозросите от Иран против Исляма. В резултат на еврейските машинации, Хозросите се обърнали против Исляма и дори изпратили заповед до Губернатора на Йемен да арестува Пророка. Но поради специална Божия намеса и Божия милост, Пророкът останал невредим, а нечестната игра на иранския император не довела до нищо. Трябва да бъде ясно, че ако Божията помощ не съпътствала Пророка през цялата му кариера, крехкото движение на ранния Ислям щяло да бъде задушено в зародиш от враждебността на византийския и иранския император. Когато Хозрос наредил да арестуват Пророка, случило се така, че преди тази заповед да може да бъде изпълнена, Императорът бил свален и убит от своя собствен син, а неговата заповед за арестуването на Пророка била отменена от новия управник. Служителите в Йемен били силно впечатлени от това чудо и така Йеменската провинция с готовност станала част от мюсюлманската империя. Интригите, които евреите продължавали да плетат против мюсюлманите и техния град Медина, наложили те да бъдат прогонени от Медина. Ако на тях им било позволено да живеят наблизко, техните интриги щели непременно да доведат до още повече кръвопролития и насилие.

Когато се завърнал от Худайбия, Пророкът изчакал пет месеца и едва тогава решил да ги прогони и от Хайбар. Хайбар бил недалече от Медина и от там на евреите им било много лесно да продължават с интригите си. С такова намерение (някъде през август 628 година от н.е.), Пророкът потеглил на поход срещу Хайбар. Той водел със себе си хиляда и шестстотин мъже. Както вече казахме, Хайбар бил добре укрепен град. Той бил обграден със скали от всички страни, а на скалите били накацали малки крепости. Да се превземе такова място с толкова малка войска не било лесна работа. Малките укрепления в предградията на Хайбар паднали след кратко сражение. Но когато евреите се събрали в централната част на града, всички нападения срещу него и всички стратегии като че ли били неуспешни. Един ден Пророкът имал откровение, че Хайбар ще падне в ръцете на Али. На следващата сутрин Пророкът съобщил това на последователите си и казал:

- Днес ще предам черния флаг на Исляма на онзи който е скъп на Бога, на своя Пророк и на всички мюсюлмани. Бог е отредил нашата победа над Хайбар да дойде от неговите ръце.

На следващият ден той изпратил да повикат Али и му връчил знамето. Али не чакал. Той повел хората си и нападнал централната крепост. Въпреки че евреите били струпали голям брой хора вътре в тази крепост, Али и неговото подразделение успели да го покорят преди да се стъмни. Подписан бил мир. Условието било, че всички евреи, техните жени и деца ще напуснат Хайбар и ще се заселят някъде далече от Медина. Техните имоти и собственост щели да преминат в ръцете на мюсюлманите. Всеки който се опитал да скрие каквато и да е от своята собственост и запаси или да направи невярна декларация, няма да бъде закрилян от мира. Той ще трябва да плати наказанието, предписано за нарушаване на обещание.

Три интересни случки станали по време на тази обсада на Хайбар. Едната от тях е свързана с Божие Знамение, а другите две дават възможност да се види високия морален характер на Пророка.

Една от вдовиците на Кинана, вожд на Хайбар, се омъжила за Пророка. Пророкът видял, че на лицето ѝ има някакви белези, като отпечатък от ръка. Той я попитал:

- Какво е това на лицето ти, Сафийя?

- Историята е такава, - отвърнала Сафийя. - Видях на сън, че луната падна в скута ми. Разказах съня си на моя мъж. Едва му разказах за съня си и той ме плесна силно по лицето като каза: Значи искаш да се омъжиш за Царя на Арабия, а?' (Хи-шам)

Луната била националната емблема на Арабия. Луна паднала в скута на някого означавало, че той ще има близка връзка с Царя на Арабия. Разцепена или падаща луна означавало междуособици в Арабската държава или нейното разпадане.

Сънят на Сафийя е Знамение за истинността на Светия Пророк. Той е също Знамение за факта, че Бог открива бъдещето на Своите слуги посредством сънища. Вярващите получават повече от тази милост от невярващите. Сафийя била еврейка, когато сънувала този сън. Случило се така, че мъжът ѝ бил убит при обсадата на Хайбар. Тази обсада била наказание за нарушената дума на евреите. Сафийя била взета в плен и при разпределението на пленниците, се паднала на един Съратник. Тогава се разбрало, че тя е вдовица на вожд. Ето защо било решено, че ще подобава повече на ранга ѝ, ако живеела с Пророка. Обаче, Пророкът решил да ѝ даде статут на своя жена и тя се съгласила. По този начин сънят ѝ се сбъднал.

Имало и две други случки. Едната се отнася за овчар, който пасял овцете на един еврейски вожд. Този овчар станал мюсюлманин. След приемането на Исляма, той казал на Пророка:

- О, Пророко на Бога, сега вече аз не мога да се върна при моите хора. Но какво да правя с овцете и козите на моя стар господар?

Обърни животните с лице към Хайбар и ги бутни отзад. Бог ще ги заведе при техния господар, - казал Пророкът.

Овчарят направил както му казал той и стадото стигнало до еврейското укрепление. Там го пресрещнали стражите.

(Хишам, том 2, стр.191)

Тази случка показва, колко сериозно гледал Пророкът на въпроса за правата на личността и колко важно било, според него, поелият някакво задължение да го изпълни. По време на война, имотът и собствеността на победените по право се падат на победителите. Нашият век минава за цивилизован, но можем ли да покажем нещо, което да се сравни с това? Случвало ли се е някога отстъпващ враг да остави след себе си запаси, които победителите да върнат на техните собственици? В този случай овцете и козите принадлежали на един от сражаващите се противници. Връщането им означавало да се даде на врага храна, която ще им стигне за няколко месеца. С нея противникът можел да се съпротивлява на обсадата още дълго време. И все пак Пророкът настоял животните да бъдат върнати, за да може да подчертае пред един нов мюсюлманин важноста да се изпълни един дълг.

Третата случка се отнася за една еврейка, която се опитала да отрови Пророка. Тя попитала Съратниците, коя част от животно предпочита Пророкът. Казали ѝ, че той предпочитал плешка от агне или яре. Жената заколила едно яре и приготвила котлети. После ги поръсила със смъртоносна отрова, особено парчетата отрязани от плешката като смятала, че Пророкът ще предпочете тях.

Пророкът се връщал в палатката си след вечерните молитви с паството си. Той видял, че тази жена стои до палатката му и го чака и попитал:

- Мога ли да ти помогна с нещо, жено?

- Да, Абул Казим, можеш да приемеш един дар от мене.

Пророкът помолил един Съратник да вземе онова, което жената била донесла. Когато Пророкът седнал да се храни, подареното печено месо било поставено пред него. Пророкът опитал една хапка. Един Съратник, Бишр ибн ал-Бара ибн ал Марур също взел една хапка. Другите присъстващи Съратници също посегнали да си вземат от месото, но Пророкът ги спрял като им казал, че според него месото било отровено. Тогава и Бишр казал, че и той мислел така. Той искал да изхвърли месото, но се боял, че това може да разстрои Пророка.

- Когато те видях, че вземаш хапка, - казал той, - взех една и аз, но скоро започнах да си мисля, че по-добре щеше да бъде да не си вземаш.

Скоро след това Бишр се разболял и по някои сведения, умрял на място веднага. Според други сведения, той умрял след като боледувал известно време.

Тогава Пророкът изпратил да повикат жената и я попитал дали била отровила месото. Жената попитала Пророка как въобще е разбрал за това. Пророкът държал едно парче в ръката си и казал:

- Моята ръка ми го каза.

С това той искал да каже, че го разбрал от вкуса му. Жената признала, че го е направила.

- Какво те накара да го направиш? - попитал Пророкът.

- Моят народ води война с теб и моите роднини бяха убити в нея. За това реших да те отровя, мислейки че ако ти си самозванец, ти ще умреш и ние всички ще бъдем спасени, но ако си Пророк, Бог ще те запази.

Като чул това обяснение, Пророкът простил на жената, макар че тя заслужавала смъртно наказание. (Муслим)

Пророкът бил винаги готов да прости и наказвал само когато наказанието било необходимо, когато имало опасения, че виновните ще продължат да вършат зло.

ВИДЕНИЕТО НА ПРОРОКА СЕ СБЪДВА

През седмата година след Хиджра и по-точно през февруари 629 година, Пророкът трябвало да отиде в Мека, за да извърши обиколката на Каабата. Мекийските водачи се били съгласили на това. Когато дошло време да тръгва, Пророкът събрал две хиляди свои последователи и потеглил в посока към Мека. Когато стигнал до Мар ал-Захран, място за почивка близо до Мека, той наредил на своите последователи да свалят бронята си. Събрали ризниците на едно място. Изпълнявайки стриктно условията на споразумението, подписано в Худайбия, Пророкът и неговите последователи влезли в Свещеното Обградено Място, като носели само мечовете си в ножниците им. Завръщайки се в Мека след седем годишно изгнание, за двете хиляди мюсюлмани не било лесно да влязат в Мека. Те си спомнили за мъченията, на които били подложени на времето в Мека. В същото време, те разбирали колко милостив е Бог към тях като им позволил да се върнат и да направят обиколката на Каабата спокойно. Гневът им бил равен само на радостта им. Жителите на Мека били излезли от домовете си и накацали на околните хълмове, за да гледат мюсюлманите. Мюсюлманите били изпълнени с ентузиазъм и гордост. Те искали да кажат на мекийците, че всички обещания, които Бог им бил дал се били изпълнили. Абдула бин Рауаха започнал да пее бойни песни, но Пророкът го спрял с думите:

- Никакви бойни песни. Кажи само: 'Никой не заслужава да му се молят освен Единият Бог, Който помогнал на Пророка и издигнал вярващите от унижение до достойнство и Който прогонил врага!' (Халбийя, том 3, стр.73)

След като обиколили Каабата и потичали между хълмовете Сафа и Марва, Пророкът и неговите Съратници се установили в Мека за три дни. Абас имал

овдовяла сестра Маймюна и предложил на Пророка да се ожени за нея. Пророкът се съгласил. На четвъртият ден, мекийците поискали от мюсюлманите да се оттеглят. Пророкът наредил на мюсюлманите да се оттеглят и да тръгнат обратно за Медина. Той спазвал толкова религиозно споразуменията и толкова внимавал да не засегне чувствата на мекийците, че оставил новата си жена в Мека. Той наредил тя да се присъедини към него с онази част от кервана, която пренасяла личните вещи на поклонниците. Пророкът яхнал камилата си и скоро се отдалечил от района на свещеното място. Пророкът се установил за нощта на едно място, наречено Сариф и там, в палатката му Маймюна се присъединила към него.

Можеше и да изпуснем този незначителен детайл от настоящата кратка биография на Пророка, но в тази случка има нещо много интересно и то е следното: Пророкът е нападан от писатели-европейци, защото имал няколко жени. Те си мислят, че многоженството е признак на морална разпуснатост и любов към удоволствията. Това впечатление за женитбите на Пророка, обаче, се опровергава от предаността и всеотдайната обич на жените му към него. Тяхната преданост и обич доказват, че семейният живот на Пророка бил чист, неегоистичен и духовен. Той бил толкова неповторим в това отношение, че може да се каже, никой мъж не се е отнасял към единствената си жена така добре, както Пророкът се отнасял към няколкото си жени. Ако семейният живот на Пророка бил мотивиран само от желанието за удоволствие, това непременно щяло да доведе до безразличие или дори до враждебност от страна на жените му към него. Но фактите сочат точно обратното. Всичките жени на Пророка му били предани и тяхната преданост се дължала на неговия алтруистичен и високонравствен пример. На този негов пример те отговаряли с пълна преданост. Това се потвърждава от много случаи, записани в историята. Един от тях се отнася и за самата Маймюна.

Тя се срещнала с Пророка за първи път в една палатка в пустинята. Ако техните брачни връзки били груби, ако Пророкът оказвал предпочитания на едни от съпругите си пред други, Маймюна не би могла да съхранява първата си среща с Пророка като скъп спомен. Ако бракът ѝ с Пророка бил свързан с неприятни или дори досадни спомени, тя би забравила всичко за него. Маймюна живяла още дълго след смъртта на Пророка. Тя починала на преклонна възраст, но не можела да забрави какво означавал бракът ѝ с Пророка за нея. В навечерието на смъртта ѝ на осемдесет години, когато плътските удоволствия са забравени, когато само нещата с непреходна стойност и добродетелите трогват сърцето, тя помолила да бъде погребана на един ден път от Мека, на същото място, където Пророкът лагерувал на връщане от Медина и където след сватбата им тя се срещнала за първи път с него. Светът познава много любовни истории, както истински, така и измислени, но не много от тях са по-трогателни от тази.

Наскоро след тази историческа обиколка на Каабата, двама прочути вражески генерали приели Исляма. Те се оказали и прочути ислямски генерали. Единият бил Халид бин Уалид, чийто гений и чиято храброст разтърсили византийската империя до нейните основи и под чието командване мюсюлманите присъединявали страна след страна към своята империя. Другият бил Амр бин ал-Ас, покорителят на Египет.

БИТКАТА ПРИ МУТА

Когато се върнал от Каабата, Пророкът започнал да получава сведения, че християнските племена на сирийската граница, подстрекавани от евреи и езичници се подготвяли за нападение против Медина. Ето защо той изпратил група от 15 души да разберат истината. Те видели, че на сирийската граница се събирала голяма армия. Вместо да се върнат веднага и да съобщят за това, те се забавили. Тяхното усърдие да разпространяват Исляма надделяло, но ефектът от тяхното добронамерено усърдие се оказало точно обратното на онова, което искали и очаквали.

Преразглеждайки събитията сега, ние може да разберем, че онези които, провокирани от врага, планирали да нападнат родината на Пророка, не можело да се очаква да постъпят иначе. Вместо да слушат проповядването на Исляма, те извадили лъковете си и започнали да обстрелват със стрели тази група от петнайсет. Обаче, групата останала неподвижна. Те приели стрелите в отговор на своите аргументи, но те не побягнали. Стояли твърдо, петнайсет срещу хиляди и паднали биейки се.

Пророкът планирал експедиция да накаже сирийците за тази непредизвикана жестокост, но междувременно получил сведения, че войските които се били концентрирали на границата, се разпръснали. Ето защо, той отложил плановете.

Обаче, Пророкът написал писмо до Императора на Византия (или вожд на племето Гасан, който управлявал Бусра от името на Византия). Може да се предположи, че в това писмо Пророкът се оплакал от приготовленията, които били забелязани на сирийската граница и от жестокото и несправедливо убийство на петнайсетте мюсюлмани, които той бил изпратил да докладват за положението на границата. Това писмо било занесено от ал-Харт, Съратник на Пророка. По пътя, той спрял в Мута, където срещнал Шурахбил, вожд от племето 'гасан', действащ като византийски служител.

- Ти пратеник на Мухаммад ли си? - попитал този вожд.

Когато получил утвърдителен отговор, той го арестувал, вързал го и го пребил до смърт. Логично е да се предположи, че този гасански вожд е бил водач на войската, която влязла в бой с петнадесетте мюсюлмани, които се опитвали да проповядват и ги убили. Фактът, че той попитал ал-Харт: 'Може би носиш писмо от Мухаммад?' показва, че той се боял да не би оплакването на Пророка, че племена под властта на Кесаря нападнали мюсюлманите, да достигне до Кесаря. Той се боял да не би да се наложи да дава сметка за станалото. Той си мислел, че е по-безопасно да убие пратеника на Пророка. Това очакване не се сбъднало. Пророкът разбрал за убийството. За да отмъсти за това и за предишни убийства, той събрал войска от три хиляди души и я изпратил в Сирия под командването на Заид бин Харита, освободен роб на Пророка, за когото споменахме в описанието за живота му в Мека. Пророкът назначил Джаафар ибн Аби Талиб да замени Заид, ако Заид загине и Абдула бин Оауаха, ако и Джаафар загине. Ако загинел и Абдула бин Рау аха, мюсюлманите трябвало да изберат сами своя командир.

Един евреин чул това и възкликнал:

- О, Абул Касим, ако ти си истински Пророк, тези трима офицери, които назова, непременно ще умрат, защото Бог изпълнява думите на един Пророк.

И като се обърнал към Заид, продължил:

- Запомни го от мен, ако Мухаммад е истински Пророк, ти няма да се върнеш жив.

В отговор, като истински вярващ, Заид казал:

- Аз може да се завърна жив или не, но Мухаммад е истински Пророк на Бога. (Халбийя, том 3, стр.75)

На другата сутрин мюсюлманската войска потеглила на дългия си поход. Пророкът и Съратниците му ги изпратили на известно разстояние. Никога преди това такава голяма и важна експедиция не била потегляла без да бъде командвана лично от Пророка. Докато Пророкът вървял и изпращал експедицията, той съветвал и напътствувал. Когато стигнали до мястото, където обикновено жителите на Медина се сбoguвали с приятели и роднини, които заминавали за Сирия, Пророкът се спрял и казал:

'Призовавам ви да се боите от Бога и да се отнасяте справедливо към мюсюлманите, които тръгват с вас. Вървете на война в името на Аллах и се бийте

срещу врага в Сирия, който е както ваш враг, така и враг на Аллах. Когато сте в Сирия, ще се срещнете с онези, които поменават Бога често и много в техните молитвени домове. Вие не трябва да спорите с тях, нито да им създавате трудности. Във вражеската страна не убивайте никакви жена или деца, нито слепите или старите, не отсичайте никакво дърво и не събаряйте никаква сграда. (Халбийя, том.3)

Като казал това, Пророкът тръгнал обратно за Медина, а мюсюлманската войска потеглила напред. Това било първата мюсюлманска армия, изпратена да се бие с християните. Когато мюсюлманите стигнали до сирийската граница, те чули, че самият Кесар се намирал на бойното поле със сто хиляди от своите войници и още сто хиляди други войници, вербувани измежду християнските племена в Арабия. Изправени пред такава огромна вражеска армия, мюсюлманите искали да спрат насред път и да известят за това на Пророка в Медина. Защото той можел да ги подсили с още войници или да им даде нови указания. Когато командирите на войската се събрали на съвет, Абдула бин Рауаха се изправил разпалено и казал:

- Народе мой, вие тръгнахте от домовете си да умрете като мъченици по пътя на Бога, а сега когато мъченичеството може да се види отблизо, вие се колебае. До сега не сме се били, защото бяхме по-добре въоръжени или по-многобройни от врага. Нашата главна сила беше нашата вяра. Какво от това, че врагът е толкова пъти по-многоброен и по-добре въоръжен от нас? Ние трябва да получим една от двете награди. Ние или ще победим или ще умрем като мъченици по пътя на Бога. Войската изслушала ибн Рауаха и била много впечатлена.

Той е прав, казали те единодушно. Армията продължила похода си напред. Докато се движели, те видели византийската армия, която напредвала към тях. И така при Мута мюсюлманите заели своите позиции и битката започнала. Скоро след това Заид, мюсюлманският командир бил убит и братовчедът на Пророка, Джаафар ибн Аби Талиб получил знамето и командването на войската. Когато видял, че натискът на врага се засилва и мюсюлманите, поради физическата си слабост, не можели да удържат, той слязъл от коня си и отрязал краката му. Този акт означавал, че поне той нямал намерение да бяга; той предпочитал смърт пред бягство.

Да отрежеш краката на животното, което яздиш, бил арабски обичай за предотвратяване на суматоха и паника. Джаафар загубил дясната си ръка, но държал знамето в лявата си. После загубил и лявата си ръка и държал знамето като го притискал с остатъците от ръцете си към гърдите си. Верен на думата си, той паднал биейки се. Тогава Абдула бин Рауаха, както заповядал Пророкът, грабнал знамето и поел командването. И той паднал в боя. Сега заповедта на Пророка била мюсюлманите да се съберат на съвет и да си изберат командир. Но нямало време за избори. И мюсюлманите можели да отстъпят пред врага, който ги превъзхождал многократно. Но Халид бин Уалид, приемайки предложението на един свой приятел, грабнал знамето и продължил да се бие до падането на нощта. На следващия ден Халид отново поел командира на своята осакатена и уморена войска, но използвал военна хитрост. Той променил позициите на своите войници - тези които били отпред се разменили с тези отзад, а тези от десния фланг се разменили с онези от ляво. Освен това, те издигнали и някои лозунги. Враговете си помислили, че мюсюлманите получили подкрепления през нощта и се оттеглили изплашени. Халид спасил останките от войската си.

Пророкът бил добре информиран за станалото чрез откровение. Той събрал мюсюлманите в джамията. Когато се изправил да се обърне към тях очите му били овлажнели от сълзи. Той казал:

'Искам да ви кажа за армията, която тръгна от тук за сирийската граница. Тя се изправила срещу врага и започнала да се бие против него. Първо Заид, после Джаафар, а след това и Абдула бин Рауаха държали знамето. И тримата паднали

един след друг, биейки се храбро. Молете се за всички тях. След тях знамето било поето от Халид бин Уалид. Той се самоназначил. Той е меч сред мечовете на Бога. И така, той спаси мюсюлманската армия и сега се връща'. (Зад ал-Маад, том 1, и Зуркани)

Описанието, което Пророкът дал на Халид станало много популярно. Халид станал известен като Мечът на Бога'.

Тъй като приел Исляма по-късно, Халид често бил дразнен от други мюсюлмани. Веднъж той се скарал за нещо с Абд ал-Рахман бин Ауф. Ауф се оплакал от Халид на Пророка. Пророкът смърлил Халид и казал:

- Халид, ти досаждаш на човек, който служи на Исляма от Битката при Бадр. Искам да ти кажа, че даже да раздадеш злато тежи колкото Ухуд в служба на Исляма, ти няма да заслужиш Божия награда така както бин Ауф.

- Но те ме дразнеха, - казал Халид, - и аз трябваше да отговоря.

Като чул това, Пророкът се обърнал към другите и им казал:

- Не бива да дразните Халид. Той е меч сред мечовете на Бога, който остава изваден против неверниците.

Описанието на Пророка се изпълнило буквално няколко години по-късно.

При завръщането на Халид мюсюлманската армия, някои мюсюлмани от Медина описали завръщащите се войници като пораженци и хора без дух. Общата критика била, че те всички трябвало да загинат в бой. Пророкът смърлил критиците. Той казал, че войниците не били пораженци, нито пък им липсвал дух. Те били войници, които се връщали отново и отново, за да атакуват. Тези думи означавали много повече отколкото изглеждало на повърхността. Те предсказвали битки, които мюсюлманите щели да водят със Сирия.

ПРОРОКЪТ ПОТЕГЛЯ ЗА МЕКА С ДЕСЕТ ХИЛЯДИ ПОСЛЕДОВАТЕЛИ

През осмата година от Хиджра през месец Рамазан (декември 629 година от н.е.) , Пророкът тръгнал на онази последна експедиция, която окончателно установила Исляма в Арабия.

При Худайбийя мюсюлманите и неверниците се споразумели, че на арабските племена ще бъде позволено да се присъединят, както към неверниците, така и към Пророка. Те се споразумели също така, че в продължение на десет години и двете страни няма да воюват една срещу друга, освен ако едната страна не наруши пакта като нападне другата. Съгласно това споразумение племето Бану Бакр се присъединило към мекийците, докато племето куза - сключило съюз с мюсюлманите. Арабските неверници не уважавали много договорите, особено договорите с мюсюлманите. Случило се така, че между Бану Бакр и Куза имало неразрешени спорове. Бану Бакр се посъветвали с мекийците дали да не разчистят старите си сметки с Куза. Те обяснявали, че худайбийският договор вече бил подписан. Куза се чувствали сигурни, поради пакта си с Пророка. Следователно, сега било времето да се нападне Куза. Мекийците се съгласили. Заедно с Бану Бакр те нападнали съвместно през една нощ племето Куза и избили много от неговите мъже. Племето Куза изпратило четиридесет души на камили в Медина да съобщят на Пророка за това нарушение на споразумението. Те казали, че сега зависи само от Пророка дали ще потегли за Мека, за да отмъсти за това нападение. Делегацията се срещнала с Пророка и Пророкът им казал недвусмислено, че той считал техните нещастия като свои. Той посочил един облак, издигащ се на небето и казал:

- Като дъждовните капки, които виждате там, мюсюлманските войници ще се спуснат на ваша помощ.

Мекийците се разтревожили от новината за делегацията на Куза в Медина. Те изпратили Абу Суфиян спешно в Медина, за да разубеди мюсюлманите да не ги нападат. Абу Суфиян пристигнал в Медина и започнал да убеждава, че тъй като той не бил присъствал в Худайбия, мюсюлманите трябвало да подпишат нов мир. Пророкът решил, че ще бъде неразумно да отговори на такава молба. Абу Суфиян се развълнувал, отишъл в джамията и обявил:

- О, хора! Аз подновявам пред вас, от името на мекийците, нашите уверения за мир!. (Зуркани)

Жителите на Медина не разбрали тази реч затова те само се разсмели. Пророкът казал на Абу Суфиян:

- Твоето твърдение е едностранно и ние не може да го приемем.

Междувременно Пророкът изпратил вест до всички племена. Като се уверил, че те са готови и вече са потеглили, той помолил мюсюлманите от Медина да се въоръжат и подготвят.

На първи януари мюсюлманската армия потеглила на поход. На различни места по пътя им, към тях се присъединявали и други племена. Изминали само няколко дни от похода, когато войската навлязла в пущинака Фаран. Нейният брой

- точно както Пророкът Соломон предсказал много отдавна

- вече нараснал на десет хиляди. Докато тази армия напредвала към Мека, тишината наоколо изглеждала все по-зловеща за мекийците. Те убедили Абу Суфиян да отиде отново и да разбере какъв бил планът на мюсюлманите. Той бил на по-малко от един ден път от Мека, когато видял, че през нощта цялата пустош била осветена от безброй лагерни огньове. Пророкът наредил да бъдат запалени огньове пред всеки лагер. Ефектът от тези бушуващи огньове в тишината и мрака

на нощта бил поразителен.

- Какво може да бъде това? - попитал Суфиян своите спътници. - Да не би някаква армия да е паднала от небето? аз не знам да има толкова голяма арабска армия.

Те назовавали имената на някои племена и при всяко име Абу Суфиян казвал:

- Никое арабско племе или народ не може да има толкова голяма армия!

Докато Абу Суфиян и неговите приятели спорели така, от тъмнината се чул глас:

- Абу Ханзала! (Ханзала бил син на Абу Суфиян).

- Абас, ти ли си? - попитал Абу Суфиян.

- Да, армията на Пророка е наблизо. Действай бързо или те чака поражение и унижение, - отвърнал Абас.

Абас и Абу Суфиян били стари приятели. Абас настоял Абу Суфиян да го придружи на същото муле и да отидат при Пророка. Той хванал ръката на Абу Суфиян, издърпал го и го качил на своето муле. Пришпорвайки мулето, те скоро стигнали до лагера на Пророка. Абас се страхувал да не би Умар, който охранявал палатката на Пророка, да не се нахвърли на Абу Суфиян и да го убие. Но Пророкът взел предпазителни мерки като предупредил никой който забележи Абу Суфиян да не прави опит да го убива. Срещата впечатлила много Абу Суфиян. Той бил поразен от възхода настъпил в съдбата на Исляма. Това бил Пророкът, когото мекийците прогонили от Мека с един единствен приятел, който го придружавал. От тогава минали едва седем години, а ето че сега той чукал на портите на Мека с десет хиляди привърженици. Сега ролите били напълно разменени. Беглецът Пророк, кой-

то преди седем години избягал от Мека, страхувайки се за живота си, сега се завръщал в Мека и Мека не била в състояние да му се съпротивлява.

ПАДАНЕТО НА МЕКА

Абу Суфиян трябва да е мислел трескаво. Нима през тези седем години не станала удивително голяма промяна? И като водач на Мека какво можел да направи той сега? Да се съпротивлява ли или да се предаде? Разтревожен от такива мисли, той изглеждал зашеметен за външните наблюдатели. Пророкът видял, че мекийският водач е много развълнуван. Той казал на Абас да го отведе и да се погрижи за него за през нощта като обещал да се видят отново на другата сутрин. Абу Суфиян прекарал нощта при Абас. Сутринта те отишли при Пророка. Било време за ранните утринни молитви. Движението и суетенето, които Абу Суфиян видял в този ранен час, били необичайни за него. Той не познавал - а и никой мекиец не познавал - хора, които да стават толкова рано, колкото мюсюлманите, под влияние на дисциплината на Исляма. Той видял как всички мюсюлмани в лагера излизали за утринните си молитви. Някои вървели напред-назад, за да търсят вода за обредните измивания, други за да се погрижат молещите се за утринната служба. Абу Суфиян не можел да разбере тази дейност рано сутринта. Той бил изплашен. Нима имало някакъв нов план, предвиден да го стресне?

- Какво правят всички те? - попитал вцепенен той.

- Нищо страшно, - отговорил Абас. Те само се подготвят за утринната молитва.

Тогава, Абу Суфиян видял хиляди мюсюлмани, наредени зад Пророка, извършвайки всичките предписани движения и обреди по знак от Пророка - полу метани, пълни метани, изправяне и т.н. Абас бил на стража, така че можел да разговаря Абу Суфиян.

- А какво правят те сега? - попитал Абу Суфиян. - Всичко което прави Пророкът се повтаря и от другите.

- За какво си мислиш, Абу Суфиян? Това е само мюсюлманската молитва. Мюсюлманите са готови да направят всичко, което Пророкът им каже - например, да се откажат от храна и пиене.

- Наистина, - казал Абу Суфиян, - Виждал съм големи царски дворове. Виждал съм двора на Хозрос и на Кесаря, но никога не съм виждал хора, толкова предани на своя водач, колкото са мюсюлманите на своя Пророк. (Халбийя, том 2, стр.90)

Обзет от опасения и вина, Абу Суфиян продължил да пита Абас дали няма да помоли Пророка да прости на своя собствен народ - имайки предвид мекийците.

Когато ранните молитви завършили, Абас повел Абу Суфиян към Пророка.

Пророкът казал на Абу Суфиян:

- Нима все още не си разбрал, че никой не заслужава да му се молят, освен Аллах? Бог да накаже майка ми и баща ми. Ти винаги си бил добър, нежен и внимателен към твоите близки и роднини. И сега вече съм сигурен, че ако имаше някой друг, който да заслужава да му се молят, може би щеше да получим някаква помощ от него против теб.

- И нима все още не си разбрал, че аз съм Пратеник на Аллах?

- Нека Бог накаже майка ми и баща ми, но по този въпрос аз все още имам някои съмнения.

Докато Абу Суфиян се колебаел да признае Пророка за Пратеник на Бога, двама от неговите спътници, които излезли от Мека, за да извършат разузнаване за мекийците, станали мюсюлмани. Един от тях бил Хакимбин Хизам. Малко по-късно,

Абу Суфиян също приел Исляма, но вътрешната му убеденост дошла едва след превземането на Мека. Хаким бин Хизам попитал Пророка дали мюсюлманите ще унищожат своите собствени близки и роднини.

- Тези хора, - казал Пророкът, - бяха много жестоки към нас. Те извършиха много крайности и доказаха, че са коварни. Те нарушиха споразумението за мир, което подписаха в Худайбия и нападнаха свирепото племе Хуза. Те започнаха война на място, направено неприкосновено от Бога.

- Това е съвсем вярно, Пророко на Бога, нашите хора, постъпиха точно както казваш, но вместо да нападнеш Мека, ти би трябвало да нападнеш племето хауазин, - предложил Хаким.

- Племето хауазин също се прояви като жестоко и свирепост. Надявам се, че Бог ще ми помогне да осъществя три цели: покоряването на Мека, издигането на Исляма и разбиването на хауазин.

Абу Суфиян, който до тогава само слушал този разговор, сега попитал:

- Ако мекийците не извадят меч, ще имат ли мир?

- Да, - казал Пророкът. - Всеки който си остане у дома ще има мир.

- Но, Пророко на Бога, - намесил се Абас. - Абу Суфиян се бои много за себе си. Той иска да знае дали рангът и положението му сред мекийците ще бъдат уважени.

- Много добре, - казал Пророкът. - Онзи който потърси убежище в къщата на Абу Суфиян, ще има мир. Който влезе в Свещената Джамия, ще има мир. Онези които положат оръжията си, ще имат мир. Онези които затворят вратите си и си останат у дома, ще имат мир. Онези които потърсят убежище в къщата на Хаким бин Хизам, ще имат мир.

Като казал това, той извикал Абу Руайха и му връчил знамето на Исляма. Абу Руайха се бил побратимил с Билал, негърът-роб. Подавайки му знамето, Пророкът казал:

- Онзи който застане под това знаме, ще има мир.

В същото време, той наредил на Билал да върви пред Руайха и да обявява на всички, които се интересуват, че под знамето, носено от Абу Руайха, ще има мир.

ПРОРОКЪТ ВЛИЗА В МЕКА

Това решение било изпълнено с мъдрост. Когато мюсюлманите били преследвани в Мека, Билал, една от жертвите, бил влачен из улиците, вързан с въжета за краката. Мека не дала никакъв мир на Билал, а само физическа болка, унижение и позор. Колко ли много жадувал за отмъщение Билал на този ден? Да му се позволи да си отмъсти за жестокостите, понесени от него в Мека, било необходимо, но това трябвало да стане в рамките, определени от Исляма. Ето защо, Пророкът не позволил на Билал да извади меч си и да го забие във вратовете на предишните си преследвачи. Това щяло да бъде съвсем не-Ислямско. Вместо това, Пророкът предал на побратима на Билал знамето на Исляма и натоварил Билал със задължението да предлага мир на всички свои предишни преследвачи под знамето, носено от неговия побратим. В това отмъщение имало красота и трогателност. Трябва само да си представим картината как Билал марширувал пред побратима си и приканвал враговете си за мир. Неговото желание за отмъщение не може да е продължило дълго. То сигурно се е стопило, докато вървял напред, приканвайки мекийците към мир под знамето, носено от неговия побратим.

Докато мюсюлманите напредвали към Мека, Пророкът наредил на Абас да заведе Абу Суфиян и неговите приятели на едно място, от където те лесно могли да

наблюдават мюсюлманската армия, нейното поведение и внушителност. Абас направил така и от удобно място Абу Суфиян и неговите приятели наблюдавали марша на арабските племена, на чиято сила мекийците разчитали през всички тези години за заговорите си против Исляма. На този ден те марширували не като войници-неверници, а като войници на вярата. Сега те вдигали ислямски лозунги, а не лозунгите от езическите им дни. Те марширували под строй не за да сложат край на живота на Пророка, а за да пожертвуват живота си за него; не за да пролеят кръвта му, а да пролеят своята собствена за него. Тяхната амбиция през този ден не била да се противят на Посланието на Пророка и да спасят повърхностната солидарност на своя народ. Амбицията им била да разнесат до всички краища на света точно онова Послание, на което до тогава те се съпротивлявали. Амбицията им била да установят единството и солидарността на човека. Колона след колона преминавала, докато пред очите на Абу Суфиян минало племето Ашджа. Тяхната преданост към Исляма и самопожертвувателното им усърдие могли да се видят изписани на лицата им и да се чуят в техните песни и лозунги.

- Кои може да са тези? - попитал Абу Суфиян.

- Това е племето Ашджа.

Абу Суфиян погледнал изумен и казал:

- Та в цяла Арабия никой друг не е бил настроен по-враждебно към Мухаммад от тях?

Ние дължим това на милостта на Бога. Той променя сърцата на враговете на Исляма, тогава когато намери за добре, - казал Абас.

Последен се появил самият Пророк, заобиколен от колоните на ансарите и мухаджирините. Те трябва да са били около две хиляди, облечени с бронирани ризници. Храбрият Умар командвал техния марш. Тази гледка се оказала най-внушителна от всички. Тази войска като че ли преливала от преданост, решителност и усърдие. Когато очите на Абу Суфиян се спрели на тях, той бил напълно поразен.

- Кои са тези? - попитал той.

- Това са ансарите и мухаджирините, заобикалящи Пророка, - отговорил Абас.

- Никоя сила на земята не може да устои на тази армия, - казал Абу Суфиян и след това се обърнал по-конкретно към Абас:

- Абас, твоят племенник е станал най-силният цар в света.

- Ти все още си далече от истината, Абу Суфиян. Той не е цар; той е Пророк, Пратеник на Бога, - отвърнал Абас.

- Добре, добре, както кажеш ти; Пророк, а не цар, - съгласил се бързо Абу Суфиян.

Докато мюсюлманската армия преминавала покрай Абу Суфиян, командирът на ансарите Саад бин Убада забелязал Абу Суфиян и не можал да се сдържа да каже, че този ден Бог бил направил законно влизането им в Мека със сила и подлагането на курейшите на унижение.

Когато Пророкът минавал покрай него, Абу Суфиян повишил гласа си и се обърнал към Пророка:

- Нима ще позволиш клането на своите близки и роднини? Чух командирът на ансарите Саад и неговите спътници да казват така. Те казват, че днес ще бъде ден на клане. Святостта на Мека няма да отклони кръвопролитие и курейшите ще бъдат унижени. Пророко на Бога, ти си най-добрият, най-прощаващият и най-състрадателен от всички хора. Нима няма да простиш и забравиш каквото ти е било направено от твоя собствен народ?

Молбата на Абу Суфиян била чута. Същите тези мюсюлмани, които били обиждани и бити по улиците на Мека, които били лишени от собствеността си и прогонени от домовете си, започнали да изпитват съжаление към своите предишни мъчители.

- Пророко на Бога, - казали те. - Разкажете, които ансарите са чули за крайностите и жестокостите, извършени против нас, може да ги накарат да търсят отмъщение. Ние не знаем какво могат да направят те.

Пророкът разбирал това. Той се обърнал към Абу Суфиян и му казал:

- Онова което е казал Саад е напълно погрешно. Днес не е ден за клане. Днес е ден за прошка Курейшите и Каабата ще бъдат почетени от Бога.

Тогава той изпратил да повикат Саад и му наредил да предаде ансарското знаме на сина си Каис. (Хишам, том 2)

По този начин командването на ансарите преминало от ръцете на Саад в ръцете на Каис. Това било мъдра стъпка. Тя успокоила мекийците и спестила разочарование на ансарите. Каис, набожен младеж се ползвал с пълното доверие на Пророка. Една случка от последните му дни илюстрира набожния му характер. Когато Каис бил на смъртно легло, той се прощавал с приятелите си. Някои дошли, други не дошли. Той не можел да разбере това и попитал защо някои от приятелите му не дошли да го видят.

- Твоята щедрост беше обилна, - обяснил един. - Ти помагаше на нуждаещите се със заеми. Мнозина в този град са твои длъжници. Някои от тях може би се колебаят да дойдат да не би да поискаш от тях да си върнат дълга.

- Значи аз съм причината приятелите ми да не дойдат да ме видят. Моля ви се разгласете, че вече никой не дължи нищо на Каис.

След това съобщение, Каис имал толкова много посетители през последните си дни, че стълбата на къщата му се срутила.

Когато мюсюлманската войска преминала покрай тях, Абас казал на Абу Суфиян да побърза за Мека и да обяви на мекийците, че Пророкът идва и да им обясни как всички те могат да имат мир. Абу Суфиян стигнал в Мека с това послание за мир за своя град, но го посрещнала жена му Хинд, известна с омразата си към мюсюлманите. Тя била не само закоравял неверник, но и много смела жена. Тя хванала Абу Суфиян за брадата и повикала мекийците да убият страхливия й мъж. Вместо да призове своите съграждани да пожертвуват живота си в защита на града си и на честта си, той ги призовавал за мир.

Но Абу Суфиян виждал, че жена му се държи глупаво и казал:

- Това време мина. По-добре се прибери у дома и стой зад затворени врати. Аз видях мюсюлманската войска. Сега и цяла Арабия не може да я удържи.

Тогава той обяснил условията, при които Пророкът обещал мир на Мека. Като чули тези условия, мекийците се разбягали да търсят закрила в местата, посочени в прокламацията на Пророка. От тази прокламация били изключени единайсет мъже и четири жени. Престъпленията извършени от тях били много сериозни. Тяхната вина не била, че не повярвали или че взели участие във войните против Исляма, а че извършили нечовешки издевателства, които не могли да бъдат отминати с мълчание. Обаче, всъщност, само четирима души били осъдени на смърт.

Пророкът наредил на Халид бин Уалид да не разрешава никакво биене, освен ако мекийците започнали да се бият първо против мюсюлманите. Онази част в града, в която влязъл Халид, не била чула за предложението за мир. Мекийците разположени в тази част предизвикали Халид и го призовали на бой. Последвало сражение, в което загинали дванайсет или тринайсет човека. (Хишам, том 2, стр.217)

Халид бил човек с огнен темперамент. Някой, предупреден за този инцидент изтичал при Пророка с молба да спре Халид да не се бие. Ако Халид не спрял, казал този човек цяла Мека щяла да бъде изколена.

Пророкът изпратил да повикат Халид веднага и му казал:

- Не ти ли забраних да се биеш?

- Да, забрани ми, Пророко на Бога, но тези хора ни нападناха първи и започнаха да ни обстрелват със стрели. Известно време не предприех нищо и им казах, че не искаме да се бием. Но те не ме послушаха и не спряха. Тогава ние им отвърнахме и те се разпръснаха.

Това била единствената неприятна случка в този случай. По този начин Мека била покорена почти без кръвопролитие.

Пророкът влязъл в Мека. Попитали го къде ще се установи.

- Оставил ли ми е Акил някоя къща, в която да мога да живея? - попитал Пророкът.

Акил бил братовчед на Пророка, син на един негов вуйчо. По времето, когато Пророкът намерил убежище в Медина, роднините му продали всичкия му имот. Не останала къща, която Пророкът да можел да нарече своя собствена. Ето защо Пророкът казал:

- Ще се установя в Киф Бани Кинана.

Това било открито място. Някога, там се събрали курейшите и кинанците и се заклели, че ако Бану Хашим и Бану Абдал Муталиб не им предадели Пророка да се разправят с него, както си искат, те няма да имат никакво вземане-даване с тези две племена. Те нито щели да им продадат нещо, нито да купят нещо от тях. Именно след тази тържествена декларация, Пророкът, вуйчо му Абу Талиб, неговото семейство и последователи трябвало да потърсят убежище в долината на Абу Талиб и да понесат сурова блокада и бойкот, които продължили три години.

Следователно, мястото което Пророкът избрал за свое седалище било изпълнено със смисъл. Някога там се събрали мекийците и положили клетва, че ако Пророкът не им бъде предаден, те няма да бъдат в мир с неговото племе. Сега Пророкът бил дошъл на същото място. Все едно, че бил дошъл да каже на мекийците: Искяхте ме тука. Ето ме. Но не по начина, по който искахте вие. Вие ме искахте като ваша жертва, оставена напълно на вашата милост. Но аз съм тука със сила. Не само моите хора, но и цяла Арабия е с мене сега. Искяхте от моите хора да ме предадат на вас. Вместо това те ви предадоха на мен. Денят на тази победа бил понеделник. Денят, в който Пророкът и Абу Бакр напуснали пещерата Саур и тръгнали за Ме дина, също бил понеделник. На този ден, застанал на хълма Саур, Пророкът се обърнал към Мека и казал: Мека! Ти си ми по-скъпа от всяко друго място в света, но твоите хора не ме искат да живея тука.

Когато Пророкът влязъл в Мека, качен на камила си, Абу Бакр вървял с него държейки юздите. Докато вървял, Абу Бакр цитирал стихове от Сурата 'Ал Фатх' в която покоряването на Мека било предсказано преди много години.

РАЗЧИСТВАНЕ НА КААБАТА ОТ ИДОЛИ

Пророкът се отправил направо за Каабата и обиколил свещеното място седем пъти, качен на камила си. С тояга в ръка, той обиколил храма, който бил построен от Патриарха Аврам и неговият син Исмаел, за молене на Единия и Единствен Бог, но който бил оставен от неговите деца да западне и се превърне в светилище за идоли. Пророкът разбил един по един триста и шестдесетте идола в храма. Щом някой идол

паднел, Пророкът рецитирал стиха: Истината дойде и лъжата изчезна. Лъжата наистина изчезва бързо!' Този стих бил открит на Пророка преди той да напусне Мека, на път за Медина и е част от Главата Бани 'Израил'. В тази Глава се предсказвало бягството на Пророка и покоряването на Мека. Това е мекийска глава, факт признат дори от европейските писатели. Стиховете, които съдържат пророчеството за бягството на Пророка и последвалото покоряване на Мека са следните:

И кажи: О, Боже мой, направи влизането ми добро влизане и направи излизането ми добро излизане. И ми дари от Тебе сила, която да ми помогне!' и още: Истината дойде и лъжата изчезна. Лъжата наистина изчезва бързо!' (17:81-82).

Покоряването на Мека е предсказано тука във формата на молитва, на която бил научен Пророкът. Пророкът бива учен да влиза в Мека и да я напуска под добри предзнаменования; и за помощта на Бога в осигуряването на окончателна победа на истината над лъжата. Това пророчество се изпълнило буквално. Рецитирането на тези стихове от Абу Бакр било подходящо. То окуражило мюсюлманите и напомнило на мекийците, безполезността на боят им срещу истината и истинността на обещанията, дадени от Бога на Пророка.

С покоряването на Мека, Каабата била възвърната към функциите, за които тя била осветена преди много хиляди години от Пророка Аврам. Каабата отново станала храм за моленето на Единия и Единствен Бог. Идолите били разбити. Един от тях бил Хубал. Когато Пророкът ударил идола на Хубал с тоягата си и той паднал е се разбил на парчета, Зубаир погледнал към Абу Суфиян и с едва сдържана усмивка, му напомнил за Ухуд:

- Спомняш ли си денят, когато мюсюлманите стояха ранени и изтощени, а ти ги нараняваше допълнително като викаше: Слава на Хубал! Слава на Хубал! 'Хубал ли ви дари победата тогава? Ако е бил Хубал, виждаш до какъв край е довело това днес.

Абу Суфиян бил впечатлен и признал, че ако е имало някой друг Бог, освен Бога на Мухаммад, на тях можело да им бъде спестено унижението и поражението от този ден.

Тогава Пророкът наредил да бъдат изличени картините, които били нарисувани по стените на Каабата. Като наредил това, Пророкът казал два ракаата за молитва в знак на благодарност към Бога. След това се оттеглил в открития двор и казал още два ракаата за молитва. Задължението за изличаване на картините се паднало на Умар. Той изличил всички други картини освен тази на Аврам. Когато Пророкът се върнал да провери и заварил портретът на Аврам непокътнат, той попитал Умар защо го е запазил. Нима не си спомнял свидетелството на Корана, че Аврам не бил нито евреин, нито християнин, а верен и покорен мюсюлманин? (3:68).

Щяло да бъде обида за паметта на Аврам, голям привърженик на Единството на Бога, ако неговият портрет останел на стената на Каабата. Това било все едно да се молят на Аврам наравно с Бога.

Това било паметен ден, ден изпълнен с Божии Знамения. На Пророка били дадени обещания по време, когато тяхното сбъждане изглеждало невъзможно, но най-после били изпълнени. Пророкът бил центъра на преданост и вяра. В него и чрез него, Бог явявал Себе Си и показвал Своя лик, така да се каже отново и отново. Пророкът изпратил да донесат вода от извора Замзам. Той отпил малко от нея, а с останалата извършил обредните измивания. Мюсюлманите били толкова предани на Пророка, че те не позволили нито капка от тази вода да падне на земята. Те поемали водата в шепата си и мокрели телата си с нея; на такава почит го имали те. Езичниците, които били свидетели на тези сцени на преданост повтаряли отново и отново, че те никога

не били виждали никой земен цар, на когото неговият народ да бил толкова предан. (Халбийя, том 3, стр.99)

ПРОРОКЪТ ПРОЩАВА НА СВОИТЕ ВРАГОВЕ

Като изпълнил всички ритуали и задължения, Пророкът се обърнал към мекийците и казал:

- Сега вие виждате колко верни се оказаха обещанията на Бога. Сега кажете ми какво наказание трябва да получите за жестокостите и престъпленията извършени срещу онези, чиято единствена вина е, че ви призовавах да се молите на Единия и Единствен Бог.

На това, мекийците отговорили:

- Ние очакваме да се отнесеш така както Йосиф се отнесъл към своите съгрешили братя.

По едно многозначително съвпадение, мекийците използвали в молбата си за прошка точно онези думи, които Бог използвал в Сурата 'Юсуф' на Корана, десет години преди покоряването на Мека. В нея, на Пророка се казвало, че той трябвало да се отнесе към мекийските мъчители така както Йосиф се отнесъл към своите братя. Като помолили за отношението, което Йосиф възприел спрямо своите братя мекийците признали, че Пророкът на Исляма е също като Йосиф и така както Йосиф бил дарен с победа над своите братя, Пророкът бил дарен с победа на мекийците. Като чул молбата на мекийците, Пророкът заявил веднага:

- За Бога, вие няма да получите никакво наказание и никакъв упрек днес!. (Хишам)

Докато Пророкът бил зает с изразяването на своята благодарност към Бога и с изпълнението на други религиозни задължения в Каабата, и докато се обръщал към мекийците, обявявайки своето решение да прости и забрави, в умовете на някои ансари, мединските мюсюлмани, възникнали съмнения. Някои от тях били смутени от сцените на завръщане у дома и помиряване, на които те станали свидетели при завръщането на мекийските мюсюлмани в Мека. Разделял ли се Пророкът с тях, неговите приятели в беда, които му осигурили първия дом на Исляма. Нима Пророкът щял да се установи в Мека, градът, от който той трябвало да избяга, за да спаси живота си. Такива опасения не били без основание сега, когато Мека била покорена, а неговото собствено племе приело Исляма. Пророкът можел да пожелае да се установи там. Бог уведомил Пророка за тези опасения на ансарите. Той повдигнал глава, погледнал към ансарите и казал:

- Вие изглежда си мислите, че Мухаммад е развълнуван от любовта на своя град и от връзките, които го свързват с неговото племе.

- Вярно е, - казали ансарите, - ние наистина си мислим за това.

Вие знаете ли кой съм аз? - попитал Пророкът. - Аз съм Слуга на Бога и Негов Пратеник. Как мога да се отрека от вас? Вие ме подкрепяхте и жертвахте живота си тогава, когато Вярата в Бога нямаше никаква земна подкрепа. Как мога да се откажа от вас и да се установя някъде другаде? Не, ансари, това е невъзможно! Аз напуснах Мека заради Бога и аз не мога да се завърна в нея. Аз ще живея и умра при вас.

Ансарите били трогнати от такъв уникален израз на обич и лоялност. Те съжалили за недоверието си към Бога и към Неговия Пророк, разплакали се и помолили за прошка. Обяснили, че нямало да бъдат спокойни, ако Пророкът напуснел техния град и отидел някъде другаде. Пророкът обяснил, че опасенията им били понятни и че след тяхното обяснение, Бог и Неговият Пророк били убедени в тяхната невинност и приемали тяхната искреност и лоялност.

Как ли са се чувствали мекийците в това време? Наистина, те не пролели сълзи на преданост, но сърцата им трябва да са били изпълнени със съжаление и разкаяние. Защото, нима те не били изхвърлили със собствените си ръце скъпоценния камък, който бил намерен в собствения им град? И те имали още по-големи основания за съжаление, защото след като се върнал в Мека, Пророкът решил пак да я напусне, за да живее в Медина.

ИКРИМА СТАВА МЮСЮЛМАНИН

От онези които не влизали в общата амнистия, на някои било простено по препоръка на Съратниците. Сред онези, на които било простено по този начин бил и Икрима, син на Абу Джахал. Жената на Икрима била мюсюлманка по душа. Тя помолила Светия Пророк да му прости. Пророкът му простил. В това време Икрима се опитвал да избяга в Абисиния. Жена му го последвала и го настигнала, когато вече се готвел да се качи на един кораб. Тя го упрекнала:

- Нима бягаш от един толкова добър човек, колкото е Светият Пророк?

Икрима бил удивен и я попитал дали наистина смятала, че Пророкът ще му прости. Жена му го уверила, че Пророкът щял да прости дори на него. Всъщност тя вече била получила прошката му. Икрима се отказал от плана си да избяга в Абисиния и се върнал да се срещне с Пророка.

- Разбрах от жена си, че си простил дори на такъв като мен, - казал му той.

- Жена ти е права. Аз ти простих, - казал Пророкът.

Икрима решил, че човек, който прощава дори на смъртните си врагове, не може да бъде лъжлив. Ето защо той заявил вярата си в Исляма:

- Аз съм свидетел, че Бог е Един и че няма равни на Него и аз съм свидетел, че ти си Негов Слуга и Негов Пратеник.

Като казал това, Икрима навел глава от срам. Пророкът го утешил:

- Икрима, аз не само ти простих, но и като доказателство за уважението ми към теб, реших да ти позволя да ме помолиш за каквото и да е което мога да дам.

Икрима отговорил:

- Не мога да поискам нищо повече или по-добро от теб освен да се помолиш на Бога за мен и да Го помолиш да ми прости за всички злини и крайности, които съм ти причинил.

Като чул тази молба, Пророкът се помолил веднага на Бога с думите:

- Боже мой, прости на Икрима за враждебността, която е изпитвал към мен. Прости му за обидите, излезли от устните му.

След това Пророкът се изправил и метнал плаща си върху Икрима като казал:

- Който и да дойде при мен, вярвайки в Бога е един с мен. Моята къща е толкова негова, колкото и моя.

Приемането на Исляма от Икрам сбъдвало едно пророчество, което Светият Пророк направил преди много години. Веднъж, обръщайки се към своите Съратници бил казал:

- Имам видение, че се намирам в Рая. Там виждам чепка грозде. Когато попитах за кого е гроздето, някой отговори: За Абу Джахал!

Споменавайки за това видение, когато Икрима приел Исляма, Пророкът казал, че отначало той не бил разбрал видението. Как може Абу Джахал, смъртния враг на вярващите, да влезе в Рая и дори да има чепка грозде подготвена за него.

-Но сега, - казал Пророкът, - аз разбирам своето видение. Чепката грозде е предназначена за Икрима Само че, вместо сина ми беше показан бащата, разместване, което е обичайно за видения и сънища. (Хадбийя, том 3, стр.104)

Сред лицата, които било наредено да бъдат екзекутирани като изключение от общата амнистия, бил и един, който бил отговорен за жестокото убийство на Зайнаб, дъщеря на Пророка. Името на този човек било Хабар. Той отрязал ремъците на камилата на Зайнаб, поради което Зайнаб паднала на земята и тъй като била бременна, пометнала. Малко по-късно умряла. Това било едно от нечовешките престъпления, извършени от него и за което той заслужавал смърт. Сега, този човек дошъл при Пророка и казал:

-Пророко на Бога, аз избягах от теб и отидох в Иран, но там ми дойде мисълта, че Бог ни освободи от нашите езически вярвания и ни спаси от духовна смърт. Вместо да ходя при други и да търся убежище при тях, защо да не отида при самия Пророк, да призная греховете си и да го помоля за прошка?

Пророкът бил трогнат и казал:

-Хабар, щом Бог е посял в душата ти любовта към Исляма, как мога аз да откажа да ти простя? Прощавам ти всичко, което си направил преди това.

Човек не може да опише подробно жестокостите, извършени от тези хора против Исляма и мюсюлманите. И все пак колко лесно им простил Пророкът! Този дух на прощаване превърнал и най-коравосърдечните му врагове в хора предани на Пророка.

БИТКАТА ПРИ ХУНАЙН

Влизането на Пророка в Мека било внезапно. Племената в околностите на Мека, особено тези на юг, не разбрали за това събитие, докато не минало известно време. Като чули за това, те започнали да събират войска и да се подготвят за битка с мюсюлманите. Имало две племена, 'хауазин' и 'такиф', които били необичайно горди от своите доблестни традиции. Те се събрали заедно на съвет и избрали Малик ибн Ауф за свой водач. Тогава те поканили околните племена да се присъединят към тях. Сред поканените племена било и Бану Саад . Дойката на Пророка, Халима, била от това племе и като дете, Пророкът живял сред тях. Мъжете от това племе се вдигнали на оръжие и тръгнали към Мека, вземайки със себе си своите семейства и лични вещи. Попитани защо направили така, те казали, че това ще напомня на войниците, че ако обърнат гръб и побягнат, техните жени и деца ще бъдат пленени, а вещите им - плячкосани. Толкова силна била решимостта им да се бият против мюсюлманите и да ги унищожат. Тази войска се спуснала в долината Аутас - най-подходящата база за битка, с нейните обилни естествени убежища, изобилие на фураж и вода и удобства за движение на кавалерията. Когато Пророкът разбрал за това, той изпратил Абдула бин Аби Хадрад, за да докладва за положението. Абдула докладвал , че там има съсредоточаване на войски и че те били решени да убиват и да бъдат убити. Племето било известно с изкуството си на стрелци с лък, а базата, която били избрали им давала голямо предимство. Пророкът се обърнал към Сафуан, един преуспяващ мекийски вожд и го помолил да му даде в заем броня и оръжия. Сафуан отговорил:

- Ти изглежда искаш да ми окажеш натиск и си мислиш, че ще ме сплашиш с нарастващата си власт за да ти дам всичко каквото поискаш?

Пророкът отговорил:

- Ние не искаме да заграбим нищо. Ние искаме само да ни дадеш тези неща в заем а ние сме готови да ти дадем подходяща гаранция.

Сафуан бил доволен и се съгласил да им даде искания заем. Общо той им дал сто брони и подходящ брой оръжия. Пророкът взел в заем три хиляди копия от своя братовчед Науфал бин Нарит и около три хиляди дирхама от Абдула бин Рабийя. (Муата, Муснад и Халбийя)

Когато мюсюлманската армия потеглила към Хауазин, мекийците изразили желание да се присъединят на страната на мюсюлманите. Те не били мюсюлмани, но се били съгласили да живеят под мюсюлмански режим. Следователно, две хиляди мекийци се присъединили към мюсюлманите. По пътя, те минали покрай прочутия арабски храм, Дхат Ануат. Там имало едно старо хинапово дърво, свещено за арабите. Когато арабите купували оръжия, те отивали първо в Дхат Ануат и ги окачвали в храма, за да получат благословията му за оръжията им. Когато мюсюлманската армия минала покрай този храм, някои от войниците казали:

- Пророко на Бога, и за нас трябва да има Дхат Ануат.

Пророкът не одобрил това и казал:

- Вие говорите като последователи на Мойсей. Когато Мойсей отивал в Канаан, неговите последователи видели как хората се молят на идоли и казали на Мойсей: О, Мойсей, направи и за нас един такъв бог, каквито си имат те!' (7:139).

ПРОРОКЪТ НА БОГА ВИ ПРИЗОВАВА

Пророкът карал мюсюлманите винаги да помнят, че Аллах е Велик и да се молят на Него да ги спаси от суеверията на по-ранни народи. Преди мюсюлманската армия да стигне до Хунайн, племето 'хауазин' и неговите съюзници вече били подготвили няколко засади от които да нападнат мюсюлманите, подобно на бункерите и маскираните артилерийски позиции в съвременната войска. Те издигнали стени около своите засади. Зад тези стени се криели войници, готови да нападнат мюсюлманите. Те оставили само тесен проход през който да минат мюсюлманите. По-голямата част от вражеската армия била скрита зад тези засади, докато малка част от армията се строила в редици пред своите камили. Мюсюлманите си мислели, че броят на врага не бил по-голям от онова, което можели да видят. Ето защо, те напреднали и нападнали. Когато те напреднали достатъчно и скритият враг се уверил, че могат да нападнат мюсюлманите лесно, войниците застанали пред камилите си и нападнали центъра на мюсюлманската война, докато скритите стрелци ги обсипвали с дъжд от стрели по фланговете. Мекийците, които се присъединили, за да проявят храбростта си, не можали да устоят на тази двойна атака от врага. Те побягнали към Мека. Мюсюлманите били свикнали с трудни положения, но когато две хиляди войници, качени на коне и камили започнали да си пробиват път през мюсюлманските редици, животните на мюсюлманите също се изплашили. Настъпила паника в цялата армия. Имало натиск от всички страни, което довело до всеобщо бягство. Само Пророкът и дванадесет Съратници останали по местата си. Имало и още стотина други Съратници, но те били на известно разстояние от Пророка. Само дванадесет заобикаляли Пророка. Един Съратник твърди, че той и неговите приятели направили всичко възможно да насочат животните си към бойното поле. Но животните им били изплашени от хаоса създаден от животните на мекийците. Всички усилия изглеждали безполезни. Те дърпали юздите им, но животните отказвали да се подчинят. Понякога те завъртвали главите на животните до там, че главите им почти се докосвали до опашките им. Но когато пришпорвали животните си към бойното поле, те не искали да мръднат. Вместо това, те започвали да се отдалечават от него.

- Сърцата ни биеха уплашено, - казва този Съратник. - Но не можеше да направим нищо.

В такова положение се намирали Съратниците. Самият Пророк стоял с шепа хора, изложен на стрелите от три страни. Зад тях имало само един тесен проход през който могли да минат само няколко души наведнъж. В този момент Абу Бакр слязъл от своето животно и като хванал юздите на мулето на Пророка и казал:

- Пророко на Бога, хайде да се оттеглим за малко и да оставим мюсюлманската армия да се съвземе.

- Пусни юздите на мулето ми, Абу Бакр, - казал Пророкът. И с тези думи той пришпорил животното напред в прохода от чиито две страни били разположени засадите, от които стреляли стрелците с лъкове. Когато пришпорил мулето си, Пророкът казал:

- Аз съм Пророк. Аз не съм самозванец. Аз съм син на Абд ал-Муталиб. (Бухари)

Тези думи, изречени по време на крайна опасност лично за него са изпълнени със смисъл. Те подчертават факта, че Пророкът бил истински Пророк, действителен Пратеник на Бога. Като подчертал това, той искал да каже, че не се страхувал от смъртта или от пропадане на неговата кауза. Но ако, въпреки че бил притиснат от всякъде от стрелци, той останел жив, мюсюлманите не бивало да му приписват никакви божествени качества. Защото той бил човешко същество, син на Абд ал-Муталиб. Колко внимателен бил Пророкът да внуши на своите последователи разликата между вяра и суеверие. След като произнесъл тези паметни думи, Пророкът изпратил да повикат Абас. Абас имал много силен глас.

- Абас! Повиши гласа си и напомни на мюсюлманите за клетвата, която дадоха под дървото в Худайбия и на какво бяха научени по време на откровението на Сурата 'Бакара'. Кажи им, че Пророкът ги призовава.

Абас извисил силния си глас. Посланието на Пророка се стоварило като мълния не върху глухи уши, а върху широко отворени уши. То имало ефект на електричество. Същите Съратници, които до тогава виждали, че са безсилни да накарат животните се да тръгнат към бойното поле, изпитали чувството, че те вече не се намират на този, а са на онзи свят, изправени пред Бога в Деня на Страшния Съд. Гласът на Абас им прозвучал не като неговият собствен, а като гласът на ангел, призоваващ ги да дадат сметка за своите дела. Тогава нищо вече не можело да ги спре да се насочат отново към битката. Много от тях слезли от конете и камилите си и само с меч и щит се втурнали в битката, оставяйки животните си да ходят, където си искат. Други слезли от животните си, отрязали главите им и се втурнали пеша към Пророка. Твърди се, че в този ден ансарите се втурнали към Пророка с бързината, с която камилата-майка или кравата-майка тича към малкото си, когато чуе вика му. Не след дълго, Пророкът бил заобиколен от Съратници, главно ансари. Врагът отново претърпял поражение.

Присъствието на Абу Суфиян до Пророка в този ден било много голямо Божие Знамение, Знамение за силата на Бога, от една страна, и за пречистващия пример на Пророка от друга страна. Само няколко дни преди това Абу Суфиян бил кръвожаден враг на Пророка и командир на кръвожадна армия, решена да унищожи мюсюлманите. Но тук, на този ден, Абу Суфиян стоял до Пророка като приятел, последовател и Съратник. Когато вражеските камили започнали да бягат панически, Абу Суфиян, мъдър и опитен командир, видял, че и неговият собствен кон можел да се изплаши. Той слязъл бързо от него и като хванал поводите на мулето на Пророка, тръгнал пеша. Със сабя в ръка, той вървял отстрани на Пророка решен да не позволи на никого да се приближи до Пророка без преди това да бъде нападат и убит. Пророкът наблюдавал тази промяна у Абу Суфиян с удоволствие и удивление. Той се замислил за това ново доказателство за силата на Бога. Само преди десет или петнайсет дни, този човек събирал войска, за да сложи край на Движението на Исляма. Но била настъпила промяна. Дотогавашният вражески командир сега стоял

до страната на Пророка като обикновен пехотинец, държейки поводите на мулето му и решен да умре заради него. Абас забелязал удивлението в очите на Пророка и казал:

- Пророко на Бога! Това е Абу Суфиян, син на твой вуйчо и следователно твой братовчед. Нима не си доволен от него?

- Доволен съм, - казал Пророкът. - И се моля на Бога да му прости за всички злини, които е извършил.

После като се обърнал към самия Абу Суфиян казал:

- Братко!

Абу Суфиян не можал да сдържи чувствата, които преливали в душата му. Той се навел и целунал крака на Пророка в стремето, което държал. (Халбийя)

След Битката при Хунайн, Пророкът върнал военните снаряжения, които бил взел в заем. Когато ги връщал, той компенсирал многократно онези, от които ги бил взел. Онези които му отпуснали заема били трогнати от грижата и разбирането проявени от Пророка при връщането на материалите и при компенсирането. Те почувствували, че Пророкът не бил обикновен човек, а човек, чийто пример стоял високо над другите. Не е за учудване, че Суфиян приел Исляма веднага.

ЕДИН ЗАКЛЕТ ВРАГ СТАВА ВЕРЕН ПОСЛЕДОВАТЕЛ

Битката при Хунайн винаги напомня на историците за една друга случка, която станала, докато се водело сражението. Шайба, жител на Мека и служител на Каабата, взел участие в битката на страната на врага. Той казва, че в тази битка имал само една цел - когато двете армии се сблъскат, да потърси удобен случай да убие Пророка. Той бил решил, че даже и целият свят да се присъедини към Пророка (да не говорим за Арабия), той ще се изправи и ще продължава да се противопоставя на Исляма. Когато боят бил в разгара си, Шайба извадил меча си и започнал да напредва против Пророка. Но когато се приближил, нервите му изневерили. Решителността му започнала да го напуща.

- Когато се приближих до Пророка, - казал Шайба, - имах чувството, че виждам някакъв пламък, който заплашва да ме погълне. И тогава чух гласа на Пророка да казва: Шайба, приближи се до мен! Когато се приближих, Пророкът прекара ръката си пред гърдите ми с много обич и каза: "Боже, освободи Шайба от всички сатанински мисли!".

От това малко докосване с обич, Шайба се променил. Цялата му омраза и враждебност се изпарили и от този момент нататък, за Шайба Пророкът му станал по-скъп от всички други на света. Щом Шайба се променил, Пророкът го приканил да излезе напред и да се бие.

- В този момент, - казал Шайба, - имах само една мисъл и тя беше да умра заради Пророка. Дори и баща ми да се беше изпречил на пътя ми, аз нямаше да се поколебая нито за миг да забия меча си в гърдите му. (Халбийя)

Тогава Пророкът потеглил към Тааиф, градът, в който го замервали с камъни и го прогонили. Пророкът обсадил града, но приемайки предложението на някои приятели, се отказал от обсадата. По-късно, жителите на Тааиф се присъединили доброволно към Исляма.

ПРОРОКЪТ РАЗПРЕДЕЛЯ ПЛЯЧКАТА

След покоряването на Мека и победата при Хунайн, Пророкът бил изправен пред задачата да разпределя парите и вещите, платени за откуп или изоставени на бойното поле от врага. Ако трябвало да се следва обичая, тези пари и вещи трябвало да бъдат разпределени между мюсюлманските войници, които взели участие в тези схватки. Но в този случай, вместо да ги разпредели между мюсюлманите, Пророкът ги разпределил между мекийците и хората, които живеели около Мека. Тези хора все още предстояло да покажат склонност към вярата. Много от тях все още я отричали, в онези, които я били приели, все още били нови в нея. Те нямали представа колко самопожертвувателни и самоотричащи се могат да станат хората след като приемат Исляма. Но вместо да се поучат от примера на саможертва и себеотрицание, който виждали, вместо да отвърнат със същото на доброто отношение, което получавали от мюсюлманите, те ставали все по-алчни и все по-грабливи. Исканията им започнали да се увеличават. Те се стълпили около Пророка, притиснали го в едно кътче под едно дърво а плащат му паднал скъсан от раменете му. Накрая, Пророкът казал на тълпата:

- Нямам какво повече да дам. Ако имах, щях да ви го дам. Аз нито съм скъперник, нито съм свидливец. (Бухари, Главата за Фарад ал-Хумз)

После като отишъл до камилата си и отскубал един косъм от нея, той казал на тълпата:

- От тези пари и вещи, аз не искам нищо, дори толкова, колкото и един косъм. Само че, аз трябва да имам една пета и това е за държавата. Това е частта, която арабският обичай винаги е приемал за правилна и справедлива. Тази пета няма да бъде похарчена за мене. Тя ще бъде похарчена за вас и за вашите нужди. Запомнете, че онзи който присвои или използва неправилно обществени пари, ще бъде унижен о очите на Бога в Деня на Страшния Съд.

Злонамерени критици твърдят, че Пророкът копнеел да стане цар и да има царство. Но представете си го заобиколен от долна тълпа, когато е вече цар. Ако той копнеел да стане цар и да си има царство, щял ли да се отнесе към тълпа просяци така както се отнесъл към тази мекийска тълпа? Щял ли да се съгласи да го обгради тълпа, както станало? Щял ли да спори и обяснява? Само Пророци и Пратеници на Бога могат да дадат такъв пример. Цялата плячка, парите и ценните вещи които трябвало да бъдат разпределени, били разпределени между заслужаващите това и между бедните. Останали само недоволните, които се стълпили около него и протестирали против разпределението, обвинявайки Пророка в несправедливост.

Някой си Дул Хауайзира се приближил до Пророка и казал:

- Мухаммад, аз съм свидетел какво правиш!

- И какво правя аз? - попитал Пророкът.

Извършваш несправедливост, - казал той.

- Тежко ти! - казал Пророкът. - Ако аз мога да бъда несправедлив, тогава няма никой на лицето на земята, който да може да бъде справедлив. (Муслим, Китаб ал-Закат)

Истинските правоверни били изпълнени с гняв. Когато Дул се отдалечил, някои от тях казали:

- Този човек заслужава смърт. Ще ни разрешиш ли да го убием?

- Не! - казал Пророкът. - Ако той спазва нашите закони и не извършва никакви видими престъпления, как може да го убием?

- Но, - казали правоверните, - когато един човек казва и прави едно нещо, а желае и вярва в друго, нима не заслужава и с него да се отнесат така?

- Аз не мога да се разправам с хората в зависимост от това какво има в сърцата им. Бог не ме е натоварил с това. Мога да се разправам с тях само за онова което казват и вършат.

И Пророкът продължил да говори на правоверните като им казал, че един ден този човек и неговите роднини ще вдигнат бунт против Исляма. Думите на Пророка се сбъднали. По времето на Али, Четвъртият Халиф на Исляма, този човек и негови приятели вдигнали бунт против него и станали водачи на заклеямената от всички секта 'хауаридж' в Исляма.

След като се справил с Хауазин, Пророкът се завърнал в Медина. Това било още един голям ден за нейните жители. Първият голям ден за тях бил, когато Пророкът пристигнал в Медина като бежанец от преследванията на мекийците. На втория голям ден, Пророкът влязъл отново в Медина, изпълнен с радост и осъзнавайки решението си и обещанието си да направи Медина свой дом.

МАШИНАЦИИТЕ НА АБУ АМИР

Сега трябва да се насочим към действията на някой си Абу Амир Мадани. Той бил от племето 'хазрадж'. Поради дългите си контакти с евреи и християни, той придобил навика за мълчалива размисъл и гласно повтаряне на имената на Бога. Поради този му обичай, той бил известен като Абу Амир, Отшелника. Обаче, той не бил християнин по вяра. Когато Пророкът отишъл в Медина след Хиджра, Абу Амир избягал от Медина в Мека. Когато най-после Мека също се поддала на нарастващото влияние на Исляма, той започнал да крои нова интрига срещу Исляма. Той променил името си и обичайното си облекло и се установил в Каба, едно село близо до Медина. Тъй като дълго време го нямало и променил както външността си така и облеклото си, жителите на Медина не го познали. Познали го само онези лицемери, с които поддържал тайни връзки. Той се доверил на лицемерите от Медина и с тяхна помощ планирал да отиде в Сирия и да настрои и провокира християнските управници и арабите-християни да нападнат Медина. Докато бил зает със зловещата си мисия на север, той планирал създаването на недоволство в Медина. Неговите колеги, лицемерите, трябвало да разпространят слухове, че Медина щяла да бъде нападната от сирийски войски. В резултат на този двоен заговор, Абу Амир се надявал, че мюсюлманите и сирийските християни ще започнат война помежду си. Ако този заговор не успеел, той се надявал, че самите мюсюлмани щели да бъдат провокирани да нападнат Сирия. Дори и тогава, между мюсюлманите и сирийците можело да започне война и Абу Амир щял да има нещо, на което да се радва. За да изпълни плана си, той отишъл в Сирия. Докато го нямало, лицемерите в Медина - съгласно плана си - започнали да разпространяват слухове, че били забелязани кервани, които идвали да нападнат Медина. Когато не се появил никакъв керван, те измислили някакво оправдание.

ЕКСПЕДИЦИЯТА ДО ТАБУК

Тези слухове станали толкова упорити, че Пророкът решил, че си заслужава да поведе лично мюсюлманска войска против Сирия. Това били трудни времена. Арабия страдала от глад. Реколтата от предишната година била слаба и не достигали както зърнени храни, така и плодове. А времето за новата реколта още не било дошло. Било краят на септември или началото на октомври, когато Пророкът потеглил на тази мисия. Лицемерите знаели, че слуховете били тяхна собствена измислица. Те знаели също така, че техният план бил да провокират мюсюлманите да нападнат сирийците, ако сирийците не нападнали мюсюлманите. И в двата случая, един

конфликт с великата Византийска империя, щял да доведе до унищожаването на мюсюлманите. Урокът от Мута бил все още пресен в паметта му. При Мута мюсюлманите трябвало да се изправят пред такава огромна армия, че те успели да се оттеглят голяма трудност. Лицемерите се надявали да подготвят втора Мута, в която самият Пророк можел да загине. Докато разпространявали слухове за нападението на сирийците, лицемерите положили всички усилия да внушат страх у мюсюлманите. Сирийците можели да съберат много големи армии, срещу които мюсюлманите не можели да се надяват да устоят. Те убеждавали мюсюлманите да не вземат участие в конфликта със Сирия. Техният план бил: от една страна, да провокират мюсюлманите да нападнат Сирия, а - от друга страна - да ги разубедят да тръгнат срещу Сирия в многобройни формации. Те искали мюсюлманите да тръгнат на война срещу Сирия и да претърпят пълно поражение. Но веднага щом Пророкът обявил своето намерение да поведе тази нова експедиция, сред мюсюлманите настъпил голям ентузиазъм. Те тръгнали напред готови на саможертва в името на своята вяра. Мюсюлманите били зле подготвени за война в такъв мащаб. Хазната им била празна. Само по-заможните мюсюлмани имали средства да платят за войната. Отделни мюсюлмани се надпреварвали един с друг в духа на пожертвувания заради своята вяра. Твърди се, че когато експедицията вече се подготвяла и Пророкът апелирал за средства, Усман дал голяма част от своето богатство. Твърди се, че неговият принос бил около хиляда златни динара, което се равнява на около 25,000 рупии. Други мюсюлмани също направили пожертвувания, в зависимост от своите възможности. Бедните мюсюлмани също помогнали с каквото можели - животни за езда, мечове и копия. Преобладавал ентузиазъм. По това време в Медина се намирала група мюсюлмани, които се били преселили от Йемен. Те били много бедни. Някои от тях отишли при Пророка и предложили услугите си за тази експедиция. Те казали:

- О, Пророко на Бога, вземи ни със себе си! Ние не искаме нищо друго освен необходимото, за да тръгнем.

В Корана се споменава за тези мюсюлмани и за тяхното предложение със следните думи:

Нито против онези които, когато дойдоха при теб, за да ги закараш, а ти им каза: Аз не мога да ви закарам', те се върнаха с очи, преливащи от сълзи, от скръб, че не могат да намерят нещо, което да могат да похарчат' (9:92).

Сиреч, не могат да бъдат обвинени онези, които не взели участие във войната, защото нямали средства и които се обърнали към Пророка да им осигури средства за придвижване до бойното поле. Пророкът не можел да им осигури средства за придвижване и те се почувствували разочаровани, знаейки, че са бедни и не можели да допринесат с нищо за войната между мюсюлманите и сирийците. Абу Муса бил водачът на тази група. Когато го попитали какво искат те, той казал:

- Ние не искахме камили или коне. Ние само казахме, че нямаме обувки и не можем да изминем това разстояние боси! Ако само имахме обувки, ние щяхме да отидем пеша и да вземем участие във войната заедно с нашите събратя мюсюлмани.

Докато тази армия пътувала към Сирия и мюсюлманите още не били забравили за онова, което понесли при Мута, всеки мюсюлманин бил изпълнен с безпокойство, що се отнасяло до сигурността на Пророка. Жените от Медина също изпълнили своята роля. Те непрекъснато насърчавали мъжете и синовете си да вземат участие във войната. Един Съратник, който се намирал извън Медина се завърнал, когато Пророкът вече бил тръгнал с армията си. Този Съратник влязъл в къщата си и очаквал, че жена му ще го посрещне с обичта и чувствата на жена, виждаща мъжа си след дълго негово отсъствие. Той заварил жена си седнала на двора и отишъл да я

прегърне и целуне. Но жена му вдигнала ръце и го отблъснала. Удивеният съпруг погледнал жена си и казал:

- Така ли се отнасяш към човек, който се връща у дома си след дълго отсъствие?

- Не те ли е срам? - казала жена му. - Пророкът на Бога заминава на опасна експедиция, а ти се готвиш да се любиш с жена си? Твой дълг е да отидеш на бойното поле. А ние ще се погрижим за останалото.

Твърди се, че този Съратник излязъл от къщата си веднага, качил се на коня си и потеглил в галоп след Пророка. На около три дена път, той настигнал мюсюлманската армия.

Неверниците и лицемерите вероятно си мислели, че като действувал на основата на слухове, измислени и разпространявани от тях, той ще се нахвърли на сирийските армии без да се замисли. Те забравили, че Пророкът искал да даде пример на поколения за всички бъдни времена. Когато наближил Сирия, Пророкът спрял и изпратил хора в различни посоки да проверят и да му докладват за положението. Те се върнали и докладвали, че никъде не се забелязвали съсредоточения на сирийци. Пророкът решил да се върне, но се забавил няколко дена като през това време подписал споразумения с някои от племената по границата. Нямаło война и нямаło сражения. Експедицията продължила два месеца и половина. Когато лицемерите в Медина разбрали, че планът им да предизвикат война между мюсюлманите и сирийците пропаднал и че сега Пророкът се завръщал жив и здрав, те започнали да се страхуват, че тяхната интрига била разкрита. Те се бояли от наказанието, когато сега им се полагало. Но те не престанали със зловещите си планове. Те подготвили една група и я разположили от двете страни на един тесен проход на известно разстояние от Медина. Този проход бил толкова тесен, че през него можело да се премине само в колона по един. Когато Пророкът и мюсюлманската армия стигнали до това място, той получил предупреждение чрез откровение, че врагът чака в засада от двете страни на прохода. Пророкът наредил на свои Съратници да разузнаят. Когато се приближили, те забелязали скрити хора, които очевидно се готвели за нападение. Обаче, тези хора се разбягали веднага щом видели този разузнавателен отряд. Пророкът решил да не ги преследва.

Когато Пророкът стигнал в Медина, лицемерите, които се били измъкнали от тази битка, започнали да си измислят кухи оправдания. Но Пророкът приел оправданията. В същото време той чувствал, че е дошло време да бъде разобличено тяхното лицемерие. Той получил заповед от Бога, че джамията в Куба, която лицемерите били построили, за да могат да провеждат тайните си срещи, трябва да бъде разрушена. Лицемерите били принудени да казват молитвите си заедно с другите мюсюлмани. Никакво друго наказание не им било наложено.

Завръщайки се от Табук, Пророкът научил, че и жителите на Тааиф също се покорили. След това и другите арабски племена поискали да бъдат приети в Исляма. След кратко време, цяла Арабия преминала под знамето на Исляма.

ПОСЛЕДНОТО ПОКЛОНЕНИЕ

През деветата година от Хиджра, Пророкът отишъл на поклонение в Мека. В деня на Поклонението, той получил откровение, съдържащо прочутия стих на Корана, в който се казва:

В този ден Аз усъвършенствувах вашата религия за вас и завърших Моите благословии за вас и аз ви избрах Исляма за вашата религия' (5:4).

По същество в този стих се казва, че Посланието което Светият Пророк донесъл от Бога и което със слово и с дело той проповядвал през всички тези години, било завършено.

Всяка част от това Послание било благословия. Така завършеното Послание възплащавало най-високите благословии, които човек можел да получи от Бога. Посланието се резюмира от името 'ал-Ислям', което означава покорство'. Покорство трябвало да бъде религията на мюсюлманите, религията на човечеството. Светият Пророк рецитирал този стих в долината Муздалифа, където се били събрали поклонниците. Завръщайки се от Муздалифа, Пророкът спрял в Мина. Това било на единайсетия ден от месец Дул Хиджа . Пророкът застанал пред голямо събрание на мюсюлмани и изнесъл беседа, останала прочута в историята като прощалната беседа на Пророка. В хода на тази беседа, той казал:

О, хора, слушайте ме внимателно. Защото аз не зная дали ще мога да застана отново пред вас в тази долина и да се обърна към вас така, както се обръщам към вас сега. Вашият живот и вашата собственост са направени от Бога неуязвими за нападения един от друг до Деня на Страшния Съд. Бог е определил за всеки дял от наследството. Никакво завещание няма да бъде прието сега, което противоречи на интересите на законния наследник. Всяко дете, родено в някоя къща ще бъде смятано за дете на бащата в тази къща. Онзи, който оспорва родителството на това дете, подлежи на наказание по Закона на Исляма. Всеки който приписва своето раждане на нечий друг баща, или неправилно претендира, че някой е негов господар, ще бъде прокълнат от Бога, Неговите ангели и цялото човечество.

О, хора, вие имате някакви права над вашите жени, но и жените ви имат известни права над вас. Вашето право над тях е, че те трябва да водят целомъдрен живот и няма да се държат така, че да донесат позор на съпруга в очите на хората. Ако жените ви не водят такъв порядъчен живот, тогава вие имате право да ги накажете. Вие можете да ги накажете след като бъде извършено необходимото проучване от компетентни власти и вашето право да наказвате бъде установено. Но дори и тогава наказанието не трябва да бъде много сурово. Но, ако жените ви не направят нищо подобно и тяхното поведение не е такова, че да донесе позор на съпрузите си, тогава вашето задължение е да им осигурите храна, облекло и жилище, в съответствие с вашия стандарт на живот. Запомнете, че винаги трябва да се отнасяте добре с жените си. Бог ви е натоварил със задължението да се грижите за тях. Жената е слаба и тя не може да защити своите собствени права. Когато сте се оженили, Бог ви е назначил за пазители на тези права. Вие сте завели жените си в домовете си по Божия Закон. Ето защо, не бива да злоупотребявате с онова, което Бог е поверил в ръцете ви.

О, хора, вие все още притежавате някои военнопленници. Ето защо, аз ви съветвам да ги храните и обличате по същия начин, по който храните и обличате себе си. Ако те направят нещо лошо, което не можете да им простите, тогава, предайте ги на някой друг. Те са част от Божиите създания. Никога няма да бъде правилно да им причинявате болка или неприятности.

О, хора, трябва да запомните онова, което ви казвам. Всички мюсюлмани са братя един на друг. Вие всички сте равни. Всички хора са равни, независимо от това към кой народ или племе принадлежат и каквото и положение да заемат в живота.'

Докато казвал това, Пророкът Вдигнал ръцете си, съединил пръстите на едната си ръка с пръстите на другата си ръка и тогава казал:

Така както пръстите на двете ръце са еднакви, така и човешките същества са равни едно на друго. Никой не може да претендира за никакво право, никакво превъзходство над някой друг. Вие сте братя.'

Продължавайки, Пророкът казал:

Знаете ли кой месец е сега? На каква територия сме? Какъв ден на годината е днес?'

В отговор мюсюлманите казали, че те знаели че сега бил свещеният месец, свещената земя и светият ден на Хадж. После Пророкът казал:

Така както този месец е свещен, тази земя е ненакърнима, и този ден е свят, така Бог е направил живота, собствеността и честта на всеки човек свещени. Да се отнеме живота или собствеността на който и да е човек или да се нападне неговата чест е също така несправедливо и неправилно, както и свещеността на този ден, този месец и тази територия. Онова което ви нареждам днес не е предназначено само за днес. То е предназначено за вечни времена. От вас се очаква да запомните това и да постъпвате в съответствие с него, докато напуснете този свят и се преселите на другия, за да се срещнете с вашия Създател.'

В заключение, той казал:

'Онова което ви казах, трябва да го предадете до всички краища на земята. Може би онези, които не са ме чули може да имат много по-голяма полза от онези които са ме чули'. (Сихах Сита, Табари, Хишам и Камис)

Беседата на Пророка е резюме на цялото учение и на целия дух на Исляма. Това показва колко дълбока била загрижеността на Пророка за благоденствието на човека и мира на света, също така колко дълбоко било уважението му към правата на жените и на други слаби същества. Пророкът знаел, че краят му наближава. Той бил получил намеци от Бога за своята смърт. Сред грижите и тревогите, на които той дал израз, били грижата и тревогата му за третирането на жените от ръцете на мъжете. Той се погрижил да не си отиде от този свят на другия без да даде уверения на жените за статуса, който бил техни по право. От раждането на човека, жената винаги била смятана за робиня и слугиня на мъжа. Това била една от грижите на Пророка. Другата му грижа била военнопленниците. На тях неправилно се гледало като на роби и към тях се отнасяли като към такива, подлагайки ги на жестокости и крайности от всякакъв вид. Пророкът чувствал, че той не трябва да напусне този свят без да увери военнопленниците в техните права, които били техни в очите на Бога. Неравноправието между човека и човека също потискало Пророка. Понякога такива различия били подчертавани до такава степен, която била непоносима. Някои хора били издигани до небесата, а други били деградирани до дълбочините. Условията, довели до това неравноправие, били условия, водещи до антагонизъм и война между народ и народ и страна и страна. Пророкът си мислел и за тези трудности. Освен ако не били унищожен и духът условията, които принуждавали един народ да узурпира правата на друг и да посегне на живота и имота им - освен ако тези условия, които избуявали по време на морален упадък, не били отстранени, мирът и прогресът на света не могли да бъдат гарантирани. Той учел че човешкият живот и имот били също така свещени както и свещени дни, месеци и места. Никой човек не бил проявявал някога такава тревога и загриженост за доброто на жените, правата на слабите и за мира между народите, каквито проявил Пророкът на Исляма. Всеки човек, който приеме Исляма става равен на всеки друг, независимо от това колко ниско е обществото, от което идва той. Свободата и равенството са характерен принос на Исляма към световната култура. Схващанията, които другите религии имат за свободата и равенството са далеч зад онези, които Ислямът проповядвал и практикувал. В една мюсюлманска джамия, един цар, един религиозен водач и един обикновен човек имат същия статут, между тях няма никаква разлика. В местата за молене на други религии и други нации, тези различия съществуват и до ден-днешен, макар че тези религии и нации претендират, че са направили повече за свободата и равенството отколкото Ислямът.

ПРОРОКЪТ ПРАВИ НАМЕЦИ ЗА СМЪРТТА СИ

На връщане, Пророкът пак уведомил Съратниците си за своята приближаваща смърт. Той казал:

- О, хора, и аз съм като вас. Аз може да получа Призива всеки ден и може да трябва да си отида. Моят Добър и Бдителен Господар ме уведоми, че един Пророк живее два пъти по-малко от годините на Пророка преди него. Мисля, че скоро ще получа Призива и ще си замина. О, Съратници мои, аз ще трябва да отговарям пред него, а и вие ще трябва да отговаряте. Какво ще му кажете, тогава?

При тези думи, Съратниците казали:

- Ние ще кажем, че ти поднесе добре Посланието на Исляма и посвети целия си живот в служба на вярата. Ти най-страстно се бореше за доброто на човека. Ние ще му кажем: Аллах, дай му най-добрата от наградите.

Тогава Пророкът попитал:

- Свидетели ли сте, че Бог е един, че Мухаммад е Негов Слуга и Пророк, че Раят и Адът са истински, че смъртта е сигурна, че има живот след смъртта, че Денят на Страшния Съд трябва да дойде и че всички мъртви един ден ще станат от гробовете си, ще бъдат върнати към живота и ще бъдат събрани?

- Да, - казали Съратниците. - Ние сме свидетели на всички тези " истини.

Обръщайки се към Бога, Пророкът казал:

- Бъди и Ти свидетел на това - че им обясних Исляма.

След това поклонение, Пророкът бил погълнат от проповядване и преподаване на своите последователи, опитвайки се да повдигне техния морален стандарт и да реформира и рафинира тяхното поведение. Неговата собствена смърт ставала често тема на беседите му и той подготвял мюсюлманите за нея.

Един ден, изправяйки се за беседа пред правоверните, той казал:

- Днес имам следното откровение: Когато помощта на Бога дойде и настъпи победа, и ти видиш, че хората приемат религията на Исляма масово, възхвалявай славата на твоя Повелител, с Неговата слава и търси прошка от Него. Наистина Той Често Отвърща със състрадание' (110:2-4).

Сиреч, приближавало времето, когато, с помощта на Бога, множества щели да се присъединят към Вярата на Исляма. Тогава трябвало да бъде дълг на Пророка - и на неговите последователи да хвалят Бога и да Му се молят да отстрани всички пречки по пътя на установяването на Вярата.

По този повод Пророкът използвал една притча: Бог казал на един човек: Ако предпочиташ, можеш да се върнеш при мен, или можеш да поработиш още малко да реформираш света.' Човекът казал, че той предпочитал да се върне при своя Бог.

Абу Бакр бил сред слушателите. Той слушал тази последна беседа на Пророка с ентузиазъм и загриженост - ентузиазъмът на истински правоверен и загрижеността на приятел и последовател, който можел да види в тази беседа предвестията за смъртта на Пророка. Като чул тази притча, Абу Бакр не можел да се сдържи повече. Той се разплакал. Другите Съратници, които приели малко по-повърхностно онова, което чули, били удивени, когато Абу Бакр избухнал в сълзи. Какво му стана на Абу Бакр? питали се те. Пророкът разказвал за предстоящите победи на Исляма, а той плачел. Особено Умар бил много недоволен от Абу Бакр. Пророкът предавал благи вести, а въпреки това, старецът плачел. Само Пророкът разбирал какво ставало. Само Абу Бакр, помислил си той, го разбрал. Само той усетил, че стиховете, които обещавали победи, предвещавали, също така и приближаващата смърт на Пророка.

Пророкът продължил:

- Абу Бакр ми е много скъп. Ако е позволено да обичаме някого повече от другите, аз бих обичал така Абу Бакр. Но такова степенуване на обичта е само за Бога. О, народе мой, всички врати, които се отварят към джамията трябва да бъдат затворени от днес, с изключение на вратата на Абу Бакр.

Нямало съмнение, че това последно напътствие съдържало пророчество, че след Пророка, Абу Бакр ще бъде Първият Халиф. За да води правоверните в молитвите, той трябвало да идва в джамията пет пъти на ден и за тази цел, той трябвало да държи вратата на къщата си отворена към джамията. Години след това, когато Умар бил Халиф, той попитал някои от присъстващите на последната беседа, какво означавал стихът: Когато помощта на Бога и победата дойдат. Очевидно, той си спомнял обстоятелствата при които Пророкът учел мюсюлманите на това и стиховете, които последвали.

Той трябва да си е спомнил, също така, че тогава само Абу Бакр разбрал смисъла на тези стихове. Умар се опитвал да изпита мюсюлманите до колко разбират тези стихове. Те не успели да ги разберат на времето, когато били открити; знаели ли смисъла им сега? Ибн Абас, който трябва да е бил на 10-11 години по времето, когато били открити и който сега бил на 17-18 години, предложил да отговори: Той казал:

- Водачо на Правоверните, тези стихове съдържали пророчество за смъртта на Светия пророк. Когато делото на един Пророк е завършено, той не желае повече да живее на този свят. Тези стихове говорили за непроменената победа на Исляма. Но тази победа имала и тъжна страна и тя била предстоящото заминаване на Пророка от този свят.

Умар похвалил Ибн Абас и казал, че когато тези стихове били открити, само Абу Бакр разбрал смисъла им.

С това той не искал да каже, че такъв е всеобщият закон. Това се отнасяло само за Светия Пророк. Според една традиция, Христос бил живял около сто и двацет години. И тъй като той вече бил на шестдесет и две или шестдесет и три години, той си мислел, че смъртта му наближава. (Бел. на редактора)

Накрая наближил денят, пред който трябва да се изправи всяко човешко същество. Делото на Пророка било завършено. Всичко което Бог имал да му открие за благото на човека, вече му било открито. Духът на Мухаммад вдъхнал нов живот на неговия народ. Възникнала нова нация, нов мироглед и нови институции; накратко, нови небеса и нова земя. Били поставени основите на нов ред. Земята била изорана, напоена и били пръснати семената за нова жътва. И сега започнала да се появява и самата реколта. Но не той щял да я жъне. Неговата задача била само да изоре, да засее и да полива. Той дошъл като ратай, живял като ратай и сега трябвало да си замине като ратай. Той намерил наградата си не в нещата на този живот, а в желанието и одобрението на своя Бог, своя Създател и Повелител. Когато дошло време да се жъне реколтата, той предпочел да се върне при Него, оставяйки други да жънат.

Светият Пророк се разболял. В продължение на няколко дни той продължавал да ходи в джамията и да води молитвите. Но после се почувствувал прекалено слаб, за да прави това. Съратниците били свикнали толкова с неговото ежедневно присъствие, че не им се искало да повярват, че той може да умре. Но той им повтарял за смъртта си отново и отново. Един ден, засягайки тази тема, той казал:

- Ако човек направи някаква грешка, по-добре е да я поправи на този свят, за да няма никакви съжаление на онзи свят. Ето защо ви казвам: ако съм направил нещо лошо на някой от вас, дори и неволно, нека той пристъпи напред и да ме помоли да поправа злото. Ако някога, несъзнателно съм наранил някого от вас, нека той да

пристъпи напред и да си отмъсти. Не искам да се срамувам, когато се изправа пред Бога на другия свят.

Съратниците били трогнати. Очите им се насълзили. Какви ли не болки и страдания бил понесъл той заради тях? Той понасял глад и жажда, за да може другите да имат достатъчно да ядат и пият. Той кърпел собствените си дрехи и поправял собствените си обуца, за да може другите да се обличат и обуват добре. И ето го - готов да изкупи дори въображаеми злини, които може да бил нанесъл на други толкова много уважавал той правата на другите.

Всички Съратници приели предложението на Пророка с тържествена тишина. Но един се изстъпил напред и казал:

- О, Пророко на Бога, веднъж ти ми причини болка. Ние се строявахме за битка, когато ти мина покрай редицата ни и докато минаваше, ти заби лакътя си в мен. Това беше направено неволно, но ти каза, че ние може да си отмъстим дори за неволни злини. Искам отмъщение за тази злина.

Съратниците, които приели предложението на Пророка в пълна тишина, сега кипели от яд. Те били вбесени от нахалството и глупостта на този човек, който въобще не успял да разбере духа на предложението на Пророка и тържествеността на случая. Но Съратникът изглеждал непреклонен - готов да приеме буквално думите на Пророка.

Пророкът казал:

- Заповядай да си отмъстиш.

Той обърнал гърба си към него и му казал:

- Ела и ме удари така, както аз съм те ударил.

- Но, - обяснил този Съратник, - когато ти ме удари, гърбът ми беше гол, защото тогава не носех риза.

- Повдигнете ризата ми, - казал Пророкът, - и нека той да ме удари с лакътя си.

Другите направили така, но вместо да удари голия гръб на Пророка, този Съратник се навел с просълзени очи и целунал голия гръб на Пророка.

- Какво е това? - попитал Пророкът.

- Нима ти не ни каза, че дните ти с нас са преброени? Колко още други случаи ще имаме тогава да се докоснем до теб на живо и да изразим любовта си и привързаността си към теб? Вярно, ти наистина ме удари с лакътя си, но кой би могъл дори и да си помисли да си отмъщава за това? Тогава на мен ми хрумна тази идея тук на място. Ти ни предложи да си отмъстим. Тогава си казах - нека да го целуна под предлог за отмъщение.

Съратниците, които до тогава кипели от гняв, сега пожелали тази мисъл да им била хрумнала на тях.

ПРОРОКЪТ ИЗДЪХВА

Но пророкът се разболял и болестта му като че ли напредвала. Смъртта като че ли се приближавала все по-близо и по-близо и сърцата на Съратниците ставали все по-мрачни и подтиснати. Слънцето греело все така ярко над Медина, но на Съратниците то им се струвало все по-бледо и по-бледо. Денят изгрявал както и по-рано, но той като че ли носел мрак, а не светлина. Накрая дошло времето, когато душата на Пророка трябвало да напусне своето телесно убежище и да се изправи пред своя Създател. Дишането му ставало все по-тежко и все по-тежко. Пророкът, който прекарвал последните си дни в стаята на Айша, й казал:

- Повдигни малко главата ми и я премести по-близо до себе си. Не мога да дишам добре.

Айша направила така. Тя седнала до него и хванала главата му. Виждали се предсмъртните му болки. Много развълнуван, Пророкът гледал ту насам, ту натам и повтарял:

- Тежко на евреите и християните! Те насърчавали поклонението пред гробовете на своите Пророци.

Може да се каже, че това било неговото предсмъртно послание към неговите последователи. Докато лежал на смъртното си легло, той като че ли казвал на своите последователи: Вие ще се научите да ме поставяте над всички останали Пророци и ще смятате, че съм имал повече успех от тях. Но внимавайте: не превръщайте гроба ми в място за молене! Нека гробът ми си остане само гроб. Други може и да се молят на гробовете на своите Пророци и да ги превръщат в място за поклонение, места където те могат да отидат и да провеждат сурови обреди, да вършат приношения и да отправят благодарности. Други могат да правят това, но не и вие. Вие трябва да помните вашата една и единствена цел - тоест, моленето на Единия и Единствен Бог.⁶

След като предупредил по този начин мюсюлманите за техния дълг да пазят трудно спечелената идея за Единния Бог и за разграничението между Бог и Човек, клепачите му започнали да натежават. Очите му започнали да се затварят. Единственото което казал тогава било: На моят Приятел, Най-Високият от Високите, на моят Приятел Най-Високият от Високите...', с което очевидно искал да каже, че вече се бил запътил към Бога. И като казал това, той Вестта стигнала до джамията. Там се били събрали много Съратници, отлагайки ежедневните си работи. Те очаквали да чуят по-добра вест, а вместо това научили за смъртта на Пророка. Това дошло като гръм от ясно небе. Абу Бакр бил навън. Умар бил вътре в джамията, но той бил смаян от новината. Той се ядосвал, когато чуел някой да казва, че Пророкът е мъртъв. Той дори извадил меч си и заплашил, че ще убие онези, които казват, че Пророкът бил умрял. Пророкът имал да върши още много неща така че Пророкът не можел да умре. Вярно, душата му напуснала тялото му, но тя била отишла само, за да се срещне със своя създател. Така както Мойсей отишъл за известно време да се срещне със своя Създател и да се върне, така и Пророкът трябвало да се върне, за да довърши онова, което не било довършено. Например, оставали лицемерите, с които те все още не се били справили. Умар вървял с меч в ръка, почти като луд. Докато вървял, той казал:

- Онзи който каже, че Пророкът е умрял, сам ще умре от ръцете на Умар!

Съратниците се окуражили и почти повярвали в онова, което казвал Умар. Пророкът не можел да умре. Трябвало да има някаква грешка. Междувременно, някои Съратници отишли да потърсят Абу Бакр, намерили го и му казали какво се било случило. Абу Бакр се отправил направо към джамията в Медина и без да каже нито дума на никого, влязъл в стаята на Айша и я попитал:

- Умря ли Пророкът?

- Да, - отговорила Айша. Тогава, той отишъл направо там, където лежало тялото на Пророка, открил лицето му, навел се и го целунал по челото. Сълзи на любов и скръб падали от очите му и той казал: - Бог ми е свидетел! Смъртта няма да дойде два пъти при теб.

Това изречение било изпълнено със смисъл. Това бил отговорът на Абу Бакр на онова, което казвал Умар в лудата си скръб. Пророкът умрял веднъж. Това била неговата физическа смърт - смъртта, която очаква всеки. Но той нямало да има втора смърт. Нямало да има никаква духовна смърт - никаква смърт на вярванията, които той установил у последователите си и за чието установяване той бил положил

толкова много усилия. Едно от тези вярвания - едно от по-важните вярвания - което той учел било, че дори Пророците били човешки същества и че дори и те трябва да умрат. Мюсюлманите нямало да забравят това толкова скоро след собствената смърт на Пророка. След като изрекъл това изречение над мъртвото тяло на Пророка, Абу Бакр излязъл и като си пробил път през редиците на правоверните, се приближил до амвона. Когато се изправил там, Умар се изправил до него с изваден меч, както и преди, решен че ако Абу Бакр кажел, че Пророкът бил умрял, Абу Бакр трябвало да загуби главата си. Когато Абу Бакр започнал да говори, Умар го дръпнал за ризата, за да не му позволи да говори, но Абу Бакр дръпнал ризата си и отказал да спре. После той рецитирал следния стих:

И Мухаммад е само Пратеник. Наистина, всички Пратеници преди него са си отишли. И ако тогава той умре или бъде убит, нима ще се обърнете на петите си?' (3:145)

Сиреч, Мухаммад бил човек с Послание от Бога. Преди това имало и други хора с Послания от Бога и всички те умрели. Ако Мухаммад умрял, нима те щели да обърнат гръб на всичко на което били поучавани и всичко, което научили? Този стих бил открит по времето на Ухуд. Тогава се бил пръснал слух, че Пророкът бил убит от врага. Много мюсюлмани се пречупили и се оттеглили от битката. Този стих дошъл от небето, за да ги окуражи. Той подействувал така и в този случай. Като рецитирал стиха, Абу Бакр добавил и няколко думи от себе си. Той казал:

- Онези от вас, които се молят на Бога трябва да знаят, че Бог е все още жив и ще си остане вечно жив. Но онези от вас, които се молеха на Мухаммад, трябва да знаят от мен, че Мухаммад е мъртъв.

Съратниците се съвзели след като чули тази навременна реч. Самият Умар се променил, когато чул Абу Бакр да рецитира цитирания по-горе стих. Той започнал да се съвзема и да си възвръща изгубения здрав разум. Когато Абу Бакр завършил рецитирането на стиха, духовното око на Умар било напълно отворено. Той разбрал, че Пророкът наистина бил умрял. Но веднага щом го разбрал, краката му започнали да треперят и да се огъват. Той паднал изтощен. Човекът който искал да тероризира Абу Бакр с голия си меч се променил след речта на Абу Бакр. Съратниците имали чувството, че този стих бил открит за първи път на този ден - толкова силен и нов им се сторил той. В изблика си на скръб, те забравили, че той бил в Корана.

Мнозина са се опитвали да изразят скръбта обзела мюсюлманите при смъртта на Пророка, но сбития и задълбочен израз, даден на това от Хасан, поетът на ранния Ислям, в неговия куплет си остава и до днес най-добър и траен. Той казва:

Ти беше зеницата на окото ми. Сега, когато ти умря окото ми ослепя. Сега ми е все едно и кой друг ще умре, защото аз се боях само за твоята смърт!"

Този куплет изразявал чувствата на всеки мюсюлманин. В продължение на месеци наред по улиците на Медина мъже, жени и деца вървели и рецитирали този стих от Хасан бин Табит.

ЛИЧНОСТТА И ХАРАКТЕРА НА ПРОРОКА

След като описахме накратко най-важните събития в живота на Светия Пророк, сега ще се опитаме да очертаем характера му. Във връзка с това ние разполагаме с колективното свидетелство на неговия собствен народ, дадено за неговия характер преди той да започне да претендира, че е Пророк. На този етап, той бил известен сред съгражданите си като 'Надеждният' и 'Правдивият'. (Хишам) През всички времена са живели голям брой хора, срещу които никога не са отправяни никакви обвинения за нечестност. Освен това има и голям брой, които никога не са били подложени на сурово изпитание или изкушение и в обичайните житейски дела и

грижи се държат с честност и почтеност и все пак на тях не се гледа като на хора, които заслужават някакво специално отличие в това отношение. Специални отличия се дават само когато животът на даден човек илюстрира в голяма степен дадено високо морално качество. Всеки войник, който влиза в битка излага живота си на опасност, но не всеки такъв британски войник 'заслужава високата награда Кръстът на Виктория', нито пък всеки такъв немски войник получава Железният кръст'. Във Франция има стотици хиляди души, които се занимават с интелектуална дейност, но не всеки от тях е удостоен с Почетния Легион'. Ето защо, самият факт, че даден човек заслужава доверие и е правдив не означава, че той се отличава с особена почит в това отношение, но когато един цял народ дава на даден индивид титлите Надеждният' и Правдивият', това вече е доказателство, че той притежава тези качества в изключителна степен. Ако жителите на Мека имали навика да дават такова отличие на някой индивид във всяко поколение, дори тогава носителят им би се смятал за човек с високо положение. Но историята на Мека и Арабия не съдържа доказателства, че за арабите било обичайно да дават такива или подобни титли на видни личности от всяко поколение. Напротив, прелиствайки страниците на много векове арабска история, откриваме че само в случая с Пророка на Исляма неговите съграждани са дали титлите Надеждният и 'Правдивият'. Това е доказателство за факта, че Светият Пророк притежавал тези качества в толкова голяма степен, че в рамките на познанията и паметта на неговите съграждани, никой друг не можел да се сравнява с него в това отношение. Арабите били добре известни с острите си умове и онова, което те смятали нещо за рядко, сигурно наистина е било рядко и уникално.

Когато Светият Пророк бил призван от Бога да поеме бремето и отговорностите на един Пророк, неговата жена, Хадиджа, свидетелствала за неговите високи морални качества - една случка, която вече беше разказана в биографичния раздел на това Общо Въведение. Сега ще се опитаме да илюстрираме някои от неговите високи морални качества, така че читателят да може сам да оцени дори онези аспекти на характера му, които не са известни на широката публика.

ДУХОВНАТА И ТЕЛЕСНА ЧИСТОТА НА ПРОРОКА

За Светия Пророк се разказва, че речта му била винаги чиста и че той (за разлика от много свои съвременници) не използва л ругатни. (Тирмиди)

Това било нещо необичайно за един арабин. Ние не наемваме, че арабите по времето на Светия Пророк непрекъснато използвали мръсен език, но няма никакво съмнение, че имали навика да изпъстрят речта си с обилно количество ругатни, един навик, който е обичаен за тях дори и днес. Обаче, Светият пророк изпитвал такова уважение към името на Бога, че никога не го споменавал без да има сериозно основание за това.

Той много държал на физическата чистота и дори бил малко педантичен в това отношение. Той си миел зъбите по няколко пъти на ден и толкова държал на това, че имал навика да казва, че ако не се боял, че тази практика можела да се окаже много обременителна, той щял да направи задължително за всеки мюсюлманин да си измива зъбите преди всяка от петте ежедневни молитви. Той винаги миел ръцете си преди и след всяко ядене и, след като изяждал нещо, което било сготвено, той винаги изплаквал устата си и смятал, че е желателно за всеки човек, който изяждал нещо сготвено, да изплаква устата си преди да се присъедини за някоя от молитвите. (Бухари)

Според Исляма, джамията е единственото място за събиране, предписано за мюсюлманите. Ето защо, Светият Пророк поставял специално ударение върху чистотата на джамиите, особено при случаи, когато се очаквало да се събират пожертвувания в тях. Той нареждал в такива случаи в джамиите да гори тамян, за да

се прочисти въздуха. (Абу Дауд). Той дал нареждане, също така, никой да не ходи в джамията, когато там се събират много хора, след като бил ял нещо, което имало вероятност да изпуска лоша миризма. (Бухари)

Той настоявал улиците да бъдат поддържани чисти и по тях да няма клончета, камъни или други подобни неща, които можели или да пречат или да са неприятни за гледане. Самият той, винаги когато намирал нещо такова на улицата го отстранявал и имал навика да казва, че човек който помага да се поддържат чисти улиците и пътищата, си спечелвал духовното разположение на Бога. Твърди се още, че той бил наредил главните публични пътища да не се ползват по такъв начин, че да бъдат запречвани, нито пък разрешавал да се изхвърлят на тях нечисти или нежелателни вещества или предмети, нито пък да се замърсяват улиците по какъвто и да е начин, тъй като всички такива деяния са неприятни на Бога. Той много държал всички доставки на вода, предназначени за употреба от хората да бъдат държани чисти и незамърсени. Например, той забранил да се хвърля каквото и да е в застояла вода, което би могло да я замърси или който и да е воден резервоар да се използва по начин, който да го направи нечист. (Бухари и Муслим, Китаб ал-Бир уал-Сила)

НЕПРЕТЕНЦИОЗНИЯТ ЖИВОТ НА ПРОРОКА

Пророкът бил крайно непретенциозен по отношение на яденето и пиенето. Той никога не изразявал недоволство от лошо приготвена или лошо сготвена храна. Ако такава храна можело да се яде, той го правел, за да спаси разочарованието на онзи, който я приготвил. Ако обаче, дадено ядене не можело да се яде, той просто отказвал да си вземе от него и никога не изразявал неодобрението си. Когато сядал да се храни, той обръщал внимание на храната поставена пред него и имал навика да казва, че той не обичал пренебрежителното отношение към храната, което като че ли показвало, че онзи който се хранел бил над това да обръща внимание на такива прости неща като яденето и пиенето. Когато му било подарявано нещо за ядене, той винаги го споделял с присъстващите. Веднъж някой му подарил малко фурми. Той се огледал и след като преброил присъстващите разделил фурмите между тях поравно така че на всекиго се паднали по седем фурми. Абу Хурайра свидетелства, че Пророкът никога не преяждал, дори и с любимия си ечемичен хляб. (Бухари)

Веднъж като вървял по един път, видял няколко души, които се били събрали около едно печено яре и се готвели да пируват с него. Когато видели Светия Пророк те поканили и него, но той отказал. Това не било, защото той не обичал печено месо, а защото той не одобрявал когато хората пирували на открито, където можели да бъдат забелязани от бедняци, които нямали достатъчно за ядене. Говори се, че при други случаи той си вземал от печеното месо. Айша разказва, че до края на живота си Светият Пророк не ядял до насищане три последователни дни.

Той много държал на това, човек да не отива на ядене у друг човек без да е поканен. Веднъж някой го поканил на ядене и казал, че той можел да доведе още четирима други със себе си. Когато Пророкът пристигнал в къщата на домакина, той разбрал, че към тях се е присъединило и шесто лице. Домакинът излязъл да посрещне него и спътниците му и тогава Пророкът му обърнал внимание, че сега вече те са шест и домакинът трябвало да реши дали ще позволи и на шестия човек да се присъедини към тях или не. Домакинът, разбира се, с готовност поканил и шестия човек.

Винаги когато сядал да се храни, Светият Пророк призовавал благословиите на Аллах, преди да започне, а когато свършел, благодарил със следните думи: Цялата хвала е на Аллах, Който ни даде да ядем: Хвала, обилна и искрена и вечно увеличаваща се: 'Хвала, която не оставя впечатление на човека, че той е дал

достатъчна хвала, а която предизвиква у човек чувството, че не е казано достатъчно и хавалата, която не трябва никога да завършва и която кара човека да си мисли, че всеки Божи акт заслужава хвала и трябва да бъде хвален. О, Аллах! Пълни сърцата ни с такива чувства!' Понякога, той използвал следните думи: 'Всичката хвала принадлежи на Аллах, Който задоволи глада и жаждата ни. Дано сърцата ни вечно копнеят за Неговата похвала и никога не бъдат неблагодарни към Него!'

Той винаги увещавал Съратниците си да спират преди да са се наситили напълно и казвал, че храната определена за един човек, винаги трябва да бъде достатъчна за двама. Винаги, когато в къщата му било приготвяно нещо по-специално, той предлагал част от него да бъде изпратено като подарък за съседите и от неговата къща непрекъснато били изпращани подаръци под формата на храна или нещо друго до съседните къщи. (Муслим и Бухари, Китаб ал-Адаб')

Той винаги се опитвал да разбере по лицата на онези които били около него, дали някой от тях се нуждаел от храна. Абу Хурайра разказва следната случка: Веднъж, той не бил ял в продължение на три дни. Той стоял пред входа на джамията и видял, че Абу Бакр преминавал наблизо. Той попитал Абу Бакр за смисъла на един стих от Корана, който препоръчвал храненето на бедните. Абу Бакр му обяснил смисъла на стиха и си отминал. Винаги когато разказвал тази случка, Абу Хурайра се възмущавал, че той разбирал Корана също така добре, както и Абу Бакр. Когато го помолил да обясни смисъла на този стих, той се надявал, че Абу Бакр ще предположи, че е гладен и може да му уреди нещо за ядене. След малко минал и Умар и Абу Хурайра попитал и него да му обясни смисъла на стиха. Умар също му обяснил смисъла и също си отминал. Като всички други Съратници на Светия Пророк и Абу Хурайра не искал да си поиска нещо направо и когато видял, че неговите косвени опити да привлече внимание, към своето състояние, той почувствувал, че му прималява. Тогава чул, че някой вика името му с тих и нежен глас. Поглеждайки към страната, от която се чул гласът, той видял, че Пророкът гледа от прозореца на къщата си и се усмихва. Той попитал Абу Хурайра:

- Гладен ли си?

Наистина, Пратенико на Аллах! Гладен съм, -
отвърнал Абу Хурайра. Пророкът казал:

- И в нашата къща няма никаква храна, но някой току-що донесе паница мляко. Иди до джамията и виж дали там няма и други гладни като теб.

Абу Хурайра продължавал разговора си така: Аз си помислих, че съм достатъчно гладен, за да изпия цялото мляко в купата и въпреки това, Пророкът ме помоли да поканя и други хора, които може да са в същото положение, което означава, че аз ще получа много малко от млякото. Но трябваше да изпълня нареждането на Пророка, затова отидох в джамията и намерих там шест души, които закарах до вратата на Пророка. Той подаде купата с млякото на един от тях и го покани да си отпие от млякото. Когато той свърши и отдели купата от устните се, Пророкът настоя той да си пийне и втори и трети път, докато се засити. По същия начин, той настояваше и другите да си пийнат достатъчно. Всеки път, когато той караше някого да пие, аз се страхувах, че за мен ще остане много малко. След като и шестимата пиха от млякото, Пророкът ми даде купата и видях, че в нея все още има много мляко. И в моя случай той настояваше да си пийна и втори и трети път и накрая той изпи останалото, благодари на Бога и затвори вратата'. (Бухари, Китаб ал-Рикак)

Целта на Светия Пророк когато предложил млякото на Абу Хурайра последен от всички може да е била да му покаже, че той трябвало да продължи да понася болките от глад, вярвайки в Бога и не трябвало да насочва вниманието към своето състояние дори непряко.

Той винаги ядял и пиел с дясната си ръка и винаги спирал три пъти да си поеме дъх по средата на пиенето. Една причина за това може да е, че когато човек е жаден и пие на един дъх, той може да наруши храносмилането си. Правилото което следвал при ядене било, че си вземал от всички неща, които били чисти и позволени, но не и по начин, който би приличал на слабост към яденето или би лишил другите от полагащия им се дял. Както вече беше казано, нормално храната му била винаги най-обикновена, но ако някой му подарял нещо по-специално приготвено, той не отказвал да го приеме. Той не жадувал за добра храна, но имал особено предпочитание към меда и фурмите. Що се отнася до фурмите, той обичал да казва, че между мюсюлманина и фурмовото дърво имало специално взаимоотношение, защото и листата, и кората, и плода (както зрял така и зелен), а дори и костилката на фурмата можели да се използват за нещо и никоя част от нея не била без определена полза. Същото се отнасяло и за истинския мюсюлманин. Никое негово действие не било лишено от благотворен ефект и всичко което правел той подобрявало благосъстоянието на човечеството. (Бухари и Муслим)

Светият Пророк предпочитал простотата в облеклото. Неговото собствено облекло се състояло от риза и 'изар' (парче плат, увито около кръста, което висяло до глезените) или от риза и панталон. Той винаги носел своя 'изар' или панталоните си, така че дрехата покривала цялото му тяло до глезените. Той не одобрявал коляното или която и да е част от тялото над коляното да се показва без крайна необходимост. Той не одобрявал използването за дрехи или завеси на платове, на които има бродирани или нарисувани фигури, особено големи фигури, които можели да бъдат изтълкувани като представляващи богове или богини или други обекти на молене. Веднъж той намерил една висяща в къщата му, на която имало големи фигури и наредил тя да бъде махната. Обаче, той нямал нищо против платове с малки фигури, които не можели да бъдат изтълкувани по този начин. Той никога не носел коприна и смятал, че това е недопустимо за мъже-мюсюлмани. С цел да потвърди автентичността на писмата си, които писал до различни държавни глави, призовавайки ги да приемат Исляма, той накарал да му направят пръстен-печат, но наредил да бъде направен от сребро, а не от злато, защото той казал, че носенето на злато не е разрешено на мъжете-мюсюлмани. (Бухари и Муслим)

На мюсюлманките било разрешено да носят коприна и злато, но и за тях важало указанието на Светия Пророк да се избягват крайности. При един случай той призовал за пожертвувания в полза на бедните и една дама свалила една от гривните си и я поставила пред себе си като свое пожертвование. Пророкът се обърнал към нея и казал: Не заслужава ли и другата ти ръка да бъде спасена от Огъня?' Тогава дамата свалила гривната и от другата си ръка и я предложила за същата цел. Никоя от неговите собствени жени не притежавала бижута с някаква голяма стойност, а и другите мюсюлманки също нямали никакви скъпи бижута. В съответствие с ученията на Корана, той не одобрявал трупането на пари или злато, тъй като смятал, че това вредяло на интересите победните слоеве от населението и водело до подронване на икономията на общността, а това било грях.

Умар предложил на Светия Пророк при един случай, че тъй като той трябвало да приема посланици от големи монарси, той трябвало да си приготви един богат плащ, който да носел в такива церемониални случаи. Пророкът не одобрил предложението и казал:

- На Бог няма да Му е угодно да възприема такива обичаи. Аз ще се посрещам всекиго с дрехите, които нося нормално.

Веднъж му подарили копринени дрехи и той изпратил една от тях на Умар. Тогава Умар казал:

- Как може да я нося, когато самият ти не одобряваш носенето на копринени дрехи.

Пророкът забелязал:

- Не всеки подарък е предназначен за лично ползване.

Той искал да каже, че тъй като дрехата била от коприна, Умар можел да я подари на жена си или на дъщеря си или да я използва за нещо друго. (Бухари, Китаб ал-Либас)

Леглото на Пророка също било много непретенциозно. Той никога не използвал креват или кушетка, а винаги спял на пода като постелята му се състояла от парче кожа или плат от камилска вълна. Айша разказва: Постелята ни беше толкова малка, че когато Светият Пророк ставаше нощем да се моли, аз трябваше да лежа от едната страна на постелята с изпънати крака докато той стоеше изправен и да си свивам краката, когато той правеше 'метани'. (Муслим, Тирмиди и Бухари, Китаб ал-Атима)

Той възприел същата непретенциозност и към жилището си. Къщата му се състояла нормално от една стая и малко дворче. По средата на стаята било опънато въже, така че когато имал посетители, на въжето мятали парче плат и превръщали едната част от стаята в нещо като приемна, отделена от частта, където била жена му. Животът му бил толкова непретенциозен, че Айша разказвала, че през целия им съвместен живот с Пророка, те често трябвало да се прехранват с фурми и вода и в деня на смъртта му, в къщата нямало никаква друга храна освен няколко фурми. (Бухари)

ВЗАИМООТНОШЕНИЕ С БОГА

Всеки аспект от живота на Светия Пророк като че ли бил ръководен и оцветяван от любовта и предаността му към Бога. Въпреки тежките отговорности положени на плещите му, по-голямата част от времето му през деня, както и през нощта било прекарвано в молене и възхваляване на Бога. Той имал навика да става в полунощ и да продължава да се моли докато станело време да отиде на утринна молитва в джамията. Понякога той прекарвал толкова дълго време в молитва през втората част на нощта, че краката му се подунали и онези които го виждали в това състояние били много обезпокоени. Веднъж Айша му казала:

- Бог те е почел със Своята любов и близост. Защо тогава се подлагаш на толкова много неудобства и трудности?

Той отговорил:

- Ако Бог в Своята Милост и Милосърдие ми е дарил Своята любов и близост, не е ли мой дълг в ответ винаги да отправям благодарността си към Него? Благодарността би трябвало да нараства в съответствие с получените милости. (Бухари, Китаб ал-Кусуф)

Той никога не започвал никакво начинание без Божия заповед или позволение. В биографичния раздел вече беше разказано, че въпреки много суровите преследвания, на които той бил подложен от страна на жителите на Мека, той не напуснал града, докато не получил Божия заповед да го направи. Когато преследванията станали много жестоки и той разрешил на Съратниците си да се преселят в Абисиния, някои от тях изразили желание да ги придружи и той. Пророкът отказал като обяснил, че не бил получил Божие позволение за това. По този начин, през един период на трудности и преследвания, когато хората обикновено искат приятелите и роднините им да са близко до тях, той насочил Съратниците си да търсят убежище в Абисиния, а самият той останал в Мека, защото Бог още не му бил наредил да я напусне.

Винаги когато чувал да се рецитира Божието Слово, той бил завладяван от чувства и от очите му потичали сълзи, особено ако слушал стихове, в които се подчертавали неговите собствени отговорности. Абдула бин Масуд разказва как при един случай

той бил помолен от Светия Пророк да му рецитира някои стихове от Корана Той казал:

- О, Пратенико на Бога! Коранът е бил открит на теб (т .е. ти го познаваш най-добре от всички). Как тогава да ти го рецитирам?

Но Светият Пророк отговорил:

- Обичам да слушам как и други хора го рецитират.

Тогава Абдула бин Масуд започнал да рецитира от Сурата 'Ал-Ниса'. Когато рецитирал стиха г И как ще се чувствуват те, когато Ние ще доведем свидетел от всеки народ и ще доведем и теб като свидетел против тях?' (4:42), Светият Пророк възкликнал: Стига! Стига!' Абдула го погледнал и видял, че от очите на Пророка струят сълзи. (Бухари, Китаб 'Фадаил ал-Куран')

Той толкова държал да присъства на колективните молитви даже и по време на тежка болест, когато е позволено не само да казваш молитвите си в стаята си, но дори и да ги казваш легнал в леглото си, той отивал в джамията, за да води молитвите лично. Веднъж, когато не можел да отиде до джамията, той наредил Абу Бакр да води молитвите. Малко след това, обаче, той се почувствувал по-добре и помоли да го подкрепят, за да стигне до джамията. Той се подпрял на двама мъже, но бил в толкова тежко положение, че според Айша, краката му се влачели по земята. (Букара)

Обичайна практика е да дадеш израз на удоволствието си или да привлечеш внимание към каквото и да е чрез ръкопляскане и арабите следвали същата практика. Обаче, Светият Пророк толкова обичал да поменава Бога, че за тази цел той заменил ръкопляскането с поменаване и възхвала на Бога. При един случай, при който той бил зает с друго важно нещо, времето за молитва наближило и той наредил Абу Бакр да води молитвите. Скоро след това той завършил работата си и забързал веднага към джамията. Абу Бакр водел молитвите, но когато богомолците видели, че Светият Пророк бил пристигнал, те започнали да ръкопляскаят , както за да изразят радостта си от пристигането му, така и да привлечат вниманието на Абу Бакр, че самият Пророк бил пристигнал. Тогава Абу Бакр отстъпил и направил място на Светия Пророк, за да води молитвите. Когато молитвите свършили, Пророкът се обърнал към Абу Бакр и му казал:

- Защо отстъпи след като ти бях наредил да водиш молитвите?

Абу Бакр отвърнал:

- О, Пратенико на Бога! Как може да приляга на синът на Абу Кухафа да води молитвите в присъствието на Пратеника на Исляма?

После обръщайки се към богомолците, Пророкът казал:

- Защо ръкопляскахте? Не е прилично да пляскате с ръце, когато сте заети с поменаването на Бога! Ако се случи така, че в хода на молитвите трябва да се привлече вниманието към нещо, вместо да пляскате с ръце, трябва да произнасяте високо името на Бога. Това ще привлече вниманието към каквото и да искате да го насочите (Бухари).

Пророкът не одобрявал молитви или служби, предназначени за разкажание или по принуда. Веднъж като се върнал у дома си, той видял, че между две греди виси въже. Той попита с каква цел е това и му казали, че жена му Зайнаб имала навика да се подкрепя с въжето, когато се уморяла по време на молитва. Той наредил въжето да се махне, и казал, че молитвите трябва да продължават само до тогава докато на човек му е леко и весело и че щом се умори, човек трябва да седне. Молитвите не били принуждение и ако продължели след като тялото било уморено, те преставали да изпълняват предназначението си. (Бухари, 'Китаб ал-Кусуф')

Той се отвращавал от всяко действие или практика, която дори само напомняла за идолопоклонничество. Когато краят му приближавал и вече се намирал в предсмъртна агония, той се мятал от страна на страна, възкликвайки:

- Дано проклятието на Бога падне върху онези евреи и християни, които са превърнали гробовете на своите Пророци в места за поклонение! (Бухари)

Той имал предвид онези евреи и християни, които се просвали на гробовете на своите Пророци и светци и отправяли молитвите си към тях, и той искал да каже, че ако мюсюлманите започнали същата практика, те няма да бъдат достойни за молитвите му, а напротив, щели да се откажат от него.

Неговото изострено чувство за честта на Бога вече беше споменато в биографичния раздел. Жителите на Мека се опитвали да го примамят с най-различни изкушения, за да се опитат да го накарат да се откаже от своята съпротива срещу идолопоклонничеството. (Табари)

Вуйчо му Абу Талиб също се опитал да го разубеди и изразил опасението си, че ако той продължавал да заклеймява идолопоклонничеството, Абу Талиб щяло да се наложи да избира между това да престане да му оказва закрила или да се изправи пред силната съпротива на своите съграждани. Единственият отговор, който Пророкът дал на вуйчо си в този случай бил: Даже ако тези хора поставеха слънцето в дясната ми ръка и луната в лявата ми, аз пак няма да се откажа да провъзгласявам и проповядвам Единството на Бога. (Зуркани)

И отново в Битката при Ухуд, когато останките от ранени мюсюлмани се групирани около него в подножието на един хълм, а техните врагове изразявали чувствата си на ликуване, че са разбили редовете на мюсюлманите като викали победоносно, че са победили, а техният водач Абу Суфиян, извикал: Слава на Хубал (един от идолите, на които се молили мекийците)! Слава на Хубал!⁶, Светият Пророк, въпреки че разбирал, че собствената му сигурност и сигурността на малката група мюсюлманин, събрани около него, зависели от това да мълчи, не можал повече да се съдържи повече и накарал Съратниците си да извикат: Само на Аллах принадлежи победата и славата! Само на Аллах принадлежи победата и славата! (Бухари)

Обичайно неразбиране сред последователите на различни религии преди пришествието на Исляма било, че небесни и земни прояви се случвали, за да отбележат случаите на радост и скръб за Пророци, светци и други велики хора и че дори движенията на небесните тела можели да бъдат контролирани от тях. Например, говори се, че някои от тях можели да накарат слънцето да застане неподвижно или да спрат движението на луната или да накарат течащата вода да стане неподвижна. Ислямът учел, че такива представи нямали реална основа и че споменаването на такива явления в религиозните Свещени Писания било само метафорично, което вместо да бъде изтълкувано в съответното си правилно значение, станало източник на суеверия. Независимо от това, някои от мюсюлманите били склонни да приписват тези явления на събития в живота на великите Пророци. В последните години от живота на Пророка, неговият син Ибрахим умрял на две години и половина. На същия ден имало и слънчево затъмнение. Някои мюсюлмани в Медина станали източник на слуха, че слънцето се затъмнило във връзка със смъртта на сина на Пророка като израз на Божие съчувствие. Когато това било съобщено на Пророка, той изразил голямо недоволство и сурово осъдил такова схващане. Той обяснил, че слънцето, луната и други небесни тела, били всички ръководени от Божии закони и че техните движения и явленията, свързани с тях, нямали никаква връзка с живота на никой човек. (Бухари)

Арабия е много суха страна и дъждът винаги е добре дошъл и очакван с нетърпение. Някога мюсюлманите си мислели, че падането на дъжд се контролира от движението на звездите. Винаги когато някой давал израз на това схващане, Светият

Пророк бил много разтревожен и предупреждавал хората си да не приписват блага, които са им дарени от Провидението на някои други източници. Той обяснявал, че дъждът и другите естествени явления били всички управлявани от божествени закони, а не били контролирани от удоволствието или гнева на който и да е бог или богиня или каквато и да е друга сила. (Муслим, Китаб ал-Иман)

Той имал пълно доверие в Бога, което никакво съчетание от неприятни обстоятелства не можело да промени. Веднъж, един негов противник, намирайки го заспал и не охраняван, застанал над главата му с изваден меч и заплашил, че ще го ликвидира веднага. Но преди да го направи, той попитал:

- Кой може да те спаси от това положение?

- Аллах, - отговорил спокойно Светият Пророк. Той произнесъл тази дума с такава пълна увереност, че дори сърцето на неговия невярващ противник било принудено да признае величието на неговата вяра и упование в Бога. Мечът паднал от ръката му и той, който само миг преди това бил решен да го унищожи, застанал пред него като заловен каторжник, който очаква присъдата си. (Муслим, Китаб ал-Иман)

От другата страна на везните е неговото чувство за пълна смиреност, изправяйки се лице в лице пред Бога. Абу Хурайра разказва: Един ден чух Пророка да казва, че никой човек не може да постигне спасение чрез своите добри дела. Тогава му казах: О Пророко на Аллах! Ти сигурно ще влезеш в Рая чрез твоите собствени добри дела! , на което той отговори: 'Не, и аз не мога да вляза в Рая чрез моите собствени действия, освен ако не бъда обгърнат от Божията Милост и Милосърдие'. (Бухари, 'Китаб ал-Рикак')

Той винаги увещавал хората да изберат и следват правия път и да внимават в своя избор на средства чрез които могат да постигнат близост с Бога. Той учел, че никой човек не трябва да иска смърт за себе си, защото, ако той е добър човек, като живее по-дълго, той ще може да направи по-голямо добро; а ако е лош, той може, ако му се даде време, да се разкае от злите си дела и да започне да върши добри дела. Неговата любов към Бога и привързаност към Бога намирали израз по много начини. Например, винаги когато след сух сезон започвали да падат първите дъждовни капки, той изваждал езика си, за да улови някоя капка дъжд и възкликвал: Ето това е най-новата милост от моя Бог!

Той бил зает непрекъснато с молене на Бога за прошка и благословия, особено когато седял сред други хора, така че онези които били от неговия кръг или били свързани с него, а и мюсюлманите изобщо да могат да се спасят от Божия гняв и да заслужат прошка от Бога. Съзнанието, че винаги бил в присъствието на Бога, никога не го напускало. Когато си лягал да спи, той казвал: О, Аллах Позволи ми да заспя с Твоето име на устните си и да стана с Твоето име на устните си! Когато се събуждал, той казвал: Цялата хвала се дължи на Бог, който ме е извикал за живот след смъртта (съня) и един ден ние всички ще бъдем събрани пред Него'. (Бухари)

Той непрекъснато копнеел за близост с Бога и една от молитвите, които най-често повтарял била: О, Аллах! Изпълни сърцето ми с Твоята светлина и изпълни очите ми с Твоята светлина и изпълни ушите ми с Твоята светлина и постави Твоята светлина от дясната ми страна и постави Твоята светлина от лявата ми страна и постави Твоята светлина над мен и постави Твоята светлина под мен и постави Твоята светлина пред мен и постави Твоята светлина зад мен и О, Аллах, превърни Ти цялото ми същество в светлина! (Бухари)

Ибн Абас разказва: Малко преди смъртта на Пророка, Мусайлима (Лъжепророкът) дойде в Медина и заяви, че ако Мухаммад го обяви за свой приемник, той ще бъде готов да приеме. Мусайлима беше придружен от много голяма свита, а племето, с което беше свързан беше най-голямото сред арабските племена. Когато Пророкът научи за неговото пристигане, той отиде да се срещне с него, придружен от Табит

бин Каис бин Шамс. В ръката си държеше сухо палмово клонче. Когато пристигна в лагера на Мусайлима, той отиде и се изправи пред него. Междувременно някои от неговите Съратници дойдоха и се наредиха край него. Обръщайки се към Мусайлима, той каза:

- Научих, че си казал, че ако те назнача за мой приемник, си готов да ме последваш, но аз не съм готов да ти дам дори това сухо палмово клонче, ако това противоречи на заповедите на Бога. Твоят край ще дойде, тогава когато Бог е определил. Ако ти ми обърнеш гръб, Бог ще те превърне в нищо. И виждам много ясно, че Бог ще се разправи с теб така както Той ми откри.

После добави:

- Сега аз ще се оттегля. Ако имаш да кажеш още нещо, кажи го на Табит бин Каис бин Шамс, който ще действа като мой представител.

След това си тръгнал. Абу Хурайра бил също с него. Някой попитал Пророка какво имал предвид, когато казал, че Бог ще се разправи с Мусайлима така както бил открил на Пророка. Пророкът отвърнал: Видях на сын две гривни около китката си, които не ми харесваха. Докато все още сънувах. Бог ми нареди да духна върху гривните. Когато духнах върху тях, те и двете изчезнаха. Според мен това означава, че след мен ще се появят двама лъжливи претенденти за пророци. (Бухари, Китаб ал-Магази)

Тази случка станала към края на живота на Пророка. Последното и най-голямото арабско племе, което все още не било го приело, било готово да се покори и единственото условие, което поставяло било Светият Пророк да посочи неговия вожд за свой приемник. Ако Пророкът се ръководел и в най-малка степен от някакъв личен мотив, нямало никакви пречки за единството на цяла Арабия, ако обещаел да посочи за свой приемник вождът на най-голямото племе в Арабия. Светият Пророк си нямал свой син и никакви династични амбиции не можели да попречат на такова споразумение, но той никога не смятал дори и най-малкото нещо за свое собствено, с което той може да се разполага напълно. Следователно, той не можел да се разпорежда с водачеството на мюсюлманите като нещо, което може да подари. Той гледал на това като на свещена божия повереност и вярвал, че Бог ще е дари на онзи на когото той намери за добре. Ето защо, той отхвърлил с презрение предложението на Мусайлима и му казал, че не бил готов да му повери не само водачеството на мюсюлманите, но дори и едно сухо палмово клонче.

Винаги когато споменавал Бога или говорел за Него, на онези които го гледали им се струвало, че цялото му същество било обзето от страстна любов и преданост към Бога.

Той винаги настоявал за простота в Божията служба. Джамията, която той построил в Медина и в която винаги водел молитвите, имала само глинен под, който никога не бил покрит с килим, а покривът, направен от сухи палмови клончета и листа, капел когато валило. В такива случаи, Пророкът и членовете на неговото паство прогизвали от дъжд и кал, но той продължавал молитвите докрай и в никакъв случай не давал вид, че ще отложи службата или ще се премести в по-сухо убежище. (Бухари, Китаб ал-Саум)

Той наблюдавал внимателно и своите Съратници. Абдула бин Умар бил много набожен човек с чист живот. За него Светият Пророк веднъж казал: Абдула бин Умар ще бъде още по-добър човек, ако беше по-редовен в молитвите си 'тахаджуд'. Когато предали това на Абдула бин Умар, той никога след това не пропускал тези молитви.

Отбелязано е, когато веднъж Светият Пророк се намирал в дома на дъщеря си Фатима, той попитал нея и зет си Али дали са редовни в молитвите си 'тахаджуд'. Али отговорил: О, Пратенико на Аллах! Ние се опитваме да ставаме за молитвата

тахаджуд, но понякога, когато волята на Бога е да не можем да се събудим, ние я пропускаме. Пророкът си тръгнал и по пътя повторил няколко пъти един стих от Корана, в който се казва, че човек често признава грешката си с неохота и се опитва да я прикрие с оправдания. (Бухари, 'Китаб ал-Кусуф')

Пророкът искал да каже, че Али не трябвало да приписва своята слабост на Бога като казвал, че когато на Бог било угодно да не могат да се събудят, те не се събуждали, а трябвало да признае собствената си слабост в това отношение.

Това е молитва, която се казва късно през нощта и не е една от ежедневните молитви. (Бел.ред.)

НЕОДОБРЯВАНЕ НА ПОКАЯНИЕТО ЗА НАКАЗАНИЕ

Обаче, Светият Пророк решително не одобрявал формалното молене и осъждал само налагането на молене като наказание за покаяние. Той учел, че истинското молене се състои в благотворното използване на способностите, с които Бог е дарил човека. След като Бог е дарил очи на човека да вижда, няма да бъде молене, а ще бъде нахалство, ако ги държим затворени или гледаме настрана. На правилното използване на способността за гледане не трябва да се гледа като на грях, а грях е неправилното използване на някоя способност. Ще бъде неблагодарно от страна на човека да се самолиши от способността си да чува, макар че ще бъде грях от негова страна да използва тази си способност, за да слуша клевети и сквернословия. Въздържането от храна (освен когато е предписано или е нежелателно по други причини) може да доведе до самоубийство и по този начин то представлява непроситим грях, макар че, от друга страна, ще бъде грях от страна на човек да се посвети изцяло на ядене и пиене или да се отдаде на яденето и пиенето на забранени или нежелателни неща. Това е златно правило, което е било проповядвано и подчертавано от Светия Пророк на Исляма и което не е било внушавано от никой друг Пророк преди него.

Правилното използване на естествените способности представлява високо морално качество, но ограничаването или окарикатуряването на тези способности е лекомислие. А неправилното им използване е зло или грях. Тяхното правилно използване е истинска добродетел. Това е същината на моралните учения, проповядвани от Светия Пророк. А това, накратко, е също така и картината на неговия собствен живот и дело. Айша разказва: Винаги когато трябваше да избира между две линии на поведение, Светият Пророк винаги избираше по-лесната от двете, при условие, че за нея нямаше подозрение, че е грешна или греховна. Там където някоя линия на действие даваше възможности за такова подозрение, Светият Пророк от всички хора се отдалечаваше колкото можеше повече от нея. (Муслим, 'Китаб ал-Фадаил')

Това наистина е най-висшият и най-възхитителен курс открит пред човека. Много хора, доброволно се подлагат на болки и лишения, не с цел да бъдат угодни на Бога, защото на Бога не може да угодиш като си само нанасяш безсмислено болки и лишения, а с цел да измамат човечеството. Такива хора притежават малко вътрешни добродетели и искат да прикрият своите слабости и да си спечелят известна репутация в очите на другите като си придадат мними добродетели. А целта на Светия Пророк на Исляма била да постигне истинска добродетел и да угоди на Бога. Поради това, той бил лишен напълно от преструвки и престорености. Това дали светът щял да го смята за добър или лош, му било напълно безразлично. Единственото, което имало значение за него било за какъв се смятал самият той и какво ще отсъди Бог за него. Ако в допълнение към неговата собствена съвест и одобрението на Бога, той спечелил също така и истинското одобрение на

човечеството, той бил благодарен, но ако хората го гледали накриво, той само ги съжалявал и не придавал никаква стойност на тяхното мнение.

ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖЕНИТЕ МУ

Той бил много добър и справедлив с жените си. Ако понякога, някоя от тях не успявала да се държи с необходимата почит към него, той просто се усмихвал и отминавал въпроса. Един ден той казал на Айша:

- Айша, винаги мога да разбера кога си недоволна от мен. Айша се заинтересувала:

- По какво? Той казал:

- Забелязал съм, че когато си доволна от мен и в хода на разговора ти трябва да поменеш Бога, ти говориш за Него като за Повелителя на Мухаммад. Но ако си недоволна от мене, ти говориш за Него като за Повелителя на Ибрахим.

Айша се засмяла и казала, че е прав. (Бухари, 'Китаб ал-Никах')

Хадиджа била първата му жена и правела много жертви за неговата кауза. Тя била много по-стара от Пророка. След смъртта ѝ той се оженил за по-млади жени, но никога не позволявал споменът за Хадиджа да избледнее. Винаги когато някоя от приятелките на Хадиджа идвала да го посети, той ставал прав, за да я посрещне. (Муслим) Ако се случело да види някой предмет, който принадлежал на Хадиджа или бил свързан с нея, той винаги бивал обзет от чувства. Сред пленниците взети от мюсюлманите в Битката при Бадр бил и един зет на Пророка. Той нямал нищо, което да може да предложи за откуп. Неговата жена Зайнаб (дъщерята на Пророка) изпратила в Медина една огърлица, която принадлежала на майка ѝ (Хадиджа) и я предложила като откуп за мъжа си. Когато Пророкът видял огърлицата, той я познал и много се разчувствал. Той казал на своите Съратници: Аз нямам никакво право да се разпореждам по този въпрос, но знаей, че Зайнаб държи много на тази огърлица като на последен спомен от майка си и, ако сте съгласни с това, предлагам да не я лишаваме от нея и да ѝ я върнете. Те дали да се разбере, че нищо друго няма да им направи по-голямо удоволствие и с готовност приели предложението му. (Халбийя, том 2) Той често хвалел Хадиджа пред другите си жени и подчертавал нейните добродетели и жертвите, които направила за каузата на Исляма. При един такъв случай Айша се обидила и казала: О, Пратенико на Аллах! Защо продължаваш да говориш за старата дама? Бог те е дарил с по-добри, по-млади, и по-хубави жени! Като чул това, Пророкът бил обзет от чувства и възразил: О, не, Айша! Ти нямаш представа колко добра беше Хадиджа към мен! (Бухари)

ВИСОКИ МОРАЛНИ КАЧЕСТВА

Той бил винаги много търпелив в беда. Никога не се обезкуражавал в опасни положения, нито пък позволявал на някое лично желание да го обладае изцяло. Вече беше казано, че баща му умрял преди неговото раждане, а майка му умряла, когато бил още малко момче. До осемгодишна възраст, той бил под настойничеството на дядо си, а след неговата смърт, за него се грижел неговият вуйчо, Абу Талиб. Както поради личната си привързаност към него, така и поради специалната заръка на баща си, Абу Талиб винаги се грижел за племенника си и му угаждал, но жена му не се отнасяла към него със същите чувства в такава степен. Често се случвало тя да разпреди нещо помежду собствените си деца, без да даде

нещо на техния малък братовчед. Ако се случело Абу Талиб да влезе в къщата в такъв случай, той заварвал племенника си да седи отделно, истинска картина на достойнство и без никакъв израз на недоволство или оплакване на лицето си. Вуйчо му, поддавайки се на привързаността си към него, и осъзнавайки своята отговорност, изтичвал при племенника си, притискал го до гърдите си и викал: Обръщай внимание и на това мое дете! Обръщай внимание и на това мое дете!

Такива случаи не били редки и онези които присъствали на тях били единомушни в свидетелстването си, че малкият Мухаммад никога не давал вид че е засегнат по някакъв начин от тях или че бил в някаква степен ревнив към братовчедите си. По-късно в живота, когато бил в състояние да го направи, той доброволно поел грижата да отгледа двама от синовете на своя вуйчо, Али и Джаафар и изпълнил отлично това си отговорно задължение.

През целия си живот Пророкът трябвало да се справя с поредица от горчиви преживявания. Той се родил сирак, майка му умряла, когато бил още малко дете и загубил дядо си, когато бил на осем години. След женитбата си трябвало да понесе загубата на няколко деца, едно след друго, а после умряла и любимата му и предана жена Хадиджа. Някои от жените, за които се оженил след смъртта на Хадиджа, умрели докато той бил още жив, а към края на живота си, трябвало да понесе и смъртта на сина си Ибрахим. Той понасял всички тези загуби и беди спокойно и никоя от тях не засегнала сериозно твърдата му решимост или любезното му поведение. Той никога не изразявал личните си скърби публично и винаги посрещал всекиго с любезен вид и се отнасял към всички с неизменна доброта. Веднъж забелязал една жена, която била загубила детето си да скърби на висок глас над гроба на детето. Той я посъветвал да бъде търпелива и да приеме Божията воля като върховна. Жената не знаела, че с нея говори Пророкът и отговорила: Ако и ти някога беше преживял загуба на дете като мен, щеше да знаеш колко трудно е да запазиш търпение при такава загуба. Пророкът отбелязал: Аз съм загубил не едно, а седем деца' и отминал. Освен когато споменавал за собствените си загуби и нещастия по този непряк начин, той никога не искал да говори надълго за тях, нито пък им позволявал да пречат по какъвто и да е начин на неговата непрестанна служба на хората; и на бодростта, с която споделял тяхното бремене.

НЕГОВИЯТ САМОКОНТРОЛ

Той винаги се контролирал напълно. Дори когато станал Управник, той винаги изслушвал всекиго търпеливо, а ако някой се държал нахално, той го понасял и никога не се опитвал да си го върне. На Изток, един от начините да се покаже уважение към онзи към когото се обръщаш е да не се обръщаш към него на малко име. Мюсюлманите имали обичай да се обръщат към Светия Пророк като: О, Пратенико на Аллах!, а не мюсюлманите се обръщали към него като 'Абул Казим' (сиреч бащата на 'Казим' - Казим било името на един от синовете му). Веднъж един евреин дошъл при него в Медина и започнал разговор с него. В хода на разговора, той непрекъснато се обръщал към него като: О, Мухаммад! О, Мухаммад! Пророкът не обръщал никакво внимание на този начин на обръщение и продължавал търпеливо да обяснява онова, за което говорели. Обаче, неговите Съратници започнали да се ядосват от тази неучтив форма на обръщение, възприета от събеседника му и тъй като повече не могли да се сдържат, казали на евреина да не се обръща към Пророка с малкото му име, а да се обръща към него като Абул Казим. Евреинът казал, че ще се обръща към него само с името, което неговите родители му били дали. Пророкът се усмихнал и казал на Съратниците си:

- Той е прав. Нарекли са ме Мухаммад, когато съм се родил и няма защо да се смущавам, че той се обръща към мен с това име.

Понякога хората го спирали по пътя му и го заговаряли, обяснявайки нуждите си и предавайки му молбите си. Той винаги се спирал търпеливо и ги изчаквал да продължат, тръгвайки си едва, когато те свършили. Понякога, когато се здрависвали с него, хората продължавали да държат ръката му дълго и макар, че това му създавало неудобство, а и се губело време, той никога не оттеглял ръката си пръв. Хората отивали свободно при него, разказвали му за грижите и тревогите си и го молили за помощ. Ако можел да помогне, той никога не отказвал. Понякога му досаждали с молби и го притискали неразумно с тях, но той продължавал да се съобщава с тях, доколкото можел. В някои случаи, след като изпълнел някоя молба, той обяснявал на съответното лице, че трябва да има по-голямо доверие в Бога и да избягва да моли други за помощ. Веднъж един много набожен мюсюлманин искал на няколко пъти пари от него и той всеки път му давал, но накрая казал:

- Най-добре е човек да възложи упованието си на Бога и да избягва да се моли на хората.

Въпросното лице бил искрен човек. За да не нарани чувствата на Пророка, той не предложил да върне онова, което вече бил получил, но заявил, че в бъдеще няма да се моли на никого за нищо при каквито и да е обстоятелства. Години по-късно, той участвувал в една битка, качен на кон и в разгара на боя, когато шумът и бъркотията били най-големи и той бил обграден от врагове, камшикът му паднал от ръката. Един мюсюлмански пехотинец, забелязвайки това, се навел да вземе камшика му и да му го даде, но кавалеристът му казал да не го прави, скочил от коня си, взел камшика си и обяснил на войника, че преди много време обещал на Светия Пророк никога да не моли никого за нищо и че ако позволял на войника да вдигне и да му подаде камшика, това щяло да бъде равносилно на отправяне на косвена молба и по този начин той щял да наруши обещанието си пред Пророка.

СПРАВЕДЛИВОСТ И ПОЧТЕНОСТ

Арабите имали голяма слабост към фаворитизма и прилагали различни критерии към различните хора. Дори сред така наречените цивилизовани нации в наше време, често се забелязва неохота или нежелание да се накарат хора заемащи високо положение или служби да дадат отчет за своите дела, макар, че законът се прилага стриктно за обикновените граждани. Обаче, Светият Пророк бил уникален в прилагането на еднакви критерии за справедливост и почтеност. Веднъж трябвало да се занимава с един случай, когато една млада жена от много уважавано семейство била заловена в кражба. Това причинило голямо смущение, тъй като ако спрямо младата жена било приложено нормалното наказание, това щяло да унижи и опозори едно видно семейство. Мнозина искали да се застъпят пред Пророка в полза на провинилата се, но се бояли да го направят. Накрая убедили Усама да се заеме с тази мисия. Усама отишъл при Светия Пророк, но щом последният забелязал накъде бие, притеснил се много и му казал:

- Ти по-добре не го прави. Много народи са завършили зле поради това, че са правили услуги на високопоставени лица, докато притискали здраво обикновените хора. Ислямът не разрешава това и аз определено няма да го направя. Вярвай-ми, ако моята собствена дъщеря, Фатима, извършеше такова престъпление, аз нямаше да се поколебая да наложа съответното наказание. (Бухари, Китаб ал-Худуд)

Вече беше разказано, че когато вуйчото на Пророка, Абас, бил заловен в плен в Битката при Бадр, както и всички пленници, бил вързан с въже, за да не може да избяга. Въжето било стегнато толкова здраво, че той стенел от болка през цялата нощ. Пророкът чувал стоновите му и не можел да заспи. Виждайки това, Съратниците на Пророка отслабели въжето, с което бил вързан Абас. Когато Пророкът научил за това, той наредил всички пленници да бъдат третирани еднакво като казал, че няма причини да се проявява снизходителност към неговия роднина. Той настоял или да

разхлабят въжетата на всички пленници, или да притегнат въжетата и на Абас като на всички други. Тъй като Съратниците на Пророка не искали той да се чувства неудобно заради вуйчо си, те решили да пазят пленниците внимателно и разхлабили въжетата на всички. (Зуркани, том 3, стр. 279)

Дори при крайностите на войната, той много държал да се спазват всички правила и споразумения. Веднъж той изпратил група Съратници на разузнаване. Те се попаднали на няколко вражески войници през последния ден на Свещения месец Раджаб . Мислейки си, че ще бъде опасно, ако ги оставят да избягат и да занесат в Мека вестта, че разузнавателната група е толкова близко, те ги нападнали и в хода на схватката един от тях бил убит. След като разузнавателната група се върнала в Медина, мекийците започнали да протестират, че мюсюлманските разузнавачи убили един от техните хора през Свещения месец. Мекийците често нарушавали светостта на Свещените месеци спрямо мюсюлманите, когато им отървало и щяло да бъде правилно да се отговори на техния протест, че тъй като самите мекийци нарушавали споразумението за Свещените месеци, те нямали право да настояват мюсюлманите да ги спазват. Но Пророкът не отговорил така. Той порицал строго участниците в групата, отказал да приеме плячката, донесена от тях и според някои сведения дори платил обезщетение за убития противник, докато откровение 2:218 изяснило цялото положение. (Табари и Халбийя)

Обикновено хората внимават да не наранят чувствата на своите приятели и роднини, но Светият Пророк бил особено внимателен в това отношение дори спрямо хора, които били настроени враждебно към него. Веднъж един евреин дошъл при него и се оплакал, че Абу Бакр наранил чувствата му като казал, че Бог издигнал Мухаммад над Мойсей. Пророкът извикал Абу Бакр и го попитал какво се случило. Абу Бакр обяснил, че евреинът започнал като казал, че той се кълнял в Мойсей, когото Бог бил поставил над цялото човечество и тогава той (Абу Бакр) отговорил като се заклел в Мухаммад, когото Бог бил издигнал над Мойсей. Пророкът казал:

- Не трябвало да казваш това, тъй като трябва да се уважават чувствата и на другите хора. Никой не бива да ме поставя над Мойсей. (Бухари, 'Китаб ал-Таухид')

Това не означавало, че всъщност, Светият Пророк не заемал по-високо положение от Мойсей, а че подобно изявление насочено към един евреин можело да нарани неговите чувства, а това трябвало да бъде избягнато.

ГРИЖИ ЗА БЕДНИТЕ

Светият Пророк винаги се грижел за подобряване на положението на бедните слоеве от общността и за издигане техния статут в обществото. Веднъж докато седял със Своите Съратници, наблизко случайно минал един богат човек. Пророкът попитал един от Съратниците си какво мислел за него. Последният отговорил:

- Той е заможен човек с големи връзки. Ако той поиска ръката на някое момиче, молбата му ще бъде приета благосклонно а ако се застъпи за някого, застъпничеството му ще бъде прието.

Наскоро след това минал друг човек, който изглеждал беден и без особена тежест. Пророкът попитал същия Съратник какво мисли за него. Той отговорил:

- О, Пратенико на Аллах! Той е беден човек. Ако поиска ръката на някое момиче за брак, молбата му няма да бъде приета благосклонно, а ако се застъпи за някого, застъпничеството му ще бъде отхвърлено, а ако се опита да заангажира някого в разговор, няма да му бъде обърнато никакво внимание.

Като чул това, Пророкът казал:

- Стойността на този беден човек е много по-голяма от стойността на количеството злато, достатъчно да запълни цялата вселена. (Бухари, 'Китаб ал-Рикак')

Една бедна мюсюлманка се грижела за почистването на джамията на Светия Пророк в Медина. Пророкът не я забелязал в джамията, в продължение на няколко дни и се заинтересувал за нея. Казали му, че тя била починала. Той казал:

- Защо не ме уведомиха, когато почина? Щях да отида на погребалната ѝ молитва, - и добавил, - Може би не сте я сметнали за достойна за внимание, защото е бедна? Това не е правилно. Заведете ме на гроба ѝ. (Бухари, 'Китаб ал-Салат')

Той обичал да казва, че имало хора със сплътсени коси, чиито тела били покрити с прах и които не се харесвали на заможните, но които били ценени толкова високо от Бога, че ако, уповавайки се на Божието благодеяние, те се закълнели в Неговото име, че нещо ще стане по даден начин, Той щял да ги подкрепи. (Муслим, 'Китаб ал-Бир уал-Сила')

Веднъж някои от Съратниците, които били освободени роби, седели заедно, когато Абу Суфиян (който бил вожд на курейшите и се бил против мюсюлманите до падането на Мека и приел Исляма едва тогава) случайно минал от там.

Тези Съратници, обръщайки се към него, си спомнили за победата, която Бог дарил на Исляма. Абу Бакр чул за това и не одобрил факта, че на вожд на курейшите било напомнено за неговото унижение и той упрекнал групата Съратници за това. Той отишъл при Светия Пророк и му разказал цялата случка. Пророкът казал:

- О, Абу Бакр! Боя се, че ти може би си наранил чувствата на тези слуги на Бога. Ако е така, Бог ще бъде недоволен от теб.

Абу Бакр се върнал веднага при тези хора и попита:

- Братя мои! Засегнахте ли се от онова което казах? На това те отговорили:

- Ние въобще не се засегнахме от онова което каза. Бог да ти прости! (Муслим, 'Китаб ал-Фадаил')

Обаче, докато настоявал бедните да бъдат уважавани и техните чувства да не бъдат наранявани и се стремял да задоволи техните нужди, Пророкът се опитвал също така да им вдъхне чувство за самоуважение и да ги научи да не се молят за милости. Той обичал да казва, че на един беден човек подобавало да е недоволен от една-две фурми или от една-две хапки храна, но той трябвало да се въздържа да проси, колкото и на сурово изпитание да бъде подложен. (Бухари, 'Китаб ал-Кусуф')

От друга страна, той обичал да казва, че никое забавление не може да бъде благословено, ако на него не бъдат поканени и някои бедни хора. Айша разказва как веднъж ѝ дошла на гости една бедна жена, придружена от двете си малки дъщерички. Айша нямала в къщата си нищо друго освен една фурма, която тя дала на жената. Жената я разделила между двете си дъщери и те си тръгнали. Когато Пророкът се върнал у дома, Айша му разказала за това и той казал:

- Ако някой беден човек има дъщери и се отнася грижливо към тях, Бог ще го спаси от мъченията на Ада. - И добавил - Бог ще дари Рая на тази жена заради грижливостта, която е проявила към своите дъщери. (Муслим)

Веднъж му казали, че един от неговите Съратници, Саад, който бил заможен човек, се хвалел с предприемчивостта си пред другите. Когато Пророкът чул за това, той казал:

- Нека никой човек не си въобразява, че неговото богатство или голяма власт са резултат само на неговите усилия и предприемчивост. Това не е така. Твоята власт, твоето положение и твоето богатство - всички те са спечелени чрез бедните.

Една от неговите молитви била: О, Боже! Запази ме смирен, докато съм жив и ме запази смирен, когато умра и нека моето възкресение в Деня на Страшния Съд да бъде със смирените.' (Тирмидхи, Абуаб ал-Зухд)

Веднъж през горещините, когато минавал по една улица, той видял как един много беден мюсюлманин пренасял тежки товари от едно място на друго. Той имал много непривлекателни черти, които били станали още по-малко привлекателни от дебел слой прах и пот. На лицето му имало тъжно изражение. Светият Пророк се приближил до него крадешком изотзад, така както правят децата на шега понякога, протегнал ръцете си, закрил очите му с дланите си, очаквайки от него да познае кой е. Човекът протегнал ръце назад и опипвайки тялото на Пророка, разбрал че това е самият Свети Пророк. Той вероятно и предположил, че никой друг не би могъл да прояви такава интимна близост към човек в неговото положение. Доволен и насърчен, той се притиснал до тялото на Пророка и го придърпал към себе си изотзад търкайки покритото си с пот и прах тяло до дрехите на Пророка, може би за да се увери до каква степен Пророкът ще му позволи такава волност. Пророкът продължил да се усмихва, но не му казал да спре. Когато човекът се почувствувал напълно щастлив, Пророкът му казал:

- Аз имам един роб; мислиш ли, че някой ще поиска да го купи?

Човекът разбрал че вероятно нямало никой друг в света, освен самия Свети Пророк, който бил готов да види някаква стойност в него и с тъжна въздишка казал:

- О, Пратенико на Аллах! Няма никой на този свят, който да е готов да ме купи!

Пророкът казал:

Не! Не! Не бива да говориш така! Ти си много ценен в очите на Бога! (Шарх ал-Суна)

Не само самият той се грижел за благоденствието на бедните, но и непрекъснато увещавали другите да правят същото. Абу Муса Ашари разказва, че ако някой закъсал човек се обърнал към него с някаква молба, Светият Пророк казвал на хората около себе си:

- И вие трябва да поддържате молбата му, та да можете и вие да имате заслуга като споделите извършването на едно добро дело. (Бухари и Муслим)

- Целта му била, от една страна, да създаде у Съратниците си чувство на желание да помагат на бедните, а от друга страна да внуши на нуждаещите се мисълта, че по-заможните им събрата изпитват обич и съчувствие към тях.

ГАРАНТИРАНЕ ИНТЕРЕСИТЕ НА БЕДНИТЕ

Когато Ислямът започнал да бъде приеман широко в по-голямата част от Арабия, Светият Пророк често получавал големи количества от вещи и пари, които той разпределял незабавно между нуждаещите се. Веднъж дъщеря му Фатима дошла при него и като му показала ръцете си, които били загрубели от работата, свързана със смилането на зърно с камъни, го помолила да ѝ бъде даден един роб, който да облекчи труда ѝ. Пророкът отговорил:

- Ще ти кажа нещо, което ще се окаже много по-ценно от един роб. Когато си лягаш довечера, трябва да отправиш похвала към Бога трийсет и три пъти, да утвърдиш неговото съвършенство същия брой пъти и да утвърдиш неговото величие трийсет и четири пъти. Това ще ти помогне много повече отколкото притежаването на един роб. (Бухари)

Веднъж когато разпределял пари, една монета паднала от ръцете му, търкулнала се и той не можал да я намери. Когато завършил разпределянето, той отишъл в джамията и водил молитвите. Той имал обичай да поседява след свършване на молитвите, зает с поменаване на Бога, а след това да остави хората да дойдат при него и да му задават въпроси или отправят молби. В този случай, веднага щом молитвите свършили, той станал и бързо тръгнал за дома си. Той потърсил липсващата монета и след като я намерил се върнал в джамията и я дал на един

беден, обяснявайки, че монетата паднала от ръцете му, докато разпределял пари той забравил за нея, но си спомнил внезапно за нея по време на молитвите и започнал да се безпокои, че от мисълта, че ако умре преди да намери монетата и да я даде на някой нуждаещ се, той ще трябва да отговаря за нея пред Бога и по тази причина той излязъл от джамията толкова бързо, за да търси монетата. (Бухари, 'Китаб ал-Кусуф')

В загрижеността си да гарантира интересите на бедните и нуждаещите се, той стигал до там, че наредил на неговите потомци да не се дава никаква милостиня, боейки се да не би мюсюлманите, от любов и преданост към него, с течение на времето да направят неговите потомци главен обект на своята благотворителност и по този начин да лишат бедните и нуждаещите се от дела, който им се полага. Веднъж някой му донесъл известно количество фурми, предлагайки ги като милостиня. Неговият внук, Имам Хасан, който тогава бил на около две години и половина, се случило да седи в скута на Пророка. Той взел една от фурмите и я сложил в устата си. Пророкът веднага поставил пръста си в устата на децата и като извадил фурмата от там, казал:

- Ти нямаш никакво право на нея. Тя принадлежи на бедните от Божиите създания. (Бухари, 'Китаб ал-Кусуф')

ОТНОШЕНИЕТО КЪМ РОБИТЕ

Той непрекъснато увещавал онези, които притежавали роби, да се отнасят добре към тях. Той постановил, че ако някой собственик на роб, биел или измъчвал роба си, единствената компенсация, която можел да направи била да освободи този роб. (Муслим, 'Китаб ал-Иман')

Той предвидил начини за това и насърчавал освобождаването на роби под всякакъв предлог. Той казал:

- Ако някой, който притежава роб, го освободи, за отплата Бог ще спаси всяка част от тялото му, съответстваща на всяка част от тялото на роба от мъките на Ада.

И отново той постановил всеки роб да бъде каран да извършва само такива задължения, които можел да извършва и когато му била поставяна задача, господарят му да му помага да я свърши, така че робът да не изпита никакво чувство на унижение или оскърбление. (Муслим)

Ако някой господар тръгнел на пътуване, придружен от някой роб, негово задължение било или да язди заедно с роба си или двамата да яздят редувайки се. Абу Хурайра, който след като станал мюсюлманин, прекарвал цялото си време в компанията на Пророка и който слушал многократно препоръките на Пророка спрямо отношението към робите, е казал: Призовавам за свидетел Бога, в чиито ръце е животът ми, че ако не бяха възможностите, които имам да участвам в свещена война и да извършвам Поклонничеството и ако не бяха възможностите да служа на старата си майка, аз бих искал да умра като роб, защото Светият Пророк непрекъснато настояваше да се отнасяме добре и човечно към робите. (Муслим)

Марур бин Суайд разказва:

- Видях, че Абу Дар Гафари (Съратник на Светия Пророк) носи дрехи също като дрехите, носени от неговия роб. Попитах го за причината за това и той ми каза: Веднъж, когато Пророкът беше жив, аз се надсмях на един човек за това, че майка му е била робиня. Тогава Пророкът ме упрекна и каза: Ти като че ли все още имаш пред ислямски схващания. Какво са робите? Те са твои събратя и източник на твоята сила. В своята мъдрост Бог те е дарил с временна власт над тях. Онзи който има такава власт над брата си, трябва да го храни със същата храна, която яде и той, да го облича със същите дрехи, които носи и той и да не му поставя задачи, които не са по силите му и да му помага лично в онова, което го кара да прави.

При друг случай Пророкът казал: Когато твоят слуга ти приготи и поднесе храна, трябва да го поканиш да седне да се нахрани с теб или поне да си вземе от храната в твоята компания, защото той е получил право на това с труда си. (Муслим)

ОТНОШЕНИЕТО КЪМ ЖЕНИТЕ

Светият Пророк много държал да подобри положението на жените в обществото и да им осигури достойно положение в него и справедливо и равноправно третиране. Ислямът бил първата религия, която дала на жените право на наследство. Коранът прави дъщерите, наравно със синовете, наследници на имота, оставен от техните родители. По същият начин, майката става наследник на имота на своя син или дъщеря, а жената е наследник на имота на своя съпруг. Когато някой брат наследи имота на своя починал брат и сестра му е наследник на този имот. Никоя религия преди Исляма не е установила така ясно и твърдо правото на жената да наследява и правото ѝ да притежава имот. В Исляма, жената е абсолютен собственик на своя имот и съпругът ѝ не може да получи никакъв контрол над него, просто по силата на взаимоотношенията им. Жената има пълна свобода да се разпорежда със своя имот така както тя намери за добре.

Светият Пророк толкова държал на доброто отношение към жените, че онези около него, които преди това не били свикнали да гледат на жените в светлината на помощници и съдружници се затруднявали да възприемат критериите, които Пророкът искал да установи и поддържа. Умар разказва:

- Понякога жена ми се опитваше да се намесва в моите работи със съветите си, а аз я упреквах,като ѝ казвах, че арабите никога не са позволявали на жените си да им се месят в работите. Тя ми отговаряше: Това е вече минало. Светият Пророк позволява на жените си да го съветват за неговите работи и не ги спира, когато правят това. Защо не последваш неговия пример?' Моят отговор беше: 'Що се отнася до Айша, Пророкът много я обича, но що се отнася до твоята дъщеря (Хафса), ако тя направи това,един ден тя ще трябва да понесе последствията от своето безочие.' Случи се така, че веднъж Светият Пророк, разстроен от нещо, реши да прекара известно време отделно от жените си. Когато научих затова, аз казах на жена си: Боя се, че е станало онова, от което се страхувах.' После отидох в къщата на моята дъщеря Хафса и я заварих да плаче. Попитах я какво се е случило и дали Пророкът не се е развел с нея. Тя ми каза: 'Не зная нищо за развод, но Пророкът реши да не живее с нас за известно време.' Аз ѝ казах: Не ти ли казах да не си позволяваш с него същите волности, които си позволява Айша, защото Пророкът много обича Айша, а ти изглежда си докарала на главата онова, от което се боях.' После отидох при Светия Пророк и го заварих легнал на едно грубо килимче. Той не носеше риза и шарките на килимчето се бяха отпечатали по тялото му. Седнах до него и казах: О, Пратенико на Аллах! Кесарят и Хозрос не заслужават никакви милости от Бога и все пак прекарват живота си в големи удобства, а ти, който си Негов Пратеник, прекарваш дните си в такива лишения.' Пророкът отвърна: Това не е така. От Пратениците на Аллах не се очаква да прекарат живота си в удобства. Такъв живот подхожда само на монарси.' Тогава разказах на Пророка всичко, което си бяхме казали с жена ми и с дъщеря ми. Като ме изслуша, Пророкът се засмя и каза:'Не е вярно, че съм се развел с жените си. Просто сметнах, че е разумно да прекарам известно време далеч от тях.' (Бухари, 'Китаб ал-Никах')

Той бил толкова внимателен към чувствата на жените, че веднъж когато водел молитвите и чул плач на дете, той приключил службата набързо, а след това обяснил, че когато чул плача на детето, той си представил, че майката на детето ще се притесни от плача му и поради това той приключил службата набързо, за да може майката да отиде при детето и да се погрижи за него.

Когато по време на някое от пътуванията му в групата имало и жени, той винаги давал нареждане керванът да се движи по-бавно и да почива на по-къси етапи. Веднъж, когато мъжете настоявали да продължат напред, той казал: Погрижете се за стъклото! Погрижете се за стъклото!' с което искал да каже, че в кервана имало жени и ако камилите и конете започнали да галопират, те можело да изпитат неудобства. (Бухари, 'Китаб ал-Адаб')

По време на една битка възникнал хаос сред кавалеристите и животните станали неуправляеми. Светият Пророк паднал от коня си, а и някои жени също паднали от животните, които яздели. Един от Съратниците, който яздел камила непосредствено зад Пророка, скочил от нея и изтичал към него, викайки:

- Мога ли да ти помогна, О, Пророко на Аллаха?'

Единият крак на Пророка още бил в стремето. Той го освободил набързо и казал на Съратника:

- Не се занимавай с мен, а върви да помогнеш на жените!

Малко преди смъртта си, едно от нарежданията му, които отправил към мюсюлманите било винаги да се отнасят към жените с доброта и разбиране. Той обичал да повтаря, че ако човек имал дъщери и уредял те да получат образование и се погрижел за възпитанието им, Бог щял да го спаси от мъките на Ада. (Тирмиди)

Сред арабите била обичайна практика да нанасят физически побой на жените си за всяко тяхно малко провинение. Светият Пророк учел, че жените били Божии създания, равни на мъжете, а не били роби на мъжете и не трябвало да се бият. Когато жените научили за това те стигнали до другата крайност и започнали да се противопоставят на мъжете си във всичко и в резултат на това семейният мир в много домове бил непрекъснато нарушаван. Умар се оплакал на Пророка за това и казал, че ако жените не били наказвани от време на време, те щели да станат неуправляеми и с тях няма да може да се излезе на глава. Тъй като все още не му били открити подробно ислямски учения за отношението към жените, Пророкът казал, че ако някоя жена се провини в нещо сериозно, тя може да бъде набита. Това на свой ред довело до това, че арабите възстановили предишната си практика. Сега дошъл ред на жените да се оплачат и те изложили оплакванията си пред жените на Пророка. Тогава Пророкът предупредил мъжете и им казал, че онези които не се отнасят добре към жените си, няма никога да си спечелят милостта на Бога. След това правата на жените били установени и за първи път към жените започнали да се отнасят като към свободни индивиди със свои собствени права. (Абу Дауд, 'Китаб ал-Никах')

Муауїя ал-Кушайри разказва:

- Попитах Светия Пророк каква претенция има жена ми към мен , а той ми отговори: Храни я с онова, което Бог дал за ядене, обличай я с онова което Бог дал за носене, не я бий и не я гони от къщи.' Той бил толкова внимателен към чувствата на жените, че винаги увещавал онези които трябвало да предприемат някакво пътуване да приключат работата си там по-бързо и да се върнат у дома, колкото се може по-скоро, така че жените и децата им да не страдат от раздялата повече от колкото е необходимо. Винаги когато се завръщал от пътуване, той се прибирал у дома си през деня. Ако видел, че към края на пътуването му се стъмнява, той лагерувал извън Медина за през нощта и влизал в града на следващата сутрин. Той казал също така на Съратниците си, че когато се връщат от пътуване, те не трябва да се прибират у дома си внезапно без да известят за завръщането си. (Бухари и Муслим)

Като давал това напътствие той имал предвид факта, че взаимоотношенията между различните полове се ръководят от чувства. В отсъствието на съпруга си съпругата

може често да занемари тялото или дрехите си и ако мъжът ѝ се върнел внезапно, най-нежните чувства на съпруга или съпругата могат да бъдат наранени. Като препоръчвал, че когато мъжът се връщал от път, той трябвало да направи така, че да се върне през деня и то след като уведоми членовете на семейството си за своето завръщане, той искал по този начин той да се погрижи членовете на неговото семейство да бъдат готови да го посрещнат по подходящ начин.

ОТНОШЕНИЕ КЪМ МЪРТВИТЕ

Той увещавал, че всеки човек трябвало да си приготви завещание за уреждане на нещата му след смъртта му, така че онези, които били свързани с него да не страдат от никакво неудобство след кончината му.

Той разпоредил никой човек да не говори зле за никой мъртвец, а да подчертава само доброто, което било у него, защото никой нямало да спечели нищо от това, че споменава слабостите или пороците на покойника, но ако подчертава неговите добродетели хората може да склонят да се молят за него. (Бухари)

Той настоявал дълговете на починалия да бъдат изплатени преди погребението му. Самият той често изплащал задълженията на покойника, но ако не можел да направи това, той увещавал наследниците и роднините на покойника или други лица да изплатят задълженията му и не искал да произнася погребалните молитви над тялото на покойника, ако задълженията му не били изплатени.

ОТНОШЕНИЕ КЪМ СЪСЕДИТЕ

Той винаги се отнасял към съседите си с крайна доброта и разбиране. Той имал навика да казва, че Архангел Гавраил подчертавал толкова често, че е необходимо да се отнасяме добре със съседите си, че той понякога започвал да си мисли, че може би и съседът трябва да бъде включен сред наследниците. Абу Дар разказва, че Светият Пророк му казал: Абу Дар, когато готвиш супа за семейството си, долеи още малко вода, така че да има и за съседите ти! Това не означава, че съседът не бива да бъде канен да споделя и други неща а, тъй като арабите били най-номадския от всички народи, и тяхното любимо ядене било супата, Светият Пророк споменал това ядене като типично и учел, че човек не трябвало да мисли толкова за вкуса на храната, колкото за задължението да я сподели със съседа си.

Абу Хурайра разказва:

- Веднъж Пророкът възкликна: Призовавам Бог за свидетел, че той не е правоверен! Призовавам Бог за свидетел, че той не е правоверен! Призовавам Бог за свидетел, че той не е правоверен! Съратниците попитали: 'Кой не е правоверен, О, Пратенико на Аллах?', а той отговорил: Онзи чийто съсед не е сигурен, че съседът му няма да го нарани или да му направи нещо лошо.'

Веднъж когато говорел пред група жени, той казал: 'Ако някой намери дори само кози крак за готвене, този човек трябва да го сподели със своя съсед или съседка.' Той молел хората да не възразяват, когато съседите им забиват гвоздеи в техните стени или им създават други неудобства, но не им правят нищо лошо. Абу Хурайра разказва:

- Пророкът каза: 'Онзи, който вярва в Бога и в Деня на Страшния Съд, не трябва да причинява никакви неудобства на съседа си; онзи който вярва в Бога и в Страшния Съд, не трябва да причинява никакви неудобства на госта си; и онзи който вярва в Бога и в Деня на Страшния Съд трябва да изрича само прилични думи или да замълчи'. (Муслим)

ОТНОШЕНИЕ КЪМ РОДНИНИТЕ

Мнозина хора проявяват слабостта, че когато се оженят и си установят свой собствен дом, те започват да пренебрегват родителите си. Поради това Светият Пророк поставял голямо ударение върху похвалното поведение да служиш на родителите си и да се отнасяш към тях с доброта и разбиране. Абу Хурайра разказва:

- Един човек дойде при Пророка и го попита кой заслужава най-много добро отношение от негова страна. Пророкът отговори: Майка ти.' Човекът попита: А след нея?'. Пророкът повтори: Пак майка ти.' Човекът попита за трети път: А след майка ми?'. И Пророкът пак каза: Отново майка ти.' А когато човекът го попита за четвърти път, той каза: След нея, баща ти, а след него най-близките ти роднини, а след тях по-далечните ти роднини.'

Родителите на Светия Пророк, дядо му и баба му починали когато той бил все още дете. Обаче, родителите на някои от жените му били все още живи и той винаги се отнасял към тях с голямо уважение и почит.

Когато Мека се предала и Светият Пророк влязъл в града като победител, Абу Бакр довел баща си да го посрещне. Той казал на Абу Бакр: Защо затрудняваш баща си да идва при мен? аз с удоволствие щях да отида сам при него.' (Халбийя, том 3, стр.99)

Една от любимите му мисли била: Нещастен е човекът, чиито родители доживеят до старост, а той не успее да си заслужи място в Рая дори тогава', с което искал да каже, че да се служи на родителите, особено когато те остарееят, значи да се спечели милостта и благословията на Бога и, следователно, човек на когото е дадена възможността да служи на остарелите си родители и който се възползува напълно от тази възможност непременно ще поеме праведен път и ще получи Божиата милост.

Веднъж един човек се оплакал на Светия Пророк, че колкото по-голяма щедрост проявявал към роднините си, толкова по-враждебно се отнасяли те към него, а колкото по-добре се отнасял към тях, толкова повече те го преследвали, а колкото повече обич проявявал към тях, толкова повече те му се мръщели. Пророкът казал: Ако това което казваш е вярно, ти си много честит човек, защото ти винаги ще бъдеш приемник на Божието спасение.' (Муслим, Китаб ал-Бир уал Сила)

Веднъж когато Светият Пророк увещавал хората да дават милостиня и да проявяват благотворителност, един от неговите Съратници, Абу Талха Ансари, отишъл при него и предложил да предостави една овощна градина за благотворителни цели. Пророкът бил много доволен и възкликнал: Каква чудесна благотворителност! Каква чудесна благотворителност! Каква чудесна благотворителност!' и добавил: След като си посветил тази градина на бедните, сега искам да я разделиш между бедните си роднини.' (Бухари, 'Китаб ал-Тафсир')

Веднъж един човек отишъл при него и казал:

- О, Пратенико на Аллах! аз съм готов да поема обет за 'Хиджрат' и аз съм готов да взема участие в свещената война, защото много искам да угодя на Бога.' Пророкът се заинтересувал дали някой от родителите му е жив и човекът му казал, че и двамата му родители са живи. Тогава Пророкът попитал: Наистина ли искаш да угодиш на Бога?' и когато човекът отговорил утвърдително, Пророкът казал: Тогава върни се при родителите си да им служиш и им служи добре!' Той посочил, че ако някой има роднини-не мюсюлмани, той трябва да се отнася и към тях с такава доброта и разбиране, както и роднините му мюсюлмани. Една от жените на Абу Бакр, която не била мюсюлманка, отишла на гости у дъщеря си Асма и последната попитала Светия Пророк дали да я посрещне добре и да ѝ даде подаръци, на което Светият Пророк отговорил: Непременно, защото тя е твоята майка!' (Бухари, Китаб ал-Адаб')

Той се отнасял с голямо разбиране не само към близките си, но даже и към далечните си роднини и към всеки, свързан с тях. Винаги когато заколел животно,

той изпращал по парче месо на приятелките на Хадиджа (покойната му жена) и казал на жените си никога да не ги забравят в такива случаи. Много години след смъртта на Хадиджа, когато седял с някои от своите Съратници, дошла Халах, сестрата на Хадиджа и поискала позволение да влезе. В ушите на Пророка нейният глас прозвучал също като гласа на Хадиджа и когато я чул, той възкликнал: 'О, Боже! Това е Халах, сестрата на Хадиджа!' И наистина, истинската обич се проявява така, че човек започва да проявява разбиране и се привързва към онези които са свързани с онзи когото той обича или когото уважава много.

Анас бин Малик разказва, че по време на едно пътуване се случил заедно с Джарир бин Абдула и забелязал, че последният непрекъснато се грижел за него така, както слуга се грижи за господаря си. Тъй като Джарир бил по-възрастен от Анас, последният се почувствувал неудобно и заявил че Джарир не трябва да се грижи толкова много за него. Джарир отговорил: 'Аз наблюдавах колко предано ансарите служеха на Светия Пророк и тъй като бях много впечатлен от тяхната любов и преданост към Светия Пророк, аз реших вътре в себе си, че ако някога се случа да бъда в компанията на някой ансар, аз ще го обслужвам като слуга. Ето защо, аз просто изпълнявам решението си и ти не трябва да се опитваш да ме разубедиш.' (Муслим)

Тази случка потвърждава, че когато един човек наистина обича друг, неговите чувства се пренасят и върху онези, които служат искрено на онзи, когото той обича. По същия начин, онези които наистина почитат родителите си, винаги проявяват внимание и разбиране към хората, които може да са свързани с родителите им с роднински или емоционални връзки. Веднъж Пророкът подчертал, че за човек една от най-големите добродетели е да почита приятелите на баща си. Сред хората пред които казал това бил и Абдула бин Умар. След много години, когато отивал на Поклонение, той срещнал един бедуин и му дал собствения си кон и тюрбан за подарък. Един от спътниците му отбелязал че той бил прекалено щедър, тъй като един бедуин би се радвал и на много по-малко. Абдула бин Умар казал: 'Бащата на този човек беше приятел на моя баща, а аз съм чувал Светия Пророк да казва, че една от най-големите добродетели на човек е да почита приятелите на баща си'.

ОБЩУВАНЕ С ДОБРИ ПРИЯТЕЛИ

Пророкът винаги предпочитал да общува с добродетелните и ако забележел каквато и да е слабост у който и да е от Съратниците си, той го предупреждавал внимателно и насаме. Абу Муса Ашари разказва:

- Светият Пророк илюстрираше ползата, която може да се извлече от добри приятели и почтени хора и вредата, която може да нанесат лоши приятели и зли хора, като казваше: 'Човек който общува с добродетелни хора е като човек, който носи муск със себе си. Ако си вземе от него, той извлича полза от това; ако го продаде, той има сметка от това, а ако просто си го пази той се наслаждава на аромата му. Човек който общува с лоши хора е като човек, който духа във въглищарска пещ; единственото което може да очаква е някоя искра да падне на дрехите му и да ги запали или газовете, изпускани от дървените въглища да разстроят разума му.' Той имал обичай да казва, че характерът на човека придобива цвета на компанията, в която се движи и поради това, човек трябва да внимава да прекарва времето си в компанията на добрите. (Бухари и Муслим)

ГАРАНТИРАНЕ ВЯРАТА НА ХОРАТА

Светият Пророк много внимавал да се предпази от възможни недоразумения. Веднъж жена му Суфийя дошла да го види в джамията. Когато дошло време да си ходи вече се било стъмнило и Пророкът решил да я придружи до дома. По пътя те минали

покрай двама мъже и тъй като искал да избегне каквито и да е догадки за своята спътничка, той ги спрял и като повдигнал фереджето от лицето на жена си, казал: Вижте, това е жена ми Суфийя!' Те възразили с думите: О, Пратенико на Аллах! Защо си помислил, че ние ще те разберем неправилно?' Пророкът отговорил: Сатаната (Сиреч, лошите мисли) често преминава през кръвта на човека. Боях се да не е засегнал вярата ви!' (Бухари, Абуаб ал-Итикаф)

СНИЗХОЖДЕНИЕ КЪМ ГРЕШКИТЕ НА ДРУГИТЕ

Той никога не разгласявал грешките или слабостите на другите и предупреждавал хората да не изтъкват публично собствените си грешки. Той обичал да казва: 'Ако някой прикрива грешките на друг, Бог ще прикрие неговите грешки в Деня на Страшния Съд или Всеки от моите последователи може да избегне последиците от своите грешки (сиреч, чрез истинско покаяние и поправяне) освен онези които продължават да разгласяват своите 'злосторничества' и илюстрирал това като казал: Човек извършва грях през нощта и Бог го прикрива; на сутринта той среща приятелите си и им казва: Аз направих това снощи, аз направих онова снощи и по този начин той излага на показ онова което Бог е прикрил'. (Бухари и Муслим)

Някои хора си въобразяват глупаво, че изповядването на греха помага за покаянието; истината е, че това само подхранва нескромност. Грехът е зло и онзи който се поддаде на него и стане жертва на срам и разкаяние има възможност да се върне отново на пътя на чистотата и праведността чрез покаяние. Неговият случай е като случая с човек, който е бил прелъстен от зло, но е преследван от праведност и веднага щом се отдаде възможност, злото е победено, а грешникът е отново на пътя, водещ към праведност. Обаче, онези които разгласяват своите грехове и се гордеят с тях, изгубват всякакво чувство за добро и зло и стават неспособни да се покаят.

Веднъж един човек дошъл при Пророка и казал: Аз извърших прелюбодеежние (това е престъпление, което се наказва по ислямския закон, когато бъде установено). Като чул изповедта на този човек, Светият Пророк се отвърнал от него и се заел с нещо друго. Той искал да покаже, че истинското решение в такъв случай е покаяние, а не публична изповед. Но човекът не разбрал това и мислейки си, че Пророкът не го е чул, застанал пред него и като се обърнал към него, повторил изповедта си. Светият Пророк отново се отвърнал от него, но човекът отново застанал пред него и отново повторил изповедта си. Когато това станало за четвърти път, Пророкът казал: Аз исках този човек да не разгласява греха си, докато Бог не разкрие волята си спрямо него, но тъй като той повтори изповедта си четири пъти, аз съм принуден да взема мерки'. (Тирмиди) После добавил: 'Този човек лично си призна, а не беше обвинен от жената спрямо която направи признанието си. Тази жена трябва също да бъде разпитана и ако отрече своята вина, тя не трябва да бъде измъчвана и само този човек трябва да бъде наказан в съответствие със своята изповед, но, ако тя признае и тя трябва да бъде наказана.'

Практиката на Светия Пророк била да следва Закона на Тора по въпроси, за които Коранът мълчи, а тъй като Тората предвижда прелюбодеецът да бъде пребит с камъни, той произнесъл тази присъда и за този човек. Когато изпълнявали присъдата, човекът се опитал да избяга, но хората го настигнали и изпълнили присъдата. Когато Пророкът чул за това, той не го одобрил. Той казал, че човекът бил наказан заради собствената си изповед. Опитът му да избяга бил по същество оттегляне на това признание и след това той не бивало да бъде подлаган на наказание, което му било наложено единствено поради собственото му признание.

Пророкът постановил, че законът се отнасял само до извършени действия. По време на една от войните, една група мюсюлмани попаднала на един не-мюсюлманин, който имал навика да устройва засада на усамотени места и когато попаднел на

самотен мюсюлманин го нападал и го убивал. В случая, Усама бин Заид го подгонил и когато го стигнал, извадил меч си за да го убие. Когато човекът видял, че за него няма друг изход за бягане, той повторил първата част от мюсюлманското признание за вярата, сиреч: 'Никой друг не заслужава да му се молят освен Аллах...' като с това той посочил, че приема Исляма. Усама не обърнал внимание на това и го убил. Когато между другите вести за кампанията било съобщено на Светия Пророк, той изпратил да повикат Усама и го разпитал. Когато той потвърдил случката, Пророкът казал: Как ще се чувстваш в Деня на Страшния Съд, когато неговото признание за вярата ще бъде свидетелство в негова полза?' Усама отговорил: О, Пратенико на Аллах! Този човек беше убиец на мюсюлмани и заяви, че приема Исляма само, за да избегне възмездие. Но Пророкът продължавал да повтаря: Усама, как ще се чувстваш, когато признаването на вярата от този човек ще свидетелства против теб в Деня на Страшния Съд?', с което искал да каже, че Бог ще поиска сметка от Усама за смъртта на този човек, защото макар че той бил виновен за убийството на мюсюлмани, това че рецитирал признанието означавало, че се е разкаял за престъпленията си. Усама възразил, че човекът признал вярата само защото се страхувал от смърт, а не защото се разкаял. Тогава Светият Пророк казал: Ти надникна ли в сърцето му, за да видиш дали казва истината или не?' и продължил да повтаря: Как ще отговаряш ти в Деня на Страшния Съд, когато неговото признание за вярата ще свидетелства против теб?' Усама казал: Когато чух Пророкът да повтаря това толкова често, прииска ми се да съм приел Исляма само преди миг, и да не бях виновен за онова, в което той ме обвиняваше.' (Муслим, Китаб ал-Иман')

Светият Пророк бил винаги готов да прости на хората техните грешки и провинения. Прехраната на един от хората, свързани със случая с клеветата срещу неговата жена, Айша, зависела от благотворителността на Абу Бакр (бащата на Айша). Когато лъжливостта на обвинението срещу Айша била ясно установена, Абу Бакр спрял подкрепата си за този човек. Дори и това е доказателство за похвалната умереност и сдържаност на Абу Бакр. Някой друг човек би стигнал до крайности срещу свой подчинен, който е оклеветил дъщеря му. Когато Светият Пророк научил, че какво е направил Абу Бакр, той разговарял с него и му посочил, че макар и клеветникът да не бил прав, не подходило на човек като Абу Бакр да го лиши от препитанието му заради това, че е извършил нещо нередно. Тогава Абу Бакр възобновил покровителството си над този човек. (Бухари, Китаб ал-Тафсир')

ТЪРПЕНИЕ В БЕДА

Пророкът обичал да казва:

- За мюсюлманинът животът е изпълнен с добрини и никой друг освен правовеен не се намира в това положение; защото, ако се срещне с успех, той е благодарен на Бога и получава големи блага от Него. От друга страна, ако страда от болки или беди, той ги понася с търпение и по този начин пак заслужава благословиите на Бога.

Когато краят му започнал да приближава и понякога той издавал стон, поради крайно тежкото си положение, дъщеря му Фатима възкликнала, че не може да понася да го вижда в такова състояние. Тогава той казал:

- Имай търпение! Твоят баща няма да изпитва никаква болка след днешния ден. - С това той искал да каже, че всичките му беди се свеждали до този свят и че от момента, в който се освободи от този живот и се появи в присъствието на своя Създател, той повече няма да изпитва никакви болки. По време на епидемия, той не одобрявал изселването на хората от един засегнат град в друг, защото това само разширявало района на епидемията. Той имал навика да казва, че ако по време на епидемия човек продължава да си седи в своя собствен град и се въздържа от

пренасянето на инфекцията в незасегнатите райони и умре от епидемията, на него щяло да се гледа като на мъченик. (Бухари, Китаб ал-Тиб)

ВЗАИМНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Той често учел, че една от най-добрите ислямски характеристики била, че човек не бива да се меси в работи, които не го засягали и че хората не бивало само да критикуват другите и да се месят в неща, които не ги засягат. Това е принцип, който, ако се приеме и наложи общо, ще помогне много за осигуряването на мир и сигурност в света. Голяма част от нашите беди се дължи на тенденцията у болшинството хора да се месят ненужно и да не сътрудничат, когато сътрудничеството им е необходимо за облекчаване положението на онези, които са в беда.

Светият Пророк поставял голямо ударение върху взаимното сътрудничество. Той установил правилото, че ако някой трябвало да плати дадена сума пари за наказание и не можел да събере цялата сума, съседите, съгражданите или съплеменниците му трябвало да допълнят сумата като открият подписка. Понякога хората идвали и се установявали да живеят близо до Пророка, посвещавайки времето си в служба на Исляма по различни начини. Той винаги съветвал роднините им да поемат отговорността да осигурят задоволяването на скромните им нужди.

Анас съобщава, че още докато бил жив Светият Пророк, двама братя приели Исляма и единият от тях останал при Пророка, докато другият продължил с нормалните си задължения. Последният по-късно се оплакал на Светия Пророк, че брат му прекарва времето си в безделие. Светият Пророк казал: Бог те осигурява и заради брат ти и поради това на теб ти подобава да се погрижиш за издръжката му и да го оставиш свободен да служи на вярата'. (Тирмиди)

По време на едно пътуване, когато групата на Пророка пристигнала на мястото си за нощуване, Съратниците му веднага се заели със съответните си задачи за разполагането на лагера през нощта. Светият Пророк им казал:

- Вие не ми определите никаква задача. Ето защо ще отида да събера дърва за огъня.

Съратниците му възразили и казали:

- О, Пратенико на Аллах! Защо трябва да се занимаваш с това, когато всички ние сме тука, за да направим онова, което е необходимо?.

Той казал:

- Не, не! Мой дълг е да участвам във всичко което има да се прави. И събрал дърва за огън от джунглата, за да сготвят храната си. (Зуркани, том 4, стр. 306)

ПРАВДИВОСТ

Както вече беше казано, Светият Пророк сам бил толкова твърд в критериите си за правдивост, че бил известен сред своите хора като Надеждният' и Правдивият'. Той много държал също така и мюсюлманите да възприемат същите критерии за правдивост и истинност, които съблюдавал и той. Той смятал истината за основата на всички добродетели, доброта и правилно поведение. Той учел, че правдив човек е онзи който толкова държи на истината, че Бог го смята за правдив.

Веднъж при Пророка довели един пленник, който бил отговорен за убийството на много мюсюлмани. Умар, който също присъствал, бил убеден, че този човек заслужавал напълно смъртното наказание и поглеждал многократно към Пророка, очаквайки, че Пророкът ще посочи всеки момент, че този човек е осъден на смърт. След като Пророкът освободил човека, Умар казал, че той трябвало да бъде осъден на смърт - единственото наказание, което заслужавал. Пророкът отговорил:

- Ако това е така, защо тогава не го уби? Умар казал:

- О, Пратенико на Аллах! Ако ми беше дал знак дори само с трепване на клепачите си, аз щях да го направя.

На това Пророкът възразил:

- Един Пророк не постъпва двусмислено. Как бих могъл да накарам околните да наложат смъртно наказание на човека, докато езикът ми му говори приятелски? (Хишам, том 2, стр.217)

Веднъж един човек дошъл при Пророка и казал:

- О, Пратенико на Аллах! Аз страдам от три слабости: лъжа, пианство и разврат. Положих всички усилия да се откажа от тях, но не успях. Кажете ми какво да правя?

Пророкът отговорил:

- Ако ми обещаеш твърдо да се откажеш от една от тях, аз ти гарантирам, че ще се отървеш и от другите две.

Човекът обещал и попитал от коя от трите да се откаже. Пророкът му казал:

- Откажи се от лъжата.

След известно време човекът се върнал при Светия Пророк и му казал, че следвайки неговия съвет, сега вече се бил освободил и от трите греха. Пророкът го попитал за подробностите на неговата борба и човекът казал:

- Един ден исках да се напия и се готвех да го направя когато си спомних за обещанието си към теб и разбрах, че ако някой от приятелите ме попита дали съм пил, ще трябва да му призная, защото вече не можех да лъжа. Това означаваше, че ще си спечеля лоша слава сред приятелите си и те ще започнат да ме избягват в бъдеще. Мислейки за това, аз реших да отложам пиенето за по-късно и можах да издържа на изкушението за тогава. По същия начин, когато усетих, че съм склонен към разврат, аз започнах да споря със себе си, че ако се поддам на този порок, с това ще загубя уважението на приятелите си, тъй като или ще трябва да ги излъжа, ако ме попитат и по този начин ще наруша обещанието си към теб или ще трябва да призная греха си. По този начин вътрешната ми борба между това да спазвам обещанието си и желанието ми да се отдавам на алкохол или разврат. С течение на времето изгубих желание да се отдавам на тези грехове и решението да не лъжа сега ме спаси и от другите два греха.

ИЗЛИШНОТО ЛЮБОПИТСТВО

Светият Пророк винаги увещавал хората против излишното любопитство и ги карал да мислят добре един за друг. Абу Хурайра разказва:

- Пророкът казваше: Спасете се от това да мислите лошо за другите, защото това е най-голямата лъжа и не проявявайте излишно любопитство и не използвайте лоши епитети един за друг поради презрение, нито пък си завиждайте един на друг и не изпитвайте лоши чувства един към друг; нека всеки от вас се смята за слуга на Бога и да се отнася към другите си събратя, така както Бог е заповядал' и също така: Запомнете, че всеки мюсюлманин е брат на всеки друг мюсюлманин. Никой мюсюлманин не бива да извършва прегрешение спрямо друг или да изоставя някой друг по време на беда или да гледа отвисоко на друг, защото му липсва богатство, знания или нещо друго. Чистотата извира от сърцето и за човек е достатъчно да погледне някого отгоре, за да я замърси. Всеки мюсюлманин трябва да смята живота, честта и имота на всеки друг мюсюлманин за свещени и недосегаеми. Бог не се ин-

тересува от телата или външния ви вид или от външните ви действия; той гледа само във вашите сърца. (Муслим, Китаб ал-Бир уал Сила)

ЧЕСТНИ И ПОЧТЕНИ СДЕЛКИ

Той много искал да предпази мюсюлманите от каквато и да е нечестност в техните взаимоотношения. Веднъж като минавал през пазара, той забелязал купчина зърно, предлагано за продажба. Той пхнал ръката си в купчината и видял, че въпреки че външният слой бил сух, отвътре зърното било влажно. Той попитал собственика за причината за това. Човекът обяснил, че един внезапен дъжд намокрил част от зърното. Пророкът казал, че в такъв случай, той трябвало да остави влажното зърно отвън, така че потенциалните купувачи да можели да преценят истинското му състояние. Той отбелязал:

- Онзи който е нечестен във взаимоотношенията си с другите, никога не може да стане полезен член на обществото. (Муслим)

Той настоявал търговията и размяната да бъдат свободни от всякакво подозрение за нечестни сделки. Той увещавал купувачите винаги да преглеждат стоките и вещите, които купуват и не позволявал на никого да започва да пазарува за сделка, докато продължавал да се пазари с някой друг. Той забранявал също така запасяването със стоки в очакване цените им на пазаря да се повишат и настоявал, че пазарът трябва да се снабдява редовно.

ПЕСИМИЗЪМ

Пророкът бил враг на песимизма. Той обичал да казва, че онзи който разпространявал песимизъм сред народа бил отговорен за упадъка на народа, защото песимистичните идеи имали тенденция да обезкуражават хората и да спират техния прогрес (Муслим, част 2 , том 2). Той предупреждавал хората, от една страна, да не се възгордяват и хвалят, а от друга страна, да не се поддават на песимизъм. Той ги увещавал да вървят по средния път между двете крайности. Мюсюлманите трябва да работят усърдно с вярата, че Бог ще благослови усилията им с най-добрите резултати. Всеки трябва да се старае да върви напред и да се опитва да подпомогне благоденствието и прогреса на общността, но всеки трябва да бъде свободен от каквото и да е чувство за горделивост или от каквато и да е тенденция за самохвалство.

ЖЕСТОКОСТ КЪМ ЖИВОТНИТЕ

Той предупреждавал хората да не проявяват жестокост към животните и ги увещавал да се държат добре към тях. Той често разказвал случая с еврейката, която била наказана от Бога за това, че оставила котката си да умре от глад. Той обичал да разказва и историята на жената, която намерила едно куче да страда от жажда до един дълбок кладенец. Тя свалила обувката си, навела я в кладенеца и по този начин извадила малко вода. Тя дала водата на гладното куче да пие. Това добро дело ѝ заслужило прошката на Бога за всичките ѝ предишни прегрешения.

Абдула бин Масуд разказва:

- Веднъж когато пътувахме заедно със Светия Пророк, видяхме два млади гълъба и ги хванахме. Те бяха още съвсем малки. Когато майка им се завърна при гнездото и не намери малките си в него тя започна да лети безумно насам-натам. Когато Светият Пророк дойде при нас и забеляза гълъбицата, той каза: Ако някой от вас е взел малките ѝ, той трябва да ги постави обратно веднага, за да я успокои!' (Абу Дауд)

Абдула бин Масуд разказва също, че веднъж, когато забелязали един мравуняк, сложили малко слама върху него и я запалили, за което били смърдени от Светия Пророк.

Веднъж Пророкът забелязал, че едно магаре е жигосано по муцуната. Той попитал за причината и му казали, че ромеите използвали тази практика, за да бележат породистите животни. Пророкът казал, че тъй като лицето е много чувствителна част на тялото, животните не бива да бъдат жигосвани по лицето (муцуната) и че ако това трябвало да бъде направено, те трябвало да бъдат жигосвани по краката. (Абу Дауди Тирмиди)

От тогава мюсюлманите винаги жигосват животните си по краката и, следвайки тази практика, и европейците направили същото.

ТОЛЕРАНТНОСТ В РЕЛИГИОЗНИТЕ РАБОТИ

Светият Пророк не само подчертавал, че е желателно да има толерантност в религиозните работи, но и поставил много високи критерии в това отношение. Една делегация от християнското племе наджран⁴ го посетила в Медина, за да разменят възгледи по някои религиозни въпроси. Тя включвала църковни величия. Разговорът се провеждал в джамията и продължил няколко часа. На един етап от него, ръководителят на делегацията поискал позволение да се оттеглят от джамията и да проведат религиозната си служба на някое подходящо място. Светият Пророк казал, че нямало нужда да излизат от джамията, защото самата тя била място, посветено на моленето на Бога и че те могли да проведат службата си в нея. (Зуркани)

ХРАБРОСТ

В био-графическия раздел на настоящата книга вече бяха дадени няколко примери за неговата смелост и храброст. Достатъчно е да разкажем тука още само един. По едно време Медина гъмжала от слухове, че византийците подготвят голяма войска, за да я нападнат. По онова време, мюсюлманите непрекъснато били нащрек през нощта. Една вечер откъм пустинята се дочул голям шум. Мюсюлманите изтичали от домовете си и се събрали в джамията, очаквайки Светият Пророк да се появи и да им даде нареждане как да се справят с положението. Наскоро след това, те видели че Светият Пророк се задава откъм посоката на шума. Тогава разбрали, че още когато шумът се чул за първи път, Пророкът се качил на коня си и тръгнал в посоката от която идвал шумът, за да разбере дали има някаква причина за тревога, а не изчакал да се съберат хората, за да тръгнат заедно. Когато се върнал, той уверил Съратниците си, че няма причина за тревога и че те могат да се завърнат по домовете си и да продължат да спят. (Бухари, Главата за 'Шуджаат фил Хард')

ПРОЯВЯВАНЕ НА РАЗБИРАНЕ КЪМ НЕКУЛТУРНИТЕ

Той проявявал особено разбиране към онези, които поради липса на културно възпитание не знаели как да се държат. Веднъж един обитател на пустинята, който наскоро преди това бил възприел Исляма и седял в компанията на Пророка в джамията, станал и като се отдалечил на няколко крачки застанал в един ъгъл на джамията, за да пусне вода. Някои от Съратниците на Пророка станали, за да го спрат. Пророкът ги спрял, посочвайки че всяка намеса непременно щяла да го постави в неудобно положение, а може и да му причини вреда. Той казал на Съратниците си да оставят човека на мира, а да почистят след това.

ИЗПЪЛНЯВАНЕ НА ОБЕЩАНИЯТА

Светият Пророк много държал обещанията да се изпълняват. Веднъж при него дошъл пратеник със специална мисия и, след като останал в компанията му няколко дена, толкова бил убеден в истината на Исляма, че предложил да декларира, привързаността си към него. Пророкът му казал, че това няма да бъде правилно от негова страна, тъй като той бил там в качеството си на представител и за него било наложително да се върне в главното седалище на своето правителство без да се закълне във вярност на други. Но ако след като се върнел у дома си, той все още бил убеден в истината на Исляма, той можел да се върне като свободна личност и да заяви, че го приема. (Абу Дауд, 'Главата за Уафа бил Ахд')

УВАЖЕНИЕ КЪМ СЛУЖЕЩИТЕ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО

Той проявявал особено уважение към онези които посвещавали времето и средствата си в служба на човечеството. Арабското племе Бану Тай започнало враждебни действия против Пророка и в започналата битка техните сили били разбити, а някои били взети в плен. Сред тях била и дъщерята на Хатим Тааи, чиято щедрост била станала пословична сред арабите. Когато дъщерята на Хатим уведомила Светия Пророк, кои са родителите ѝ, той се отнесъл много внимателно към нея и заради нейното застъпничество, той отменил всички наказания, наложени на нейния народ, заради агресията им. (Халбийя, том 3, стр.227)

Характерът на Светия Пророк е толкова разностранен, че не може да бъде описан по достойнство в рамките на няколко страници.

ЖИВОТЪТ НА ПРОРОКА Е ОТВОРЕНА КНИГА

Животът на Светия Основател на Исляма е като отворена книга и човек може да отвори всяка нейна част и да се натъкне на интересни подробности. Животът на никой друг Учител или Пророк не е така добре хроникаран или толкова достъпен за изучаване колкото живота на Светия Пророк. Вярно е, че такова изобилие от записани факти е давало възможности и на зловни критици. Но е вярно също така, че когато тяхната критика бъде разгледана и отхвърлена, вярата и предаността, установени в резултат на това не могат да бъдат вдъхновени от който и да е друг живот. Невзрачният живот на някои хора не привлича критика, но той не може да предизвика убеждение и доверие сред последователите им. Непременно остават някои разочарования и трудности. Но един живот който изобилства с толкова документирани подробности като живота на Пророка вдъхва размишления, а след това и убеждение. Когато критиката и измислиците бъдат опровергани, такъв живот непременно спечелва чувствата ни напълно и завинаги.

Обаче, трябва да е ясно, че историята на един толкова открит и богат живот не може да бъде разказан накратко. Към него може да се отправи само кратък поглед. Но дори и такъв поглед си заслужава. Би могло да се каже, че една религиозна книга ще има малко привлекателност, освен ако нейното изучаване не може да бъде допълнено от знания за Учителя на тази религия. Този момент е бил пропуснат от много религии. Например, хиндуистката религия изтъква Ведите', но тя не е в състояние да ни каже нищо за 'Ришите', които са получили Ведите' от Бога. Необходимостта от допълването на едно послание с обяснение за неговия носител като че ли не е била приета от привържениците на индуизма. От друга страна, еврейските и християнските учени не се колебаят да осъждат своите собствени Пророци. Те забравят, че едно послание, което не успява да завладее изцяло онези които го приемат, не може да бъде от много голяма полза за други. Ако получателят е непреклонен, възниква въпросът защо Бог го е избрал? Трябвало ли е да го прави? Никое от двете предположения не изглежда разумно. Да се мисли, че едно

откровение може и да не привлече някои от онези които го получават е толкова неразумно, колкото и да се смята, че Бог няма друга алтернатива освен да избере некомпетентни приемници за някои от Своите послания. И все пак такива идеи са се промъкнали в различните религии, може би поради разстоянието, което сега ги отделя от техните Основатели или защото човешкия интелект, до пришествието на Исляма, не бил в състояние да разбере погрешността на тези идеи. Но това колко важно и ценно е да държиш заедно една книга и нейният учител, било осъзнато много рано в Исляма. Една от светите съпруги на Пророка била младата Айша. Тя била на тринайсет или четиринайсет години, когато се омъжила за Пророка. В продължение на осем години тя живяла в брак с него. Когато Пророкът умрял, тя била на около двацет и две години. Тя била млада и неграмотна. И все пак тя знаела, че едно учение не може да бъде отделено от учителя му. Когато била помолена да опише характера на Пророка, тя отговорила веднага, че характерът му бил Корана. (Абу Дауд)

Онова което той правел било онова което учел Коранът; онова което учел Коранът не било нищо друго освен онова което правел той. И фактът, че една неграмотна млада жена можала да разбере една истина, която убягнала от вниманието на хиндуистките, еврейските и християнските учени, само допринася към славата на Пророка.

Айша изразила една велика и важна истина в едно лаконично изречение: един истински и честен учител не може да учи на едно нещо, а да върши друго и не може да върши едно нещо, а да учи на друго. Пророкът бил истински и честен Учител. Очевидно Айша искала да каже точно това. Той практикувал онова което проповядвал и проповядвал онова което практикувал. Да го познаваш означавало да познаваш Корана, а да познаваш Корана означавало да познаваш него.

LIFE OF MUHAMMAD

by: Hadhrat Mirza Bashir-ud-din Mahmud Ahmad
(Second Successor of the Promised Messiah & Mahdi)
(BULGARIAN TRANSLATION)

An excellent & affectionate life sketch of the Holy Prophet Muhammad, may peace & blessings of Allah be upon him, - a better biography has yet to be written. This wonderful life sketch is followed by the prophet's personality and character in various phases of his life. Full of beautiful teachings of Islam practically shown by the Holy Founder of Islam - a guideline for everyone's life.

Originally it was the part of the famous book 'Introduction to the study of the Holy Quran' written by the same author (available from Islam International Publications Ltd; in English). On popular demand 'Life of Muhammad' was published as a separate book also and has its many editions.

